

แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

GUIDELINES TO IMPROVE SI NAKHON KHUEAN KHAN PARK FOR ECOTOURISM.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2553

KMITL-2010-ED-M-221-103

แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

GUIDELINES TO IMPROVE SI NAKHON KHUEAN KHAN PARK FOR
ECOTOURISM.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

คณะครุศาสตรบัณฑิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในห้องเรียนเท่านั้น ไม่ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา พ.ศ. 2553

KMITL-2010-ED-M-221-103

**GUIDELINES TO IMPROVE SI NAKHON KHUEAN KHAN PARK FOR
ECOTOURISM.**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN ARCHITECTURE
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION**

KING MONGKUTS OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้วางไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
2010

KMITL-2010-ED-M-221-103

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

COPYRIGHT 2010

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ดิฉันทั้งหมื่นมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์   แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
Guidelines to Si Nakhon Khuean Khan Park for Ecotourism

นักศึกษา   นายชุตนา สุภศรี

รหัสประจำตัว   48063431

ปริญญา   ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา   สถาปัตยกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์   รศ.สุรศักดิ์ กังขาว

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม   ผศ.ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
รศ.สมพล	ดำรงเสถียร	
รศ.สุรศักดิ์	กังขาว	
ผศ.ดร.มาลัย	จีรวฒนเกษตร์	
อาจารย์สันติ	กวิณวงศ์ไพบูลย์	
รศ.ดร.ปรีชาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ 26 พฤษภาคม 2553 เวลา 11.00 น. เป็นต้นไป
สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ พิระวุฒิ สุวรรณจันทร์)

คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
นักศึกษา	บุษนา สุภศรี
รหัสประจำตัว	48063431
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรม
พ.ศ.	2553
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	รศ.สุรศักดิ์ กังขาว
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ผศ.ดร.มาลัย จีรวรรณเกษตร

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนความต้องการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ จากการศึกษาแนวคิดต่างๆ แบบสำรวจและแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ซึ่งสุ่มเก็บข้อมูล จำนวน 248 ชุด ผลจากการวิจัยนำมาเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้ดังนี้

1. สภาพพื้นที่ทางกายภาพ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีเนื้อที่ประมาณ 148 ไร่ แบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ พื้นที่ในโครงการสวนพฤกษศาสตร์และพื้นที่ร่องสวนเดิม ในส่วนของพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ได้รักษาสภาพเดิมในปัจจุบันเอาไว้ ส่วนพื้นที่ร่องสวนเดิมซึ่งเป็นพื้นที่ที่รกร้างและถูกทอดทิ้ง ได้ปรับปรุงเป็นสวนผลไม้ซึ่งเป็นลักษณะดั้งเดิมที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่บางกะเจ้า แต่ยังคงรักษาต้นไม้ใหญ่และสวนหึ่งห้อยเอาไว้ ปรับปรุงระบบบริหารจัดการน้ำเดิมให้สามารถนำกลับมาใช้งานได้ใหม่อย่างสมบูรณ์ ขุดลอกคลองบางกระเบื้องล่าง คลองยายขาบ และขุดคลองคาชูเพื่อขยายแนวคลองให้กว้างขึ้นเพื่อเพิ่มพื้นที่การระบายน้ำและยังทำให้เกิดเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำเพิ่มขึ้นและมีกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มีจุดบริการเช่าเรือและจักรยานเพิ่มขึ้น 2 จุด

2. การปรับปรุงการแบ่งเขตพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ทำให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้คงอยู่ และมีแนวทางการจัดพื้นที่ให้เหมาะสมเพื่อดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สามารถออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละเขตได้อย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์ทางด้านนันทนาการ การศึกษา และเพื่อใช้ประโยชน์ทางการท่องเที่ยวที่มีผลกระทบต่อธรรมชาติน้อยที่สุด ออกเป็น 7 เขต คือ 1. เขตบริการ 2. เขตเพื่อ

การพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ 3. เขตสงวนสภาพธรรมชาติ 4. เขตกิจกรรมพิเศษ 5. เขตหวงห้าม 6. เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ 7. กั้นชน

3. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์สนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ ประเพณีวัฒนธรรมและจัดเทศกาลการท่องเที่ยวตลอดปี ดังที่ปรากฏตามสื่อและเว็บไซต์การท่องเที่ยวต่างๆ จากการปรับปรุงพื้นที่ร่องสวนและการขุดลอกคลอง ทำให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีเส้นทางเดินเท้า เส้นทางจักรยาน และเส้นทางน้ำสำหรับพายเรือเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่ต้องการสิ่งเหล่านี้เพิ่มขึ้นในอนาคต การปรับปรุงจุดท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกที่กำลังเสื่อมโทรมอยู่ในขณะนี้ให้กลับมามีสภาพที่สมบูรณ์เหมือนเดิม เหมือนเมื่อตอนเปิดสวนให้ประชาชนได้ท่องเที่ยวในระยะแรกๆ ซึ่งจะทำให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวไปท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นได้อย่างไม่ยาก จุดท่องเที่ยวที่มีการพูดถึงกันมากซึ่งปัจจุบันได้ผู้ฟังไปหมดแล้ว คือ สะพานไม้ทอดยาวหลายร้อยเมตรกลางพื้นที่ร่องสวนที่เชื่อม โขงลานนั่งเล่นและหอชมธรรมชาติที่มีส่วนประกอบที่เป็นสะพานโค้งเข้าไว้ด้วยกัน ได้รับการปรับปรุงให้กลับคืนมาดังเดิม ท่าเรือสองแห่งที่คลองบางกระบือล่างและคลองขาขาว ได้ปรับปรุงให้คืนสู่สภาพเดิมและใส่กิจกรรมตลาดน้ำในวันเสาร์และอาทิตย์เข้าไปก็เป็นสิ่งดึงดูดใจได้เป็นอย่างดีและกำลังได้รับความนิยมอยู่ในปัจจุบันนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis	Guidelines to Si Nakhon Khuean Khan Park for Ecotourism.
Student	Yuttana Subhasri
Student ID.	48063431
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Architecture
Year	2010
Thesis Advisor	Associate Professor Surasak Kungkhao
Thesis Co-Advisor	Assistant Professor Dr. Malai Jeerawattanakasetra

ABSTRACT

This research aims to study the physical conditions and problems of the Sri Nakhon Khuean Khan Park, Bang Kachao, Phrapradang, Samut Prakan province. That exist today. And demand improvements to Sri Nakhon Khuean Khan. The study of various concepts. Surveys and questionnaires. The sample in this study was tourists who come here in the park, which Sri Nakhon Khuean Khan of 248 random data sets resulting from the research presented as a guideline for improvements to Sri Nakhon Khuean Khan as eco-tourism as follows.

1. The area of physical Suan Sri Nakhon Khuean Khan was approximately 148 rai area divided into two parts in the project area, botanical garden and vegetable area was. In the botanical garden to keep out the conditions existing today. The vegetable area was a desolate and neglected areas. To improve the orchard, which resembles the original as a unique shift some of the area But maintaining trees and gardens took the firefly. Improve water management was able to bring back the new work perfectly. Dredging the Bang Krabueng Lang and Yaikrab canal to the wider area to increase drainage and cause water routes increase travel and tourism activity increased. With the boat and bicycle rental, up two points.

2. To improve the zoning areas to benefit the Park Si Nakhon Khuean Khan natural resources in the area to remain And Guidelines for suitable areas for conservation action. To design facilities in each area properly. Allow people to utilize the recreational and education to benefit tourism that affect the natural least into the 7th Zone 1. Intensive Use Zone 2. Outdoor

Recreation Zone 3. Primitive Zone 4. Special Use Zone 5. Strict Nature Reserve Zone 6. Recovery Zone 7. Buffer Zone

3. Eco-tourism activities. Suan Sri Nakhon Khuean Khan supports eco-tourism activities, including traditions, culture and tourism festivals throughout the year. As shown by the media and various travel web site. From guideline to improve and dredging the canal Suan Sri Nakhon Khuean Khan made a pedestrian path. Bike path. Waterways for boating and more. Consistent with the needs of tourists to these increases in the future. Improving the the physical conditions and problems of degradation at this time to return to the same perfect condition. Like when people have open garden here in the early stages. Suan Sri Nakhon Khuean Khan will make a magnet for tourists to travel much more from there. The point here is to talk to each other a lot, which was to the long bridge and out several hundred meters long central groove area, courtyard garden that connects living and galleries and bars that contain a curved bridge together. Has been updated to restore the original. Two ports at Bang Krabueng Lang and Kaikrab canal are updated and put back into original condition Floating markets on Saturday and Sunday it is to attract well and are popular in the present this

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จาก รศ.สุรศักดิ์ กังขาว ผศ.ดร.มาลัย จีรวัดน เกษตร์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ตลอดจนการปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และได้ช่วยกันแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนข้อคิดต่างๆ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และเป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์ จนประสบความสำเร็จ

ขอขอบคุณหัวหน้าศูนย์จัดการพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศนครเขื่อนขันธ์ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ และอำนวยความสะดวกในการใช้เครื่องมือในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณครอบครัว ที่เป็นผู้ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในทุกๆ ด้าน ตลอดจนมา รวมทั้งเพื่อนๆ ที่ได้ให้การช่วยเหลือในด้านต่างๆ มาโดยตลอด

ผู้วิจัยหวังว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและเป็นประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้ไม่มากนักน้อ

บุษธนา สุภศรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	X
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์.....	11
2.2 ประวัติความเป็นมาของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ต. บางกะเจ้า อ. พระประแดง จ. สมุทรปราการ.....	25
2.3 ลักษณะทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ต. บางกะเจ้า อ. พระประแดง จ. สมุทรปราการ.....	31
2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	42
2.5 นโยบายสนับสนุน.....	43
2.6 เทศกาลการท่องเที่ยว.....	46
2.7 ประเพณีวัฒนธรรม.....	47
2.8 ลักษณะทางเศรษฐกิจ.....	49
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรหาข้อมูลเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ข้อมูลนี้ไปโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	137
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	138
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	165
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	178
บรรณานุกรม.....	202
ภาคผนวก ภาคผนวก ก. เอกสารทางราชการ.....	205
ภาคผนวก ข. หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	207
ภาคผนวก ค. หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	213
ภาคผนวก ง. แบบสำรวจ.....	216
ภาคผนวก จ. แบบสอบถาม.....	229
ภาคผนวก ฉ. แบบปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	241
ภาคผนวก ช. ประวัติผู้วิจัย.....	268

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	แสดงขนาดพื้นที่จังหวัดปริมณฑล.....33
4.1	แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....61
4.2	แสดงข้อมูลสภาพพื้นที่กายภาพเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์.....69
4.3	แสดงข้อมูลสภาพภูมิประเทศเกี่ยวกับพรรณไม้ในพื้นที่.....74
4.4	แสดงข้อมูลสภาพภูมิประเทศเกี่ยวกับสัตว์ในพื้นที่.....76
4.5	แสดงข้อมูลสภาพภูมิประเทศเกี่ยวกับน้ำในพื้นที่.....81
4.6	แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว และนโยบายสนับสนุน.....96
4.7	แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม.....75
4.8	แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับเทศกาลท่องเที่ยว.....103
4.9	แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับประเภท และรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว.....106
4.10	แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับ เส้นทางการท่องเที่ยว.....111
4.11	แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับ สิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว.....136
5.1	แสดงสภาพภูมิประเทศของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....139
5.2	แสดงสภาพ ปัญหา และความต้องการของลักษณะเด่นและจุดที่น่าสนใจ ของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....144
5.3	แสดงสภาพ ปัญหา และความต้องการของสิ่งอำนวยความสะดวก ที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว.....151
5.4	แนวทางในการปรับปรุงความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยว สวนศรีนครเขื่อนขันธ์และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง.....179
5.5	แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิประเทศของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง.....182
5.6	แนวทางในการปรับปรุงในแต่ละเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง.....184

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.7	แนวทางในการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว และลำดับ ความสำคัญ.....188
5.8	แนวทางในการปรับปรุงนโยบายสนับสนุนของสวนศรินครเขื่อนจันทน์ และลำดับ ความสำคัญในการปรับปรุง.....191
5.9	แนวทางในการปรับปรุงการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง.....192
5.10	แนวทางในการปรับปรุงเทศกาลการท่องเที่ยวของและลำดับ ความสำคัญในการปรับปรุง.....192
5.11	แนวทางในการปรับปรุงประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง.....193
5.12	แนวทางในการปรับปรุงเส้นทางท่องเที่ยวของสวนศรินครเขื่อนจันทน์ และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง.....194
5.13	แนวทางในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกของสวนศรินครเขื่อนจันทน์ และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง.....195

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1	แสดงบริเวณสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และพื้นที่โดยรอบจนถึงริมแม่น้ำเจ้าพระยา.....6
2.1	แสดงสัญลักษณ์สากลที่สำคัญ.....23
2.2	แสดงแผนที่จังหวัดสมุทรปราการ.....26
2.3	แสดงแผนที่เขตพื้นที่สีเขียวบริเวณเกาะบางกะเจ้า (เกาะพะหมู).....27
2.4	แสดงแผนที่จังหวัดสมุทรปราการ.....32
2.5	แสดงเนื้อที่ครอบคลุมของจังหวัดอนุกา.....34
2.6	แสดงกิจกรรมเดิน – วิ่ง การกุศล “สวนศรีนครเขื่อนขันธ์”.....46
4.1	แสดงที่ตั้งของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และพื้นที่บางกะเจ้า.....66
4.2	แสดงที่ตั้งของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และพื้นที่ตำบลบางกะเจ้า.....67
4.3	แสดงสะพานทางเดินเท้ายกระดับ คสล. ในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้า.....68
4.4	แสดงระยะและการเดินทางที่ใกล้ที่สุด.....68
4.5	แสดงพันธุ์พืชดั้งเดิมและพันธุ์พืชสวนในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน.....72
4.6	แสดงพันธุ์ไม้ในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน.....73
4.7	แสดงปัญหาเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน.....73
4.8	แสดงสภาพเกี่ยวกับสัตว์ในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....75
4.9	แสดงสภาพน้ำในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน.....78
4.10	แสดงสภาพ โรงสูบน้ำพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์สภาพปัจจุบัน.....78
4.11	แสดงสภาพประตูน้ำพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน.....79
4.12	แสดงสภาพปั้มน้ำพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน.....79
4.13	แสดงผังการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....80
4.14	แสดงปัญหาหาสภาพน้ำพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน.....81
4.15	แสดงการแบ่งพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน.....82
4.16	แสดงแผนผังประกอบการสำรวจสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....83
4.17	แสดงแผนผังการแบ่ง ZONE ของพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....84
4.18	แสดงสนามหญ้านั่งเล่นในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....86

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.19	แสดงพื้นที่ป่าปลูกในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	87
4.20	แสดงวงเวียนดอกไม้ในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	87
4.21	แสดงทะเลสาบในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	88
4.22	แสดงพื้นที่ชุ่มน้ำในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	89
4.23	แสดงพื้นที่เกษตรกรรมชาติในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	89
4.24	แสดงสวนนกกรรมชาติในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	90
4.25	แสดงอาคารเพาะชำในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	90
4.26	แสดงร่องสวนเดิมในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	91
4.27	แสดงสวนหึ่งห้อยในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	92
4.28	แสดงปากกลางเมืองบางกะเจ้าในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	93
4.29	แสดงปากกลางเมืองบางกะเจ้าในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	93
4.30	แสดงปากกลางเมืองบางกะเจ้าในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	94
4.31	แสดงประเพณีงานสงกรานต์พระประแดง.....	99
4.32	แสดงงานประเพณีงานทะเลหมอยุ.....	100
4.33	แสดงประเพณีจุดลูกหนู.....	101
4.34	แสดงกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับเทศกาลท่องเที่ยว.....	102
4.35	แสดงการเดินทางท่องเที่ยวไปกับธรรมชาติ.....	104
4.36	แสดงการพักผ่อนไปกับธรรมชาติ.....	104
4.37	แสดงการดำเนินกิจกรรมคนก.....	104
4.38	แสดงการออกกำลังกาย.....	105
4.39	แสดงการขี่จักรยานท่องเที่ยว.....	105
4.40	แสดงการท่องเที่ยวทางเรือ.....	105
4.41	แสดงเส้นทางเดินทาง.....	109
4.42	แสดงเส้นทางกรวิ่งออกกำลังกาย.....	109
4.43	แสดงเส้นทางจักรยานในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	110
4.44	แสดงการพายเรือในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	110
4.45	แสดงถนนภายนอกและถนนทางเข้าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	113
4.46	แสดงที่จอดรถบริเวณสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	114

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
4.47	แสดงถนนและเส้นทางภายในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	115
4.48	แสดงสะพานในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	117
4.49	แสดงกองอำนาจการในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	117
4.50	แสดงห้องน้ำในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	118
4.51	แสดงลานอเนกประสงค์ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	118
4.52	แสดงร้านค้าในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	119
4.53	แสดงจุดบริการเช่าเรือและจักรยานในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	120
4.54	แสดงสะพานไม้ทอดยาวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	121
4.55	แสดงหอชมธรรมชาติในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	122
4.56	แสดงลานนั่งเล่นในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	122
4.57	แสดงท่าเรือในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	123
4.58	แสดงทำน้ำในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	124
4.59	แสดงศาลาในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	125
4.60	แสดงม้านั่งในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	126
4.61	แสดงซุ้มในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	127
4.62	แสดงป้ายในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	128
4.63	แสดงนิทรรศการริมทางในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	129
4.64	แสดงแผนที่ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	129
4.65	แสดงไค้ค่นำทางในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	130
4.66	แสดงเอกสารแผ่นพับในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	130
4.67	แสดงอาคารซ่อมบำรุงในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	131
4.68	แสดงไฟฟ้าและแสงสว่างในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	132
4.69	แสดงถังขยะในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	132
4.70	แสดงกระบะต้นไม้ กระถางต้นไม้ ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	133
4.71	แสดงรั้ว เสากั้นการจราจร ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	134
4.72	แสดงอาคารที่พักในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	134
4.73	แสดงสิ่งก่อสร้างประกอบบริเวณในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....	135

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.1	แสดงการแบ่งพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์.....180
5.2	แสดงการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ หลังการปรับปรุง.....184

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวทำให้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงเวลา 3 ทศวรรษที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้อย่างมหาศาล ให้แก่ประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศไทยมีรายได้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากการท่องเที่ยวมาเป็นอันดับหนึ่งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 จนถึงปัจจุบัน ข้อมูลจากองค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO World Tourism Barometer) จัดอันดับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2550 จำนวน 14.5 ล้านคน อยู่ในอันดับที่ 18 ของโลก (<http://th.wikipedia.org/wiki/การท่องเที่ยว>) แต่การท่องเที่ยวเจริญเติบโตอย่างมีขอบเขต ปัจจุบันมีกระแสเรียกร้องให้นักธุรกิจ ทรัพยากรการท่องเที่ยวได้ทวีความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง มีการโจมตีการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมที่ก่อผลเสียต่อสภาพแวดล้อม ทั้งของแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมชุมชน จึงเกิดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) ขึ้นมา (<http://satit.pn.psu.ac.th/satit/vc/s30202/content/aware03.html>)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ซึ่งหมายถึง การท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ โดยการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การท่องเที่ยวมีความมั่นคงยั่งยืนอยู่คู่สังคมมนุษย์ และก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ฉะนั้น แนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จึงไม่ใช่เพียงการท่องเที่ยวเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ที่มุ่งเสนอขายสินค้าหรือบริการทางการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวอย่างเดียว หากยังมุ่งประสานผลประโยชน์ทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรมอีกด้วย จึงนับได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีส่วนสำคัญในการสนับสนุน ให้การท่องเที่ยวพัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ สามารถสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว สามารถสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ และสร้างความพอใจให้แก่ประชาชนเจ้าของท้องถิ่น ในขณะเดียวกันก็ปกป้องรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวให้คงอยู่คู่สังคมมนุษย์นานที่สุดเท่าที่จะนานได้(<http://satit.pn.psu.ac.th/satit/vc/s30202/content/aware03.html>)

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวได้ จำต้องอาศัยความร่วมมือสนับสนุนส่งเสริมจากทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายเอกชน และฝ่ายนักท่องเที่ยวเอง ซึ่งทั้ง 3 ฝ่ายต่างก็มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พื้นที่ที่สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องช่วยกันส่งเสริม เพื่อให้เป็นพื้นที่สำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ

“สวนศรีนครเขื่อนขันธ์” หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า “สวนบางกะเจ้า” อยู่ในตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ หรือที่เรียกว่า “กระเพาะหมู” ด้วยเหตุที่เป็นพื้นที่อนุรักษ์เดิมและพื้นที่ในปัจจุบันอยู่ในเขตผังเมืองรวม ซึ่งออกตามอำนาจในพระราชบัญญัติการผังเมืองรวม พ.ศ. 2518 กำหนดให้เป็นพื้นที่เขตสีเขียวมีกรอบและเส้นทแยงสีเขียว เป็นที่ดินประเภทชนบทและอนุรักษ์เกษตรกรรม ประกอบกับสภาพกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เป็นสวนสาธารณะและสวนพฤกษศาสตร์ อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ มีลักษณะเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำประกอบด้วยระบบนิเวศน้ำกร่อยและน้ำจืดก่อให้เกิดสังคมพืชที่หลากหลาย สวนศรีนครเขื่อนขันธ์เกิดขึ้นจากมติคณะรัฐมนตรีประกาศไว้เมื่อ พ.ศ. 2520 จากข้อมูลเอกสารระบุไว้ว่า “บางกะเจ้า” คือ พื้นที่เกษตรกรรมริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตรงข้ามเขตคลองเตยและเขตยานนาวา ซึ่งรัฐบาลสมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประกาศอนุรักษ์ไว้เป็น “ปอด” ของคนกรุงเทพฯ ได้มอบหมายให้สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จัดหาพื้นที่ในบริเวณตำบลบางกะเจ้า เพื่อสร้างเป็นสวนสาธารณะซึ่งแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า “สวนศรีนครเขื่อนขันธ์” แปลว่าสวนสาธารณะที่เป็นศรีแก่นครเขื่อนขันธ์ (ธีรภาพ โลหิตกุล. ปลายทางที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์. 2548) สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ

1.1.1 สวนสาธารณะ ภายในมีพื้นที่สำคัญสองส่วน ด้านหน้าเป็นสวนสาธารณะที่ปรับปรุงจากพื้นที่สวน จัดทำเป็นสนามหญ้าปลูกไม้ดอกไม้ประดับอย่างสวยงาม มีสระน้ำขนาดใหญ่ และศาลาริมน้ำให้นั่งพักผ่อน จุดที่น่าสนใจคือ พื้นที่เกษตรสาธิตประกอบไปด้วยสวนมะพร้าวและสวนหมากที่คงสภาพของสวนเดิมและพรรณไม้ที่ปลูกไว้เพื่อการศึกษา พื้นที่อีกส่วนหนึ่งเป็นสวนด้านในปล่อยให้คงสภาพพื้นที่ที่ท้องร่องสวน โดยมีสะพานไม้หรือบอร์ดวอล์คยาวหลายร้อยเมตรทอดยาวให้ได้สัมผัสพื้นที่ บรรยากาศสงบร่มรื่นแวดล้อมด้วยสวนมะพร้าว สวนหมาก กล้วยหอม ฯลฯ การคงสภาพที่สวนแบบเดิมไว้เช่นนี้ ทำให้คนรุ่นหลังมีโอกาสเรียนรู้วิถีชีวิตและการประกอบอาชีพของคนรุ่นก่อน ด้านในยังมีสวนหิงห้อยซึ่งกำลังปลูกพรรณไม้เพิ่มเติม หากไปเที่ยวยามเย็นใกล้ค่ำนักท่องเที่ยวจะได้ชมหิงห้อยส่องแสงได้คืนลำพู

1.1.2 หอชมวิว เมื่อเดินตามถนนเข้าไปสวนด้านใน ผ่านลานอเนกประสงค์ ตรงไปทางซ้ายจะพบหอชมวิวสูงประมาณ 7 เมตร เมื่อขึ้นไปด้านบน จะมองเห็นทิวทัศน์ของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์โดยรอบ และใช้เป็นจุดดูนกได้ด้วย มีนกกะเต็น และนกยางหลายชนิด อาศัยอยู่บริเวณนี้ (<http://www.samutprakan.net/5800/Learning/Ln18.htm>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามนำข้อความไปลงบนสื่อ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
สะดวกที่สุดทำได้โดยการนั่งเรือข้ามฟากจากฝั่งกรุงเทพมหานคร บริเวณเขตคลองเตย โดยใช้
ท่าเรือวัดคลองเตยนอกมาขึ้นฝั่งที่ท่าเรือหมู่ที่ 3 (ถ่านหินขาว) แล้วหายานพาหนะต่อไปที่สวนศรี

นครเขื่อนขันธ์หรือเดินไปประมาณ 730 เมตร ก็จะถึงสวนนครเขื่อนขันธ์ ถ้าเดินทางด้วยพาหนะส่วนตัวก็ต้องเข้าอำเภอพระประแดง พอมาถึงตลาดหน้าอำเภอพระประแดงก็จะเห็นถนนเพชรหิรัญ บริเวณทางแยกจะมีป้ายบอกเส้นทางซึ่งเป็นเส้นทางเดียวกับไปตลาดบางน้ำผึ้ง ขับตามป้ายไปถึงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ใช้เวลาประมาณ 25 นาที

จากการสำรวจพื้นที่สวนพบว่า ประชาชนที่เดินทางไปเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่สมุทรปราการ จากกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ใกล้เคียง เดินทางไปพักผ่อน เป็นครอบครัว มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมากับไกด์นำเที่ยว บางคณะใช้การจัดจักรยานมาจากท่าเรือกำนันขาว มีนักเรียน นักศึกษา นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มาชมทรัพยากรของสวน มีชมรมคุณมาท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม มีเด็กๆ นำจักรยานเข้ามาซื้อออกกำลังในสวน ทางสวนมีจักรยานและเรือคายัคไว้บริการให้เช่าโดยคิดค่าบริการชั่วโมงละ 30 บาท เพื่อความเพลิดเพลินในการท่องเที่ยวธรรมชาติและการออกกำลังกาย

สภาพภายในพื้นที่พบว่า มีความแตกต่างจากเมื่อตอนเปิดให้บริการสวนครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2535 เป็นอย่างมาก สวนขาดการดูแล สนามหญ้าและสวนภายในมีต้นหญ้าและวัชพืชขึ้นรกอยู่ทั่วไป สภาพของน้ำในบริเวณสวนเป็นน้ำขังหยุดนิ่งไม่มีการไหลเวียน ไม่เหมาะกับการอยู่อาศัยของสัตว์น้ำ โรงสูบน้ำด้านหลังสวนก็ไม่ได้ใช้งาน ถนนภายในสวนทรุดตัวเป็นหลุมเป็นบ่อและมีรอยแยก ทำน้ำขังบนโคคอนกรีตที่ปัจจุบันใช้สำหรับให้อาหารปลาห้ำและทรุดตัวลงไปใต้น้ำ ศาลาริมน้ำมีสภาพเสื่อมโทรม วัสดุไม้หุพังเป็นบางส่วน สะพานไม้ทอดยาวโยกคลอน ส่วนประกอบไม่สมบูรณ์ ราวกันตกด้านข้างของสะพานไม้ทอดยาวหายไปบางส่วน ส่วนบริการต่างๆ เช่น ป้ายบอกทางและป้ายให้ความรู้ มีสภาพเสื่อมโทรมเยี่ยงผิครูป บางส่วนเปียกน้ำผุกร่อน สื่อความหมายไม่ได้ โคมไฟด้านในสวนเสียหายใช้งานไม่ได้ อาคารภายในสวน ได้แก่ สถานที่ที่ใช้สำหรับกิจกรรมคูหิ่งห้อย ลานนั่งเล่น และสะพานไม้ทอดยาวที่เชื่อมต่อกับสถานที่เหล่านี้ ได้ผุพังลงทั้งหมดแล้วเหลือแต่หอชมวิวสูงประมาณ 7 เมตร ที่ปรับปรุงลานทางเดินใหม่เท่านั้นที่ยังใช้งานได้ อยู่ ทำเทียบเรือด้านหลังอาคารและอาคารที่ใช้ประกอบกิจกรรม ได้ผุพังหมดมีต้นไม้อายุและวัชพืชขึ้นรก ประกอบกับบริเวณเหล่านี้ถูกทิ้งร้างทำให้เปลี่ยวมากแล้ว ถ้ามาตามลำพังและตอนเย็นๆ มักจะมีฝูงงูและทำเรือทำเทียบเรือด้านหน้าก็ไม่ได้ใช้งาน แสดงว่ากิจกรรมต่างที่สวนมีไว้ให้บริการลดจำนวนลงไปด้วย สาเหตุที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีสภาพทรุดโทรมดังที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเพราะว่าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์แห่งนี้ ได้เปิดให้บริการประชาชนมาท่องเที่ยวเป็นเวลา 19 ปีแล้ว จึงมีสภาพทรุดโทรมมากตามที่กล่าว

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ กำลังประสบปัญหาต่างๆ อย่างมาก ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงโดยเร็ว ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยพยายามส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้อันดับหนึ่งของประเทศ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ก็เป็นรูปแบบหนึ่งที่ได้รับความสนใจ ซึ่งพื้นที่บางกะเจ้าก็เป็นพื้นที่อนุรักษ์ตามประกาศคณะรัฐมนตรี

พ.ศ. 2520 ที่ประกาศอนุรักษ์พื้นที่นี้ให้เป็น “ปอด” ของคนกรุงเทพฯ และเป็นเขตอนุรักษ์เดิม ซึ่งถ้ามีการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใหม่ ก็จะเป็นการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวหรือแหล่งพักผ่อนที่สำคัญในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้าและพื้นที่ใกล้เคียง รวมทั้งเป็นการสร้างแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญแห่งใหม่

จากสภาพดังกล่าว จึงเป็นเหตุสมควรที่จะทำการศึกษา แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยทำการศึกษาสภาพและปัญหาทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ รวมทั้งความต้องการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ตำบลบางกะเจ้า ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้าและพื้นที่ใกล้เคียงในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1.2.2 ศึกษาความต้องการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

1.2.3 กำหนดแนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือแหล่งพักผ่อนที่สำคัญในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้า และพื้นที่ใกล้เคียง

1.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสำรวจพื้นที่จริง สามารถรวบรวมเพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัยได้ดังนี้คือ

1.3.1 สภาพพื้นที่ทางกายภาพ จากการศึกษาโครงการจัดทำฐานข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อการวางแผนอนาคต จังหวัดสมุทรปราการ กรมโยธาและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย (http://region3.mgt.co.th/index.php?option=com_content&view=article&id=102) ได้ทำการศึกษาสภาพกายภาพของพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ โดยการศึกษาประกอบหัวข้อดังนี้ คือ

1.3.1.1 สภาพภูมิศาสตร์

1.3.1.2 สภาพภูมิประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3.2 การใช้ประโยชน์พื้นที่ โดยการแบ่งเขตพื้นที่ในการจัดการสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ การแบ่งเขตพื้นที่ (Zoning) โดยทำการแบ่งเหมือนพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ซึ่งการแบ่งเขตการจัดการ อุทยานแห่งชาติในประเทศไทย (อภิวัฒน์ เศรษฐรักษ์, 2542:39 – 41) โดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 7 เขต คือ

- 1.3.2.1 เขตพื้นที่บริการ (Intensive Use Zone)
- 1.3.2.2 เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ (Outdoor Recreation Zone)
- 1.3.2.3 เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone)
- 1.3.2.4 เขตกิจกรรมพิเศษ (Special Use Zone)
- 1.3.2.5 เขตหวงห้าม (Strict Nature Reserve Zone)
- 1.3.2.6 เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ (Recovery Zone)
- 1.3.2.7 เขตกันชน (Buffer zone)

1.3.3 กิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวรวมทั้งกิจกรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น ที่มีลักษณะโดดเด่น คึงคุณค่าความสนใจของนักท่องเที่ยว

- 1.3.3.1 สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน
- 1.3.3.2 ประเพณีวัฒนธรรม
- 1.3.3.3 เทศกาลการท่องเที่ยว
- 1.3.3.4 ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว
- 1.3.3.5 เส้นทางท่องเที่ยว
- 1.3.3.6 สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตของพื้นที่ที่ศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งทำการศึกษาสภาพและปัญหาทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีเนื้อที่ทั้งหมด 148 ไร่ และพื้นที่ต่อเนื่องตามรอยต่อกับพื้นที่ประชาชนโดยรอบสวน เพื่อนำผลการวิจัย มาใช้ในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่สำคัญในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้าและพื้นที่ใกล้เคียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 1.1 แสดงบริเวณสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และพื้นที่โคจรอบจนถึงริมแม่น้ำเจ้าพระยา
ที่มา : เว็บไซต์องค์การบริหารส่วนตำบล (www.bangkachao.go.th)

1.4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.4.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่และไม่ได้พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ โดยใช้แบบสอบถามสุ่มเก็บจากผู้มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์จำนวน 248 คน ในช่วงเวลาระหว่างวันที่ 1- 15 กุมภาพันธ์ 2553 ประมาณเวลาเก็บข้อมูล 2 สัปดาห์

1.4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยผู้วิจัยได้ทำการศึกษา สภาพและปัญหาทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ตลอดจนศึกษาความต้องการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีตัวแปรที่จะศึกษาดังนี้

1.4.3.1 สภาพและปัญหาทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ครอบคลุมเนื้อ

หา 3 ด้าน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

1. สภาพปัจจุบันด้านกายภาพ ได้แก่

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สภาพภูมิศาสตร์

- สภาพภูมิประเทศ

2. การใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำแนกเป็น

- เขตพื้นที่บริการ (Intensive Use Zone)
- เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ (Outdoor Recreation Zone)
- เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone)
- เขตกิจกรรมพิเศษ (Special Use Zone)
- เขตหวงห้าม (Strict Nature Reserve Zone)
- เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ (Recovery Zone)
- เขตกันชน (Buffer zone)

3. กิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่

- สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน
- ประเพณีวัฒนธรรม
- เทศกาลการท่องเที่ยว
- ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว
- เส้นทางท่องเที่ยว
- สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.6.1 แนวทางการปรับปรุง หมายถึง แนวทางในการดำเนินการต่างๆ ที่มีผลงานซึ่งมีผลมาจากการตรวจสอบ โครงการและพบจุดอ่อน หรือข้อบกพร่องของการดำเนินงานและนำมาปรับปรุงให้ดีขึ้น

1.6.2 การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การเดินทางไปเยือนแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคุณค่าของระบบนิเวศและในขณะเดียวกัน ก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนท้องถิ่น

1.6.3 เขตพื้นที่ที่ทำการศึกษาวจัย หมายถึง บริเวณพื้นที่ของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และรอยต่อโดยรอบของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ที่ตั้งอยู่ที่ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.6.4 สภาพทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ หมายถึง สภาพภูมิประเทศ ลักษณะทางธรณีวิทยา สภาพภูมิอากาศ แหล่งน้ำ สิ่งดึงดูดความสนใจต่อนักท่องเที่ยว การตลาดและการบริการของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ประกอบเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1.6.5 ปัญหาทางกายภาพที่เกิดในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ หมายถึง ความเสื่อมโทรม ความทรุดโทรมและความเปลี่ยนแปลงในทางลบที่เกิดขึ้นกับทรัพยากรการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การตลาด และการบริการของสวนศรีในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

1.6.6 พื้นที่คุ้มครอง หมายถึง “พื้นที่คุ้มครอง” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Protected Area” ภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พื้นที่คุ้มครองของไทยประกอบด้วย

- 1.6.6.1. อุทยานแห่งชาติ
- 1.6.6.2. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
- 1.6.6.3. เขตห้ามล่าสัตว์ป่า
- 1.6.6.4. พื้นที่สงวนชีวมณฑล
- 1.6.6.5. พื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1A และ 1B
- 1.6.6.6. สวนพฤกษศาสตร์
- 1.6.6.7. สวนรุกขชาติ
- 1.6.6.8. พื้นที่ป่าชายเลน
- 1.6.6.9. วนอุทยาน

1.6.7 ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง แหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับระบบนิเวศในพื้นที่ ที่ได้รับการจัดการอย่างมีความรับผิดชอบในการอนุรักษ์ พื้นฟู และรักษาระบบนิเวศที่ยั่งยืน โดยคำนึงถึงขีดความสามารถที่รองรับได้โดยมีการกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์พื้นที่อนุรักษ์ และพื้นที่นอกเขตอนุรักษ์เพื่อการท่องเที่ยว

1.6.8 นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง (สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย. 2540) ระบุว่านักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ

1.6.8.1. นักท่องเที่ยวแบบหัวกระโหลก (hard-core nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เน้นความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าขณะที่เที่ยวชมธรรมชาติ

1.6.8.2. นักท่องเที่ยวธรรมชาติแบบอุทิศตน (dedicated nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เน้นเจาะจงไปที่สถานี่ธรรมชาติโดยเฉพาะ เพื่อจะได้รู้ได้เข้าใจในธรรมชาติหรือประเพณีท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ก่อน ไม่สามารถนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 1.6.8.3. นักท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นหลัก (mainstream nature tourists) คือ เป็นนักท่องเที่ยวที่ชอบไปสถานที่แปลกๆ ที่ไม่เคยไปมาก่อน เช่น ไปเยือนลุ่มน้ำอะเมซอน (Amazon)

อุทยานกอริลาในรวันดา (Rawanda Gorilla Park) หรือจุดหมายปลายทางอื่นๆ ที่เป็นการริเริ่มสำหรับโปรแกรมท่องเที่ยวพิเศษ

1.6.8.4. นักท่องเที่ยวธรรมชาติตามโอกาส (casual nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่บังเอิญต้องไปชมธรรมชาติ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมท่องเที่ยวที่ตนได้เลือกไป

1.6.9 ประชาชนในเขตพื้นที่ หมายถึง ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งหมด 5,163 คน

1.6.10 การแบ่งเขตพื้นที่ (Zoning) หมายถึง การแบ่งเขตพื้นที่ที่ใช้แบ่งเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ซึ่งการแบ่งเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติในประเทศไทย โดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 7 เขต คือ

1.6.10.1. เขตพื้นที่บริการ (Intensive Use Zone)

1.6.10.2. เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ (Outdoor Recreation Zone)

1.6.10.3. เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone)

1.6.10.4. เขตกิจกรรมพิเศษ (Special Use Zone)

1.6.10.5. เขตห้าม (Strict Nature Reserve Zone)

1.6.10.6. เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ (Recovery Zone)

1.6.10.7. เขตกันชน (Buffer zone)

1.6.11 สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว หมายถึง บริเวณพื้นที่ที่เป็นโครงสร้างหรือสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่จัดให้มีขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อรองรับกิจกรรมของผู้นมาเยือนและกิจกรรมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว รวมถึง ม้านั่ง อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง ถนน สะพาน ศาลา สะพานไม้ทอดยาว เป็นต้น

1.6.12 นักท่องเที่ยวในพื้นที่ หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวหรือทำกิจกรรมต่างๆ ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ที่มีภูมิลำเนาหรือพักอาศัยอยู่ในตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

1.6.13. นักท่องเที่ยวนอกพื้นที่ หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวหรือทำกิจกรรมต่างๆ ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ที่มีภูมิลำเนาหรือพักอาศัยอยู่นอกตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เช่น อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ หรือเขตคลองเตย เขตพระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ ใช้งาน หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสำรวจในท้องถิ่น ผู้วิจัยได้จัดเรียงลำดับหัวข้อการศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2.1.1 แนวคิดการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2.1.2 รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2.1.3 แนวคิดการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก

2.1.4 แนวคิดการจัดการอุทยานแห่งชาติเพื่อการท่องเที่ยว

2.2 ประวัติความเป็นมาของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสมุทรปราการ

2.2.2 ประวัติความเป็นมาของพื้นที่บางกะเจ้า (กระเพาะหมู) ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.2.3 ประวัติความเป็นมาของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

2.3 ลักษณะทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดสมุทรปราการ ตำบลบางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

2.3.2 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่สีเขียวบริเวณเกาะบางกะเจ้าและสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ต. บางกะเจ้า จ. สมุทรปราการ

2.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.5 นโยบายสนับสนุน

2.6 เทศกาลการท่องเที่ยว

2.7 ประเพณีวัฒนธรรม

2.8 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2.1.1 แนวคิดการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2.1.1.1 นิยามและความหมายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นแนวความคิดที่เพิ่งปรากฏขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ และยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่นๆ ที่ให้ความหมายเช่นเดียวกันที่สำคัญได้แก่ Nature Tourism, Biotourism, Green Tourism เป็นต้น อย่างไรก็ตามการท่องเที่ยวดังกล่าวล้วนแต่เป็นการบ่งบอกถึงการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (sustainable tourism) ซึ่งจากการประชุม Globe 1990 ณ ประเทศแคนาดา ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า "การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวนรักษาโอกาสต่างๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วย การท่องเที่ยวนี้มีความหมายรวมถึง การจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย" โดยมีลักษณะที่สำคัญคือ เป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของ ประชากร ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องยอมรับให้ ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องชี้นำภายใต้ความปรารถนาของประชาชนในท้องถิ่น และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวต่างๆ (สถานบันวิจัยวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย, 2539) สำหรับความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้มีบุคคลหรือองค์กรต่างๆ ให้ความหมายและคำจำกัดความ ไว้มากมาย เป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่งและได้รับการอ้างอิงถึงเสมอ ที่สำคัญมีดังนี้

Ceballos Lascurain. (1991) อาจจะเป็นคนแรกที่ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยไม่ให้เกิดการรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติ เหล่านั้น

Elizabeth Boo. (1991) ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า "การท่องเที่ยวแบบอิงธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีเงินทุนสำหรับการปกป้องดูแลรักษาพื้นที่ที่มีการสร้างงานให้กับชุมชนหรือท้องถิ่น พร้อมทั้งให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม"

The Ecotourism Society. (1991) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า "การเดินทางไปเยือนแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคุณค่าของระบบ

นิเวศ และในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ ที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกิดประโยชน์ต่อประชาชนท้องถิ่น"

Western.(1993) ได้ปรับปรุงคำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ The Ecotourism Society ให้สั้นและกะทัดรัดแต่มีความหมายสมบูรณ์มากขึ้นคือ "การเดินทางท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติ ซึ่งมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนท้องถิ่นดีขึ้น"

The Commonwealth Department of Tourism. (1994) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คือ การท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและการจัดการ เพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน คำว่าธรรมชาติสิ่งแวดล้อมยังครอบคลุมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นด้วย ส่วนคำว่ารักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืนนั้นหมายถึง การป็นผลประโยชน์ต่างๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่นและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

เสรี เวชบุษกร. (2538) ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า "การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ และต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งหมายรวมถึงวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถาน โบราณวัตถุที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วย"

จากการให้ความหมายและคำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบต่อไม่ก่อให้เกิดการบกพรอนหรือทำความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่นเพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นด้วย

2.1.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หมายถึง การท่องเที่ยวที่ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว โดยเน้นการจัดการทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชุมชนเพื่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในสถานการณ์ปัจจุบันแนวโน้มของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กำลังเป็นสิ่งที่ทุกฝ่ายให้ความสนใจ ดังนั้น การที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องมีการดำเนินงานอย่างจริงจังและให้อยู่ภายใต้กรอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และข้อความถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวต้องดำเนินการภายใต้ขีดความสามารถ ในการรองรับของธรรมชาติ ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี วิถีชีวิตที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว

2. ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของชุมชน
3. ต้องยอมให้คนในชุมชนได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ที่เกิดจากการจัดการการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน
4. ต้องชี้ นำภายใต้ความปรารถนาของคนในท้องถิ่นนั้นๆ
5. ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ ทรัพยากร และชีวิตของท้องถิ่น (<http://satit.pn.psu.ac.th/satit/vc/s30202/content/aware03.html>)

2.1.1.3 แนวคิดพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สุรเชษฐ์ เศรษฐมาต และดร.รชนี เอมพันธุ์. (2538 ข) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2539) ได้กล่าวถึงแนวคิดที่เป็นพื้นฐานหรือหลักการของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยสรุปได้ดังนี้

1. เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ (Nature-Based) รวมถึงแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น (Identical or Nique) และทรงคุณค่าในพื้นที่นั้น
2. เป็นการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsibly Travel) และมีการจัดการอย่างยั่งยืน (Sustainable Management) ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมค่อนข้างต่ำ (No or Low Impact) และช่วยส่งเสริมการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืนตลอดไป
3. เป็นการท่องเที่ยวที่มีกระบวนการเรียนรู้ (Learning) และการให้การศึกษา (Education) เกี่ยวกับระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มพูนความรู้ (knowledge) ความประทับใจ (appreciation) และประสบการณ์ (experience) ที่มีคุณค่า ซึ่งจะสร้างความตระหนักและจิตสำนึกที่ถูกต้องทางด้านการอนุรักษ์ ทั้งต่อนักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่น ตลอดจนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง
4. เป็นการท่องเที่ยวที่นำไปสู่การกระจายรายได้ ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับประเทศ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (involvement of local community or people participation) ในภาคบริการต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อท้องถิ่น (local benefit) มากกว่า การท่องเที่ยวที่เคยส่งเสริมกันมาตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบัน ที่เรียกว่า conventional tourism ซึ่งมักจะเป็นการท่องเที่ยวแบบหมู่คณะใหญ่ๆ (mass tourism) ที่ผลประโยชน์ส่วนใหญ่จะตกอยู่กับผู้ประกอบการ หรือบริษัทนำเที่ยวเท่านั้น

2.1.1.4 ลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ถ้าทั้งหมดยังใช้กับแหล่งเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ทั้งสิ่งแวดล้อมด้านความหลากหลายทางชีวภาพด้านสภาพภูมิศาสตร์ และ

ด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี โดยจะต้องยึดหลักสำคัญว่า เราต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมเหล่านั้นไว้ให้ดีที่สุด เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

2. การท่องเที่ยวทุกประเภทจะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ในเชิงสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ประเทศทุกประเทศ ท้องถิ่นทุกท้องถิ่น จำเป็นต้องพยายามจัดการท่องเที่ยวของตน โดยไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมหรือให้กระทบน้อยที่สุด

3. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมถึง การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีค่านิยม ตลอดจนวิถีชีวิต เอกลักษณ์ของท้องถิ่นและประเทศ ซึ่งเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษาความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลายเหล่านั้น

4. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องให้การศึกษาทั้งต่อนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น เป็นการศึกษาที่ต้องการจะหยั่งรากลึกลงในจิตสำนึกของแต่ละคน ให้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญอย่างยั่งยืน ในอันที่จะถนุถนอมไว้ซึ่งสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวเรา

5. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เน้นตรงที่ว่า ในการจัดการท่องเที่ยวประชาชนในพื้นที่จะต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจ และสามารถได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะเป็นกุญแจสำคัญที่ไขไปสู่การกระจายรายได้นั้นเอง

6. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จากมุมมองเชิงตลาด มีจุดเน้นที่ว่า ผลิตภัณฑ์คือ ทัวร์ต่างๆ นั้นจะต้องเป็นทัวร์ที่มีลักษณะในการให้บริการ ครบตามเกณฑ์แห่งอนุรักษ์อย่างแท้จริง มิใช่การนำเอาชื่อ Ecotourism ไปติดบนผลิตภัณฑ์เดิมเท่านั้น

7. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความพึงพอใจ ต้องการเข้ามาที่ท่องเที่ยวหรือกลับเข้ามาท่องเที่ยวซ้ำอีก กิจกรรมที่บริษัททัวร์เสนอต่อนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องเป็นกิจกรรมที่ตรง หรือเกินความคาดหมายของนักท่องเที่ยว

8. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จะต้องคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ โดยยึดหลักที่ว่า จะต้องไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับทุกๆ ด้าน ทั้งด้านจำนวนนักท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยว ชุมชน และสภาพแวดล้อมโดยรวม

2.1.1.5 องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ดร.ชนี เอมพันธุ์ และสุรเชษฐ์. (2539) กล่าวว่า โดยทั่วไปแล้วการวางแผนท่องเที่ยวซึ่งรวมไปถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้วยนั้น จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Natural Resource Tourism) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่ยังดำรงไว้ซึ่งสภาพดั้งเดิมของระบบนิเวศ (First Hand Ecosystem) และวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ส่วนใหญ่จึงมัก

ปรากฏอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และอุทยานประวัติศาสตร์ เป็นต้น สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2539) กล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติว่า เป็นแหล่งที่มีจุดเด่นเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว (Nature Attractions) และตัดขาดจากโลกภายนอก (Solitude) ซึ่งนักท่องเที่ยวจะไม่ได้สัมผัสที่บ้าน นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวว่าหมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดหมาย (Destination) ของการท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึงพื้นที่ที่รองรับนักท่องเที่ยว พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวจะมีทรัพยากรที่เป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ความดึงดูดใจเหล่านั้นอาจเป็นความดึงดูดใจนักท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่ง แต่อาจไม่เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวประเภทอื่น ดังนั้นสภาพทรัพยากรจึงมีความสัมพันธ์โดยตรงกับตลาดการท่องเที่ยว นอกจากความดึงดูดใจในทรัพยากรแล้ว ในบางพื้นที่ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนั้น ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวจึงหมายรวมถึงศักยภาพ ในการประกอบกิจกรรมของนักท่องเที่ยวด้วย โดยได้แบ่งแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 3 ประเภท ใหญ่ๆ คือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Cultural Destination) ซึ่งรวมเอาแหล่งท่องเที่ยวศาสนา ประวัติศาสตร์และโบราณคดี (Historical Archaeological and Regions Destination) และแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมและประเพณี (Art Culture and Regions Destinations) และแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรมและประเพณี (Art Culture and Traditional Destinations) เข้าไว้ด้วยกัน

2. นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย. (2540) ระบุว่า นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สามารถจำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 นักท่องเที่ยวแบบหัวกระติ (hard-core nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เน้น ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าขณะที่เที่ยวชมธรรมชาติ

ประเภทที่ 2 นักท่องเที่ยวธรรมชาติแบบอุทิศตน (dedicated nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เน้นเจาะจงไปที่สถานที่มีธรรมชาติโดยเฉพาะ เพื่อจะได้รู้ได้เข้าใจในธรรมชาติหรือประเพณีท้องถิ่น

ประเภทที่ 3 นักท่องเที่ยวธรรมชาติเป็นหลัก (mainstream nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่ชอบไปสถานที่แปลกๆ ที่ไม่เคยไปมาก่อน เช่น ไปเยือนลุ่มน้ำอะเมซอน (Amazon) อุทยานกอริลลาในรวันดา (Rawanda Gorilla Park) หรือจุดหมายปลายทางอื่นๆ ที่เป็นการริเริ่มสำหรับ โปรแกรมท่องเที่ยวพิเศษ

ประเภทที่ 4 นักท่องเที่ยวธรรมชาติตามโอกาส (casual nature tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่บังเอิญต้องไปชมธรรมชาติ เพราะเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมท่องเที่ยวที่ตนได้เลือกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนี้ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. (2539) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ว่า จะต้องเป็นนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมที่

เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ

3. การตลาด การตลาดนับเป็นส่วนสำคัญในการชักจูงนักท่องเที่ยวให้ไปท่องเที่ยว โดยเป็นสื่อกลางระหว่างนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งในเชิงการตลาดจะต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่า การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีลักษณะอย่างไร โดยการให้ข้อมูลและสิ่งที่คาดหวังจากการท่องเที่ยว (expectation) อย่างถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการช่วยให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจว่า รูปแบบของการท่องเที่ยวในลักษณะเช่นนี้เหมาะสม กับความสนใจ และตรงตามความต้องการของตนเองหรือไม่ และสามารถยอมรับกฎหรือกติกาของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้หรือไม่ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการตลาดเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเลือกสรรประเภท และคุณภาพของนักท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมสนับสนุน การท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพ (Qualitative tourism) มากกว่าการท่องเที่ยวในเชิงปริมาณ (quantitative tourism) อันจะเป็นหนทางนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งส่วนใหญ่งานด้านการส่งเสริมการตลาด เป็นหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ดร.รชนี เอมพันธุ์ และสุรเชษฐ์ เศรษฐมาต. 2539)

4. การบริการ การท่องเที่ยวซึ่งรวมถึงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นต่อการสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ในขณะที่มีกิจกรรมการท่องเที่ยว แต่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์นั้นต้องการบริการที่เน้นการให้ข้อมูลข่าวสาร และการบริการเพื่อให้นักท่องเที่ยว ได้รับประสบการณ์ความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เกี่ยวกับธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่นท้องถิ่น เช่น บริการด้านสื่อความหมายธรรมชาติ การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในภาคบริการ ซึ่งได้แก่ การจัดที่พักที่สอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น (ecolodge) เป็นมัลติเทสก์นำทางในการเดินป่า เป็นต้น

2.1.2 รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดังนี้

2.1.1.1 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมการเดินป่า (Hiking Trekking) กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ (Natural Education) กิจกรรมถ้ำรูปธรรมชาติ บันทึกเทปวีดีโอ เทปเสียงธรรมชาติ กิจกรรมส่องดูนก (Bird Watching) กิจกรรมศึกษาที่เขวถ้ำ (Cave Exploring Visiting) กิจกรรมท้องฟ้าดาราศาสตร์ (Sky Interpretation) กิจกรรมล่องเรือศึกษาธรรมชาติ (Boat Sightseeing) กิจกรรมพายเรือแคนู เรือคายัค เรือใบ กิจกรรมดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น (Snored Skin Diving) กิจกรรมดำน้ำลึก (Scuba Diving)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 2.1.1.2 กิจกรรมเสริม ได้แก่ กิจกรรมชมทิวทัศน์ธรรมชาติในบรรยากาศที่สงบ (Relaxing) กิจกรรมขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ (Terrain Mountain Biking) กิจกรรมปีนไต่เขา (Rock Mountain Climbing) กิจกรรมพักแรมด้วยเต็นท์ (Tent Camping) กิจกรรมเครื่องร่อนขนาดเล็ก

(Hang Girder) กิจกรรมล่องแพยางแพไม้ไฟ (White Water Rating) กิจกรรมพักผ่อนรับประทานอาหาร (Picnicking) กิจกรรมเที่ยวน้ำตก (Waterfall Vissit/ Exploring) กิจกรรมวินด์เซิร์ฟ (Windsurfing) (<http://tat.or.th/thai/misc/environ/index/html>)

ดร.ชนิ เอ็มพันธุ์ และสุรเชษฐ์ เศรษฐมาต. (2539) กล่าวว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะต้องมีเรื่องของการเรียนรู้ และได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับธรรมชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งศุภนัยวิชัยปาไม้ (2538) ได้แบ่งกลุ่มกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ออกเป็น 3 กลุ่ม ซึ่งมีทั้งกิจกรรมหลัก และกิจกรรมเสริม คือ

1. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ecotourism activities) เป็นกิจกรรมหลัก กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ การเดินป่า (hiking/trekking) กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ (nature education) กิจกรรมถ่ายรูปธรรมชาติ บันทึกเทปวีดีโอ เทปเสียงธรรมชาติ (nature photography video taping and sound of nature audio taping) กิจกรรมส่องสัตว์/ดูนก (animal/bird watching) กิจกรรมศึกษา/เที่ยวถ้ำ (cave exploring/ visitig) กิจกรรมศึกษาท้องฟ้าและดาราศาสตร์ (sky interpretation) กิจกรรมล่องเรือศึกษาธรรมชาติ (boat sightseeing) กิจกรรมพายเรือแคนู (canocing) เรือคายัก (kayak) เรือใบ (rowboating) เรือใบ (sailboating) กิจกรรมดำน้ำชมปะการังน้ำตื้น (snorkel or skiln diving) และกิจกรรม ดำน้ำลึก (scuba diving)

2. กิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการได้ใกล้ชิดชื่นชมธรรมชาติ

3. กิจกรรมท่องเที่ยวที่เน้นการผจญภัยตื่นเต้นท้าทายกับธรรมชาติ

(adventurous recreational activities) เป็นกิจกรรมเสริม กิจกรรมท่องเที่ยวประเภทชื่นชมธรรมชาติและกิจกรรมท่องเที่ยวประเภทตื่นเต้นผจญภัยท้าทายกับธรรมชาติ ได้แก่ กิจกรรมชมทิวทัศน์ธรรมชาติในบรรยากาศที่สงบ (relaxing) กิจกรรมขี่จักรยานตามเส้นทางธรรมชาติ (terrain/mountain biking) กิจกรรมปีน/ไต่เขา (rock/mountain climbing) กิจกรรมพักแรมด้วยเต็นท์ (tent camping) กิจกรรมเครื่องร่อนขนาดเล็ก (hang glider) กิจกรรม ล่องแพยาง/ไม้ไฟ (white water rafting) กิจกรรมพักผ่อนรับประทานอาหาร (picnicking) กิจกรรมเที่ยวน้ำตก (waterfall visits/exploring) และกิจกรรมวินด์เซิร์ฟ (wind surfing) ซึ่งจะต้องเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องและไปด้วยกัน ได้ดีกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่กระทำในพื้นที่ธรรมชาติ มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวต่อกลุ่มต่อกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อที่จะไม่สร้างผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

4. กิจกรรมที่สอดคล้องกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กิจกรรมท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมนับได้ว่ามีความหลากหลาย ซึ่งกิจกรรมบางประเภทอาจมีลักษณะที่บ่งชี้ว่าเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในขณะที่บางกิจกรรมอาจมีความกำกวมหรือคาบเกี่ยว ซึ่งต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติกิจกรรม และการให้บริการว่ามุ่งเน้นอะไร และอย่างไร เช่น เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ศึกษาหาความรู้ ผจญภัย กีฬาสนุกสนานเพื่อความ

บันเทิง สัมผัสองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยว แลกเปลี่ยนและถ่ายทอดประสบการณ์ เป็นต้น ซึ่งจะต้องเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องและไปด้วยกัน ได้ดีกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กล่าวคือ เป็นกิจกรรมที่กระทำในพื้นที่ธรรมชาติ มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวต่อกลุ่มต่อกิจกรรม ทั้งนี้เพื่อที่จะไม่สร้างผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2545:84) ได้สรุปรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ดำเนินการโดยชุมชน ดังนี้

1. การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติที่ชุมชนใช้ประโยชน์อยู่ ได้แก่ เดินป่า ล่องแก่ง พายเรือ ตั้งแคมป์กลางป่า ชี้อกรยาน ดูนก คู่มือเสือ คูหิงห้อย

2. การศึกษาวิถีชีวิตของชาวบ้าน ได้แก่

- ร่วมกิจกรรมทางการเกษตร
- เรียนรู้เรื่องงานหัตถกรรม จักรสาน ทอผ้า
- เรียนรู้ภูมิปัญญา เช่น นวดแผนไทย การรักษาโรคแบบพื้นบ้าน
- เรียนรู้การทำอาหาร เล่นเครื่องดนตรี รำไทย การเล่นของไทย
- ร่วมกิจกรรมทางศาสนาและประเพณีที่สำคัญของโลก

3. ท่องเที่ยวโบราณสถานและพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น

- เยี่ยมชมและร่วมกิจกรรมเรียนรู้ ที่เห็นความสัมพันธ์ระหว่างประวัติศาสตร์ศิลป์และประวัติศาสตร์สังคม

- ชมการแสดงพื้นบ้าน

4. การพักผ่อนแบบ Home Stay และ Temple Stay

- Home Stay มี 2 ลักษณะ คือ พักร่วมบ้านกับชาวบ้านหรือพักในหมู่บ้าน แต่แยกที่พักรอกจากครอบครัว เช่น พักที่กระท่อมไธนาหรือในสวน

- Temple Stay คือ การพักที่วัด

2.1.3. แนวคิดการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก

สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง บริเวณพื้นที่และโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่ผู้บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวจัดให้มีขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อรองรับกิจกรรมของผู้มาเยือนและกิจกรรมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น พื้นที่ปิกนิก ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บ้านพักนักท่องเที่ยว บ้านพักเจ้าหน้าที่ ห้องน้ำ ห้องสุขา ร้านอาหาร ลานจอดรถ ถนนและทางเดินเท้า พื้นที่การเดินเท้า ป้ายสื่อความหมาย โคมไฟ ม้านั่ง ถังขยะ ระบบกำจัด

เอกสารนี้ ชีวะและบำบัดน้ำเสีย และอื่นๆ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2542 : 24) นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกที่ 2.1.3.1 อาคารบริการนักท่องเที่ยว อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวหรือศูนย์กลางนักท่องเที่ยว ได้แก่ อาคารที่ให้ข้อมูลต่างๆ แก่นักท่องเที่ยว ต้องอยู่ในทำเลที่ตั้งที่มองเห็นได้ง่ายและอยู่ในบริเวณที่นักท่องเที่ยวผ่านเป็นจำนวนมาก โดยมากมักจะเป็นกลุ่มอาคาร โดยมีประโยชน์การใช้งานต่างๆ กัน

2.1.3.2 ศาลาที่พัก

เป็นอาคาร โถงที่มีจุดประสงค์สำหรับนักท่องเที่ยวที่นั่งพักคอย หรือเป็นที่พักร่มหลบแดด หลบฝน หรือเป็นจุดที่มีทิวทัศน์พิเศษ ซึ่งจัดทำศาลาสำหรับให้ผู้คนนั่งเล่นพักผ่อน เป็นศาลาท่าเรือ ท่าน้ำ ศาลาคอยรถท่องเที่ยว ศาลาตรวจจุดทางเข้าออก เป็นอาคารขนาดเล็ก มีคนนั่งได้เป็นกลุ่มเล็ก 3 - 5 คน ซึ่งมีขนาดโดยประมาณ 3.00 x 3.00 เมตร หรือเป็นอาคารขนาดใหญ่ ขึ้นมาจนได้มากกว่า 10 คน ก็ได้ อาจมีที่นั่งถาวรประกอบอยู่กับศาลา หรือจะมีเพียงหลังคาคลุมกันแดดฝนก็ได้ในบางโอกาสที่เหมาะสม ศาลาที่พักนี้อาจจัดทำเป็นเพียงซุ้มไม้เลื้อยเพื่อช่วยกันแดดเท่านั้น

2.1.3.3 ห้องน้ำ

ห้องน้ำสำหรับบริการนักท่องเที่ยว มักจัดให้มีเพียงห้องส้วมและส่วนที่ล้างมือเท่านั้นแต่ไม่มีส่วนอาบน้ำ

2.1.3.4 ร้านขายของ ร้านอาหาร เครื่องดื่ม

ร้านขายของนี้อาจเป็นอาคารถาวร หรือเป็นซุ้มที่มีขนาดเล็กลงมา โครงสร้างเบาและไม่เป็นอาคารถาวรหรืออาจเป็นรถเข็นก็ได้ โดยมากแล้วเป็นการขายของเล็กๆ น้อยๆ ที่นักท่องเที่ยวอาจจำเป็นต้องใช้ เช่น พิล์มถ่ายรูป ไปสการ์ด หนังสือนำเที่ยว แผนที่นำเที่ยว หรือของที่ระลึกต่างๆ เช่น เสื้อ หมวก ที่เขี่ยบุหรี่ เป็นต้น ส่วนร้านอาหารเครื่องดื่มก็เช่นเดียวกัน ซึ่งอาจมีทั้งร้านขายอาหารที่จัดให้มีที่นั่งให้ผู้มารับประทานอาหาร หรือเป็นร้านขายอาหารว่าง และขนมที่มีเพียงเก้าอี้และเคาน์เตอร์หรือให้ซื้อไปรับประทานที่อื่นก็ได้

2.1.3.5 สิ่งก่อสร้างและสิ่งก่อสร้างประกอบบริเวณ

ม้านั่ง โต๊ะ เก้าอี้ ที่ใช้ในงานสาธารณะมีความแตกต่าง และจำแนกออกได้ตามลักษณะการใช้งาน ดังนี้

- ที่นั่งใช้เพียงชั่วคราว ได้แก่ การนั่งเป็นระยะสั้นๆ ประมาณไม่เกิน 15 นาที เช่น การนั่งรอรถประจำทาง การรอเวลานัดหรือนั่งพักระหว่างการเดินทางเพียงชั่วคราว ก่อนที่จะทำกิจกรรมอื่นๆ ต่อไป

- ที่นั่งแบบเพื่อความผ่อนคลาย ได้แก่ การนั่งพักผ่อนหรือคลายเครียด เช่น ที่นั่งในสวนสาธารณะ ที่นั่งในบริเวณทางเท้าที่มีคนไม่พลุกพล่านนัก ซึ่งอาจเป็นย่านธุรกิจ ย่านพักอาศัย หรือในย่านการค้าที่มีการจัดบริเวณนั่งพักผ่อนแยกต่างหากจากทางสัญจร ลักษณะของที่นั่งประเภทนี้จำเป็นต้องคำนึงถึงความสะดวกสบายในการนั่ง ควรมีพนักพิงที่นุ่มและพนักลาดเอียงได้ส่วนตามสรีระ อาจเป็นม้านั่งเดี่ยวหรือม้านั่งยาวก็ได้ แบบต่างๆ ไม่ค่อยพบนักในที่สาธารณะ

อาจจะเนื่องมาจากการนั่งแบบผ่อนคลายในที่สาธารณะ ต้องการความเป็นส่วนตัวในลักษณะของการไม่โดนรบกวนจากคนอื่น ๆ

2.1.3.6 ป้าย

หน้าที่หลักของป้าย คือ การสื่อสารข้อมูล ซึ่งข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นเรื่องราว เป็นป้ายชี้ทาง ป้ายบอกกฎเกณฑ์ หรืออื่นๆ ที่คนที่ใช้บริเวณหรือสัญจรไปมาควรรู้ ป้ายสามารถจำแนกออกได้เป็นหลายประเภท ได้แก่ ป้ายบอกสถานที่ (Identification Sign) ป้ายบอกทิศทาง (Direction Sign) ป้ายบอกกฎข้อบังคับ (Regulation Sign) ป้ายข้อมูล (Demon Station Sign) ซึ่งปัจจุบันป้ายเหล่านี้มักอยู่ในการวางแผนและรับผิดชอบดูแลเรื่องการติดตั้งอยู่หลายหน่วยงาน และการติดตั้งมักเป็นในลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้ป้ายต่างๆ มักมีความหลากหลายและกระจัดกระจายโดยทั่วไป เพื่อความเป็นระเบียบและความชัดเจนในการสื่อสาร ป้ายเหล่านี้ควรมีการจัดวางอย่างเป็นระบบ ป้ายที่อยู่ในบริเวณใกล้ๆ กัน อาจรวมใช้โครงสร้างเดียวกันได้ จะเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่สถานที่ หรืออาจใช้โครงสร้างอื่นๆ ในการติดป้ายข้อมูลเหล่านี้ก็ได้ เช่น เสาไฟฟ้า เป็นต้น

2.1.3.7 ชุมโฆษณา

ชุมประชาสัมพันธ์หรือชุมติดประกาศโฆษณาต่างๆ หมายถึง สิ่งก่อสร้างที่จัดทำขึ้นเพื่อการสื่อสารการให้ข้อมูลต่างๆ ทั้งสำหรับผู้สัญจร โดยทางรถยนต์และผู้สัญจรด้วยทางเท้า ถ้าเป็นชุมที่ต้องการให้มองเห็นจากรถยนต์จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่ และมีความสูงมากขึ้น ให้มองเห็นได้ชัดเจนจากระยะไกลและในระหว่างที่มีการเคลื่อนที่ มีประโยชน์ในการให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวและสำหรับประชาชนในท้องถิ่นเองด้วย ส่วนข้อมูลที่ให้มักได้แก่การแสดงคนตรี นิทรรศการการประกวด ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีการหมุนเวียนกันไป หรือในบางเวลาอาจเป็นการประชาสัมพันธ์สำหรับการรณรงค์ต่างๆ การหาเสียงเลือกตั้งรวมทั้งอาจเป็นการโฆษณาสินค้าก็ได้ เป็นต้น

2.1.3.8 ถังขยะและถังรองรับขยะมูลฝอย

ถังขยะและถังรองรับขยะมูลฝอย เป็นสิ่งหนึ่งในส่วนประกอบภูมิทัศน์เมืองที่จำเป็นจะต้องมีเพื่อช่วยในการเก็บรวบรวมสิ่งปฏิกูล หรือสิ่งที่เหลือจากการใช้งานของคนในเมือง ยิ่งบริเวณที่มีคนเข้าไปใช้มากยิ่งจำเป็นต้องมี โดยต้องมีการคำนึงถึงรูปแบบและลักษณะให้เหมาะสมในแต่ละบริเวณนั้นด้วย

2.1.3.9 กระบะต้นไม้ กระถางต้นไม้

กระบะต้นไม้ คือ ภาชนะสำหรับดินเพื่อปลูกต้นไม้ อาจจะเป็นกระบะถาวรที่ก่อสร้างลงกับที่ เช่น ก่ออิฐ ก่อหินหล่อคอนกรีต หรือเป็นกระบะชั่วคราว ซึ่งหมายถึงว่า ยกย้ายไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ออกทั้งทำขึ้นให้เคลื่อนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารที่ตรงตามการนำไปใช้ ตำแหน่งไปได้ ทำด้วยไม้ หรือไฟเบอร์กลาสหรือคอนกรีต กระบะต้นไม้จะมีประโยชน์ใช้สอย

สามารถใช้เป็นตัวแม่กั้นทางรถยนต์และทางเดินได้ดี และต้นไม้ยังช่วยเพิ่มความสวยงามเป็นการตกแต่งเมืองได้อีกด้วย

2.1.3.10 ที่ค้ำน้ำ

ที่ค้ำน้ำเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกอีกชนิดหนึ่ง ที่ควรจัดเตรียมไว้ให้ผู้สัญจรไปมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองที่อากาศร้อน แต่อาจมีข้อจำกัดในเรื่องความสะอาดของน้ำประปาที่ผลิตได้ ควรได้รับการตรวจสอบในเรื่องคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ ตำแหน่งของที่ค้ำน้ำมักจะต้องมีในบริเวณที่มีผู้คนผ่านไปมา เช่น ทางเท้า สวนสาธารณะ ทางเข้า-ออกอาคารใกล้ที่พักรถประจำทาง

2.1.3.11 รั้ว กำแพง และเสากั้นการจราจร

- รั้วสำหรับคนเดิน รั้วหรือราว หมายถึง ที่กั้นแนวระหว่างถนนกับทางเดิน หรือกั้นมิให้คนเดินเข้าไปในบริเวณที่ไม่ต้องการ เช่น ห้ามคนข้ามถนนบริเวณใกล้สี่แยก ใกล้สะพานทางโค้ง ทางขึ้นลงเนิน หรือใช้บนเกาะกลางถนน เพื่อกั้นมิให้คนข้ามถนนบริเวณนั้น

- รั้วสำหรับรถยนต์ ใช้สำหรับเป็นแนวเพื่อความปลอดภัยสำหรับการขับขี่ยวดยานในบริเวณที่อาจเกิดอันตราย เช่น บริเวณทางโค้ง บริเวณที่มีความลาดชัน หรือบริเวณกลางถนนที่ไม่มีเกาะกลาง หรือใช้เพื่อแสดงขอบเขตของการจราจรรถยนต์มิให้ออกนอกบริเวณที่ต้องการ

- เสากั้นการจราจร (Bollard) หมายถึง เสาที่แสดงขอบเขตของการสัญจร เช่น แยกการสัญจรทางรถยนต์ ได้แก่ ถนน ที่จอดรถ ออกจากบริเวณทางเท้า เป็นเสาตั้งห่างกันเป็นระยะแทนการใช้รั้วกั้นเพื่อให้คนเดินผ่านได้ และเพื่อให้มีความรู้สึกที่ต่อเนื่องไม่ตัดขาดพื้นที่กันออกไปเหมือนการใช้รั้วกั้นหรือกำแพง หรืออาจเป็นการแบ่งแยกพื้นที่เพื่อไม่ให้จักรยานจักรยานยนต์ เข้าไปรบกวนกับการเดินเท้าก็ได้ ในบางครั้งแทนการใช้เสาแสดงอาณาเขต อาจเป็นการใช้กระยะต้นไม้ กระถางต้นไม้ หรือปลูกไม้ยืนต้นลงเป็นระยะๆ ก็ได้

2.1.3.12 ไฟฟ้าแสงสว่าง

ไฟฟ้าภายนอก (Exterior Lighting) นอกจากจะทำหน้าที่ให้แสงสว่างในเวลากลางคืน ความปลอดภัยในการสัญจรและสวัสดิภาพของผู้สัญจรแล้ว ยังทำหน้าที่เป็นสิ่งประกอบสถานที่ เช่น ถนน ทางเดิน ที่จอดรถ เพื่อช่วยในการแสดงสัดส่วนของพื้นที่ รูปแบบของลักษณะของลักษณะพื้นที่ดังกล่าวและส่งเสริมให้เกิดความสวยงามขึ้นอีกด้วย

2.1.3.13 ทางเดินมีหลังคา (Covered Walkway)

ทางเดินในบางช่วงที่มีการใช้งานมาก และใช้งานอย่างสม่ำเสมอ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ตลอดเวลา มีระยะทางเดินไกล มีความเหมาะสมที่จะจัดทำหลังคาคลุม เพื่ออำนวยความสะดวกไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังช่วยให้ลดแปลงเบรคหน้าและต้องอ้างอิงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ ให้แก่นักท่องเที่ยวให้หลบแดดหลบฝนได้ นอกจากนี้ยังอาจช่วยชี้นำทิศทางการเดินให้ชัดเจน

ยิ่งขึ้น เช่น นำนักท่องเที่ยวจากลานที่จอดรถไปยังบริเวณทางเข้า หรือทางเดินในย่านการหรือเป็นทางเดินมีหลังคา หรือประกอบอยู่กับประตูทางเข้า หรือทางเดินที่เป็นเส้นทางนักท่องเที่ยว เป็นต้น

2.1.3.14 ชุมทางเข้า

ชุมทางเข้าเป็นสิ่งก่อสร้างซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเสมือนเป็นที่หมายตาให้ผู้ทีสัญจรไปมาทางรถยนต์และทางเท้าหรืออย่างใดอย่างหนึ่ง สามารถกำหนดตำแหน่งเข้าออกได้ง่ายขึ้นชัดเจนขึ้น โดยมากจึงมักจะเป็นการเน้นในทางสูงเพื่อให้มองเห็นได้จากระยะไกล ชุมทางเข้านี้มีได้หมายความว่าเฉพาะชุมประตูทางเข้าอาคารกลุ่มอาคารเท่านั้น แต่หมายความรวมถึงชุมสำหรับทางเข้าย่านหรือที่รวมกิจกรรมต่างๆ ด้วย เช่น สยามแสควร์ เว็จนาคเกษม พัทยา ตลาดต่างๆ เป็นต้น

2.1.3.15 ทางเดินเท้า (Trail)

- เส้นทางเดินป่า (Hiking Trail)
- เส้นทางสื่อความหมาย (Interpretive Trail)
- เส้นทางศึกษาธรรมชาติ (Nature Trail)

2.1.3.16 ทางจักรยาน (Bike Trail)

กิจกรรมขี่จักรยานธรรมชาติ มีผู้ให้ความสนใจการขี่จักรยานเสือภูเขาในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมากขึ้น ทางจักรยานเป็นเส้นทางสัญจรทางเลือกที่ช่วยประหยัดพลังงานสร้างมลภาวะน้อยกว่ารถยนต์

2.1.3.17 ถนนและที่จอดรถ (Road and Parking Area)

1. ถนนหลักหรือถนนท่าแยกจากทางหลวงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว
2. การออกแบบถนน
3. ที่จอดรถในจุดต่างๆ ควรมีที่จอดรถในจุดต่างๆ อย่างเพียงพอ เพื่อป้องกันมิให้นำรถยนต์ไปจอดในบริเวณที่ไม่ได้กำหนด ซึ่งอาจทำลายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว
4. การออกแบบลานจอดรถ

2.1.3.18 หมุดบอกตำแหน่งใช้คู่กับแผ่นพับ (Marker Leaflet)

ใช้สำหรับการสื่อความหมายธรรมชาติและวัฒนธรรม สำหรับเส้นทางศึกษาธรรมชาติด้วยตัวเองเหมาะสำหรับเส้นทางเท้าที่มีพื้นที่สองข้างทางจำกัด ที่จะติดตั้งป้ายนิทรรศการริมทาง (Wayside Exhibit)

2.1.3.19 อาคารที่พัก

1. พื้นที่กางเต็นท์ (Campground / Campsite) พื้นที่กางเต็นท์ที่คงสภาพธรรมชาติดั้งเดิมเข้าถึงด้วยทางเดินเท้า ควรเลือกบริเวณใกล้แหล่งน้ำห่างจากที่อยู่อาศัยของพืช สัตว์
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งหากมีการนำไปใช้
ไม่ควรมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกใดๆ ยกเว้นเส้นทางเดินเท้าขนาดเล็ก

2. บ้านพัก สำหรับกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์ระดับกลางการออกแบบควรถ่ายเทอากาศได้ดี กลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมตั้งอยู่ในบริเวณที่ไม่แออัด ควรเป็นที่ราบลัดชันไม่เกิน 10% คำนึงถึงทิศทางการไหลของน้ำผิวดิน วางตำแหน่งให้ได้มุมมองที่ดีเข้าถึงง่าย

3. เรือนแถว ให้ความสำคัญกับการประหยัดพลังงานกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ต้องการพื้นที่ราบในการลงตำแหน่งอาคาร ควรออกแบบให้มีพื้นที่ว่างนอกอาคารไว้ในด้านที่มีทัศนียภาพสวยงาม

2.1.3.20 อื่นๆ

นอกจากจะมีส่วนประกอบดังที่ได้กล่าวมาทั้งหมดในข้างต้นแล้ว ยังมีสิ่งประกอบบริเวณอื่นๆ อีกเช่น รูปปั้นประติมากรรม อนุสาวรีย์ หอนาฬิกาหรือแม้แต่สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับปฏิบัติงานประกอบด้วย

- ป้อมยามด่านตรวจ
- อาคารที่ทำการ
- อาคารสนับสนุนต่างๆ เช่น โรงรถ โรงเก็บพัสดุ ฯลฯ
- บ้านพักเจ้าหน้าที่ อาจเป็นเรือนแถวหรือบ้านเดี่ยวตามความเหมาะสม

ของพื้นที่ การออกแบบเน้นทำการประหยัด เรียบง่าย วัสดุมีความทนทานพอสมควร ง่ายต่อการบำรุงรักษากลมกลืนธรรมชาติและศิลปท้องถิ่น

- สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง สัญลักษณ์สากลที่สำคัญที่ควรนำไปใช้เป็นมาตรฐานในการพัฒนาระบบป้ายและสัญลักษณ์ ในแหล่งท่องเที่ยวแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณี **ภาพที่ 2.1 แสดงสัญลักษณ์สากลที่สำคัญ** และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2551

2.1.4 แนวคิดการจัดการอุทยานแห่งชาติเพื่อการท่องเที่ยว

(อภิวัฒน์ เศรษฐรักษ์. 2542) อุทยานแห่งชาติถูกจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งคือ เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้คงอยู่ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์ทางด้านนันทนาการและเพื่อการศึกษาวิจัยด้วยนั้น จึงจำเป็นต้องมีแนวทางการจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และเพื่อให้การใช้ประโยชน์ทางการท่องเที่ยวและนันทนาการมีผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติน้อยที่สุด การแบ่งเขตการจัดการอุทยานแห่งชาติในประเทศไทย (อภิวัฒน์ เศรษฐรักษ์. 2542:39 – 41) โดยทั่วไปแบ่งออกได้เป็น 7 เขต คือ

2.1.4.1 เขตบริการ (Service zone) หรืออาจเรียกว่า เขตการใช้ประโยชน์อย่างเข้มข้น (Intensive use zone) หมายถึง เขตที่แบ่งไว้เพื่อการพัฒนาสิ่งก่อสร้าง และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับทั้งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในอุทยานฯ และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในอุทยานฯ พื้นที่ที่กำหนดเป็นเขตบริการนั้นต้องอยู่ในบริเวณที่สภาพของธรรมชาติโดยความสำคัญ ไม่ใช่พื้นที่ที่พบพืชหรือสัตว์หายากหรือต้องสงวนรักษาสภาพธรรมชาติเป็นพิเศษ สภาพแวดล้อมมีความทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการพัฒนา มีความลาดชันต่ำ มีแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค อยู่ใกล้เส้นทางคมนาคมหลัก หรือสามารถเข้าออกได้สะดวก ควรเป็นบริเวณที่ล้อมโอบและมีพื้นที่รวมกันไม่เกินร้อยละ 5 ของพื้นที่

2.1.4.2 เขตนันทนาการ (Recreation zone) หรือเขตเพื่อการพักผ่อนหาความรู้ (Outdoor recreation) หมายถึง เขตที่มีสิ่งที่น่าสนใจหรือจุดสนใจที่เป็นกิจกรรมนันทนาการ เช่น ที่ตั้งแคมป์ น้ำตก ถ้ำ ฯลฯ ซึ่งเป็นเขตที่กำหนดไว้สำหรับเป็นบริเวณพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ของประชาชน เป็นบริเวณที่มีจุดเด่นตามธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ โดยต้องไม่ใช่พื้นที่ที่มีพืชและสัตว์ชนิดหายาก หรือพื้นที่ที่ต้องสงวนสภาพธรรมชาติไว้เป็นพิเศษ โดยสามารถพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานได้เท่าที่จำเป็น เช่น ทางเท้า ห้องน้ำ และอุปกรณ์สื่อความหมาย สามารถเข้าถึงได้โดยไม่ต้องเปลี่ยนเส้นทางธรรมชาติมากนัก

2.1.4.3 เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive zone) หรือเขตป่าเปลี่ยว หมายถึง เขตที่มีทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์ควรที่จะสงวนรักษา สามารถใช้พื้นที่ได้ในกรณีที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติในเขตนี้มีความเปราะบาง หรือเกิดผลกระทบได้ง่ายหากมีการใช้ประโยชน์โดยไม่มีการควบคุม เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร โดยปกติจะไม่อนุญาตให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากทางเดินเท้าสำหรับการเดินป่าเพื่อศึกษาธรรมชาติที่สามารถเข้าไปใช้ได้บางฤดู มีพื้นที่ร้อยละ 90 – 95 ของพื้นที่ทั้งหมด สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 เขตย่อย คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
1. เขตที่มีสภาพธรรมชาติดีเด่นและสำคัญ ได้แก่ เขตที่มีทิวทัศน์ที่สวยงาม
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดูแปลงแบบฯ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งหากมีการนำไปใช้
หรือมีปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีความโดดเด่น

2. เขตที่มีความสำคัญเพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ บริเวณที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่น่าสนใจแก่การวิจัย หรือแหล่งหาความรู้ใหม่ๆ โดยปกติจะเป็นเขตที่มีพันธุ์พืชหรือสัตว์หายาก ไม่อนุญาตให้มีการก่อสร้างใดๆ ยกเว้นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

2.1.4.4 เขตหวงห้าม (Strict nature reserve zone or strict protected zone) หมายถึง เขตที่มีทรัพยากรธรรมชาติซึ่งถูกทำลายได้ง่าย และเมื่อถูกทำลายแล้วไม่อาจคืนสภาพดั้งเดิมได้โดยง่าย ต้องสงวนรักษาไว้อย่างเข้มงวด ได้แก่ บริเวณที่มีสังคมพืชและสัตว์หายาก และบริเวณที่มีปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ประหลาด ในเขตนี้ห้ามนักท่องเที่ยวเข้าโดยเด็ดขาด

2.1.4.5 เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ (Recovery zone) หมายถึง เขตที่สำคัญควรแก่การรักษาให้คงอยู่ ซึ่งในปัจจุบันได้สูญหายหรือเสื่อมสภาพไป จึงควรฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ทั้งนี้รวมถึงส่วนที่เป็นพื้นที่ถือครองในปัจจุบันและไร่ร้าง รวมทั้งพื้นที่ธรรมชาติที่ถูกรบกวนจากกิจกรรมต่างๆ เพื่อควบคุมมิให้มีการบุกรุก หรือรบกวนสภาพธรรมชาติของพื้นที่เพิ่มขึ้นอีก และควรวางแผนเฉพาะในการฟื้นฟูสภาพป่า และสภาพธรรมชาติเดิมของป่าที่ถูกบุกรุกทำลายให้กลับคืนมา

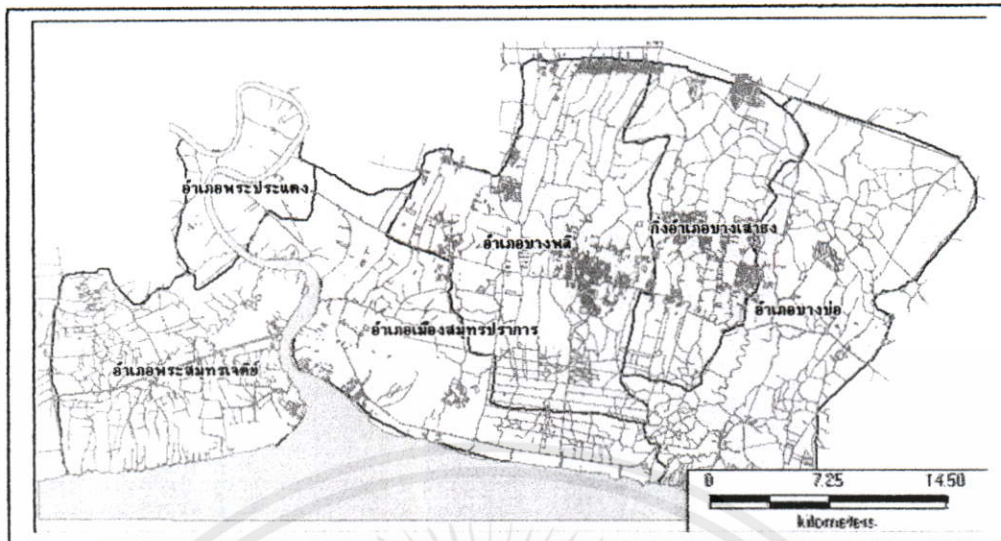
2.1.4.6 เขตกิจกรรมพิเศษ (Special zone) หมายถึง เขตซึ่งมีกิจกรรมอื่นๆ โดยหน่วยงานหรือเอกชนที่มีใจเจ้าหน้าที่อุทยานฯ รับผิดชอบ กิจกรรมเหล่านี้มีทั้งที่สอดคล้องและขัดแย้งกับหลักการของอุทยานแห่งชาติ โดยอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของเจ้าของอุทยานแห่งชาติ

2.1.4.7 เขตกันชน (Buffer zone) หมายถึง เขตที่อยู่ริมขอบแนวอุทยานแห่งชาติที่มีอาณาเขตที่ติดต่อกับชุมชนหรือพื้นที่ทำกินของราษฎร เป็นเขตที่กำหนดขึ้นเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดกับทรัพยากรในเขตอุทยานแห่งชาติ เนื่องมาจากการที่ชุมชนเข้ามาใช้พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ (ฐาฉินี พงษ์รูป. 2550)

2.2 ประวัติความเป็นมาของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองสำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นเมืองหน้าด่านทางทะเลที่มีความสำคัญตลอดมาทุกยุคทุกสมัย “สมุทร” แปลว่า “ทะเล” และ “ปราการ” แปลว่า “กำแพง” สมุทรปราการ แปลว่า กำแพงชายทะเลหรือกำแพงริมทะเล ซึ่งหมายถึง เมืองหน้าด่านชายทะเลหรือริมทะเลที่มีกำแพงมั่นคงแข็งแรง สำหรับป้องกันข้าศึกนั่นเองนับว่าเป็นไม่ว่ากรณีใดๆ ก็ตาม เพื่อให้ชื่อเมืองมีความหมายและตั้งอย่างดีจึงจำเป็นต้องมีการนำชื่อเมืองที่ถูกต้องและเหมาะสมตามความมุ่งหมายในการตั้งเมืองเป็นอย่างยิ่ง

ภาพที่ 2.2 แสดงแผนที่จังหวัดสมุทรปราการ
ที่มา : จาก Internet เดือนมกราคม พ.ศ. 2552

ประวัติความเป็นมาของเมืองสมุทรปราการ สลับซับซ้อนสัมพันธ์กับเมืองพระประแดงมาก (ปัจจุบันเป็นอำเภอพระประแดง ในจังหวัดสมุทรปราการ) เพราะเมืองสมุทรปราการ ได้ตั้งขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี แต่เมืองพระประแดงเดิมนั้นขอมได้ตั้งขึ้นในสมัยขอมมีอำนาจครอบครองบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งสมัยนั้นทะเลยังลึกเข้ามาจนจดเขตทางใต้ของกรุงเทพมหานคร ขอมเรียกว่า “ปากน้ำพระประแดง” เมื่อตั้งเมืองที่ปากน้ำเรียกว่า “เมืองพระประแดง” (ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เชื่อว่า เมืองพระประแดง ที่ขอมตั้งนี้ อยู่ที่คลองเคยเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันเป็นที่ทำการท่าเรือแห่งประเทศไทย) ครั้นนานามีแผ่นดินงอกออกไป เมืองพระประแดงห่างจากปากน้ำเข้าทุกที จึงมีการโยกย้ายตั้งเมืองปากน้ำใหม่ เพื่อความเหมาะสม จึงมีทั้งเมืองสมุทรปราการและเมืองพระประแดง ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ครั้นถึงสมัยรัตนโกสินทร์ความจำเป็นทางการเมือง และความปลอดภัยของประเทศชาติมีมากขึ้น จึงได้ตั้งเมืองนครเขื่อนขันธ์ขึ้น (ปัจจุบันเป็นอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ) จึงกล่าวได้ว่า จังหวัดสมุทรปราการหรือเมืองปากน้ำในปัจจุบันนี้ มีประวัติและอาณาเขตของเมือง 3 เมืองรวมกัน คือ เมืองพระประแดง เมืองนครเขื่อนขันธ์ และเมืองสมุทรปราการ

สมุทรปราการในอดีตนับเป็นพันๆ ปีมาแล้วนั้น นักปราชญ์ทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีสันนิษฐานว่า บริเวณพื้นที่ของจังหวัดนี้ทั้งหมดตั้งแต่ปากอ่าวไทยจนจรดพื้นที่ทางใต้ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นทะเลทั้งหมด มีเรือสำเภาจีนแล่นขึ้นไปถึงกรุงศรีอยุธยาได้โดยสะดวก ต่อมานานๆ เข้าบริเวณเหล่านี้ดินเงินกลายเป็นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ ทั้งมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านไปออกทะเล การคมนาคมสะดวก ผู้คนจึงอพยพเข้าไปตั้งหลักแหล่งทำมาหากินมากขึ้นโดยลำดับ บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งหมดมาจนจรดปากอ่าวไทยเป็นเขตอาณาจักรทวาร

คือ และชนชาวทวารวดีในบริเวณนี้ส่วนมากมีเชื้อชาติไทย จากหลักฐานการขุดค้นพบซากโบราณสถานกับพบโบราณวัตถุ มีตะเกียงสัมฤทธิ์ของชาวโรมันที่ตำบลพงตึก อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ทำให้สันนิษฐานได้ว่าบริเวณตำบลดังกล่าวและอาณาเขตใกล้เคียงคงจะเป็นเมืองท่าริมทะเลที่สำคัญของอาณาจักรทวารวดีคู่กับเมืองนครปฐม ซึ่งเป็นเมืองสำคัญริมทะเลอีกเมืองหนึ่งของอาณาจักรทวารวดีเช่นกัน

จึงพอสรุปได้ว่า อาณาจักรทวารวดีคงเป็นอาณาจักรที่รุ่งเรืองและมีอาณาบริเวณอยู่ในที่ราบลุ่มในแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งหมดตลอดมาจนจรดอ่าวไทย ประชาชนพลเมืองคงมีเชื้อสายไทย มีความเจริญสูง ซึ่งอยู่ในราว พ.ศ. 1000 ถึง พ.ศ. 1300 ดังนั้น พื้นที่ของเมืองสมุทรปราการเดิม จึงอยู่ในอาณาจักรทวารวดีมาแล้วตั้งแต่ในสมัยโบราณ 5 สมัย คือ สมัยลพบุรี สมัยสุโขทัย สมัยศรีอยุธยา สมัยลพบุรี และสมัยรัตนโกสินทร์

ปัจจุบันสมุทรปราการหรือเมืองปากน้ำ ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 29 กิโลเมตร สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา ตั้งอยู่ปลายสุดของแม่น้ำเจ้าพระยา ทางด้านเหนือของอ่าวไทย มีพื้นที่ประมาณ 1,004 ตารางกิโลเมตร จังหวัดสมุทรปราการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง อำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และกิ่งอำเภอบางเสาธง (<http://www.thaitambon.com/>)

2.2.2 ประวัติความเป็นมาของพื้นที่บางกะเจ้า (กระเพาะหมู) ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

เขตพื้นที่สีเขียวบริเวณเกาะบางกะเจ้า (กระเพาะหมู) ประกอบด้วยพื้นที่ 6 ตำบล คือ ตำบลทรงคนอง ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางยอ ตำบลบางกะเจ้า ตำบลบางกอบัว ตำบลบางน้ำผึ้ง รวมพื้นที่ทั้งหมดจำนวน 18.91 ตารางกิโลเมตร (11,818.75 ไร่) อยู่ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.3 แสดงแผนที่เขตพื้นที่สี่เหลี่ยมบริเวณเกาะบางกะเจ้า (กระเพาะหมู)

ที่มา : จากการสำรวจ เดือนมกราคม 2552

2.2.2.1 ตำบลบางกระสอบ อ.พระประแดง เป็นเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมบริเวณบางกระเจ้า ตามภูมิประเทศแนวขอบเขตแดนตำบลมีลักษณะสอบหรือกระบุงกระสอบ มีวัดบางกระสอบเป็นวัดโบราณที่เล่าขานต่อกันมาแต่โบราณกาล และมีโองสังคโลก หรือโองสุโขทัย อายุ 700 กว่าปี ซึ่งเป็นโองโบราณอยู่คู่วัดบางกระสอบมาจนถึงปัจจุบัน (<http://www.thaitambon.com/>)

2.2.2.2 ตำบลบางยอ ตั้งอยู่ในเขตกระเพาะหมู (เกาะบางกะเจ้า) ริมแม่น้ำเจ้าพระยา จากคำบอกเล่าต่อ ๆ กันมาว่า จากสภาพที่ตั้งของพื้นที่ที่อยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ส่งผลให้พื้นดินส่วนใหญ่มีความชุ่มชื้นอุดมสมบูรณ์ ตามหนองน้ำลำคลองในหมู่บ้านมีสัตว์น้ำอยู่เป็นจำนวนมาก ชาวบ้านส่วนใหญ่ปลูกบ้านอยู่ริมแม่น้ำ ลำคลอง เพราะสะดวกต่อการคมนาคม จะพากันจับปลาโดยทำ "ยอ" ไว้หน้าบ้านที่อยู่ริมน้ำ เพื่อคอยดักจับปลา จึงพากันเรียกว่า "บางยอ" ต่อมาเป็น "บางยอ" จนปัจจุบัน (<http://www.thaitambon.com/>)

2.2.2.3 ตำบลบางกะเจ้า ยังไม่ปรากฏชัดเจนว่าเป็นมาอย่างไร แต่สันนิษฐานจากคำว่า "กะเจ้า" ซึ่งหมายถึง "นกยูง" หรือ "นกกกระยาง" อาศัยอยู่เป็นจำนวนมากในพื้นที่ หรือตามที่ชาวบ้านเล่าว่า มีผู้หญิงไฉ่ผมมวยสูงรัดเกล้าซึ่งเป็นเหล่าขุนนาง ได้อพยพข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาจากฝั่งพระมหานครมาอาศัยอยู่ในพื้นที่ริมคลอง ชาวบ้านจึงเรียกพื้นที่กลุ่มชนนี้ว่า "บางบ้านเจ้า" หรือ "คลองรัดเกล้า" และเมื่อเวลาเปลี่ยนไป "บางรัดเกล้า" หรือ "บางบ้านเจ้า" จึงเปลี่ยนเป็น "บางกะเจ้า" (<http://www.thaitambon.com/>)

2.2.2.4 ตำบลบางกอบัว เป็นหนึ่งในหกตำบลของอำเภอพระประแดง ซึ่งเป็นเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมบริเวณบางกระเจ้า มีลักษณะคล้ายกระเพาะหมูอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่ส่วนใหญ่จึงมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มมีกอบัวขึ้นอยู่ตามหนองน้ำลำคลองเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านทั่วไปจึงเรียกติดปากว่า "บางกอบัว" จากคำบอกเล่าที่ศึกษามาได้นั้นเล่าต่อ ๆ กันมาว่า ตอนที่หงสาวดีเสีย

แก้พบว่าพวกชาวรามัญได้อพยพพึ่งบารมีพระบรมโพธิสมภารเจ้าในประเทศไทย และได้มีการก่อสร้างวัดขึ้นเรียกว่า "วัดบางกอบัว" ในราวยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งนับว่าเป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของอำเภอพระประแดง ตำบลบางกอบัวแบ่งการปกครองเป็น 13 หมู่บ้าน โดยมีหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา ระดับ 2 (ปานกลาง) จำนวน 2 หมู่บ้าน และเป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนา ระดับ 3 (ก้าวหน้า) จำนวน 11 หมู่บ้าน (<http://www.thaitambon.com/>)

2.2.2.5 ตำบลบางน้ำผึ้ง เป็นที่ราบลุ่มริมน้ำเจ้าพระยา จึงทำให้ดินบริเวณนี้มีความอุดมสมบูรณ์เต็มไปด้ว้ยสารอาหารของพืชนานาชนิด อาชีพดั้งเดิมของตำบลบางน้ำผึ้ง คือ อาชีพทำสวนผลไม้ ซึ่งมีมะม่วงน้ำดอกไม้และกล้วยหอม เป็นผลไม้ที่สร้างชื่อเสียงเป็นอย่างมาก ความที่พื้นที่แถบนี้มีสวนผลไม้มากมาย น้ำหวานจากดอกไม้มานานาชนิด ได้ดึงดูดให้ผึ้งมาอาศัยทำรังอยู่โดยทั่วไป ในพื้นที่นี้ชาวบ้านได้นำน้ำผึ้งมาตัดกบาตร จึงได้ขนานนามแผ่นดินแห่งนี้ว่า "บางน้ำผึ้ง" (<http://www.thaitambon.com/>)

จากข้อมูลประวัติความเป็นมาของทั้ง 6 ตำบลดังกล่าว รวมกันเป็นเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมบริเวณเกาะบางกะเจ้า (กระเพาะหมู) ซึ่งรูปร่างคล้ายกระเพาะหมู ล้อมรอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองรังสิตในตำบลทรงคนอง ทำให้พื้นที่นี้เป็นเกาะมีน้ำล้อมรอบเขตพื้นที่สี่เหลี่ยมบริเวณเกาะบางกะเจ้า (กระเพาะหมู) ประชาชนทั่วไปรู้จักกันในฐานะที่พื้นที่นี้เป็นปอดของกรุงเทพมหานคร (<http://www.thaitambon.com/>)

2.2.3 ประวัติความเป็นมาของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ประวัติความเป็นมาสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ (สวนบางกะเจ้า) เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2520 สมัยพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี มีมติให้อนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรมริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตรงข้ามเขตคลองเตย ยานนาวา ให้เป็นปอดกลางเมือง โดยมอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (สผ) กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ซึ่งที่สวนกร้างจากชาวบ้านในตำบลบางกะเจ้า 148 ไร่ เพื่อสร้างสวนสาธารณะ ในปี พ.ศ. 2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อว่า "สวนศรีนครเขื่อนขันธ์" แปลว่า สวนสาธารณะที่เป็นศรีแก่นครเขื่อนขันธ์ นอกจากนี้รัฐบาลยังกำหนดให้พื้นที่ 6 ตำบล ของอำเภอพระประแดง คือ บางกะเจ้า บางกอบัว บางน้ำผึ้ง บางกระสอบ และบางยอ ที่เรียกว่า กระเพาะหมู เป็นเขตสี่เหลี่ยมให้คงสภาพสวนผลไม้แบบดั้งเดิม สถานที่ตั้งตั้งอยู่ที่ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ([http:// www.samutprakan.net/5800/Learning/Ln18.htm](http://www.samutprakan.net/5800/Learning/Ln18.htm)) องค์ประกอบของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ประกอบด้วย

- สวนสาธารณะ ภายในมีพื้นที่สำคัญสองส่วน ด้านหน้าเป็นสวนสาธารณะที่

ปรับปรุงจากพื้นที่สวน จัดทำเป็นสนามหญ้าปลูกไม้ดอกไม้ประดับอย่างสวยงาม มีสะพานขนาดใหญ่ และศาลาริมน้ำให้นั่งพักผ่อน จุดที่น่าสนใจคือ พื้นที่เกษตรสาธิต ประกอบไปด้วย สวน

มะพร้าวและสวนหมาก ที่คงสภาพของสวนเดิมและพรรณไม้ที่ปลูกไว้เพื่อการศึกษา พื้นที่อีก ส่วนหนึ่งเป็นสวนด้านในปล่อยให้คงสภาพพื้นที่ที่ท้องร่องสวน โดยมีสะพานไม้หรือบอร์ดวอล์ก ยาวหลายร้อยเมตรทอดยาวให้ได้เดินชมพื้นที่ บรรยากาศสงบร่มรื่น แวดล้อมด้วยสวน มะพร้าว สวนหมาก กล้วยหอม ฯลฯ การคงสภาพที่สวนแบบเดิมไว้เช่นนี้ ทำให้คนรุ่นหลังมี โอกาสเรียนรู้ถึงวิถีชีวิตและการประกอบอาชีพของคนรุ่นก่อน ด้านในยังมีสวนหึ่งห้อย ซึ่งกำลัง ปลูกพรรณไม้เพิ่มเติม หากไปเที่ยวยามเย็นใกล้ค่ำ นักท่องเที่ยวจะได้ชมหึ่งห้อย ส่องแสงใต้ต้น ลำพู

- หอชมวิว เมื่อเดินตามถนนเข้าไปสวนด้านในผ่านลานอเนกประสงค์ ตรงไป ทางซ้ายจะพบหอชมวิวสูงประมาณ 7 เมตร เมื่อขึ้นไปด้านบนจะมองเห็นทิวทัศน์ของสวนศรีนคร เชื้อนขันธุ์โดยรอบ และใช้เป็นจุดดูนกได้ด้วย มีนกกกระเด็นและนกยางหลายชนิดอาศัยอยู่บริเวณ นี้

จากเอกสารของกรมป่าไม้ กล่าวถึงสวนศรีนครเชื้อนขันธุ์ราวๆ ไร่ ดังนี้

2.2.3.1 ความเป็นมา เป็นหน่วยงานในสังกัดกลุ่มกิจการและ โครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ กรมป่าไม้มีภารกิจในการดูแลพื้นที่ที่ทางราชการจัดซื้อไว้จำนวน 1,276 ไร่ 564 แปลง มีพื้นที่ทั้งหมด 11,819 ไร่ โดยมีเป้าหมายในการอนุรักษ์ให้เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็น ปอดของชุมชน ครอบคลุมพื้นที่ 6 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลบางกะเจ้า, ตำบลบางน้ำผึ้ง, ตำบล บางกอบัว, ตำบลบางกะสอบ, ตำบลบางยอ, และตำบลทรงคะนอง อำเภอพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ โดยรวมเรียกพื้นที่ทั้งหมดว่า “โครงการสวนกลางมหานคร”

สวนสาธารณะและสวนพฤกษศาสตร์ “ศรีนครเชื้อนขันธุ์” อยู่ในโครงการ สวนกลางมหานคร โดยชื่อสวนศรีนครเชื้อนขันธุ์ เป็นชื่อที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรง โปรดเกล้าฯ พระราชทานซึ่งหมายถึงสวนสาธารณะที่เป็นศรีแก่นนครเชื้อนขันธุ์

2.2.3.2 ลักษณะของพื้นที่ เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ประกอบด้วยระบบนิเวศน้ำกร่อยและ น้ำจืด ก่อให้เกิดสังคมพืชที่หลากหลาย โดยพันธุ์พืชประจำถิ่น ได้แก่ ลำพู ดินเบ็ดทะเล พิลังกาสา เป็นต้น

2.2.3.3 หน้าที่และเป้าหมาย

- จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ ที่ดินที่รัฐได้จัดซื้อไว้ จำนวน 576 แปลง 11,819 ไร่

- จัดทำแผนการดูแลรักษา พื้นที่สวนสาธารณะและพฤกษชาติ สวนป่า และสวนสมุนไพร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
- จัดทำมีแผนบริหารจัดการด้านองค์การที่เหมาะสม เพื่อรับผิดชอบในการ
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีได้ตั้งแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไป
ดูแลและบริหารจัดการเป็นที่ดินของรัฐ

- จัดทำมีแนวทางสนับสนุนและเพิ่มศักยภาพของชุมชนในท้องถิ่น ให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดูแลบำรุงรักษา และฟื้นฟูพื้นที่สีเขียว
- กำหนดมีมาตรการและวิธีการจัดการ เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศตามธรรมชาติในพื้นที่
- จัดทำแนวทางและมาตรการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐที่จัดซื้อไว้แล้ว

เป้าหมายของโครงการสวนกลางมหานคร เพื่อพัฒนาพื้นที่สีเขียวของป่าในเมืองให้เป็น “ปอด” ฟอกอากาศให้กับชุมชนเมืองในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

2.2.3.4 กิจกรรมของศูนย์จัดการพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศนครเขื่อนขันธ์ คือ การดูแล, จัดกรยาน, และพายเรือคายัค

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จทอดพระเนตรสวน “ศรีนครเขื่อนขันธ์” เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 และมีแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ โครงการสวนกลางมหานคร “ดำเนินการปรับปรุงให้เป็นไปตามสภาพเดิมเน้นภูมิสังคมเป็นหลัก รวมทั้งการชักชวนราษฎรให้มาร่วมกิจกรรมด้านส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย เช่น การเชิญชวนราษฎรมาปลูกและบำรุงต้นไม้ สำหรับต้นไม้ที่นำมาปลูกเพิ่มให้พิจารณาปลูกก้ามปู และต้นจ๊กน้ำ ในการปลูกควรมีการจำแนกประเภทของพันธุ์ไม้ และควรปลูกไม้ที่มีเรือนยอดต่ำแตกต่างกันออกไป เพื่อให้พื้นที่เข้ามาอาศัยอย่างมีความหลากหลาย”

2.2.3.5 การเดินทางมาสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

- การเดินทางโดยรถยนต์ สามารถขับรถมาที่สามแยกพระประแดง เลี้ยวซ้ายไปทางท่าน้ำพระประแดงจนถึงตลาดบริเวณท่าเรือ จะเห็นถนนเพชรหิรัญ (สังเกตป้ายทางไปตลาดน้ำบางน้ำผึ้ง) ขับรถไปตามป้ายประมาณ 30 นาที
- การเดินทางโดยเรือข้ามฟาก สามารถลงเรือข้ามฟากที่ท่าเรือวัดคลองเตยนอก มาขึ้นที่ท่าเรือกำนันขาวหรือท่าเรือบางกอบัว แล้วต่อรถหรือเดินเท้าเข้าสวนอีกค่อหนึ่ง
- การเดินทางโดยรถประจำทาง สามารถเดินโดยทางรถประจำทางสาย 6 (พระประแดง – บางลำพู) สาย 82 (พระประแดง – บางลำพู) สาย 506 (ปากเกร็ด – พระประแดง) และสาย 138 (หมอชิตใหม่ – พระประแดง)

2.3 ลักษณะทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

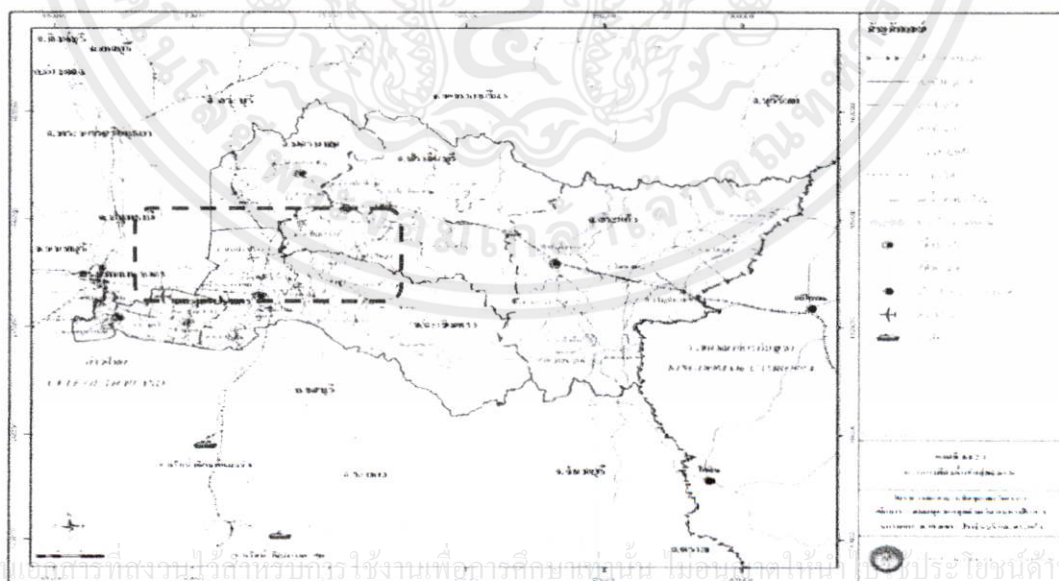
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเปลี่ยนแปลง และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดสมุทรปราการ ตำบลบางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

โครงการจัดทำฐานข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อการวางผังอนุภาค กลุ่มจังหวัดสมุทรปราการ นครนายก ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสระแก้ว กรมโยธาและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพของพื้นที่กลุ่มจังหวัดอนุภาคไว้ ซึ่งผลของการศึกษาจะทำให้ทราบถึงศักยภาพและข้อจำกัดของปัจจัยทางด้านกายภาพของพื้นที่ ในการรองรับการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ในกิจกรรมต่างๆ การศึกษาจะประกอบด้วย สภาพภูมิศาสตร์ สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ ธรณีสัณฐาน ธรณีวิทยา ปฐพีวิทยา และอุทกวิทยา ทำให้เราทราบว่าจังหวัดสมุทรปราการและสวนนครเขื่อนขันธ์ มีลักษณะพื้นที่ที่กายภาพดังนี้คือ

2.3.1.1 สภาพภูมิศาสตร์

พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งอยู่ระหว่างละติจูด (เส้นรุ้ง) ที่ 13 และ 14 องศาเหนือ กับลองจิจูด (เส้นแวง) ที่ 100 และ 103 องศาตะวันออก ดังแสดงภาพที่ 2.4 ซึ่งจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ดังกล่าวนี้ ทำให้พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการตั้งอยู่ในโซนของเวลามาตรฐานสากลที่พิกัดลองจิจูด 105 องศาตะวันออก ซึ่งเป็นเวลาที่เร็วกว่ากรีนิชประเทศอังกฤษ 7 ชั่วโมงและมีสภาวะอากาศแบบสะวันนา (Tropical Savanna Climate) ตามการจำแนกเขตภูมิอากาศแบบ Koppen ซึ่งจะมีอากาศร้อนอุณหภูมิสูงตลอดปี โดยมีฤดูฝนสลับกับฤดูแล้งอย่างเด่นชัด โดยฤดูฝนเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม และฤดูแล้งเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ กรุณาแจ้งเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มา : จาก Internet เดือนมกราคม 2553

1. ที่ตั้งสัมพันธ์ (Relative Location)

พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	จรดกับจังหวัดกรุงเทพมหานคร นครนายก และปราจีนบุรี
ทิศตะวันออก	จรดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศใต้	จรดอ่าวไทยและจังหวัดชลบุรี
ทิศตะวันตก	จรดกับจังหวัดกรุงเทพมหานคร

สำหรับระยะทางจากจังหวัดกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดสมุทรปราการ มีระยะทางเท่ากับ 29 กิโลเมตร จากทำเลที่ตั้งดังกล่าวนี้ทำให้พื้นที่ที่มีความสัมพันธ์กับระบบลุ่มน้ำหลัก คือแม่น้ำเจ้าพระยา และอ่าวไทย

1.1 ทำเลสัมพันธ์ภาคกรุงเทพมหานคร ทะเลอ่าวไทย จะเห็นได้ว่าพื้นที่ที่มีความได้เปรียบหลายด้าน ในเชิงที่ตั้งสัมพันธ์เมื่อเปรียบเทียบกับภาคอื่นๆ ของประเทศ กล่าวคือ มีทางออกทางทะเลเพื่อใช้ในการขนส่งสินค้า การคมนาคมทางน้ำ อีกทั้งเป็นพื้นที่ที่รองรับความเจริญและการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะทางด้านภาคอุตสาหกรรมจากกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกตอนล่าง พื้นที่ใกล้เคียงกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นแหล่งแรงงานและแหล่งผลผลิตพืชไร่ที่สำคัญของประเทศ ที่ใช้เป็นวัตถุดิบของภาคการเกษตร ในกลุ่มจังหวัดพื้นที่โครงการ

1.2 ศูนย์กลางการคมนาคมระดับนานาชาติ จากการที่พื้นที่เป็นที่ตั้งของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศระดับประเทศและระดับนานาชาติ มีการพัฒนาระบบขนส่งทางบก ซึ่งประกอบด้วยโครงข่ายทางรถไฟและถนนที่สามารถเชื่อมการขนส่ง ระหว่างท่าอากาศยานสุวรรณภูมิกับศูนย์กลางขนส่งในภาคตะวันออก กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภูมิภาคอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี และมีโครงการรองรับการขยายตัวที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากท่าอากาศยานสุวรรณภูมิอีกมากมายในอนาคต

1.3 ระบบลุ่มน้ำ พื้นที่ที่ทำเลสัมพันธ์กับลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย ได้แก่ ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง นอกจากจะเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และกิจกรรมอื่นๆ แล้ว ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ นอกจากนี้แม่น้ำเจ้าพระยา ยังเป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำที่สำคัญของพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง สามารถเชื่อมโยงการขนส่งทางเรือกับนานาชาติได้ด้วย

2. ขนาดพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า จังหวัดสมุทรปราการ มีพื้นที่ ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงขนาดพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัด	เนื้อที่		ร้อยละ (ของอนุภาค)
	ตร.กม.	ไร่	
สมุทรปราการ	1,004.00	627,500	4.91%
นครนายก	2,121.00	1,325,652	10.3%
ฉะเชิงเทรา	5,352.00	3,345,000	26.19%
ปราจีนบุรี	4,762.00	2,976,250	23.30%
สระแก้ว	7,195.00	4,496,875	35.21%
รวม	20,434.00	12,771,250	100.00%

ที่มา : กรมการปกครอง พ.ศ. 2550

3. เขตการปกครอง

พื้นที่จังหวัดสมุทรปราการแบ่งเขตการปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ดังสรุปในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงเขตการปกครองระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น

จังหวัด	จำนวนเขตการปกครองส่วนภูมิภาค(แห่ง)				จัดเขตการปกครองระดับท้องถิ่น			
	อำเภอ	กิ่งอำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	องค์การบริหารส่วนตำบล
สมุทรปราการ	5	1	50	519	1	1	11	31
นครนายก	4	-	41	307	-	1	1	10
ฉะเชิงเทรา	10	1	93	870	-	1	21	89
ปราจีนบุรี	7	-	65	686	-	1	11	55
สระแก้ว	7	2	59	667	-	2	6	56
รวม	33	4	308	3,149	1	6	56	271

ที่มา : กรมการปกครอง, 2550

2.3.1.2 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไป จากข้อมูลสภาพภูมิประเทศของพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ พื้นที่ราบในเขตจังหวัดสมุทรปราการมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลาง พื้นที่ระบายน้ำออกสู่ทะเลที่บริเวณรอยต่อระหว่างอำเภอเมืองสมุทรปราการและอำเภอพระสมุทรเจดีย์ พื้นที่ราบลุ่มนี้มีความสูงอยู่ในช่วง -0.6-5.0 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ในบริเวณที่ราบริมทะเลไปจนถึงระดับ 300-500 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ในบริเวณที่ราบเชิงเขา โดยมีรายละเอียดของสภาพภูมิประเทศดังนี้

1. สภาพภูมิประเทศจังหวัดสมุทรปราการ

พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มริมชายฝั่งอ่าวไทย มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลางพื้นที่ลงสู่ทะเลอ่าวไทยทางด้านทิศใต้ของพื้นที่ แบ่งพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการเป็น 2 ฝั่ง

1.1 พื้นที่สมุทรปราการฝั่งตะวันตก : ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีระดับพื้นดินโดยทั่วไป -0.6 ถึง +0.16 เมตร (จากระดับน้ำทะเลปานกลาง) ขนานชายฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาไปโดยตลอด ดังนั้นพื้นที่บางส่วนจึงมีน้ำทะเลท่วมถึงในบางฤดูกาล มีคลองที่สำคัญของพื้นที่ฝั่งนี้ ได้แก่ คลองสรรพสามิต

1.2 พื้นที่สมุทรปราการฝั่งตะวันออก : ระดับพื้นดิน โดยทั่วไป ประมาณ -0.1 ถึง 1.8 เมตร (จากระดับน้ำทะเลปานกลาง) จึงทำให้มีน้ำทะเลท่วมถึงในบางช่วงฤดูกาลเช่นเดียวกับพื้นที่สมุทรปราการฝั่งตะวันตก คลองที่สำคัญของพื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ คลองลำโรง ครองแพรกษา คลองบางแก้ว คลองลาดกระบัง คลองหนองงูเห่า เป็นต้น

2.3.2 ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่สีเขียวบริเวณเกาะบางกะเจ้าและสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ค. บางกะเจ้า จ. สมุทรปราการ

2.3.2.1 ลักษณะทางกายภาพ

เขตพื้นที่สีเขียวบริเวณบริเวณเกาะบางกะเจ้า (เกาะพระหมู) มีรูปร่างผืนดินรวมทั้ง 6 ตำบลคล้ายกระเพาะหมู มีแม่น้ำเจ้าพระยาล้อมรอบเกือบตลอด ทางด้านทิศตะวันตกติดกับตำบลบางพึ่งเป็นบริเวณที่ขุดที่สูดมีคลองลัดโพธิ์เชื่อมต่อระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยา ทำให้บริเวณนี้เป็นเกาะมีน้ำล้อมรอบ เรียกว่าเขตพื้นที่สีเขียวบริเวณเกาะบางกะเจ้า (กระเพาะหมู)

ทิศเหนือ จรดแม่น้ำเจ้าพระยาข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ไปเป็นพื้นที่ของเขตคลองเตยกรุงเทพมหานคร

ทิศใต้ จรดแม่น้ำเจ้าพระยาข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ไปเป็นพื้นที่ของอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันออก จรดแม่น้ำเจ้าพระยาข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาไปเป็นพื้นที่ของเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร

ทิศตะวันตก จรดแม่น้ำเจ้าพระยาข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาไปเป็นพื้นที่ของเขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร และจรดพื้นที่ที่ขุดที่สูดที่ตำบลทรงคนอง ตรงคลองลัดโพธิ์ ข้ามคลองไปเป็นตำบลพึ่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ทั้ง 6 ตำบล ที่ประกอบเป็นพื้นที่สีเขียวบริเวณเกาะบางกะเจ้า มีขนาด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ อาณาเขต และการแบ่งเขตปกครองขององค์กรบริหารส่วนตำบลของแต่ละตำบล

ซึ่งประกอบด้วย ตำบลทรงคนอง ตำบลบางขย ตำบลบางกระสอบ ตำบลบางกะเจ้า ตำบลบางกอบัว และตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่

1. ตำบลทรงคนอง พื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลฯ เป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำเจ้าพระยาและลำคลอง 6 สายไหลผ่าน เดิมราษฎรมีอาชีพเกษตรกรรมเป็นสวนผสม แหล่งหมากแดง หมากผู้หมากเมีย หมากมะพร้าว มะม่วงน้ำดอกไม้ มะปราง ส้มโอ ส้มซ่า ขนุน ละครุด กัลยั อ้อย ฯลฯ หารค้ายไปด้วยสมุนไพรรานชนิดอีกด้วย ตามต้นไม้มีกระรอก กระแต นกเขาใหญ่ ฯลฯ ในลำคลองในท้องร่องสวนมีปลา ปัจจุบันสภาพพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติ เนื่องจากมีน้ำท่วม พื้นที่เกษตรเสียหาย ปัจจุบันราษฎรหันมาประกอบอาชีพ รับจ้าง และอื่นๆ เป็นตำบลที่มีหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 2 (หมู่บ้านปานกลาง)จำนวน 4 หมู่บ้าน และเป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 3 (หมู่บ้านก้าวหน้า) จำนวน 9 หมู่บ้าน ซึ่งแบ่งการปกครองเป็น 13 หมู่บ้าน มีอาณาเขตของตำบลติดต่อกับพื้นที่อื่นดังนี้

	<u>ทิศเหนือ</u>	ติดต่อกับ ต.บางขย อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
	<u>ทิศใต้</u>	ติดต่อกับต.บางหญ้าแพรก อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
	<u>ทิศตะวันออก</u>	ติดต่อกับต.กระสอบ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.ตลาด อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 9,766 คน เป็นชาย 4,732 คน เป็นหญิง 5,034 คน อาชีพสำคัญ คือ รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม, รับราชการ, ค้าขาย และเกษตร สถานที่สำคัญตำบล คือ วัดคันถ์ วัดจากแดง วัดป่าเกด และวัดโปรดเกศเชษฐาราม

2. ตำบลบางกระสอบ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอำเภอพระประแดง และอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอพระประแดง ประมาณ 6 กิโลเมตร เนื้อที่ 2.36 ตารางกิโลเมตร ตำบลบางกระสอบเป็นพื้นที่ราบลุ่ม เป็นที่รักจืดรักเค็ม อาณาเขตติดต่อด้านทิศเหนือ ตำบลบางขย ตำบลบางน้ำผึ้ง จรดริมแม่น้ำเจ้าพระยา ใกล้ปากอ่าว ปากน้ำ ที่ติดกับทะเลได้ชื่อว่า “สวนป่าบางกระสอบ” ศัพท์ศาสตร์เรียกว่า วนอุทยานบางกระสอบ ซึ่งยังสะพรั่งพร้อมสมบูรณ์ไปด้วย พฤษชาติ ดินชาติ แมกไม้ พรรณไม้น้อยใหญ่หลากหลาย อนุกรมการล้วนเขียวขจี บางกระสอบหนึ่งในหกกระเพาะหมอนั้นเป็นเขตรอบปริมณฑล ที่ยังหลงเหลืออยู่ให้เห็นเวลานี้ ร่มรื่นสราญใจปกคลุมแวดล้อมไปด้วยป่าไม้ชายเลน ลำพู ลำแพน โปทะเล ดินเบ็ด(พญาสัตบรรณ) เต่าร้าง จิก กล้วย ทองหลวง (โกวิทาร) หูกวาง จากเห็อกปลาหมอ สะเดา ขี้เหล็ก ข่อย กล้วย ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรนำออกไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ มีอาณาเขตของตำบลติดต่อกับพื้นที่อื่นดังนี้

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงแหล่งเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทิศเหนือ จรดตำบลบางน้ำผึ้ง

ทิศใต้ จรดตำบลทรงคนองและแม่น้ำเจ้าพระยา

ทิศตะวันออก จรดตำบลแม่น้ำเจ้าพระยา

ทิศตะวันตก จรดตำบลเขตตำบลบางยอ

จำนวนประชากรตำบล จำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,333 คน เป็นชาย 1,131 คน เป็นหญิง 1,202 คน อาชีพหลัก คือ รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม รับราชการ ค้าขาย และเกษตรกรรมสถานที่สำคัญตำบล คือ วัดบางกระสอบ ที่ทำการบริหารส่วนตำบลบางกระสอบ สถานีอนามัย ตำบลบางกระสอบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนตำบลบางกระสอบ

3. ตำบลบางกะเจ้า พื้นที่ส่วนใหญ่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา มีเนื้อที่ 3089 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 2,431.25 ไร่ สภาพการตั้งบ้านเรือนของราษฎรจะตั้งอยู่บริเวณสวนของตนเอง มีอาณาเขตของตำบลติดต่อกับพื้นที่อื่นดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยา

ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.บางยอ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต.กอบัว อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ แม่น้ำเจ้าพระยา

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,163 คน เป็นชาย 2,449 คน หญิง 2,714 คน อาชีพหลัก คือ รับจ้าง รับราชการ ค้าขาย อาชีพเสริม ทำสวนผลไม้ สถานที่สำคัญของตำบล คือ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ วัดราษฎร์รังสรรค์ และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

4. ตำบลบางกอบัว พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ติดเขต กรุงเทพมหานคร การคมนาคมสะดวก มีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแบ่งอาณาเขต จากความสมบูรณ์ของพื้นดินชาวบ้านจึงอาชีพดั้งเดิมที่ทำกันมานาน คือ การทำสวนผลไม้ และผลไม้ที่สร้างชื่อเสียงมากที่สุด คือ มะม่วงน้ำดอกไม้ ซึ่งเป็นผลไม้ตามฤดูกาลของอำเภอพระประแดงที่มีรสชาติดีหวานหอม เป็นที่นิยมของนักชิมทั้งหลายมากมาย มีอาณาเขตของตำบลติดต่อกับพื้นที่อื่นดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยาและกรุงเทพมหานคร

ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.บางยอ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต.บางน้ำผึ้ง อ.พระประแดง จ.

สมุทรปราการ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.บางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.

สมุทรปราการ

มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 5,857 คน เป็นชาย 2,941 คน หญิง 2,916 คน มี อาชีพหลัก คือ รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม รับราชการ ค้าขาย อาชีพเสริม ทำสวนผลไม้ สถานที่สำคัญตำบล คือ วัดบางกอบัว ที่ทำการ อบต.บางกอบัว สถานีอนามัยบางกอบัว และที่ทำการสำรวจชุมชนตำบลบางกอบัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านธุรกิจ
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตามหากผู้ใดนำเอกสารนี้ไปดัดแปลงหรือเผยแพร่จะต้องอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรณีนำไปใช้

5. ตำบลบางซอ เป็นที่ราบลุ่มตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีเนื้อที่ประมาณ 2,173 ไร่ ราษฎรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนและรับจ้าง มีอาณาเขตของตำบลติดต่อกับพื้นที่อื่นดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ต.บางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.ทรงคนอง อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ต.บางกระสอบ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ แม่น้ำเจ้าพระยา มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 10,381 คน เป็นชาย 5,021 คน หญิง 5,360 คน อาชีพหลัก คือ รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม รับราชการ อาชีพเสริม ทำสวน สถานที่สำคัญของตำบล คือ วัดบางขมื่น วัดกองแก้ว วัดบางกะเจ้ากลาง วัดบางกะเจ้านอก ศาลาอเนกประสงค์ ตำบลบางซอ และสถานีอนามัยตำบลบางซอ

6. ตำบลบางน้ำผึ้ง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีเนื้อที่ประมาณ 1,938 ไร่ มีทัศนียภาพที่สวยงาม ร่มรื่น มีอาณาเขตของตำบลติดต่อกับพื้นที่อื่นดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ต.กอบัว อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ
ทิศใต้ ติดต่อกับ ต.บางกระสอบ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ แม่น้ำเจ้าพระยา
ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ต.บางซอ อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 4,536 คน เป็นชาย 2,196 คน หญิง 2,340 คน อาชีพหลัก คือ ทำสวน รับจ้าง อาชีพเสริม เลี้ยงปลา ปลูกไม้ประดับ สถานที่สำคัญของตำบล คือ วัดบางน้ำผึ้งใน วัดบางน้ำผึ้งนอก สถานีอนามัยตำบลบางน้ำผึ้งที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้งและสวนเกษตรทฤษฎีใหม่

2.3.2.2 สภาพกายภาพโดยทั่วไปของบริเวณพื้นที่บางกะเจ้า (<http://prakudgallery.blogspot.com/>)

ตำบลบางกะเจ้าเป็นพื้นที่เล็กๆ ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พื้นที่ส่วนใหญ่โดยทั่วไปอยู่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา โดยด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกจดแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านทิศใต้ติดกับพื้นที่ตำบลบางซอ ทิศตะวันออกติดกับตำบลบางกอบัว มีพื้นที่รวม 2.89 ตารางกิโลเมตรเป็นที่ราบลุ่ม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม

และรับจ้างทั่วไป นิยมทำสวนผสมปลูกมะพร้าวมาก พืช หนามแดง มะม่วงน้ำดอกไม้ มะปราง ส้มโอ ขนุน ชมพู่มะเหมี่ยว มะละกอ ถั่วฝักยาว ส้ม ตลอดจนพืชผักสวนครัวอีกมากมาย นอกจากนี้ สภาพแวดล้อมอันร่มรื่นยังประกอบไปด้วยพันธุ์ไม้ป่าชายเลนอีกหลากหลายชนิด โดยเฉพาะต้นจาก ลำพู ลำแพน โพทะเล ทองหลาง เหงือกปลาหมอ ยอ สะเดา ขี้เหล็กข่อยเป็นเหตุให้มี สัตว์ต่าง ๆ มาอาศัยอยู่ตามธรรมชาติมากมาย ในหมู่แมงไม้จะมีกระรอก กระแต กระดิก นกเขาใหญ่ นกกิ้ง นกนางแอ่น นกนางนวล นกกา นกคุ้ม นกแซงแซว นกกาน้ำ นกกาเหว่า นกกระยางและหมู่แมลงชนิดต่างๆ โดยเฉพาะตอนเย็นค่ำจะมีฝูงหิ่งห้อยบินกระพริบส่องแสงวูบวาบตามหมู่ไม้ และ ลำพูแลดูสวยงามซึ่งจะหาชมจาก ที่อื่นได้อีกยากด้วยสภาพพื้นที่ที่ถูกลองและร่องสวนที่อยู่ติดลำน้ำเจ้าพระยาจึงทำให้มีสัตว์น้ำต่างๆ ชุกชุมอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาหารของชาวบ้าน บางกะเจ้าเป็นอย่างดี ทั้งกุ้งแม่น้ำ ปลาช่อน ปลานิล ปลาหมอ ปลาสกลิต ปลากระชิว ปลาไหล ตลอดจนหอยขมที่ทางมารับประทานได้ตามร่องสวนทั่วไป นอกจากนี้ยังมีสัตว์เลื้อยคลาน ครึ่งบกครึ่งน้ำจำพวกเต่า ตะพาบ ตัวเงินตัวทอง (เหี้ย , ตะกวด) งูกินแมลง ฯลฯ เป็นสภาพนิเวศน์ที่ยังคงอยู่ตราบทุกวันนี้ บางกะเจ้านี้ตั้งอยู่อำเภอพระประแดงติดลำน้ำเจ้าพระยา ฝั่งตรงข้ามจะเป็น ชองนนทรีและพระ โขนง (คลองเตย) ซึ่งสมัยนั้นจะมีเหล่าขุนนางชั้นสูงที่มียศถาบรรดาศักดิ์อาศัยอยู่มาก พวกที่เป็นหญิงจะนิยมไว้ผมมวยสูงรัดเกล้า ได้อพยพหลบหนีข้ามฝั่งน้ำเจ้าพระยามาด้วยเหตุใดไม่แน่ชัดทางลำคลองสายหนึ่งเพื่อมายังฝั่งตรงข้าม จนชาวบ้านขนานนามว่า “ชองนางหนี” ปัจจุบันเรียก “ชองนนทรี” และลำคลองอีกสายหนึ่งที่มาถึงฝั่งตรงข้ามชาวบ้านจึงเรียก “คลองรัดเกล้า” ตามลักษณะที่พบเห็น บ้างก็เรียกว่า “คลองบ้านเจ้า” เมื่อมาอยู่อาศัยกันมากขึ้นคนทั่วไปจึงเรียกและขนานนามพื้นที่นี้ว่า “บางบ้านเจ้า” “บางบางรัดเกล้า” บ้าง ต่อมาเมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา บางบ้านเจ้าหรือบางรัดเกล้าจึงกลับ กลายเป็น “บางกะเจ้า” ตราบจนทุกวันนี้

ด้วยสภาพภูมิประเทศที่เป็นเอกลักษณ์คล้ายกระเพาะหมู จนได้รับชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “เกาะกระเพาะหมู” อาชีพหลักของชุมชนริมน้ำแห่งนี้ ยังคงยึดการทำสวนผลไม้ และสวนไม้ดอกไม้ประดับ และอาหารแปรรูปจากสัตว์น้ำ ขนมาจากที่ขึ้นชื่อ และสินค้าแปรรูปอื่นๆ เว้นว่างจากการทำสวน ยังมีชาวบ้านบางกลุ่มยังคงนิยมเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม เช่น ปลาหมอสี ปลาสอด ปลาทอง ปลาหางนกยูง และ”ปลากัด” ปลากัด การละเล่นของไทยที่มักมาควบคู่กับการเลี้ยงไก่ชน กีฬาของชายไทยที่พิสมัยการต่อสู้ ปลากัดเป็นปลาที่มีทั้งความสวยงาม แคล้วคล่อง ว่องไว มีน้ำอดน้ำทน เลี้ยงง่าย ปลากัดในปัจจุบันเป็นที่รู้จักแพร่หลายในกลุ่มนักเลี้ยงปลาสวยงาม ทั้งชาวไทยและชาว ต่างชาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการเรียนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านธุรกิจ

1. ภูมิประเทศ เขตพื้นที่สีเขียวบริเวณเกาะบางกะเจ้า (กระเพาะหมู) มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำเจ้าพระยา มีต้นไม้ปลูกหนาแน่น เป็นร่องสวนของประชาชนที่ทำอาชีพเกษตรกรรมดั้งเดิม คือ ทำสวนผลไม้ เมื่อแม่น้ำเจ้าพระยามีระดับน้ำสูงจะ

ท่วมพื้นที่บริเวณนี้ทำให้เปียกแฉะ การเดินทางลำบาก ประกอบกับคอนกรีตทะเลหนุนสูงประมาณเดือนกุมภาพันธ์จนถึงเดือนพฤษภาคมน้ำจะกร่อย ทำให้มีปัญหาต่อผลิตการเกษตร เขตพื้นที่สีเขียวบริเวณเกาะบางกะเจ้า (กระเพาะหมู) ถ้ามองจากฝั่งกรุงเทพมหานคร และอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จะเห็นเป็นผืนดินขนาดใหญ่ที่มีต้นไม้มากมาย แตกต่างจากฝั่งกรุงเทพมหานครที่เป็นชุมชนหนาแน่น เป็นหน่วยราชการขนาดใหญ่ การทำเรือแห่งประเทศไทย โรงไม้อัดบางนา และกองทัพเรือ จะมีเรือสินค้าขนาดใหญ่จอดขนถ่ายสินค้าที่ทำเรือของการทำเรือแห่งประเทศไทย และเรือรบของทหาร ส่วนทางด้านพระประแดงเป็นนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ที่อำเภอปู่เจ้าสมิงพรายจะมีท่าเรือขนาดใหญ่ ขนถ่ายรถยนต์ข้ามฟากไปฝั่งที่ว่าอำเภอพระประแดง ซึ่งเป็นท่าเรือที่ได้รับความนิยม ก่อนจะมีสะพานพระราม 9 ปัจจุบันก็ยังได้รับความนิยมอยู่ และจะมีท่าเรือทั่วไปเป็นจุกๆ บริการรับส่งประชาชนที่เดินทางไปทำงานในกรุงเทพมหานครอยู่ทั่วไป เพราะเป็นการเดินทางที่สะดวกที่สุดประชาชนที่มีอาชีพค้าขายจะไปซื้อสินค้าที่เขตคลองเตยโดยใช้เรือหางยาว ออกเดินทางตั้งแต่เวลาตี 3 การเดินทางทางน้ำเป็นที่นิยมมากที่สุด การคมนาคมทางบกที่ทางเดียวโดยใช้ถนนเพชรหิรัญย์ ข้ามคลองลัดโพธิ์ที่ตำบลตลาด อำเภอพระประแดง ลักษณะบ้านเรือนที่พักอาศัยของประชาชนทั่วไป คั้งเดิมเป็นบ้านใต้ถุนสูงเพราะน้ำท่วมถึง บริเวณที่อยู่ริมแม่น้ำลำคลองก็จะเป็นบ้านใต้ถุนสูง ทางเดินเข้าบ้านยกสูง ใช้ไม้พาดท่อนร่องทำเป็นทางเดิน ปัจจุบันไปได้ตามความเจริญของบ้านเมือง มีการถมที่เพื่อปรับระดับพื้นดินให้สูงขึ้นเพื่อหนีน้ำ

2. ลักษณะภูมิอากาศและการกระจายของฝน สภาพภูมิอากาศทั่วไป บริเวณเขตพื้นที่สีเขียวบริเวณเกาะบางกะเจ้า (กระเพาะหมู) แบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ เมษายน เป็นไปในลักษณะเดียวกับกรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียง

3. สมรรถภาพดิน ดินพื้นที่บริเวณนี้มีความอุดมสมบูรณ์เพาะปลูกพืชการเกษตรได้ดี จะมีปัญหาต่อน้ำทะเลหนุนสูงน้ำจะมีรสกร่อยเป็นปัญหาต่อพื้นดินมีสารเคมีเปลี่ยนแปลง

4. แหล่งน้ำตามธรรมชาติ แหล่งน้ำที่สำคัญ ได้แก่แม่น้ำเจ้าพระยา ใช้เพาะปลูกและอุปโภคบริโภคทั่วไปประชาชนจะตักน้ำใส่โอ่งไว้ใช้ต่อน้ำขึ้น บ้านแต่ละหลังจะมีโอ่งหลายใบเอาไว้เก็บน้ำเจ้าแม่เจ้าพระยากับเอาไว้รองน้ำฝนเก็บไว้ใช้

5. พืชพรรณในพื้นที่ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างทั่วไป นิยมทำสวนผสม ปลูกมะพร้าว หนาก พลู่ หนากแดง มะม่วงน้ำดอกไม้ มะปราง ส้มโอ ขนุน ชมพู่ม่าเหมี่ยว มะละกอ ถั่วฝักยาว ถั่วฝักยาว ส้ม ตลอดจนพืชผักสวนครัวอีกมากมาย สภาพแวดล้อมอันร่มรื่นยังประกอบไปด้วยพันธุ์ไม้ป่าชายเลนอีกหลากหลายชนิด โดยเฉพาะต้นจากลำพู ลำแพน โพทะเล ทองหลวง เหงือกปลาหมอ ยอ สะเดา ช้เหล็ก และข่อย พันธุ์ไม้ดั้งเดิมในพื้นที่ เช่น ดินเบ็ด ลำพู ลำแพน ตะบูน ประสัก มะพูด หวด ฯลฯ (<http://Prakudgallery.blogspot>

.com/)

6. สัตว์ในพื้นที่ จากสภาพแวดล้อมอันร่มรื่นประกอบไปด้วยพรรณไม้จำนวนมากมาย และพันธุ์ไม้ป่าชายเลนอีกหลากหลาย จึงเป็นเหตุให้มีสัตว์ต่างๆ มากมายอาศัยอยู่ตามธรรมชาติ ในหมู่แมงไม้จะมีกระรอก กระแต กระดิก นกเขาใหญ่ นกกวาง นกนางแอ่น นกนางนวล นกกา นกคุ้ม นกแซงแซว นกกาหน้า นกกาเหว่า นกกระยาง และหมู่แมลงชนิดต่าง ๆ จากการศึกษาเว็บไซต์ของกรมป่าไม้ในหัวข้อ “บางกะเจ้า กรณีศึกษาเรื่อง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ” ทำให้รู้ว่ามีสัตว์ประเภทใดที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ สัตว์ประเภทใดที่กำลังจะสูญพันธุ์และสัตว์ประเภทใดที่สูญพันธุ์ไปแล้ว การสูญพันธุ์เนื่องมาจากสาเหตุอะไร การศึกษานี้มีรายละเอียดพอสังเขปดังนี้ (<http://www.forest.go.th/biodiversity/news/bangkajao/bangkajao.html>)

วันที่ 22 พฤษภาคม ของทุกปี คือ “วันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ” ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้วันที่ 22 พฤษภาคม ของทุกปี เป็นวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ (International Day of Biological Diversity) เพื่อรำลึกถึงวันที่อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพเริ่มมีผลบังคับใช้ สาเหตุที่ทำให้เกิดการสูญเสียชนิดพันธุ์ในพื้นที่บางกะเจ้า

6.1 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ เนื่องจากพื้นที่บางกะเจ้าเป็นพื้นที่ปากแม่น้ำซึ่งมีการไหลผ่านของน้ำ ระหว่างอ่าวไทยกับแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งปัจจุบันสองข้างริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเขตชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรม มีการปล่อยน้ำเสียที่เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ จึงทำให้สัตว์น้ำในพื้นที่เกิดการอพยพย้ายที่อยู่อาศัยและตายไปจากพื้นที่

6.2 การใช้สารเคมีด้านการเกษตร โดยทั่วไปคนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร การปลูกไม้ผลแบบยกร่อง เมื่อมีการใช้สารเคมี เช่น ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง สารกำจัดวัชพืช สารเหล่านี้จะซึมลงดินและน้ำ ซึ่งจะเป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำเป็นอย่างยิ่ง

6.3 การขาด การดูแลรักษาเส้นทางน้ำไหล ทำให้คูคลองตื้นเขิน น้ำไม่สามารถไหลได้สะดวก และไม่สามารถพัดพาสารเคมี และสิ่งปนเปื้อนต่าง ๆ ในน้ำออกไปได้ ซึ่งสารเหล่านี้จะเป็นสาเหตุให้น้ำเน่าเสีย และมีผลต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ

6.4 การสูญเสียหรือหายไปของสัตว์หรือพืชบางชนิด ชกนำไปสัตว์อื่นหรือพืชอื่นสูญหายไปด้วย เนื่องจากชนิดพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่กินสัตว์น้ำเป็นอาหาร เมื่อสัตว์น้ำไม่มีสัตว์เหล่านี้จึงอพยพย้ายที่อยู่อาศัยไปยังพื้นที่อื่น ที่มีอาหารในการดำรงชีวิตต่อไป

จากการดำเนินงานดังกล่าวของราษฎรในพื้นที่ร่วมกับกรมป่าไม้

ระบบนิเวศในพื้นที่ที่เคยเสียไปก็เริ่มกลับคืนมา พืชและสัตว์บางชนิดที่เคยหายไปเริ่มจะกลับมาให้พบเห็นอีกครั้ง ซึ่งเราหวังว่าสักวันหนึ่งระบบนิเวศนี้จะกลับคืนมาอย่างสมบูรณ์ ถึงแม้ว่ามันจะกินเวลานานแสนนาน และอยากให้เป็นที่ข้อคิดในเรื่องการพัฒนาประเทศว่าควรจะให้พัฒนาให้เป็นไปอย่าง สมดุลกันระหว่างสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ วิถีชีวิตของคน และเทคโนโลยี เพื่อที่สักวันหนึ่ง

ถูกหลานของเราจะได้เห็นตัวจริงของพืชและสัตว์ต่างๆ ไม่ใช่เห็นเพียงแต่รูปภาพว่ามันมีเคยมีอยู่ในพื้นที่ของเรา

2.4. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องสำหรับพื้นที่ที่ทำการศึกษานี้จะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านกายภาพ สิ่งก่อสร้างของพื้นที่ที่กำหนดให้อยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 และพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2543) เนื่องจากพื้นที่ที่ศึกษาในปัจจุบันอยู่ในเขตผังเมืองรวม เขตพื้นที่สีเขียวบริเวณรอบเกาะบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งออกตามอำนาจในพระราชบัญญัติการผังเมืองรวม พ.ศ. 2518 โดยกำหนดให้เป็นพื้นที่เขตสีเขียวมีกรอบและเส้นทแยงสีเขียว เป็นที่ดินประเภทชนบทและอนุรักษ์เกษตรกรรม

2.4.1 พื้นที่สีเขียวมีกรอบและเส้นทแยงสีเขียว เป็นที่ดินชนบทและอนุรักษ์เกษตรกรรม ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สถาบันราชการ การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการให้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละห้าของที่ดินประเภทนั้นในแต่ละบริเวณ ห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

2.4.1.1 โรงงานทุกจำพวกตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน เว้นแต่โรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการเกษตรที่มีพื้นที่ที่ใช้ประกอบการไม่เกิน 300 ตารางเมตร และไม่ก่อเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขหรือไม่เป็นมลพิษต่อชุมชน หรือสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือโรงงานที่ประกอบกิจการเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์คอนกรีต เฉพาะในบริเวณพื้นที่ทำการก่อสร้างตามเงื่อนไขและวิธีการที่กรุงเทพมหานครกำหนด

2.4.1.2 โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม โรงมหรสพตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันอันตรายอันเกิดแต่การเล่นมหรสพ

2.4.1.3 สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

2.4.1.4 จัดสรรที่ดินทุกประเภท เว้นแต่การจัดสรรที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมที่มีพื้นที่แปลงย่อยไม่น้อยกว่าแปลงละ 2.5 ไร่ หรือการจัดสรรที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยที่มีพื้นที่แปลงย่อยไม่น้อยกว่าแปลงละ 100 ตารางวา และมีที่ว่างไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของที่ดินแปลงย่อยแต่ละแปลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.1.5 การอยู่อาศัยประเภทห้องแถว ตึกแถว บ้านแถว อาคารอยู่อาศัยรวม อาคารขนาดใหญ่ หรืออาคารสูง เว้นแต่ที่อยู่อาศัยภายใต้การดำเนินการของการเคหะแห่งชาติที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐเพื่อรองรับโครงการโยกย้ายชุมชนแออัด

2.4.1.6 การประกอบพาณิชย์กรรม เว้นแต่การประกอบพานิชกรรมที่มีพื้นที่ที่ใช้ประกอบการไม่เกิน 100 ตารางเมตร ซึ่งไม่ใช่ห้องแถวหรือตึกแถว

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการในพื้นที่ศึกษา คือ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 เนื่องจากพื้นที่ศึกษานั้นมีกิจกรรมต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง การประกอบกิจการในพื้นที่อาจเกิดผลกระทบต่อระบบชุมชนเดิมทางด้านสิ่งแวดล้อมและการสาธารณสุขได้ การศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษาได้ข้อสรุปว่า ในพื้นที่ศึกษาสามารถนำอำนาจตามพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับมา เพื่อให้ประกอบในการควบคุมการดำเนินกิจกรรมที่อาจก่อมลพิษ หรือส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมขึ้นในอนาคต

2.4.2 พื้นที่คุ้มครองของประเทศไทย

“พื้นที่คุ้มครอง” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Protected Area” ภายใต้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 พื้นที่คุ้มครองของไทย ประกอบด้วย (วิฑูรย์ เริ่มวิรัตน์, 2548)

- อุทยานแห่งชาติ
- เขตรักษาพันธุ์สัตว์
- เขตห้ามล่าสัตว์ป่า
- พื้นที่สงวนชีวมณฑล
- พื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1A และ 1B
- สวนพฤกษศาสตร์
- สวนรุกขชาติ
- พื้นที่ป่าชายเลน
- วนอุทยาน

2.5 นโยบายสนับสนุน

ทางสวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติศรีนครเขื่อนขันธ์ ได้ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยการให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมค่ายเยาวชน ค่ายลูกเสือ การฝึกอบรมของคนในท้องถิ่น การฝึกอบรมคุณ การปั้นจักรยาน ส่งเสริมงานด้านวิชาการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กับนักเรียน

นักศึกษา ประชาชนในพื้นที่ และบุคคลทั่วไป เพื่อปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ให้มีความรักและหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่ อย่างยั่งยืน จนถึงรุ่นลูก หลาน สืบไป

2.5.1. แผนปฏิบัติงานในโครงการสวนสาธารณะศรีนครเขื่อนขันธ์ อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ จังหวัดสมุทรปราการ มีดังนี้

2.5.1.1. สนองพระราชดำริในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

2.5.1.2. จัดการสวนสาธารณะให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแหล่ง ศึกษาศาสนาธรรม และการพักผ่อนหย่อนใจ

2.5.1.3. สำรวจและวางแผนภูมิทัศน์พัฒนาพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งศึกษาศาสนาธรรมและ การพักผ่อน หย่อนใจในอนาคต

2.5.1.4. ผลิตกล้าไม้เพื่อแจกจ่ายให้ราษฎรนำไปปลูกขยายผลในพื้นที่ของราษฎร พระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทาน เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2549 ณ. สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติศรีนครเขื่อนขันธ์ มีดังนี้

- “พื้นที่ที่มีได้จัดซื้อไว้ควรขอความร่วมมือจากราษฎรในพื้นที่ให้ช่วยอนุรักษ์เป็น พื้นที่สีเขียวเอาไว้ อย่าให้มีการก่อสร้างเพิ่มจนเกินกฎหมายกำหนด”
- “ควรส่งเสริมให้มีการปลูกพืชเกษตรและป่าไม้แบบผสมผสาน เช่น มะม่วง น้ำดอกไม้ มะพร้าว”
- “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวต้องการให้มาขี้จักรยานชมสวน เพราะทราบว่า สวนศรีนครเขื่อนขันธ์นี้มีเส้นทางจักรยานสวยงาม และชมทัศนียภาพตามร่องสวนชาวบ้านเป็น ระยะทางยาว”

- “ตั้งใจจะมาเยี่ยมสวนศรีฯ โดยเฉพาะขี้จักรยาน พายเรือคายัค และชมหอดูนก”
- “การฟื้นฟูและซ่อมแซมสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ขอให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันวางแผน ให้เอื้อประโยชน์เท่าที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวและการศึกษาของเยาวชนคล้ายห้องเรียนธรรมชาติ”

พระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทาน เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 ณ. สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติศรีนครเขื่อนขันธ์ มีดังนี้

- “ให้ช่วยกันปลูกต้นไม้ในวันสำคัญๆ โดยร่วมกันหลายๆฝ่าย หลากๆกิจกรรม เช่น เดิน/วิ่งการกุศล แล้วมาร่วมกันปลูกต้นไม้ จะได้สบายกายสบายใจ”
- “พื้นที่ที่กว้างว่างเปล่า ควรชักชวนชาวบ้านให้ช่วยทำความสะอาดแล้วปลูก

เอกสารนี้ ดันไม้เสริมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและ Eco tourism หรือปลูกไม้ผล เช่น ดันอำพะว่า จิก รค่า ไม้ว่ากรณิ มะม่วง ชมพู่มะเหมี่ยว มะกอก ดลิงปลิง กกล้วย มะพร้าว” ึ่งเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- “ไม่ควรให้ปลูกพันธุ์ไม้ชนิดเดียวเป็น Monocrop แต่ควรให้ปลูกแบบผสมผสาน ทั้งไม้ป่าดั้งเดิม และไม้ผลเหมือนกับจังหวัดสมุทรสงคราม”

- “กรมป่าไม้ช่วยเพาะกล้าไม้ส่งเสริมให้ชาวบ้านช่วยปลูกในวาระต่างๆ เน้นชนิดไม้ให้ร่มและปลูกหลายๆ ชั้นเรือนยอด”

- “อย่างรังแกชาวบ้าน ต้องช่วยเหลือคนที่เดือดร้อน ชาวบ้านต้องช่วยเราปลูกต้นไม้ จะปลูกเป็นผักสวนครัว รวักกินได้ก็ได้...แต่อย่าตัดต้นไม้ใหญ่”

- “ให้นำระบบ GIS มากำกับทุกแปลงที่จัดซื้อไว้ และหาทางป้องกันการบุกรุก”

- “ในป่าอากาศสดชื่นมีใบไม้แห้งหล่นบนหัว ดึกว่าอากาศร้อนเพราะมีแต่เด็ก ปัจจุบันเข้าป่าหน้าร้อนมีแต่จิ้งเหล่านใส่หัวเพราะตัดไม้ทำลายป่ามากไฟป่าก็มีมาก”

- “กรุงเทพตอนนี้มีปัญหาพื้นที่มีสีเขียวน้อย กทม.ฯ ขอบตัดต้นไม้ ชาวบ้านสร้างตึก สีเขียวเล็ดตาย”

พระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทาน เมื่อวันที่ 5 มกราคม 2551 ณ สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา หมู่ 5 ตำบลทรงคนอง มีดังนี้

- “การดำเนินการ โครงการสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้พิจารณาปลูกต้นไม้ที่ให้ร่มเงาให้มากกว่านี้ โดยเฉพาะส่วนที่เป็นที่ว่าง ควรปลูกต้นไม้แทรกลงไปเพื่อให้ได้ร่มเงา และเพื่อความสวยงามของพื้นที่ โดยให้ตรวจสอบสภาพดินบริเวณนี้ ว่าเหมาะที่ปลูกพืชชนิดใด ซึ่งไม้ที่ควรนำมาปลูกน่าจะเป็นไม้ยืนต้น หรือไม้ผล”

- “โครงการฯ ควรพิจารณาเพาะกล้าไม้ เพื่อแจกจ่ายให้มากขึ้น”

- “โครงการฯ ควรเน้นการดำเนินการในลักษณะที่แตกต่างจากพื้นที่อื่นและให้ชักจูงชาวบ้านเข้าร่วมโครงการให้มาก”

- “ให้รักษาสภาพแวดล้อม โดยรอบบริเวณนี้ ห้ามตัดไม้ เพื่อการอนุรักษ์สมบัติของประชาชน รวมทั้งควรส่งเสริมให้ปลูกไม้ผล เช่น มะม่วงน้ำดอกไม้ ทูเรียน ให้มากขึ้น”

2.5.2 การดำเนินงานของกรมป่าไม้

2.5.2.1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมปลูกต้นไม้ โดยการชักชวนประชาชนในพื้นที่ สถาบันการศึกษา หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ ให้มีส่วนร่วมกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่ง 2.5.2.2 การส่งเสริมการเข้ามาใช้บริการในพื้นที่เพื่อการพักผ่อน การออกกำลังกาย ไม่ว่าจะกรณี กิจกรรมนันทนาการ มิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.2.3 การส่งเสริมป่าในเมือง โดยอนุรักษ์และการเชิญชวนชุมชนร่วมพัฒนาพื้นที่ในรูปคณะกรรมการ

2.5.2.4 การส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ กิจกรรมขี่จักรยาน กิจกรรมดูนก กิจกรรมพายเรือ

2.5.2.5 การสร้างห้องเรียนธรรมชาติ

2.5.2.6 การปรับปรุงซ่อมแซมสวนสาธารณะและอาคารสถานที่

2.5.2.7 การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ

2.5.2.8 การจัดทำและเผยแพร่

2.5.2.9 การป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ

2.6 เทศกาลการท่องเที่ยว

หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้จัดเทศกาลการท่องเที่ยวเพื่อหารายได้ไปพัฒนา ปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่

2.6.1 จังหวัดสมุทรปราการร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง และชุมชนจัดกิจกรรมเดิน - วิ่ง การกุศล “สวนศรีนครเขื่อนขันธ์” ในวันที่ 14 มกราคม 2550 ณ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ต.บางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ภาพที่ 2.6 กิจกรรมเดิน - วิ่ง การกุศล “สวนศรีนครเขื่อนขันธ์”

ที่มา : จาก Internet เดือนมกราคม 2553

นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลย์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการกล่าวว่า เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา รวมทั้งสนองแนวพระราชดำริ ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนหวงแหนและร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและนำรายได้ไปพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ และส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรปราการ

2.6.2 กิจกรรมภายในงาน

2.6.2.1 กิจกรรมเดิน – วิ่ง เฉลิมพระเกียรติ ได้แก่ วิ่งซูปเปอร์ 17 กิโลเมตร, มินิมาราธอน ระยะทาง 8 กิโลเมตร

2.6.2.2 เดินเพื่อสุขภาพระยะทาง 2.5 กิโลเมตร เริ่มต้นเส้นทาง ณ ที่ว่าการอำเภอพระประแดงถึงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ตั้งแต่เวลา 05.30 น. ผู้ที่สนใจสามารถติดต่อสอบถามและซื้อใบสมัครในราคาใบละ 200 บาท (ผู้สมัครทุกคนจะได้รับเสื้อเหลือง 1 ตัว หมวกเหลือง 1 ใบ และเหรียญที่ระลึก)

2.6.2.3 ร่วมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ ณ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์เวลา 10.00 น. เพิ่มความหนาแน่นของพื้นที่ป่าให้เป็นแหล่งผลิตออกาซิเจนบริสุทธิ์ ให้กับประชาชนในเขตจังหวัดสมุทรปราการและกรุงเทพมหานคร ช่วยกรองฝุ่นละอองและมลพิษทางอากาศที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมที่มีอยู่มากมาย รวมทั้งลดมลพิษทางอากาศที่เกิดจากคมนาคมในเขตเมืองหลวงและเมืองปากน้ำ

2.7 ประเพณีวัฒนธรรม

เมืองพระประแดงหรือเมืองนครเขื่อนขันธ์หรือที่ชาวมอญเรียกว่า เมืองปากกัด เป็นเมืองเก่าแก่ มีประเพณีและศิลปวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ เนื่องจากมีพื้นที่เสมือนเมืองหน้าด่านของประเทศไทย พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) ได้ทรงสร้างเมืองนครเขื่อนขันธ์ และได้ย้ายครอบครัวมอญจากเมืองสามโคก จังหวัดปทุมธานี จำนวน 300 คน มาตั้งถิ่นฐาน ณ.ที่นี้ ฉะนั้น ประเพณีและศิลปวัฒนธรรมเก่าแก่จึงเกี่ยวกับชาวมอญทั้งสิ้น

2.7.1 ประเพณีสงกรานต์พระประแดง มีการขนานน้ำพระพุทธรูปในมณฑลวัดโปรดเกตุเชษฐาราม การปล่อยนกปล่อยปลา โดยมีตำนานอยู่ 2 ประการ คือ การช่วยชีวิตปลาที่ตกคักอยู่ตามหนองบึงที่กำลังแห้งในฤดูแล้ง ชาวบ้านจะช่วยจับปลาไปปล่อยในที่ที่มีน้ำ เพื่อให้พ้นความตาย และเป็นการรักษาพันธุ์ปลาในทางอ้อมด้วย การแห่ปลาของชาวพระประแดง ทำกันทุกปีระหว่างเทศกาลสงกรานต์ มีสาวรามัญร่วมขบวนแห่ นำปลาไปปล่อยในที่ต่างๆ ตามความเหมาะสมเป็นปีๆ ไป ก่อนการแห่แห่ปลา ในขบวนแห่ก็มีการละเล่นสลับ ได้แก่ แตรวง ทะแยมอญ เถิดเทิง ร่วมขบวนไปเป็นที่สนุกสนานรื่นเริง เวลามักเป็นเวลาประมาณ 15.00 น. และตอนกลางคืนยังมีการเล่นสะบ้า อันเป็นธรรมเนียมเก่าแก่ของชาวมอญ การเล่นสะบ้ามี 2 ประเภท คือ สะบ้าประเภทเล่นกลางวัน เรียกว่า ทอยสะบ้าหัวซ้าง และการเล่นสะบ้าบ่อนในตอนกลางคืน นอกจากนั้นยังมีการประกวดนางสงกรานต์ และที่พิเศษกว่าการจัดงานสงกรานต์ที่อื่นๆ ที่ปัจจุบันนี้ นับเป็นเอกลักษณ์ของสงกรานต์เมืองพระประแดง คือ การประกวดหนุ่มลอยชายที่มีการนำไปใช้

2.7.2 ทะแยมอญ เป็นการละเล่นพื้นเมืองของหนุ่มสาวชาวมอญ มีลักษณะคล้ายหมอลำของภาคอีสาน หรือลำตัดของคนไทยภาคกลาง มีการร้องเพลงเกี่ยวพาราตีต่อปากต่อกัน เครื่องดนตรีที่ใช้ประโยชน์ในการเล่นมี ไวโอลิน และซอ ทะแยมอญใช้เล่นได้ทั่วไปในทุกโอกาสที่ต้องการความสนุกสนานครึกครื้น ไม่จำเป็นต้องเป็นงานพิธี ชาวมอญเป็นชนชาติหนึ่งที่มีวัฒนธรรมทางดนตรีเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เมื่อประมาณ 20 ปีล่วงมาแล้ว ในเทศกาลสงกรานต์จะได้ยินเสียงเพลงทะแยมอญเสมอ โดยเฉพาะตามบ่อนสระบัว แต่น่าเสียดายว่าไม่มีการบันทึกหรือถ่ายทอดไว้ให้คนรุ่นหลังสืบทอด

ปัจจุบันวัฒนธรรมดังกล่าวจึงค่อยๆหายไปจากเมืองพระประแดง ทะแยมอญ ใช้ร้องในโอกาสอันเป็นมงคล เป็นการละเล่นพื้นเมืองของชาวไทยเชื้อสายรามัญที่อาศัยอยู่ในเมืองพระประแดง (ชาวปากกลัด) การเล่นทะแยมอญกล่อมบ่อนสระบัวในเทศกาลสงกรานต์ เป็นการร้องโต้ตอบกันในเชิงเกี่ยวพาราตีระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิง โดยมีการรำประกอบ การเคลื่อนไหวของผู้รำนั่นหนักที่มือ และในวันทำวันสงกรานต์ก็จะมีการแสดงทะแยมอญร่วมในขบวนแห่ - แห่ปลา เป็นประจำทุกปี ซึ่งปัจจุบันได้เลือกหายไปเป็นที่น่าเสียดายยิ่ง

2.7.3 ประเพณีตักบาตรเทโว เป็นคำย่อมาจาก "เทโวโรหณะ" หมายถึง การเสด็จลงจากเทวโลกของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตามตำนานเล่าว่า เมื่อพระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว ได้เสด็จไปประกาศพระศาสนาในแคว้นท้าวชมพูทวีป เริ่มตั้งแต่เมืองราชคฤห์, พาราณสี, เมืองสาวัตถี ตลอดถึงเมืองกบิลพัสดุ์ ซึ่งเป็นราชปิตุภูมิของพระองค์ ทรงเทศนาโปรดพระเจ้าสุทโธทนะ, พระพุทธบิดา, พระนางมหาปชาบดีโคตมี, พระนางยโสธราพิมพา และราหุลราชกุมาร ตลอดถึงพระประยูรญาติทั้งหลาย ให้บรรลุมรรคผลตามสมควรแก่อุปนิสัยของตนแล้ว พระองค์ทรงรำลึกถึงพระนางสิริมหามายา ซึ่งได้สิ้นพระชนม์หลังจากพระองค์ประสูติได้ 7 วัน ทรงดำริที่จะสนองคุณพระพุทธมารดา ซึ่งมีพระคุณมากมายยิ่งนัก จะหาอะไรเปรียบปานมิได้ ทรงวินิจฉัยโดยรอบคอบแล้ว เห็นว่ามีสิ่งเดียวเท่านั้นที่จะสนองคุณพระพุทธมารดา เป็นการให้หนี้ค่าน้ำนมให้คู่ควรกันได้ นั่นคือ พระอภิธรรม ฉะนั้นในพรรษาที่ 7 นับแต่ปีที่ตรัสรู้ พระพุทธองค์จึงได้เสด็จขึ้นไปจำพรรษาบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เทศนาพระอภิธรรมปิฎกโปรดพระพุทธมารดาอยู่หนึ่งพรรษา ครั้นออกพรรษาแล้ววันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 พระพุทธเจ้าจึงเสด็จจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์มาประทับที่เมืองสังกัสสะ มีประชาชนไปเฝ้าพระพุทธองค์ เพื่อทำบุญตักบาตรอย่างหนาแน่น ด้วยเหตุนี้ชาวพุทธจึงถือว่า วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 เป็นวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จจากเทวโลกลงมาสู่เมืองมนุษย์ จึงนิยมตักบาตรกันเป็นพิเศษ เป็นประเพณีสืบต่อกันมาจนถึงทุกวันนี้ เรียกว่า "ตักบาตรเทโว"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านธุรกิจ

2.7.4 การจุดลูกหนู เป็นประเพณีการถวายเพลิงศพแก่พระภิกษุสงฆ์ เมื่อมีพระภิกษุสงฆ์มรณะภาพลง โดยมากจะทำพิธีสวดติดต่อกัน ๘ วันแล้วเก็บไว้ ๑๐๐ วัน ระหว่างนั้นอาจมีการจัดการสวดศพทุกสัปดาห์ก็แล้วแต่ทางวัดสะดวกจนครบร้อยวัน นับจากวันมรณภาพเป็นต้นมา

ชาวบ้านต่างแบ่งหน้าที่กันไปตามความถนัดความสามารถของตน ที่สำคัญคือช่างฝีมือของหมู่บ้านจะต้องมาช่วยกันสร้างปราสาทสำหรับตั้งศพ อาจสร้างเป็นปราสาท ๕, ๗, หรือ ๙ ยอดตามแต่ฐานะนครของพระเถระนั้นๆอีกทั้งโลงศพ สำหรับบรรจุร่างของพระเถระผู้มรณะภาพนั้น ส่วนหนึ่งของงานที่มีความสำคัญมาก คือการเตรียมลูกหนูสำหรับจุดไฟถวายเพลิงศพ เป็นการเตรียมดินเพลิงในกระบอกไม้ไผ่ขนาดเล็กร่วมสายขนวนสำหรับจุด เมื่อถึงกำหนดการถวายเพลิงศพก็จะนำกระบอกดินเพลิงดังกล่าวผูกห้อยกับสายลวด และโยงไปยังปราสาทบรรจุศพพระเถระนั้น แล้วจุดไฟที่ขนวนเป็นการถวายเพลิงศพพระแบบมอญ และจากการที่กระบอกเพลิงที่ถูกจุดนั้นวิ่งเข้าหาปราสาทตั้งศพอย่างรวดเร็ว กระบวนการจัดทำนั้น ต้องใช้เหล็กหางหนูเป็นเครื่องมือชิ้นหนึ่งในการทำ จึงอาจเกิดเป็นคำเรียกคิปปากในเวลาต่อมา ชาวมอญจึงเรียกการจุดกระบอกเพลิงดังกล่าวว่าการจุดหางหนู

2.8 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

อาชีพสำคัญของประชาชนบริเวณเมืองพระประแดง คือ รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม รับราชการ ค้าขาย โดยมีอาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลัก การทำเกษตรกรรมเป็นอาชีพดั้งเดิมเป็นอาชีพเสริม มีผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น (OTOP) ที่มีเอกลักษณ์ มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

2.8.1 ลักษณะทางด้านโครงสร้างเศรษฐกิจพื้นฐาน ได้แก่

2.8.1.1 ไฟฟ้า การใช้ไฟฟ้าของพื้นที่ศึกษาใช้ไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง (พระนครใต้) ที่สมุทรปราการ มีการบริการทั่วทุกพื้นที่

2.8.1.2 ประปา ใช้น้ำประปาของการประปานครหลวงมีการบริการทั่วทุกพื้นที่

2.8.1.3 การคมนาคม เขตพื้นที่สี่เข็ญนิยมใช้การเดินทางทางน้ำ เพื่อข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาไปกรุงเทพมหานครเพราะสะดวกที่สุด การคมนาคมทางบกมีอยู่เส้นทางเดียวคือ ใช้ถนนสุขสวัสดิ์เลี้ยวซ้ายแยกเข้าถนนเพชราพิบูลย์ ประมาณ 1 กิโลเมตร ก็จะเข้าเขตตำบลทรงคนอง ซึ่งเป็นหนึ่งในหกตำบลของเขตพื้นที่สี่เข็ญบริเวณเกาะบางกระเจ้า (กระเพาะหมู)

2.8.2 ลักษณะทางด้านบริการสังคม ได้แก่ ที่ทำการบริหารส่วนตำบลของแต่ละอำเภอ วัดคันลัด วัดจากแดง วัดป่าเก วัดโปรดเกษตรเกษมธรรม วัดบางกระสอบ สถานีอนามัย ตำบลบางกระสอบ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนตำบลบางกระสอบ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ วัดราษฎร์รังสรรค์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัดบางกอบัว สถานีอนามัยบางกอบัว ที่ทำการตำรวจชุมชนตำบลบางกอบัว วัดบางน้ำผึ้งใน วัดบางน้ำผึ้งนอก สถานีอนามัยตำบลบางน้ำผึ้ง สวนเกษตรทฤษฎีใหม่ วัดบางขมิ้น วัดกองแก้ว วัดบางกะเจ้ากลาง วัดบางกะเจ้านอก ศาลาอเนกประสงค์ตำบลบางขอ และสถานีอนามัยตำบลบางขอ

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จูปณี รัตนถาวร. (2545 : 1) ทำการวิจัย แนวทางการพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันด้านกายภาพ ที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง เพื่อเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยว ประชาชน และเจ้าหน้าที่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันทางกายภาพของพื้นที่มีสภาพเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ประกอบด้วยส่วนที่เป็นพื้นดินและพื้นน้ำ มีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพืช สัตว์ และวิถีชีวิตชาวบ้านริมน้ำที่น่าสนใจ แนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง มีดังนี้

1. บริเวณควนขี้เสียนและควนเคื่องในเขตแรมซาร์ จัดเป็นเขตหวงห้าม
2. บริเวณป่าสงวนแห่งชาติคลองยวน ป่าสงวนแห่งชาติป่าบ้านในลุ่ม – ป่าบ้านกุ่มแปม ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขิว จัดเป็นเขตสงวนสภาพธรรมชาติ
3. บริเวณที่สำรวจพบว่าเป็นพื้นที่ล่อแหลมเกิดไฟป่าบ่อย และพื้นที่ถูกรายล้อมถูกรุกจัดเป็นเขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ
4. บริเวณที่มีสภาพป่า พืช และสัตว์ มีความสวยงามน่าสนใจ จัดเป็นเขตศึกษาหาความรู้ ในรูปการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยอนุญาตให้เข้าไปทำกิจกรรมได้ตามขีดความสามารถ ในการรองรับของพื้นที่และกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้กระจายอยู่ทั่วไป ในพื้นที่ตามศักยภาพที่พื้นที่จะรองรับได้
5. บริเวณที่ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย หน่วยพิทักษ์ป่า สถานีควบคุมไฟป่าควนเคื่อง และศูนย์ศิลาปาชีพห้วยป่าเขิวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เป็นเขตบริการ
6. บริเวณพื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์ครอบครองจัดเป็นเขตกิจกรรมพิเศษ การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง มีดังนี้
  - 6.1 เขตหวงห้าม กำหนดเป็นเส้นทางลำคลองเดิมและทางเดินง่าย ๆ
  - 6.2 เขตสงวนสภาพธรรมชาติ กำหนดเป็นเส้นทางลำคลองเดิมและทางเดินง่าย ๆ
  - 6.3 เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ กำหนดเป็นเส้นทางลำคลองเดิมและทางเดินง่าย ๆ
  - 6.4 เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ กำหนดเป็นเส้นทางธรรมชาติ ทำเรือเส้นทางการศึกษาธรรมชาติโดยจักรยาน สถานที่พักผ่อนการเดินที่ บริเวณที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ และ ม้านั่งพักผ่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย
ไม่ว่ากรณีใดๆ ห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

6.5 เขตบริการกำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ดังนี้

6.5.1 สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้มาเยือน ได้แก่ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ศูนย์สื่อความหมายธรรมชาติ หอสังเกตการณ์ ทำเทียมเรือท่องเที่ยว ศาลาพักผ่อนริมน้ำ ม้านั่ง ทางเดินทางเท้าและสะพานเดินเท้า ถังขยะ ลานจอดรถ ป้ายเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ร้านอาหาร อาคาร ห้องประชุม ค่ายเยาวชน และบ้านพักรับรองแขกพิเศษ

6.5.2 สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเจ้าหน้าที่ ได้แก่ อาคารที่ทำการเขตห้ามล่า สัตว์ป่า อาคารร้านค้าสวัสดิการ บ้านพักเจ้าหน้าที่ ป้อมยาม/ด่านตรวจ ระบบกำจัดขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบน้ำใช้และล้างเก็บน้ำ ระบบไฟส่องสว่าง และระบบแสงสว่าง อาคารซ่อมบำรุง เรือ

6.5.3 สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ธรรมชาติ ได้แก่ ป้ายสื่อความหมาย ธรรมชาติ หอดูนก ทางเดินเท้าและเส้นทางปั่นจักรยาน

6.6 เขตกิจกรรมพิเศษ ไม่มีการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกใดๆ เนื่องจากเป็น พื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์ครอบครอง

บกข. แดงน้อย. (2548 : 1) ทำการวิจัยแนวทางการพัฒนาภูมิทัศน์การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เขมืองลิกไนต์แม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันด้านกายภาพที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยวในเขมืองลิกไนต์แม่เมาะ จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า พื้นที่เขมืองลิกไนต์แม่เมาะ เป็นแหล่งวัตถุดิบลิกไนต์ของอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้าและโรงไฟฟ้าแม่เมาะ สภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่มีลักษณะเฉพาะตัวประกอบด้วยบ่อเหมืองและที่ทิ้งดิน มีชุมชนเดิมอาศัยอยู่รอบพื้นที่เหมือง

1. แนวทางการใช้ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ บริเวณเขมืองลิกไนต์แม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีดังนี้

1.1 บริเวณสวนพฤกษชาติ ศาลาชมวิว ลานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการที่ 7 สนามกอล์ฟ และบริเวณที่ทิ้งดิน NE Dump (ทุ่งบัวตอง) จัดให้เป็นพื้นที่สำหรับผู้มาเยือน

1.2 บริเวณที่ทำการเหมือง โรงไฟฟ้า และตามแนวถนนสายหลักเข้าโครงการ จัดเป็นพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่

1.3 บริเวณบ่อเหมืองลิกไนต์ บริเวณที่ทิ้งดิน สุสานหอย อ่างเก็บน้ำแม่ขาม และบริเวณที่มีสภาพเป็นป่า จัดเป็นพื้นที่ธรรมชาติ ใช้ประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์

2. การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พื้นที่เขมืองลิกไนต์แม่เมาะ จังหวัดลำปาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว และป้องกันอันตรายให้กับผู้มาเยือน ได้แก่ ทางเดินเท้า ทางจักรยาน ถนนและที่จอดรถ ระบบกำจัดขยะ ระบบบำบัดน้ำเสีย ห้องสุขาและป้าย

2.2 สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้และศึกษาธรรมชาติและวัฒนธรรม เช่น คู่มือ หมุดบอกตำแหน่ง ใช้คู่มือพับ นิทรรศการริมาทางและศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

2.3 สิ่งอำนวยความสะดวกสบายในการประกอบกิจกรรมนันทนาการ เช่น พื้นที่กางเต็นท์ บ้านเดี่ยว เรือนแถว ระบบน้ำใช้ ระบบไฟฟ้าส่องสว่าง ร้านจำหน่ายอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

2.4 สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น ป้อมยาม/ด่านตรวจ อาคารที่ทำการ อาคารสนับสนุนต่างๆ และบ้านพักเจ้าหน้าที่

สมใจ นิ่มเล็ก (2545 : คัดย่อ) ได้เขียนไว้ในหนังสือเรื่อง “สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น เรือนชาวสวน” ชาวสวนในสมัยก่อนนั้นจะแบ่งลักษณะการทำสวนตามพืชผลไม้ที่ปลูกแล้ว บางชาวสวนยังทำอาชีพอื่นเสริม แบ่งสวนให้ชาวสวนอื่นเช่าหรือถือสวน ชาวสวนที่เลิกทำมาแล้วมาทำสวนโดยให้คนอื่นมาเช่าทำให้เป็นสวน หรือชาวสวนคนไหนให้เป็นสวนโดยตนเอง ชาวสวนที่มีนาควบคู่กับชาวสวนใหม่ รวมทั้งชาวสวนที่เป็นคนจีน สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นที่เกี่ยวกับชาวสวน จะแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การตั้งถิ่นฐาน
2. ชาวสวนดั้งเดิม
3. ชาวสวนดั้งเดิมทำน้ำตาลมะพร้าวเสริม
4. ชาวสวนผสมชาวนา
5. ชาวสวนใหม่
6. ชาวสวนคนจีน

การตั้งถิ่นฐานของชาวสวนธนบุรีนั้น จะปลูกบ้านสร้างเรือนตามริมน้ำเป็นหลัก การทำสวนผิดจากการทำนา มีการใช้น้ำมากกว่าและใช้ตลอดเวลา ดังนั้นจะเห็นว่า บ้านชาวสวนจะต้องอยู่ริมน้ำ ริมคลองหลัก ริมลำคลองซอย และบางสวนยังอยู่ริมคูน้ำหรือลำกระโดง อย่างน้อยที่สุดก็ขอให้อยู่ริมน้ำ เช่น ริมทางฝั๊กมี

ชาวสวนจะมีหลายประเภท ชาวสวนดั้งเดิมนั้นจะทำสวนสืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ สืบทอดมาจนชั่วลูกชั่วหลาน แม้จะเปลี่ยนอาชีพบ้าง แต่ก็ยังคงทำสวนควบคู่ไปด้วย เมื่อทำสวนแล้ว รายได้พออยู่พอกิน แต่เพื่อรายได้สำหรับเลี้ยงลูกหลานจึงคิดทำน้ำตาลมะพร้าวเสริม ซึ่งมะพร้าวก็เป็นพืชที่ปลูกประจำอยู่แล้วตามสวน

ที่พื้กออาศัยหรือบ้านของชาวสวนมักจะใช้พื้นที่ๆ แบ่งไว้อยู่ริมคลองซอย พื้นที่นี้จะแบ่งไว้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับฐานะ จำนวนลูกหลานและบริวาร พื้นที่ส่วนที่เหลือจะแบ่งเป็นแปลง ความ

ยาวของแปลงไม่เท่ากัน โดยมากแปลงใกล้บ้านมักเป็นแปลงเล็ก ส่วนแปลงอื่นจะเป็นแปลงใหญ่ คือ แปลงที่มีความยาวมาก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าแปลงใดจะปลูกพืชชนิดใด ในแต่ละแปลงจะขุดร่องน้ำล้อมรอบ และพื้นที่ภายในจะแบ่งเป็น ร่อง มีน้ำล้อมรอบแต่ละช่อง เรียกร่องน้ำนี้ว่า ท้องร่อง ร่องน้ำที่อยู่หัวท้องร่องทั้งสองด้านจะเรียกว่า หัวขวาง ดังนั้นสวนแปลงหนึ่งจึงประกอบด้วย ถนนโดยรอบ ร่องสวน ท้องร่อง หัวขวาง ชาวสวนจะเรียกสวนที่มีองค์ประกอบดังกล่าวว่า ขนดถนนที่ล้อมรอบด้านข้างตรงกับหัวขวางและติดกับคูหรือลำกระโดงที่อยู่ใกล้กับคลองหลัก จะขุดถนนให้ลึกเกือบเสมอกับพื้นของหัวขวาง เพื่อฝังท่อสำหรับระบายน้ำออกจากสวน หรือปล่อยน้ำเข้าสวน การวางท่อด้านใกล้กับคลองหลักจะสะดวกกับการระบายหรือชักน้ำ เพราะน้ำจะขึ้นและลงเร็วกว่าคูน้ำใกล้คลองหลัก

ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง อาชีพการทำสวนในละแวกฝั่งธนบุรีที่เคยชบเซาไปนานได้เริ่มคลี่คลายขึ้น อันเนื่องมาจากสวนส้มบางมดในเขตอำเภอราชบุรีบูรณะและอำเภอบางขุนเทียน ได้รับการดูแลเอาใจใส่จากวิชาการเกษตรสมัยใหม่แทนวิธีการทำสวนแบบบรรพบุรุษ ส้มงอกงามให้ผลดีทั้งปริมาณและคุณภาพรวมทั้งราคาที่ดีด้วย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของนาให้เป็นสวนขึ้นเป็นพื้นที่จำนวนมากมีทั้งสวนผัก สวนส้มเขียวหวาน ในระยะเวลาไม่นานนักได้เกิดภาวะน้ำเหนือหลาก น้ำทะเลหนุน น้ำไหลบ่าเข้าท่วมสวน สุดที่ชาวสวนจะป้องกันได้ อาชีพการทำสวนแทบจะจบลง แต่เมื่อชาวสวนฟื้นตัวในการทำสวนใหม่พอที่จะเริ่มเงยหน้าอ้าปากได้ก็เกิดวิกฤตจากธรรมชาติ น้ำเหนือน้อยฝนขาดช่วงเป็นเวลานาน น้ำทะเลจึงทะลักเข้าสวนความเค็มของน้ำทะเลเป็นอุปสรรคกับต้นไม้เป็นอย่างยิ่ง เป็นครั้งแรกที่ชาวสวนทุเรียนเมืองนนทบุรีจะต้องจำไปตลอดชีวิต

ชาวสวนที่ฝั่งธนบุรีพบกับสภาวะน้ำท่วม ต้นไม้ตาย พอฟื้นตัวได้ก็ต้องพบกับน้ำเค็มซ้ำเติม ถึงจะรักอาชีพการทำสวนก็จำเป็นต้องละการทำสวนชั่วคราว เพื่อหันไปประกอบอาชีพอื่นเพื่อการดำรงชีพ สวนจึงอยู่ในสภาพกร้างว่างเปล่าประกอบด้วยสภาพทางสังคมเปลี่ยนไปสถาปัตยกรรมของชาวสวนซึ่งมีอายุมานานนับบัดนี้จะเหลืออยู่น้อยมาก นอกจากชาวสวนบางตระกูลเท่านั้นที่ยังรักและหวงแหนในที่อยู่อาศัยตั้งแต่บรรพบุรุษที่ยังคงรักษาไว้ แต่ด้วยระยะเวลาสถาปัตยกรรมย่อมเสื่อมโทรมและได้รับการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการกระตุ้นให้เห็นคุณค่าทางสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นจึงเป็นสิ่งที่ควรทำ เพื่อให้เกิดการหวงแหนในกลุ่มชาวสวนผู้ครอบครอง ซึ่งก็คิดว่าช้าเกินการไปแล้ว

ดังนั้น สถาปัตยกรรมพื้นถิ่น “เรือนชาวสวน” นี้พอที่จะสะท้อนให้เห็นสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และสถาปัตยกรรมตามสภาพที่เป็นอยู่ในอดีตจนถึงปัจจุบันได้บ้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด
ผลการศึกษารายนี้ได้อธิบายสรุปว่า ผู้คนที่อาศัยอยู่ในชานเมืองกรุงเทพฯ ในสมัยนี้ ผู้คนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิมแต่ก่อนส่วนใหญ่ใช้ชีวิตแบบชาวสวน ทำให้ทราบรูปแบบของการใช้ชีวิตในสมัย

นั้นผูกพันกับสายน้ำ ปลูกเรือน ทำสวน อยู่วิมานี้ เพราะการทำสวนต้องใช้น้ำมาก สะท้อนให้เห็น
สังคม วัฒนธรรมประเพณี และสถาปัตยกรรมตามสภาพที่เป็นอยู่ในอดีต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีคานำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่อง แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยผู้วิจัยทำการศึกษาสภาพ ปัญหาทางกายภาพ และความต้องการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ จากเอกสารต่างๆ การสำรวจพื้นที่สวน และการสอบถามความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในสวน เพื่อใช้แนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ผู้วิจัยได้ทำการจัดลำดับของการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัย ออกเป็นเรื่องๆ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
  - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
  - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

จากหัวข้อในขั้นตอนดังกล่าว ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมรายละเอียดในแต่ละเรื่อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่และไม่ได้พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า โดยใช่แบบสอบถามสุ่มเก็บจากผู้มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์จำนวน 248 คน ในช่วงเวลาไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ การเก็บข้อมูล 2 สัปดาห์ คือ ระหว่างวันที่ 1 - 15 กุมภาพันธ์ 2553

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ เอกสารจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสวน แบบสำรวจสภาพสวนและแบบสอบถามความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยว เพื่อหาแนวคิดในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบเขตเนื้อหาสาระจากเอกสารทางวิชาการ รายงาน การวิจัย ทฤษฎี และจากเอกสารสำหรับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ที่เกี่ยวกับแนวคิดที่ใช้ในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จัดทำเป็นแบบสำรวจ 1 ฉบับ และแบบสอบถาม 1 ฉบับ ดังนี้

3.2.1.1 แบบสำรวจ โดยผู้วิจัยได้ทำการสำรวจจากพื้นที่จริง เพื่อใช้ศึกษา สภาพ และปัญหาทางกายภาพที่เป็นจริงอยู่ในปัจจุบัน พร้อมทั้งบันทึกภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวประกอบการสำรวจ โดยยึดตามหัวข้อสำคัญดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันด้านกายภาพ ได้แก่

- สภาพภูมิศาสตร์
- สภาพภูมิประเทศ

ส่วนที่ 2 การใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ จำแนกเป็น

- เขตพื้นที่บริการ (Intensive Use Zone)
- เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ (Outdoor Recreation Zone)
- เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone)
- เขตกิจกรรมพิเศษ (Special Use Zone)
- เขตหวงห้าม (Strict Nature Reserve Zone)
- เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ (Recovery Zone)
- เขตกันชน (Buffer zone)

ส่วนที่ 3 ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่

- สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน
- ประเพณีวัฒนธรรม
- เทศกาลการท่องเที่ยว
- ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว
- เส้นทางท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษายานาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

3.2.1.2 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดในการสร้างเครื่องมือดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิทางการศึกษา อาชีพ จำนวนครั้งที่มาเที่ยว วัตถุประสงค์ที่เดินทางมาท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาทางด้านกายภาพของพื้นที่ แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยแบ่งความคิดเห็นออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันด้านกายภาพ ได้แก่

- สภาพภูมิศาสตร์
- สภาพภูมิประเทศ

ส่วนที่ 2 ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่

- สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน
- ประเพณีวัฒนธรรม
- เทศกาลการท่องเที่ยว
- ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว
- เส้นทางท่องเที่ยว
- สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

3.2.2 การตรวจสอบเครื่องมือศึกษาข้อมูล

3.2.2.1 ผู้วิจัยนำแบบสำรวจ และแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อทำการตรวจสอบและแก้ไขความถูกต้องของเนื้อหา รวมทั้งความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำและสำนวนของภาษา และความชัดเจนในข้อความคำถาม

3.2.2.2 ดำเนินการแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำ แล้วจึงขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และภาษาสำนวนที่ใช้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. รศ. สมพล ดำรงเสถียร

อาจารย์ประจำภาควิชาสถาปัตยกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยี พระเจ้าเกล้าเจ้าคุณ

ทหารลาดกระบัง

2. หัวหน้าศูนย์จัดการพื้นที่สี

หัวหน้าศูนย์จัดการพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ไปโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เชิวเชิงนิเวศนครเขื่อนขันธ์	ต.บางกะเจ้า อ.พระประแดง จ. สมุทรปราการ
3. ประธานองค์การบริหารส่วน ตำบลบางกะเจ้า	องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า อ.พระประแดง จ. สมุทรปราการ
4. ร.ศ. อรรถพร ฤทธิเกิด	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระ เจ้าเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
5. อ. สันติ กวินวงศ์ไพบูลย์	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระ เจ้าเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

3.2.2.3. หลังจากนั้นผู้วิจัยได้รวบรวมคำแนะนำ จากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณา ดำเนินการแก้ไขร่วมกับอาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมอีก ครั้งหนึ่ง เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วจึงนำมาทดลองใช้กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อ ตรวจสอบความเข้าใจ และความสมบูรณ์ของเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือจากหน่วยงานบัณฑิตศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่ดูแลรับผิดชอบในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ และข้อมูลนักท่องเที่ยวจากการ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

3.3.2 ผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยการสำรวจสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน โดย
ใช้แบบสำรวจ มีการบันทึกแบบอักษร ภาพถ่ายนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว

3.3.3 ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานจริงในภาคสนาม
กับนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 248 ชุด

3.3.4 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความ
ครบถ้วนของข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีสิทธิ์เปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้ตรวจสอบแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.4.1 แบบสำรวจ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาทางกายภาพของสวนศรินครเขื่อน
จันทน์ที่เป็นอยู่ปัจจุบัน วิเคราะห์ด้วยการจัดบันทึก แผนที่ และรูปถ่าย

3.4.2 แบบสอบถาม เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และสภาพและปัญหา
ทางด้านกายภาพของพื้นที่ แนวทางการปรับปรุงสวนศรินครเขื่อนจันทน์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

เมื่อทำการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้นำมาใช้ประกอบกับหลักการทฤษฎีในบทที่ 2 เพื่อใช้
กำหนดแนวคิดที่นำไปสู่แนวทางการปรับปรุงสวนศรินครเขื่อนจันทน์ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง
อนุรักษ์ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสำรวจและแบบสอบถาม เพื่อต้องการทราบถึงสภาพและปัญหาทางกายภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนความต้องการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ในการวิจัยเน้นการศึกษาถึงข้อมูลและแนวคิดทางด้านสภาพพื้นที่ทางกายภาพ การแบ่งเขตพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือในการวิจัยนี้ได้นำมารวบรวมวิเคราะห์ และนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวคิดหนึ่งประกอบกับแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่รวบรวมไว้ในบทที่ 2 รวมเป็นแนวคิดทั้งหมดที่นำมาใช้เป็น แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในพื้นที่ ตำบลบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ต่อไป

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลตามกรอบโดยวัตถุประสงค์ของการวิจัยซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลการงานวิจัยเพื่อศึกษาถึงสภาพ และปัญหาทางกายภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนความต้องการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์จากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบสำรวจและแบบสอบถามนำเสนอเป็นตาราง แผนผัง และรูปภาพประกอบคำบรรยายใน 4 ด้าน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
2. สภาพพื้นที่ทางกายภาพ ได้แก่
  - 2.1 สภาพภูมิศาสตร์
  - 2.2 สภาพภูมิประเทศ
3. การใช้ประโยชน์พื้นที่ ได้แก่
  - 3.1 เขตพื้นที่บริการ (Intensive Use Zone)
  - 3.2 เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ (Outdoor Recreation Zone)
  - 3.3 เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone)
  - 3.4 เขตกิจกรรมพิเศษ (Special Use Zone)
  - 3.5 เขตห้าม (Strict Nature Reserve Zone)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ 3.3 เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone) ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น 3.4 เขตกิจกรรมพิเศษ (Special Use Zone) ถึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.6 เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ (Recovery Zone)
- 3.7 เขตกันชน (Buffer zone)
4. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่
  - 4.1 สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน
  - 4.2 ประเพณีวัฒนธรรม
  - 4.3 เทศกาลการท่องเที่ยว
  - 4.4 ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว
  - 4.5 เส้นทางท่องเที่ยว
  - 4.6 สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเองทั้งหมด ไม่ว่าจะเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ทางกายภาพ การแบ่งเขตพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ดาบหลวงกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งมีเนื้อในการสำรวจดังรายละเอียดต่างๆ ดังนี้ คือ

4.2.1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	22	36.07	71	37.97	93	37.50
หญิง	39	63.93	116	62.03	155	62.50
อายุ						
20 ปี หรือต่ำกว่า	9	14.75	30	16.04	39	15.73
21 – 40 ปี	48	78.69	97	51.87	145	58.47
มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป	4	5.56	60	32.09	64	25.81

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	9	14.75	66	35.29	75	30.24
มัธยมศึกษา	11	18.03	65	34.76	76	30.65
อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า	7	11.48	23	12.30	30	12.10
ปริญญาตรี	34	55.74	33	17.65	67	27.02
อาชีพ						
รับราชการ	3	4.92	28	14.97	31	12.50
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3	4.92	8	4.28	11	4.44
รับจ้าง	36	59.02	52	27.81	88	35.48
การเกษตร	-	-	28	14.97	28	11.29
ค้าขาย	15	24.59	25	13.37	40	16.13
นักเรียน/นักศึกษา	20	6.7	67	18.6	87	13.2
แม่บ้าน	-	-	16	8.56	4.92	6.45
รายได้ต่อเดือน						
5,000 บาทหรือต่ำกว่า	5	8.20	61	32.62	66	26.61
5,001 – 10,000 บาท	12	19.67	76	40.64	88	35.48
10,001 – 15,000 บาท	13	21.31	-	-	13	5.24
15,001 – 20,000 บาท	16	26.23	4	2.14	20	8.06
มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป	11	18.03	-	-	11	4.44
ไม่มีรายได้	4	6.56	46	24.60	50	20.16
สถานที่พักอาศัย						
อยู่ในเขตพื้นที่ ต.บางกะเจ้า	-	-	187	100.00	187	75.40
อยู่นอกเขตพื้นที่ ต.บางกะเจ้า	61	100.00	-	-	61	24.60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ ต. บาง กะเจ้า						
5 ปี หรือต่ำกว่า			8	4.28		
6 ปี – 15 ปี			46	24.60		
16 ปี – 25 ปี			72	38.50		
มากกว่า 25 ปีขึ้นไป			61	32.62		
พื้นที่ที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ตำบลบาง กะเจ้า						
หมู่ที่ 3			22	11.76		
หมู่ที่ 4			39	20.86		
หมู่ที่ 6			51	27.27		
หมู่ที่ 9			20	10.70		
หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 2			27	14.44		
หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 8			28	14.97		
ลักษณะของการท่องเที่ยวในสวนศรี นครเขื่อนขันธ์ที่เน้น						
เน้นความสำคัญในการศึกษา กันคว้า	7	11.48				
เน้นสถานที่ธรรมชาติ	54	88.52				
จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวที่สวนศรีนคร เขื่อนขันธ์						
3 ครั้งหรือต่ำกว่า	9	14.75				
4 – 5 ครั้ง	9	14.75				
มากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป	43	70.49				

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยวนอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยวนในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการมาท่องเที่ยวสวนศรีนคร เขื่อนขันธ์						
มาคนเดียว	8	13.11				
มากับครอบครัว	53	86.89				
จำนวนคนในครอบครัวที่มาท่องเที่ยว สวนศรีนครเขื่อนขันธ์						
3 คน	13	24.53				
4 คน	4	7.55				
5 คน	24	45.28				
6 คน	8	15.09				
7 คน	4	7.55				

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมา
เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.50 ในกลุ่มของนักท่องเที่ยวนอกพื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิด
ร้อยละ 63.93 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.07 และในกลุ่มของนักท่องเที่ยวในพื้นที่
พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.03 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.97

ช่วงอายุของนักท่องเที่ยวพบว่า ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 21 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.47
รองลงมาอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.81 และลำดับสุดท้าย และอายุ 20 ปี หรือค้ำ
กว่า คิดเป็นร้อย 15.73 ในกลุ่มของนักท่องเที่ยวนอกพื้นที่ พบว่าส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 21 – 40 ปี
มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.69 รองลงมาอายุ 20 ปี หรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 14.75 และอายุ
มากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อย 5.56 และในกลุ่มของนักท่องเที่ยวในพื้นที่พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า
20 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.87 รองลงมาอายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.09 และลำดับสุดท้าย
อายุ 20 ปี หรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อย 16.04

การศึกษาของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวจบมัธยมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ
30.65 รองลงมาจบประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.24 มีผู้ที่สำเร็จปริญญาตรี คิดเป็นร้อย 27.02 ใน
ส่วนของกลุ่มของนักท่องเที่ยวนอกพื้นที่พบว่า มีผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ
55.74 รองลงมาจบมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.03 และในกลุ่มของนักท่องเที่ยวในพื้นที่พบว่า มีผู้

ที่จบประถมศึกษาที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.29 รองลงมาจบมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 34.76 และ จบปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 17.65

อาชีพของนักท่องเที่ยวพบว่า อาชีพทำงานรับจ้างกับบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.48 รองลงมาเป็นอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 16.13 ต่อมานักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13.71 อาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 12.50 ส่วนอาชีพการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 11.29 ในกลุ่มของนักท่องเที่ยวนอกพื้นที่พบว่า มีอาชีพทำงานบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.02 รองลงมาอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 24.59 และในกลุ่มของนักท่องเที่ยวในพื้นที่พบว่า มีอาชีพทำงานกับบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.81 รองลงมาเป็นนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 16.04 อาชีพการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 14.97 และรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 14.97 ส่วนอาชีพอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 13.37

รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวมีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.48 รองลงมาเป็นผู้มีรายได้ 5000 – หรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 26.61 และเป็นผู้ที่ไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 20.16 ในกลุ่มของนักท่องเที่ยวในพื้นที่พบว่า มีผู้ที่มีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.23 รองลงมาผู้มีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.31 ลำดับถัดมาผู้ที่มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 19.67 ส่วนผู้มีรายได้มากกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.03 ในกลุ่มของนักท่องเที่ยวในพื้นที่พบว่า มีผู้มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.64 รองลงมาเป็นผู้มีรายได้ 5,000 – หรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 32.62 และเป็นผู้ที่ไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 24.60

ลักษณะของการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการเน้น คือ เน้นที่สถานที่ธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 88.52 รองลงมาคือ เน้นความสำคัญที่การศึกษาค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 11.48 ส่วนจำนวนครั้งของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ พบว่ามาท่องเที่ยวมากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 70.49 ลักษณะการมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ พบว่ามากับครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 86.89 ซึ่งจำนวนคนในครอบครัวที่มาท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ พบว่ามากัน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 45.28 รองลงมา 3 คน คิดเป็นร้อยละ 24.53

4.2.1 พื้นที่กายภาพ แบ่งออกเป็น

4.2.1.1 สถาปัตยกรรมศาสตร์ สภาพทางภูมิศาสตร์มีผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ และแบบสอบถาม ดังนี้

1. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ มีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารสถาปัตย์
 สถาปัตย์ ปัจจุบันด้านกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ (Site) อยู่ที่ ต. บางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ เป็นส่วนหนึ่งของของพื้นที่บางกะเจ้า ประกอบด้วย 6 ตำบล ได้แก่ ต.ทรงคนอง ต.บางยอ ต.บางกะเจ้า ต.บางกระสอบ ต.บางน้ำผึ้ง และตำบลบางกอก

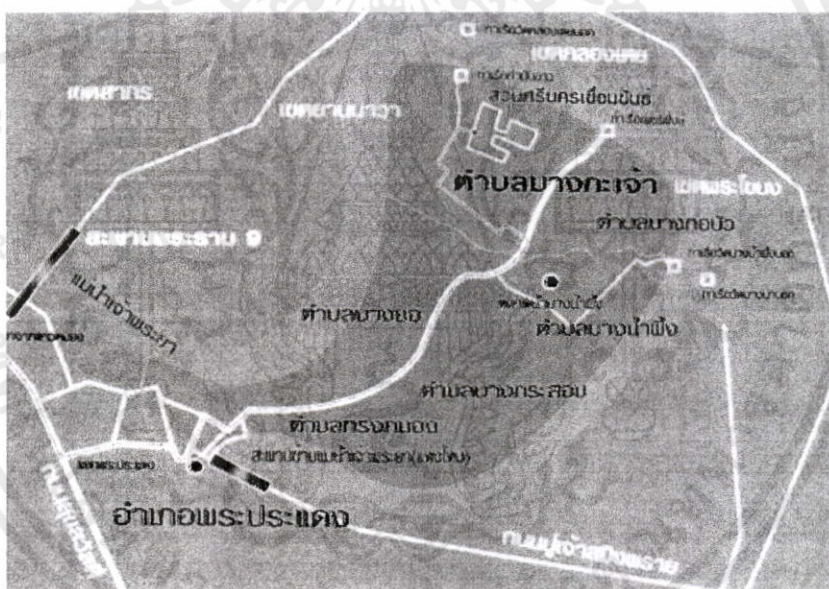
บัว ลักษณะของพื้นที่เป็นพื้นที่สีเขียวที่ขึ้นลำเข้าไปในเขตกรุงเทพมหานคร โดยถูกล้อมรอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นระยะทางประมาณ 15 กม. รุปร่างแม่น้ำเจ้าพระยาในช่วงที่ไหลผ่านพื้นที่บางกะเจ้า ทั่วคล้ายรูปวงหรือกระเพาะหมู มีคอคอดกว้างประมาณ 580 เมตร พื้นที่บางกะเจ้ารวมกันรวมเนื้อที่ทั้งสิ้นราว 18.91 ตารางกิโลเมตร หรือ 11,818.75 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังในภาพที่ 4.1

ทิศเหนือ ตรงข้ามกับเขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ทิศใต้ ตรงข้ามกับตำบลลำโรงใต้ ตำบลหญ้าแพรก และเขตเทศบาล อำเภอพระประแดง จังหวัดพระประแดง

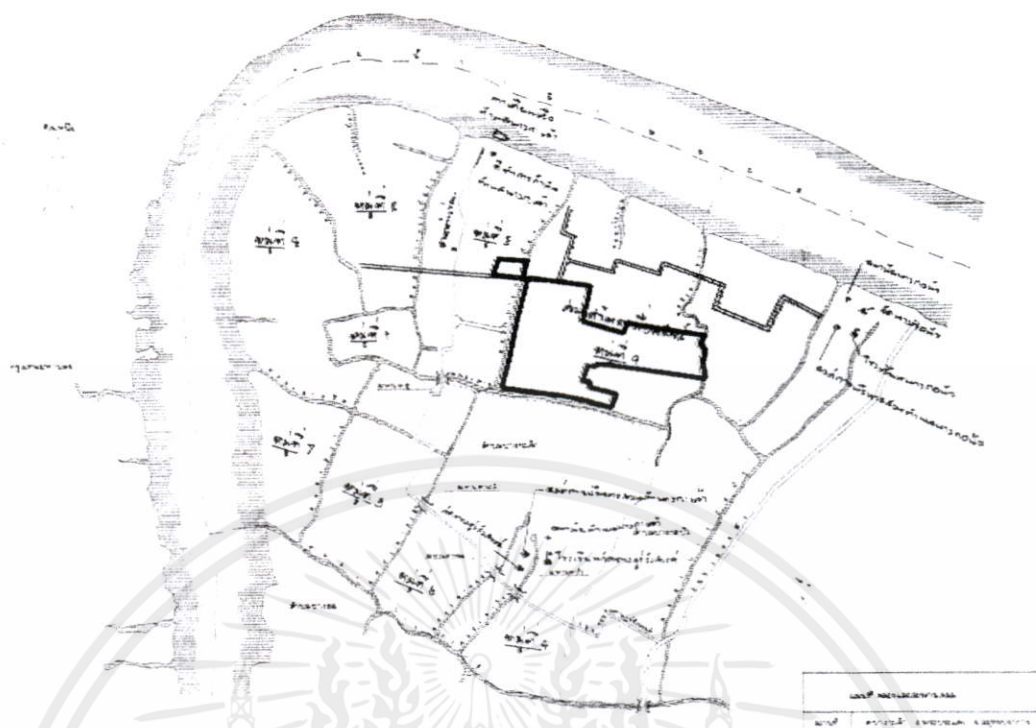
ทิศตะวันออก ตรงข้ามกับแขวงบางนา แขวงบางจาก เขตพระโขนง และจังหวัดสมุทรปราการ

ทิศตะวันตก ตรงข้ามกับแขวงบางโพงพาง และแขวงช่องนนทรี เขตยานนาวา

ภาพที่ 4.1 แสดงที่ตั้งของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และพื้นที่บางกะเจ้า
ที่มา: จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีเนื้อที่ประมาณ 148 ไร่ เป็นสวนหนึ่งของโครงการสวนกลางมหานครที่มีเนื้อที่ทั้งหมด 1,276 ไร่ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 9 ของตำบลบางกะเจ้า มีเนื้อที่ทั้งหมด 2.89 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 1,809 ไร่ แบ่งการปกครองออกเป็น 9 หมู่บ้าน ขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า มี 1,658 ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด 5,311 คน (เป็นชาย 2,495 คน เป็นหญิง 2,816 คน) ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้างทั่วไป มีโรงเรียนประถมจำนวนหนึ่งแห่งคือ

ภาพที่ 4.2 แสดงที่ตั้งของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และพื้นที่ตำบลบางกะเจ้า
ที่มา: จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

โรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์ วัด 1 แห่ง คือ วัดราษฎร์รังสรรค์ และสถานีนอนมัย 1 แห่ง การคมนาคมมี ถนนซอยวัดราษฎร์รังสรรค์ เป็นถนนคอนกรีต ผิวจราจรกว้าง ประมาณ 3.50 เมตร ถนนคอนกรีตเข้าหมู่บ้าน จำนวน 1 สาย และมีคลองสายหลาย สวนศรีนครเขื่อนขันธ์อยู่ติดกับคลอง 3 ด้าน คือ ทิศใต้ติดกับคลองดาธุ ทิศตะวันออกอยู่ติดกับคลอง ยายขาบ และทิศตะวันตกอยู่ติดกับคลองบางกะเบื่องล่าง ดังภาพที่ 4.2

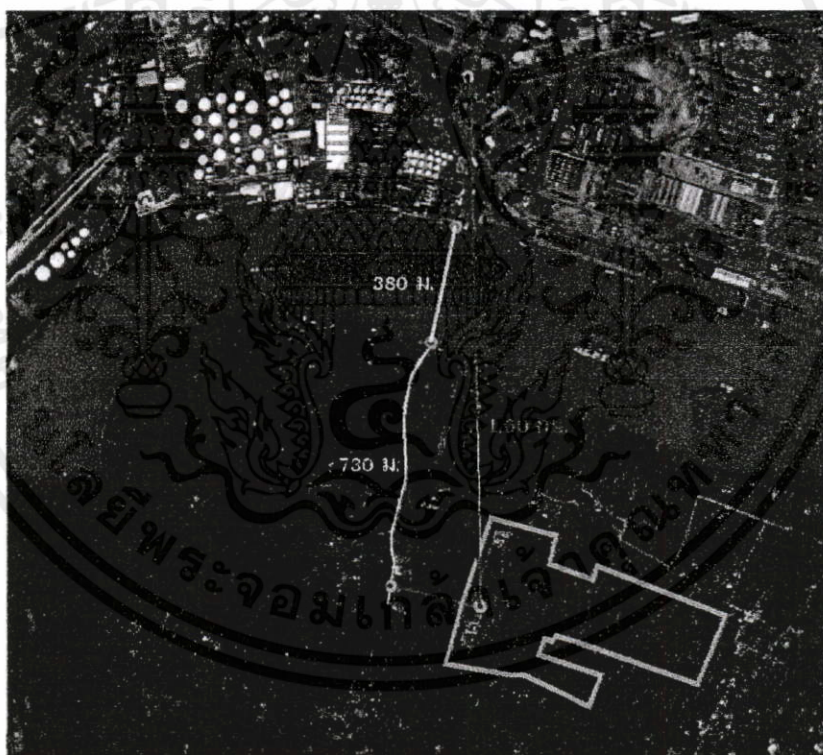
ลักษณะทั่วของพื้นที่เป็นร่องสวน การคมนาคมภายในพื้นที่จึงเป็นสะพานทางเดินเท้ายกระดับคอนกรีต เชื่อมโยงติดต่อกันทั้ง 9 หมู่บ้าน และตำบลใกล้เคียง เป็นทางสาธารณะที่ประชาชนที่พักอาศัยในพื้นที่ใช้เป็นทางเดินทางเข้า - ออก อยู่เป็นประจำ จากสำรวจพบว่า เส้นทางนี้ใช้ประโยชน์ร่วมกันสำหรับ เส้นทางเดินเท้า เส้นทางจักรยาน เส้นทางจักรยานยนต์ และรถเข็นที่มาจากชายของอยู่เป็นประจำ ดังภาพที่ 4.3

ระยะทางจากทางด่วนพิเศษ บางนา - ดินแดง บริเวณทางขึ้น - ลง ท่าเรือ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร มาที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีระยะจากประมาณ 1.60 กิโลเมตร เอกสารนี้ ระยะทางจากท่าเรือวัดคลองเตยนอกฝั่งกรุงเทพมหานคร ข้ามฟากไปท่าเรือหมู่ที่ 3 (ถ่านหินขาว) ฝั่ง
ไม่ว่ากรณี ตำบลบางกะเจ้า มีระยะทาง ประมาณ 380 เมตร และระยะทางจากท่าเรือถ่านหินขาวไปที่ปากทางเข้าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ซอยราษฎร์รังสรรค์ 14 มีระยะทางประมาณ 730 เมตร ดังในภาพที่ 4.4

ภาพที่ 4.3 แสดงสะพานทางเดินเท้ายกระดับ คสล. ในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้า
ที่มา: จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

การเดินทางที่ใกล้ที่สุด คือ การเดินทางโดยใช้เรือโดยสารข้ามฟากแม่น้ำเจ้าพระยา
ที่ทำเรือวัดคลองเตยนอกฝั่งกรุงเทพมหานคร มาที่ท่าเรือกำนันชาวฝั่งตำบลบางกะเจ้า ราคาค่า
โดยสารเรือข้ามฟาก 5 บาท แล้วเดินทางต่อไปที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ภาพที่ 4.4 แสดงการเดินทางและระยะที่ใกล้ที่สุดในการมาท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์
ที่มา: จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้ง **ปัญหา** ที่การที่สภาพพื้นที่ได้ยื่นล้ำเข้าไปในเขตเมืองของกรุงเทพฯที่มีหานคร ไปผู้พัก
อาศัยหรือทำงานในอาคารสูงสามารถมองเห็นภาพสีเขียวขนาดใหญ่สวยงามของพื้นที่บางกะเจ้าได้

อย่างชัดเจน และด้วยระยะทางที่ใกล้กรุงเทพมหานคร อีกทั้งยังมีแม่น้ำเจ้าพระยาโอบล้อมพื้นที่โดยรอบทำให้การเดินทางมาที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ต้องเดินทางอ้อมไกลขึ้น

พื้นที่บางกะเจ้าเป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง ทำให้พื้นที่น้ำท่วมเป็นปัญหาในการเดินทางและการทำเกษตรกรรม ในช่วงเวลาที่มีน้ำทะเลหนุนสูงน้ำจะมีรสกร่อย ก็จะทำให้พืชผลของเกษตรกรเสียหายตายไป การแก้ปัญหาน้ำท่วม คือ สร้างประตูน้ำไว้ตามปากคลองทุกแห่งที่เชื่อมติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อควบคุมระดับน้ำไว้ ทำให้เกิดปัญหาใหม่ตามมา คือ น้ำขังไม่ไหลเวียนตามธรรมชาติ เกิดปัญหาขุ่ยถายชุกชุม และทำให้วิถีชีวิตของคนในพื้นที่เปลี่ยนไป คือ เลิกใช้การคมนาคมทางน้ำ หันมาเดินทางด้วยระบบถนน ใช้น้ำอุปโภคบริโภคด้วยน้ำประปาและน้ำบาดาล ทำให้ลำคลองส่วนใหญ่ตื้นเขินและแคบลง มีพื้นที่ไม้หลากหลายเจริญเติบโตแผ่กิ่งก้านสาขามีตึบจนแสงแดดผ่านลงไปไม่ได้

2. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม มีดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงข้อมูลสภาพพื้นที่กายภาพเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สิ่งที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวที่สวน ศรีนครเขื่อนขันธ์						
ชื่อเสียงความเป็นปอดของกรุงเทพฯ เป็นพื้นที่สีเขียวที่ยืนล้ำเข้าไปในเขต เมืองของกรุงเทพฯ	15	24.59	70	37.43	85	34.27
อนุรักษ์ภาพของสวนผลไม้และวิถี ชีวิตของกรุงเทพฯสมัยก่อน	21	34.43	81	43.32	102	41.13
เป็นพื้นที่สีเขียวที่สงบ บรรยากาศร่ม รื่น ไม่มีควันรถ	4	6.56	-	-	4	1.61
เป็นพื้นที่ที่มีความเป็นธรรมชาติ	-	-	4	2.14	4	1.61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ความสะดวกในการเดินทางมาสวนศรีนคร เขื่อนขันธ์						
สะดวก	56	91.80	197	100.00	243	97.98
เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
อาศัยอยู่ใน/บริเวณรอบ พื้นที่	26	46.43	171	91.44	197	81.07
ข้ามฟากด้วยแพขนานยนต์ ใช้ทางด่วนวงแหวน	4	7.14	16	8.56	20	8.23
อุตสาหกรรม	26	46.43	-	-	26	10.70
ไม่สะดวก	5	8.20	-	-	5	2.02
เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
การเดินทางอ้อมไกล	5	100.00	-	-	5	100.00
ทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีการบริหาร จัดการเรื่องพาหนะในการเดินทาง						
เห็นด้วย	45	73.77	144	77.01	189	76.21
เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
จะได้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	17	37.78	48	33.33	65	34.39
จะได้เดินทางได้สะดวกขึ้น	19	42.22	91	63.19	110	58.20
ทำให้สวนศรีนครเขื่อน ขันธ์มีรายได้	9	20.00	5	3.47	14	7.41
ไม่เห็นด้วย	16	26.23	43	22.99	59	23.79
เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
นำพาหนะมาเองสะดวก กว่า	12	75.00	4	9.30	16	27.12
ไม่คุ้มกับการลงทุน	4	25.00	39	90.70	43	72.88

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาด้านนี้ ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปรษณีย์หรือใช้เพื่อการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งไม่คุ้มกับการลงทุน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ผลกระทบต่อการประกอบอาชีพและ รายได้						
ส่งผลกระทบ	-	-	-	-	-	-
ไม่ส่งผลกระทบ	61	100.00	187	100.00	248	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สิ่งดึงดูดใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ โดยภาพรวม คือ เป็นพื้นที่สีเขียวที่ขึ้นล้าไปในเขตเมืองของกรุงเทพฯ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.13 รองลงมาคือชื่อเสียงความเป็นปอดของคนกรุงเทพฯ คิดเป็นร้อยละ 34.27 และเป็นการอนุรักษ์ภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของกรุงเทพฯ ในสมัยก่อน คิดเป็นร้อยละ 21.37

ความสะดวกในการเดินทางมาที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์โดยภาพรวม พบว่า นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาได้สะดวก คิดเป็นร้อยละ 97.98 โดยให้เหตุผลว่า เพราะอาศัยอยู่ใน/บริเวณรอบพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 81.07 ในกลุ่มที่เดินทางมาสะดวกด้วยทางด่วนวงแหวนอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 46.43 มีเพียงเล็กน้อยใช้เวลานาน คิดเป็นร้อยละ 7.14 มีกลุ่มนักท่องเที่ยวที่อยู่นอกพื้นที่คิดเห็นว่าการเดินทางไม่สะดวก คิดเป็นร้อยละ 8.20 โดยให้เหตุผลว่า เพราะการเดินทางอ้อมไกล

สำหรับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวกรณีถ้าหากทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีการบริหารจัดการเรื่องพาหนะในการเดินทาง นักท่องเที่ยวในภาพรวมเห็นด้วยในการบริการนี้ คิดเป็นร้อยละ 76.21 โดยให้เหตุผลว่าจะได้เดินทางได้สะดวกขึ้น คิดเป็นร้อยละ 58.20 รองลงมาให้เหตุผลว่าจะได้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 34.39 มีนักท่องเที่ยวในภาพรวมคิดเห็นว่า ไม่เห็นด้วยกับการบริการนี้ คิดเป็นร้อยละ 23.79 โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวในพื้นที่ให้เหตุผลว่าไม่คุ้มกับการลงทุน และกลุ่มนักท่องเที่ยวนอกพื้นที่ที่คิดเห็นว่า นำพาหนะมาเองสะดวกกว่า ส่วนความคิดเห็นที่ว่า การท่องเที่ยวสวนในปัจจุบันมีผลต่อการประกอบอาชีพและรายได้ของนักท่องเที่ยวหรือไม่ คำตอบที่ได้คือ ไม่ส่งผล คิดเป็นร้อยละ 100 ความต้องการเกี่ยวกับ การบริหารจัดการพาหนะในการเดินทางมาที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ถ้าทางสวนจัดให้มีขึ้นนั้นนักท่องเที่ยวเห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่าจะได้เดินทางได้สะดวกขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือการเชิงงานเพื่อการศึกษาค้นคว้า มีอยู่ผู้ให้เนื้อหา ไม่สามารถนำเนื้อหาไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.2.2 สภาพภูมิประเทศ แบ่งออกเป็น พืชพันธุ์ไม้ในพื้นที่ สัตว์ในพื้นที่ และ สภาพน้ำในพื้นที่ มีผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจและแบบสอบถาม ดังนี้

1. พืชพันธุ์ไม้ในพื้นที่

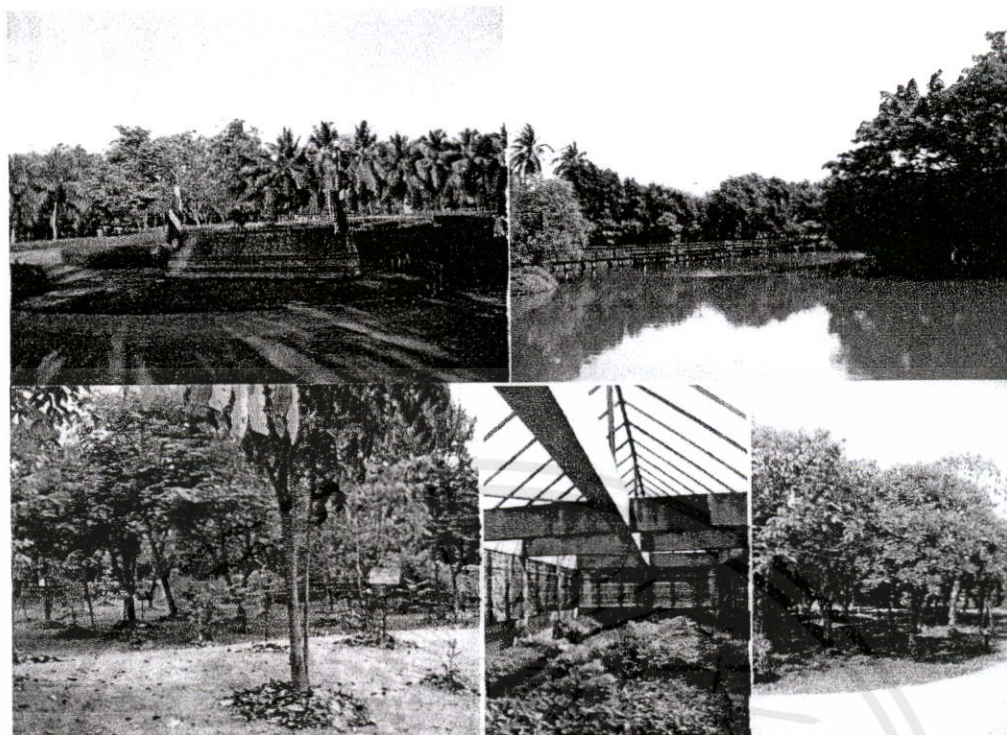
1.1 ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ มีดังนี้

สภาพ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด คือ พันธุ์ไม้ดั้งเดิมในพื้นที่ พันธุ์ไม้พวกนี้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับชายเลนมีความทนต่อสภาพน้ำกร่อยได้ดี จากการสำรวจพื้นที่ได้พบ พันธุ์พืชชนิดนี้ คือ ต้นจาก ลำพู โกงกางใบเล็ก ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ที่รู้จักกันโดยทั่วไป และพันธุ์ไม้ที่ปลูกไว้ตามแนวร่องสวนเดิม ซึ่งเกิดจากการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ดั้งเดิมที่ทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์อนุรักษ์เอาไว้ คือ มะพร้าว หนาม กกล้วย ดังภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 แสดงพันธุ์พืชดั้งเดิมและพันธุ์พืชสวนในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

นอกจากนี้ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ยังมีเรือนเพาะชำสำหรับเพาะชำกล้าไม้ป่าและพันธุ์ไม้หายากไว้ เพื่อปลูกในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์แล้วส่งเสริมให้ประชาชนนำไปปลูก พันธุ์ไม้ที่พบในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีไม่น้อยกว่า 110 ชนิด สามารถศึกษารายละเอียดต้นไม้ได้จากป้ายชื่อที่ติดตั้งอยู่ใต้ต้นไม้แต่ละต้นในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ จากการสำรวจพบพันธุ์ไม้หลักของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ คือ ต้นมะพร้าวมีอยู่เป็นจำนวนมาก ต้นมะพร้าวดูแลรักษาง่ายทนทานต่อสภาพน้ำกร่อย

ภาพที่ 4.6 แสดงพันธุ์ไม้ในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหาของพืชพันธุ์ไม้ เนื่องจากสภาพพื้นที่อยู่ใกล้บริเวณปากอ่าวไทย จึงรับอิทธิพลจากน้ำทะเล ทำให้เกิดปัญหาน้ำกร่อย ทำให้เกิดความเสียหายกับพืชสวน การขาดการดูแลอย่างถูกวิธี ทำให้พันธุ์ไม้สวนส่วนใหญ่ตายไป จากการสำรวจพบว่า มีเศษใบไม้แห้งและกิ่งไม้แห้ง ตลอดจนหญ้าและวัชพืชขึ้นรกรกคลุมพื้นที่และร่องสวนอยู่ทั่วไป ดังภาพที่ 4.7 และการบุกรุกของชาวบ้านเข้ามาเก็บผลผลิต

ภาพที่ 4.7 แสดงปัญหาเกี่ยวกับพันธุ์ไม้ในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม มีดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลสภาพภูมิประเทศเกี่ยวกับพรรณไม้ในพื้นที่

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สภาพภูมิประเทศของสวนศรีนครเขื่อน ขันธ์						
เป็นธรรมชาติมากที่สุด	17	27.87	29	15.51	46	18.55
เป็นธรรมชาติมาก	17	27.87	62	33.16	79	31.85
เป็นธรรมชาติปานกลาง	18	29.51	50	26.74	68	27.42
ค่อนข้างเสื่อมโทรม	4	6.56	36	19.25	40	16.13
เสื่อมโทรม	5	8.20	10	5.35	15	6.05
การปลูกพันธุ์ไม้เพิ่มเติมในสวนศรีนคร เขื่อนขันธ์ควรเมื่อเทียบกับพื้นที่ข้างเคียง สมควร						
พันธุ์ไม้ที่ปลูกเพิ่มเติม (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ)	58	95.08	187	100.00	245	98.79
พันธุ์ไม้สวนและพันธุ์พืชสวน ครัว	16	27.59	57	30.48	73	29.80
พันธุ์ไม้ป่าชายเลน	4	6.90	30	16.04	34	13.88
พันธุ์ไม้ป่าปลูก (พันธุ์ไม้หายาก)	8	13.79	19	10.16	27	11.02
พันธุ์ไม้ดอก	30	51.72	81	43.32	111	45.31
ไม่สมควร	3	4.92	-	-	3	1.21
เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ปัจจุบันเหมาะสมอยู่แล้ว	3	100.00	-	-	3	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพภูมิประเทศของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ พบความคิดเห็น ส่วนมากของนักท่องเที่ยวคิดเห็นว่าเป็นธรรมชาติมาก คิดเป็นร้อยละ 31.85 รองลงมาคิดว่าเป็น ธรรมชาติปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.42 ความคิดเห็นที่ว่าเมื่อเทียบเคียงกับพื้นที่ข้างเคียงแล้ว สมควรที่จะปลูกพันธุ์ไม้เพิ่มเติมหรือไม่ นักท่องเที่ยวในภาพรวมส่วนมากคิดว่า สมควร คิดเป็น

ร้อยละ 98.79 และพันธุ์ไม้ที่สมควรเพิ่มเติม คือ พันธุ์ไม้ดอก คิดเป็นร้อยละ 45.31 รองลงมาเป็น พันธุ์ไม้อวนและพันธุ์พืชสวนครัว คิดเป็นร้อยละ 29.80

2. สัตว์ในพื้นที่

2.1 ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ มีดังนี้

สภาพ สัตว์ที่อาศัยอยู่ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ประกอบด้วยสัตว์ที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติ ในพื้นที่ ประกอบไปด้วย นก 40 ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 6 ชนิด และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 5 ชนิด การวางแผนสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติดั้งเดิมเหมาะสมที่เป็นที่อยู่ของสัตว์หลายชนิด จากการสำรวจพื้นที่ได้พบเห็นสัตว์เป็นประจำ คือ ปลาที่เลี้ยงไว้ในทะเลสาบ ตัวตะกวดหรือ ตัวเงินตัวทอง นกกระจิบธรรมดา กิ้งก่า ผีเสื้อ แมลงตัวเล็ก และได้ยินเสียงนกและจ๊กจั่นส่งเสียงร้องอยู่

ภาพที่ 4.8 แสดงสภาพเกี่ยวกับสัตว์ในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งนี้ **ปัญหาของสัตว์** ได้แก่ สภาพพื้นที่ที่ถูกทอดทิ้งรกร้าง มีดินไม้ขึ้นรกทึบทำให้นกขนาดใหญ่ขนาดใหญ่เข้าไปทำรังไม่ได้ ส่วนสัตว์ที่อาศัยอยู่ได้ดินเช่นปลวกมีเป็นจำนวนมาก เป็นสาเหตุ

หนึ่งที่ทำให้สิ่งก่อสร้างที่เป็นไม้ผุพังลงอย่างรวดเร็ว สภาพน้ำนิ่งและน้ำขังของพื้นที่ทำให้เป็นที่เพาะพันธุ์ยุงลายทำให้ในพื้นที่มียุงลายชุกชุม น้ำบางแห่งเน่าเสียปลาไม่สามารถอาศัยอยู่ได้ และการบุกเข้ามาล่าสัตว์จากชาวบ้าน

2.2 ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม มีดังนี้

ตารางที่ 4.4 แสดงข้อมูลสภาพภูมิประเทศเกี่ยวกับสัตว์ในพื้นที่

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การพบเห็นสัตว์เมื่อมาท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์						
สัตว์น้ำ						
มาก	38	62.30				
ปานกลาง	15	24.59				
น้อย	4	6.56				
ไม่เห็นเลย	4	6.56				
สัตว์ปีก						
มาก	4	6.56				
ปานกลาง	46	75.41				
น้อย	11	18.03				
สัตว์เลื้อยคลาน						
มาก	13	21.31				
ปานกลาง	17	27.87				
น้อย	10	16.39				
ไม่เห็นเลย	21	34.43				
การเพิ่มพันธุ์สัตว์ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์						
สมควร	49	80.33	126	67.38	175	70.56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทที่ต้องการเพิ่มขึ้น (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)						
เพิ่มสัตว์ปีก	33	54.10	65	34.76	98	39.52
เพิ่มสัตว์น้ำ	29	47.54	64	34.22	93	37.50
เพิ่มสัตว์เลื้อยคลาน	-	-	41	21.93	41	16.53
เพิ่มสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ	-	-	17	9.09	17	6.85
ไม่สมควร	12	19.67	61	32.62	73	29.44
เพราะ						
ปัจจุบันเหมาะสมอยู่แล้ว	8	66.67	55	90.16	63	86.30
จะทำให้ธรรมชาติเสียหาย	4	33.33	-	-	4	5.48
จะกระทบต่อการเป็นที่ออก กำลังกาย	-	-	6	9.84	6	8.22

จากตารางที่ 4.4 พบว่า จำนวนสัตว์ในสวนสัตว์เขื่อนจันทรเขื่อนขันธ์ สัตว์น้ำนักท่องเที่ยวในภาพรวมให้ความคิดเห็นว่า พบมาก คิดเป็นร้อยละ 62.30 สัตว์ปีก กลุ่มนักท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นว่า พบจำนวนปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 75.41 สัตว์เลื้อยคลานกลุ่มนักท่องเที่ยวให้ความเห็นว่า ไม่พบเลย คิดเป็นร้อยละ 34.43 และพบเห็น ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.87 การเพิ่มพันธุ์สัตว์ในสวนสัตว์เขื่อนจันทรเขื่อนขันธ์ นักท่องเที่ยวส่วนมากส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 70.56 เห็นว่าสมควรเพิ่ม โดยประเภทของสัตว์ที่ควรเพิ่มมากที่สุด คือ สัตว์ปีก คิดเป็นร้อยละ 39.52 รองลงที่ควรเพิ่ม คือ สัตว์น้ำ คิดเป็นร้อยละ 37.50

3. น้ำในพื้นที่

3.1 ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ มีดังนี้

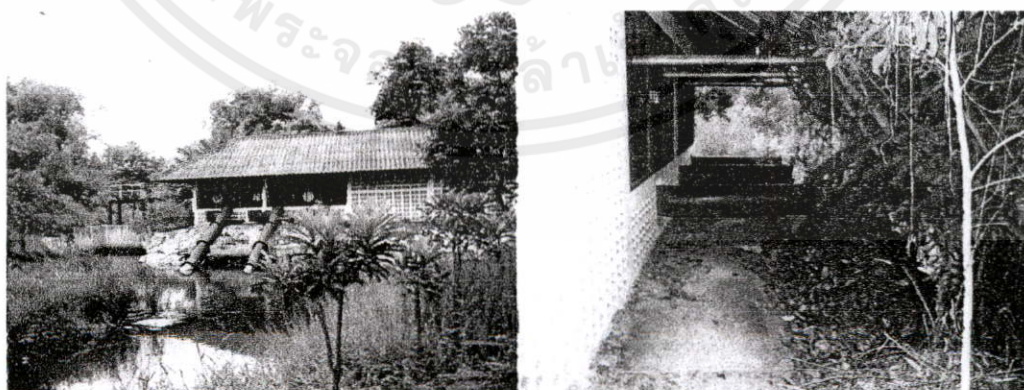
สภาพ น้ำในสวนสัตว์เขื่อนจันทรเขื่อนขันธ์ อยู่ในสภาพน้ำนิ่งน้ำขังไม่ไหลเวียนตามธรรมชาติ สาเหตุเนื่องมาจากพื้นที่สวนสัตว์เขื่อนจันทรเขื่อนขันธ์มีลักษณะธรณีสัณฐานเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่สวนสัตว์เขื่อนจันทรเขื่อนขันธ์อยู่ใกล้ปากอ่าวไทยเพียง 20 กิโลเมตร จึงได้รับอิทธิพลของน้ำทะเล

ตลอดเวลา เนื่องจากแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบนต้องปล่อยน้ำลงมาเพื่อดำกับน้ำเค็มไว้เพื่อไม่ให้ น้ำเค็มหนุนขึ้นมาตอนบนแม่น้ำมากนัก ถ้าน้ำทะเลหนุนสูงขึ้นมามากก็จะทำให้พื้นที่บริเวณสวน ศรีนครเขื่อนขันธ์มีน้ำกร่อย คือระหว่างเดือน พฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม ขึ้นอยู่กับน้ำตอนบน แม่น้ำเจ้าพระยาจะมากน้อยแค่ไหน ถ้าปีไหนฝนตกมากน้ำตอนบนแม่น้ำเจ้าพระยามีมาก ก็จะไหล ไปด้านน้ำเค็มไว้มาก น้ำก็อาจไม่มีรสกร่อย หรือกร่อยน้อย ระยะเวลาที่น้ำกร่อยก็อาจจะมี ระยะเวลาสั้น แต่ก็จะเกิดปัญหาน้ำท่วมแทน

ภาพที่ 4.9 แสดงสภาพน้ำในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

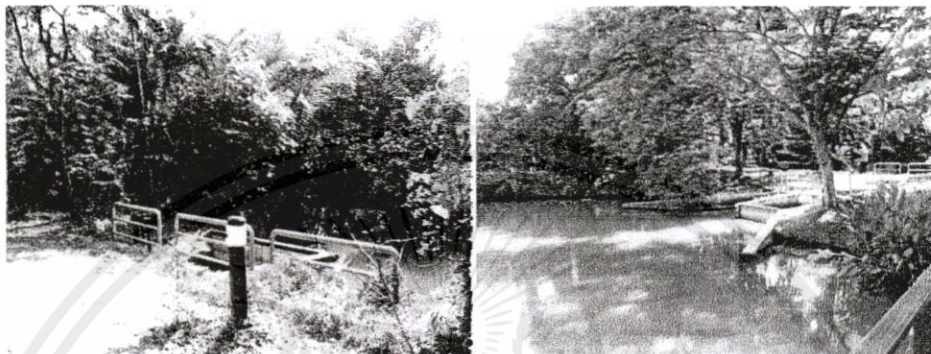
การบริหารจัดการน้ำของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อให้มีคุณภาพ ทำได้โดยการ สร้างโรงสูบน้ำและประตูปะบายน้ำไว้ทางด้านทิศตะวันออกของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ติดกับคลอง ขยายขาบ เพื่อสูบน้ำและระบายน้ำลงคลองขยาย อาคารโรงสูบน้ำเป็นอาคารชั้นเดียว ขนาด 4 x 8 เมตร ภายในอาคาร วางเครื่องชนิดดีเซล สำหรับสูบน้ำ 3 เครื่อง ด้านข้างอาคารเป็นประตูปะบายน้ำ กว้างประมาณ 3.50 เมตร ดังในภาพ 4.10

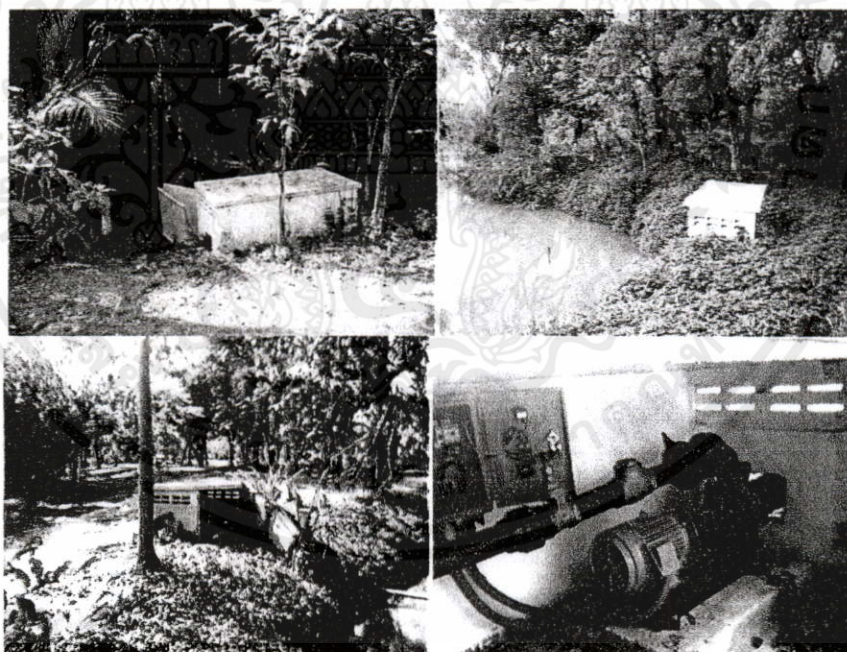
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูงาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยเป็นอย่างสูงและขอสงวนสิทธิ์ในการนำไปใช้

ภาพที่ 4.10 แสดงสภาพโรงสูบน้ำพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์สภาพปัจจุบัน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ประตูกั้นน้ำทางคันทิศตะวันตกอยู่ติดกับคลองบางกระบืออยู่ล่าง เป็นระบบการบริหารจัดการน้ำของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์โดยการระบายน้ำที่ไม่ได้ออกจากสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เมื่อตอนน้ำลงสู่คลองบางกระบืออยู่ล่าง และรับน้ำที่มีคุณภาพดีกว่าจากคลองบางกระบืออยู่ล่างเข้ามาเติมภายในบริเวณสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เมื่อตอนน้ำขึ้น แต่ต้องประสานกับเจ้าหน้าที่ดูแลประตูน้ำหน้าปากคลองที่ติดกับบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยา ดังในภาพที่ 4.11

ภาพที่ 4.11 แสดงสภาพประตูน้ำพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ภาพที่ 4.12 แสดงสภาพปั้มน้ำพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

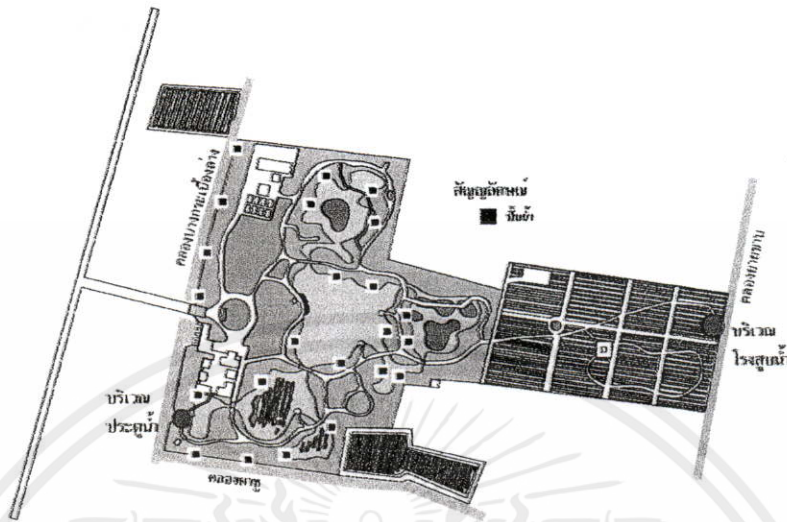
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิได้ดัดแปลงแก้ไขหรือตั้งอ้างสิทธิ์ในภาพของเอกสารฉบับนี้ที่นำมาไปใช้

สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ติดตั้งเครื่องสูบน้ำไว้สำหรับรดน้ำต้นไม้ทั่วพื้นที่รอบ

ทะเลสาบ, ริมคลองบางกระบืออยู่ล่าง และริมคลองตาชู เครื่องสูบน้ำเป็นเครื่องมอเตอร์ไฟฟ้าติดตั้ง

ไว้ภายในกล่องครอบคอนกรีตเสริมเหล็ก มีบานเปิด 2 บาน ทำด้วยเหล็กทาสีปิดอยู่ ปัจจุบันสวนใช้สำหรับรดน้ำต้นไม้เท่านั้น ดังในภาพที่ 4.12

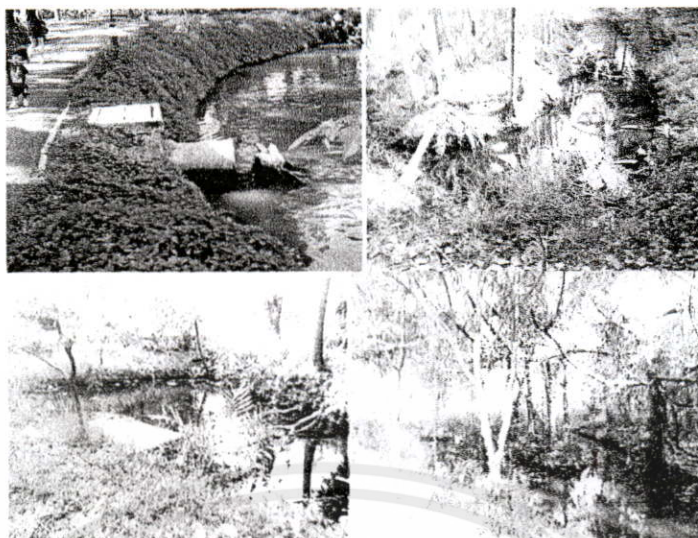

ภาพที่ 4.13 แสดงผังการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม และน้ำกร่อย ทางราชการจึงทำประตูกั้นน้ำตามปากคลองต่างๆ แห่งที่เชื่อมแม่น้ำเจ้าพระยาเหมือนอย่างกรุงเทพมหานคร จึงทำให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เกิดสภาพน้ำขัง เป็นที่เพาะพันธ์ของยุงลาย คลองที่ระบายน้ำแคบและตื้นเขินไม่เพียงพอในการรับน้ำที่ระบายออกจากสวนสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ทำให้น้ำระบายออกได้ไม่มากพอที่จะเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำ

ร่องสวนที่เป็นทางเดินเกิดการตื้นเขิน มีเศษกิ่งไม้ใบไม้สะสมอยู่ในท้องร่อง ประกอบมีหญ้าและวัชพืชขึ้นรกขวางทางเดินของน้ำในสวนพฤกษศาสตร์ ทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย สัตว์น้ำอยู่ไม่ได้ ท่อระบายน้ำเสียหายเนื่องจากการทรุดตัวของแผ่นดินทำให้น้ำไหลเวียนไม่สะดวก โรงสูบน้ำที่ทำหน้าที่สูบน้ำเข้าใช้งานไม่ได้ ส่วนประตูระบายน้ำก็ถูกทิ้งร้างไม่ได้ใช้งานเช่นกัน มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรกเจ้าหน้าที่เข้าไปปฏิบัติงานไม่ได้ ส่วนเครื่องสูบน้ำตามจุดต่างๆ เจ้าหน้าที่ใช้สำหรับรดต้นไม้ เครื่องสูบน้ำมีทั้งหมด 16 เครื่อง ส่วนใหญ่เสียใช้งานไม่ได้ เนื่องจากสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ไม่มีงบประมาณในการดูแลรักษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.14 แสดงปัญหาสภาพน้ำในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

3.2 ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม มีดังนี้

ตารางที่ 4.5 แสดงข้อมูลสภาพภูมิประเทศเกี่ยวกับน้ำในพื้นที่

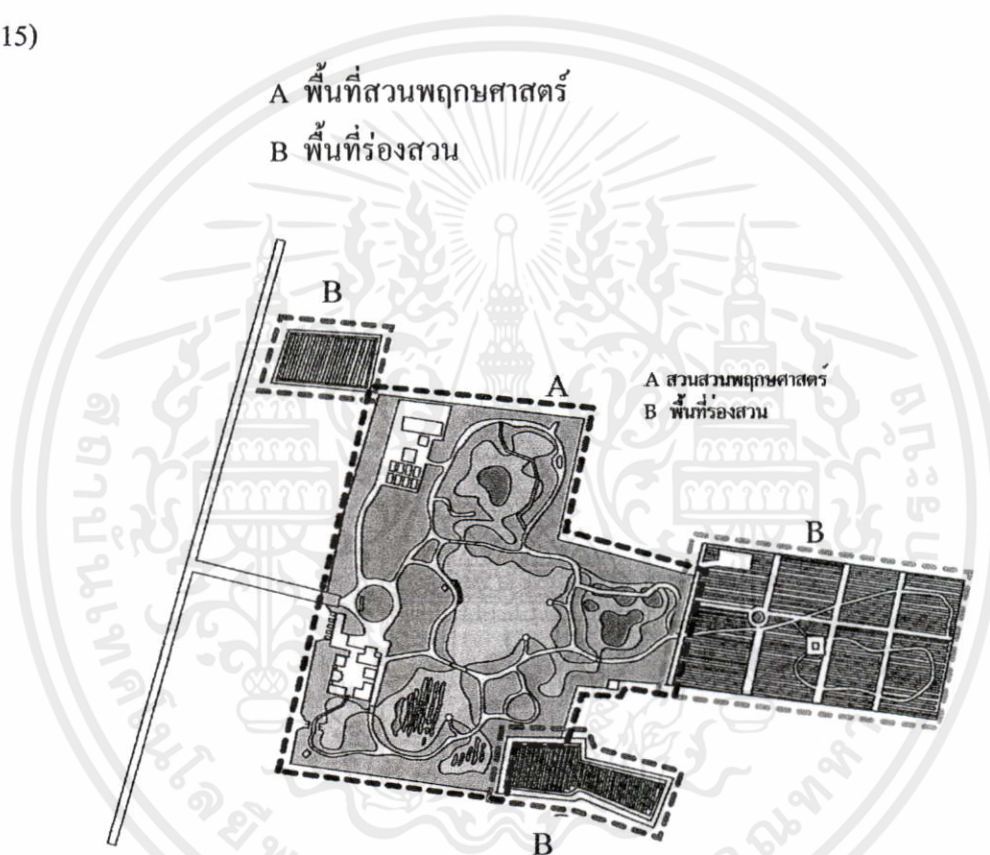
รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แนวทางในการบริหารจัดการน้ำในสวน ศรีนครเขื่อนขันธ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
สร้างระบบการจัดการน้ำขึ้นใช้						
เฉพาะสวน	34	55.74	83	44.39	117	47.18
ปรับปรุงระบบการจัดการน้ำเดิมให้ ใช้งานได้	15	24.59	90	48.13	105	42.34
ขอความร่วมมือทางราชการในการ เปิดปิดประตูน้ำ	9	14.75	72	38.50	81	32.66
ขุดลอกคูคลองเพื่อนำกลับมาใช้						
ไม่ว่ากรรมใดๆทั้งสิ้น						
ประโยชน์						
		13.11		42.78		35.48

เอกสารนี้เป็นเอกสารเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ประโยชน์ให้คิดแบ่งเนื้อหาและข้ออ้าง 13.11 ข้อ 80 ร้อยละ 42.78 ร้อยละ 88 ร้อยละ 35.48

จากตารางที่ 4.5 พบว่า แนวทางในการบริหารจัดการน้ำในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ กลุ่มตัว
จำนวนมากที่สุดคิดว่า ควรสร้างระบบจัดการน้ำขึ้นใช้เฉพาะสวน คิดเป็นร้อยละ 47.18 รองลงมา
คือ ปรับปรุงระบบการจคน้ำเดิมให้สามารถนำกลับมาใช้ได้ คิดเป็นร้อยละ 42.34 อันดับถัดมา คือ
ขุดลอกคูคลองเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 35.48 และขอความร่วมมือกับทาง
ราชการในการปิด - เปิด ประตูน้ำ คิดเป็นร้อยละ 32.66

4.2.3 การใช้ประโยชน์พื้นที่

ปัจจุบันสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ประกอบด้วยพื้นที่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 พื้นที่ คือ (ดังในภาพที่
4.15)

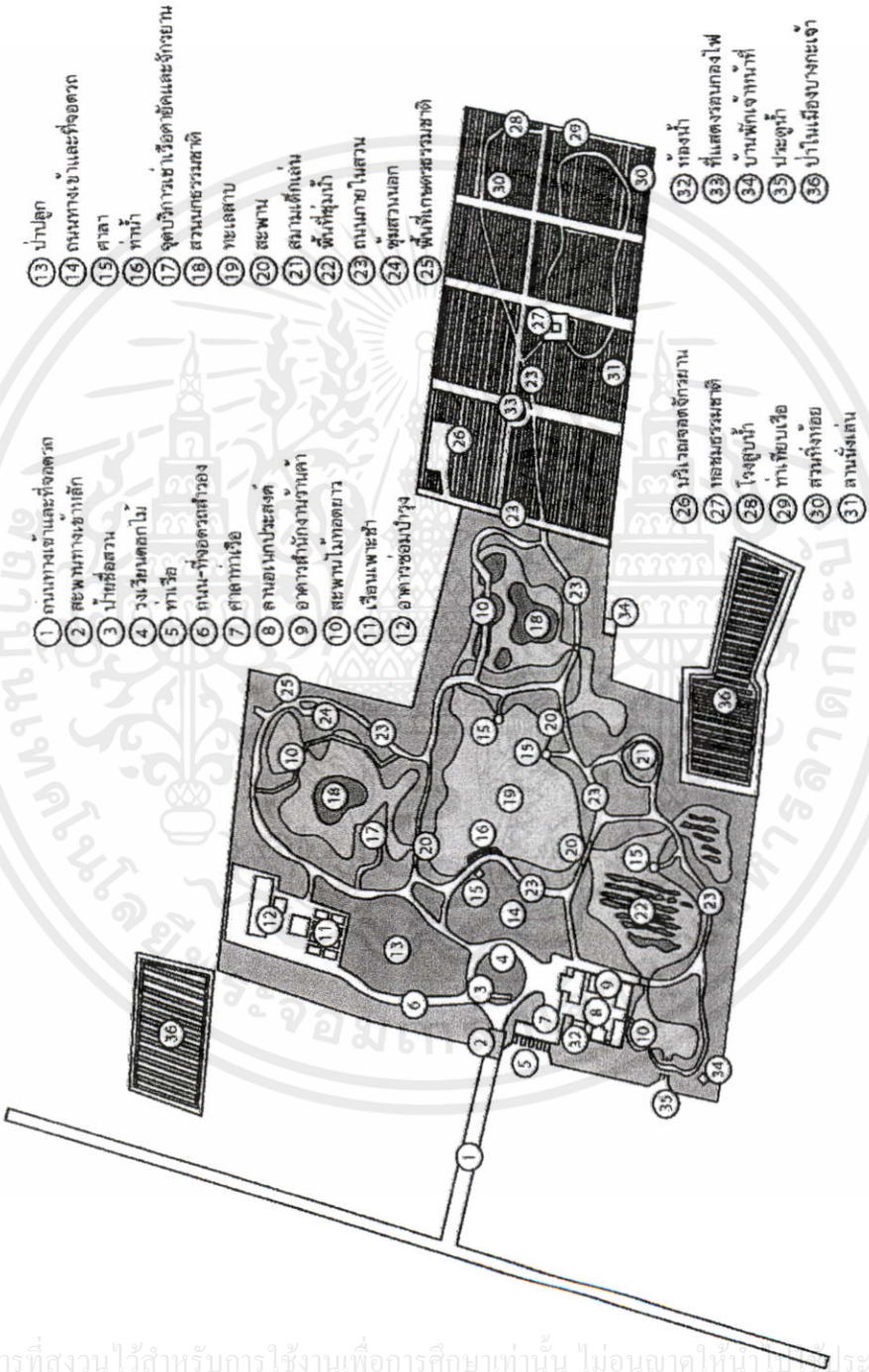

ภาพที่ 4.15 แสดงการแบ่งพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในสภาพปัจจุบัน
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ในการสำรวจพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เพื่อแบ่งเขตพื้นที่ ให้นักท่องเที่ยวและ
ประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์ โดยการสังเกตสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแล้ว นอกจากการใช้แบบ
สำรวจแล้วยังใช้แผนผังประกอบรายการ ดังในภาพที่ 4.16

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนผังพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ต.บางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ

ภาพที่ 4.16 แสดงแผนผังประกอบอาคารสำรวจสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

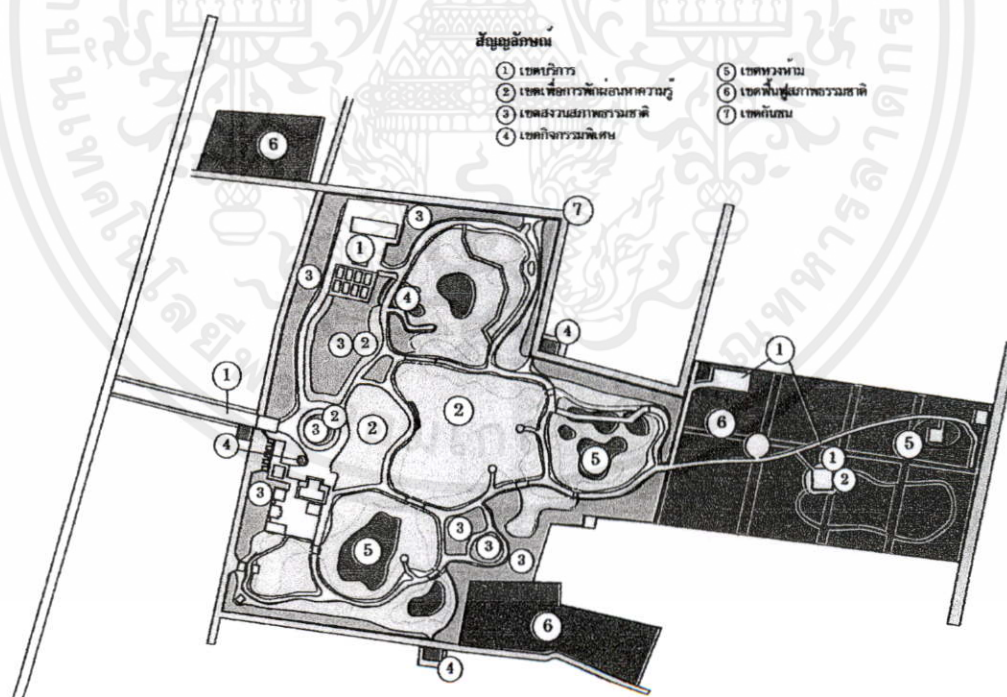
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากการสำรวจสามารถแบ่งพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ โดยไม่ทำความเสียหายให้กับสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ออกเป็นนักท่องเที่ยว 7 เขต ดังนี้ 1. เขตพื้นที่บริการ (Intensive Use Zone) 2. เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ (Outdoor Recreation Zone) 3. เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone) 4. เขตกิจกรรมพิเศษ (Special Use Zone) 5. เขตห้าม (Strict Nature Reserve Zone) 6. เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ (Recovery Zone) 7. เขตกันชน (Buffer zone)

4.2.3.1 เขตบริการ (Intensive Use Zone)

เขตนี้จัดไว้เพื่อรองรับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ สำหรับนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสวนเข้ามาใช้ประโยชน์ เป็นบริเวณที่ไม่มีจุดเด่นทางธรรมชาติ พื้นที่ของเขตนี้จะอยู่ใกล้กับแหล่งที่จะพัฒนาเป็นจุดท่องเที่ยว พักผ่อน หรือศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ สำหรับสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ พื้นที่ส่วนนี้

สภาพ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมเป็นเขตบริการในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ได้แก่ อาคารสำนักงาน-ร้านค้า ถนนทางเข้าและที่จอดรถ ถนนภายในสวน ท่าเรือ ศาลาท่าเรือ ลานอเนกประสงค์ สะพานไม้ทอดยาว เรือนเพาะชำ อาคารซ่อมบำรุง บริเวณจอดจักรยาน หอชมธรรมชาติ โรงสูบน้ำ ท่าเทียบเรือ ลานนั่งเล่น ศาลา ทำน้ำ จุดบริการเรือคายัคและจักรยาน สนามเด็กเล่น บ้านพักเจ้าหน้าที่ ประตูนํ้า ดังภาพที่ 4.17

เอกสารนี้ภาพที่ 4.17 แสดงแผนผังการแบ่ง ZONE จากแบบสำรวจของพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีที่มา : จากการศึกษาเดือนมกราคม พ.ศ. 2553อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2.3.2 เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ (Outdoor Recreation Zone)

เขตนี้จัดไว้เพื่อให้ผู้มาเที่ยวอุทยานฯ ได้สัมผัสกับธรรมชาติ เป็นบริเวณที่มีจุดเด่นทางธรรมชาติ สามารถที่จะพัฒนาสิ่งก่อสร้างที่จะอำนวยความสะดวกได้โดยมีข้อจำกัดเฉพาะ พื้นที่ รวมทั้งมาตรการการลดผลกระทบต่อธรรมชาติที่อาจจะเกิดขึ้น ยอมให้ผู้ใช้ประโยชน์ได้เข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการที่ทางอุทยานฯ จัดเตรียมไว้ และพื้นที่เขตนี้จะอยู่ใกล้เขตบริการเพื่อสะดวกแก่การเข้าถึง พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ บริเวณวงเวียนดอกไม้ บริเวณป่าปลูก บริเวณทะเลสาบ บริเวณสนามหญ้านั่งเล่น ศาลา ทำนน้ำ พื้นที่เกษตรธรรมชาติ หอชมธรรมชาติ ลานนั่งเล่น สวนหิ้งห้อย

4.2.3.3. เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone)

เป็นบริเวณที่มีสภาพสังคมพืชและธรรมชาติสมบูรณ์ควรแก่การอนุรักษ์ไว้ สามารถใช้พื้นที่ได้ในกรณีที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรธรรมชาติ และเพื่ออำนวยความสะดวกให้สภาพธรรมชาติที่เด่นและสวยงามเป็นพิเศษคงอยู่ตลอดไป การพัฒนาสิ่งก่อสร้างจะยอมให้มีได้ตามความจำเป็น เช่น ทางเดินเท้าลาลอง ที่พักแรมที่เก็บและขนย้ายได้ง่าย และสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการศึกษาวิจัย เป็นต้น พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ บริเวณสวนพฤกษชาติ สวนหิ้งห้อย สวนนกธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าในเมืองบางกะเจ้า

4.2.3.4. เขตหวงห้าม (Strict Nature Reserve Zone)

เป็นบริเวณที่ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และมีคุณค่าความสำคัญเป็นพิเศษ เช่น เป็นแหล่งสังคมพืชที่เป็นตัวอย่างของประเทศ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าชนิดที่สำคัญและหายาก และแหล่งต้นน้ำลำธาร สภาพของทรัพยากรในพื้นที่ง่ายต่อความเสื่อมโทรม และเมื่อเสื่อมโทรมลงแล้วยากต่อการที่จะฟื้นฟูสภาพธรรมชาติดั้งเดิมได้ เขตนี้จะจำกัดการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีน้อยที่สุด เพื่อมิให้เกิดการรบกวน หรือเปลี่ยนแปลงต่อสภาพธรรมชาติ เขตนี้ได้แก่ สวนหิ้งห้อย สวนนกธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำ

4.2.3.5. เขตฟื้นฟูธรรมชาติ (Recovery Zone)

เป็นบริเวณที่สภาพแวดล้อมถูกรบกวนทำลายจนเสื่อมสภาพ ซึ่งจำเป็นต้องฟื้นฟูให้คืนสู่สภาพธรรมชาติดั้งเดิม ได้แก่ บริเวณพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในขณะนี้ต้องฟื้นฟูให้คืนสภาพธรรมชาติ พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ สวนพฤกษชาติ สวนหิ้งห้อย สวนนกธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าในเมืองบางกะเจ้า

4.2.3.6. เขตกิจกรรมพิเศษ (Special Use Zone)

เป็นบริเวณที่จำแนกไว้พิเศษ เพื่อรองรับกิจกรรมบางประเภทของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ประชาชนหรือธรรมชาติที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ความ รับผิดชอบของอุทยานฯ และจัดตั้งสิ่งเหล่านี้ อาจไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และตั้งวงล้อมสิ่งต่างๆ ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้ จัดต่อหลักการของการจัดการอุทยานแห่งชาติพื้นที่ในเขตนี้ ได้แก่ ร้านค้า ร้านขายอาหาร และนั่งดื่ม

4.2.3.7. เขตกันชน (Buffer Zone)

เขตที่อยู่ริมขอบแนวพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ที่มีอาณาเขตติดต่อกับชุมชน หรือพื้นที่ทำกินของราษฎร พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ พื้นที่รอยต่อกับพื้นที่ชาวบ้านซึ่งจะมี คลอง และสะพานทางเท้ายกระดับชั้นกลางระหว่างพื้นที่

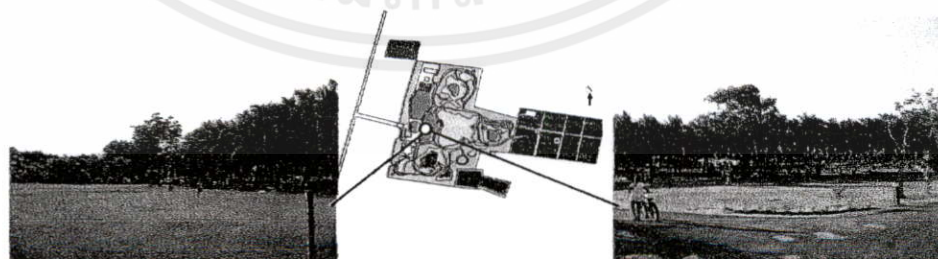
4.2.4 กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในส่วนของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่

4.2.4.1 สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

1. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ มีดังนี้

1.1 ลักษณะเด่นและจุดที่น่าสนใจของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์เป็นสวนสาธารณะ และสวนพฤกษศาสตร์ ชื่อ “ศรีนครเขื่อนขันธ์” เป็นชื่อที่ได้รับพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มีเนื้อที่ 148 ไร่ และเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ของโครงการสวนกลางมหานครที่มีพื้นที่ 1,276 ไร่ ภายในสวนร่มรื่นด้วยสระน้ำขนาดใหญ่กลางสวน มีพันธุ์ไม้อันหลากหลาย มีสะพานทอดยาวพาดผ่าน มีศาลาพักผ่อนอื่นไปโน่นโน้น เพื่อให้ผู้ที่มาเยือนสวนได้สัมผัสความชุ่มชื้นจากธรรมชาติ รอบๆ สวนอย่างใกล้ชิด อีกทั้งยังมีลานเอนกประสงค์ประกอบกิจกรรมกลางแจ้ง จากการสำรวจทำให้แบ่งจุดที่น่าสนใจในการท่องเที่ยวออกเป็นจุดต่างดังต่อไปนี้ คือ

1.1.1 สนามหญ้านั่งเล่น อยู่ติดกับทะเลสาบและวงเวียนดอกไม้ สามารถมองเห็นน้ำพุในทะเลสาบ และภูมิประเทศที่สวยงามด้านในสวนได้ในระยะไกล ด้านติดกับวงเวียนดอกไม้จะปลูกต้นมะพร้าวตลอดแนว สามารถบังแดดให้ร่มเงาในตอนบ่ายได้เป็นอย่างดี จะมีนักท่องเที่ยวและประชาชนในพื้นที่ นิยมมานั่งพักผ่อนกับธรรมชาติ ตั้งแต่เวลาประมาณ 15.00 น. จนถึงเวลาสวนปิดให้บริการ มีบรรยากาศความร่มรื่น มีความสะอาดสบาย ปลอดภัย และสะอาด ตำแหน่งสนามหญ้านั่งเล่น ดังในภาพที่ 4.18

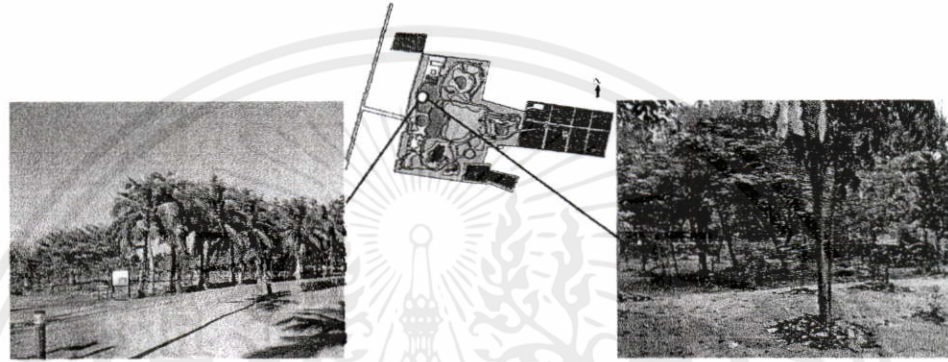

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครู ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ภาพที่ 4.18 แสดงสนามหญ้านั่งเล่นในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์
 ไม่ว่าจะมิ ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา คือ นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวไม่ช่วยกันดูแลเรื่องความสะอาด และมักพบมูลสุนัข บ่อยๆ

1.1.2 พื้นที่ป่าปลูก เป็นที่ปลูกป่าแบบผสมผสาน มีพันธุ์ไม้หลายประเภท เป็นพื้นที่ที่สามารถดึงดูดให้หน่วยงานต่างๆ เข้ามาทำกิจกรรมปลูกป่าซึ่งเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวสวนได้เป็นอย่างดี ตำแหน่งพื้นที่ป่าปลูกดังในภาพที่ 4.19

ปัญหา คือ ไม่มีทางเดินเท้าที่ชัดเจน

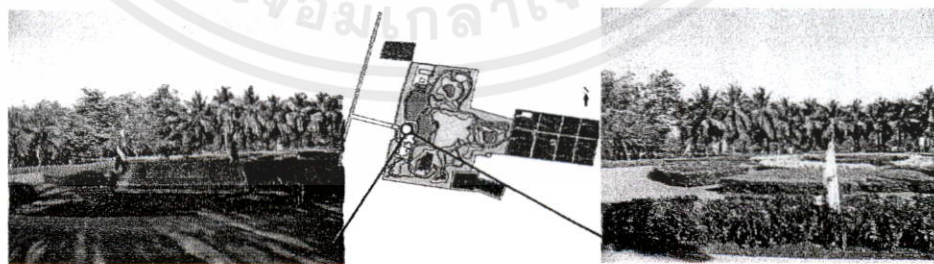

ภาพที่ 4.19 แสดงพื้นที่ป่าปลูกในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.1.3 วงเวียนดอกไม้ เป็นพื้นที่เข้าถึงได้ง่าย ภูมิประเทศสวยงาม มีพันธุ์ไม้ดอกหลายชนิด เป็นที่ตั้งของป้ายชื่อสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ที่ก่อสร้างเป็นแท่นหินแกรนิตที่มั่นคงแข็งแรงมีธงประดับด้านข้าง ตัวอักษรชื่อสวนศรีนครเขื่อนขันธ์สีทองสวยงาม ตำแหน่งวงเวียนดอกไม้ดังในภาพที่ 4.20

ปัญหา มักพบมูลสุนัขบ่อย และพื้นที่เริ่มจะเสื่อมโทรม

เอกสารนี้ **ภาพที่ 4.20** แสดงวงเวียนดอกไม้ในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

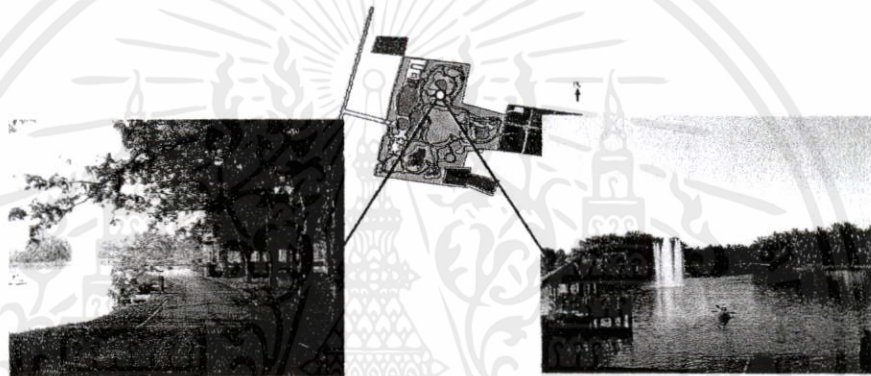
ไม่ว่ากรณี **ที่มา** : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 อังอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.4 ทะเลสาบ มีภูมิประเทศสวยงามปานกลาง มีความปลอดภัย มีอุปกรณ์ให้แสงสว่างเพียงพอ น้ำมีคุณภาพสำหรับพืชและสัตว์ รอบๆบริเวณมีความสะอาด ตำแหน่งทะเลสาบ ดังในภาพที่ 4.21

ปัญหา - สิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น ทำน้ำ, ท่อระบายน้ำ ชำรุดเสียหาย

- น้ำมีคุณภาพไม่แน่นอน จำนวนปลาหนาแน่นเกินไป และมักพบเศษใบไม้และกิ่งไม้แห้ง ถูกทิ้งอยู่ในทะเลสาบ

- ริมขอบสระพังทลายทางราชการแก้ไข โดยปลูกหญ้าแฝดไว้ตามริมขอบสระ

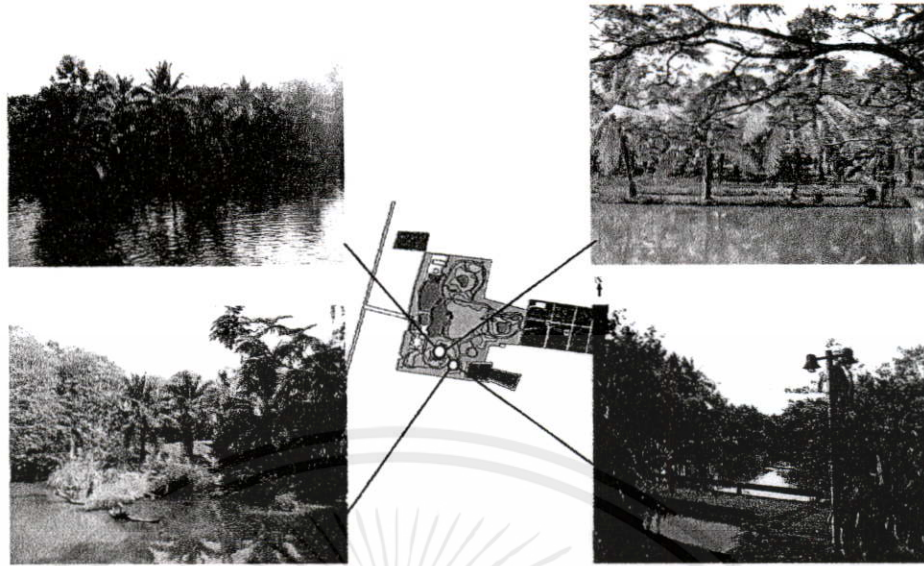
ภาพที่ 4.21 แสดงทะเลสาบในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.1.5 พื้นที่ชุ่มน้ำ เป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์ มีเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร ปราศจากการบุกรุกเพราะต้องนั่งเรือเข้าไปในพื้นที่ เหมาะสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยของนก ตำแหน่งพื้นที่ชุ่มน้ำ ดังในภาพที่ 4.22

ปัญหา - การดูแลรักษาลำบาก และไม่มียงบประมาณในการดูแล ทำให้ มีขยะ เศษใบไม้แห้ง และกิ่งไม้แห้ง สะสมอยู่ในบริเวณนี้

- มีหญ้า และวัชพืชขึ้นรก และดินริมตลิ่งพังทลาย

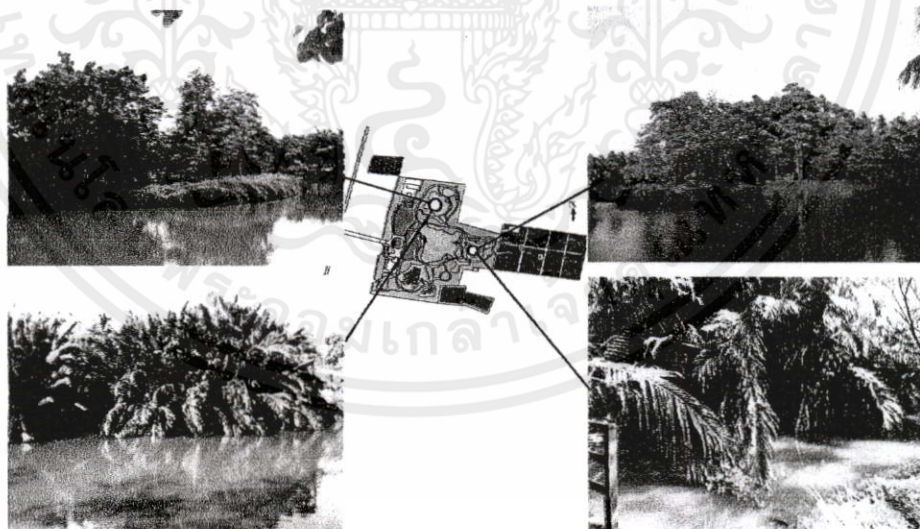
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.22 แสดงพื้นที่ชุ่มน้ำในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.1.6 สวนนกธรรมชาติ เป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์มาก มีเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร ปราศจากการบุกรุกเพราะต้องนั่งเรือเข้าไปในพื้นที่ เหมาะสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยของนก ตำแหน่งสวนนกธรรมชาติ ดังในภาพที่ 4.23

ภาพที่ 4.23 แสดงสวนนกธรรมชาติในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเอกสาร และเผยแพร่หรือลงพิมพ์ลงในนิตยสารหรือหนังสือ
 ทำให้ มีขยะ เศษใบไม้แห้ง และกิ่งไม้แห้ง มาสะสมอยู่ในบริเวณนี้

- มีพันธุ์ไม้ขึ้นหนาแน่นเกินไป มีหญ้า และวัชรพืช

ขึ้นรก

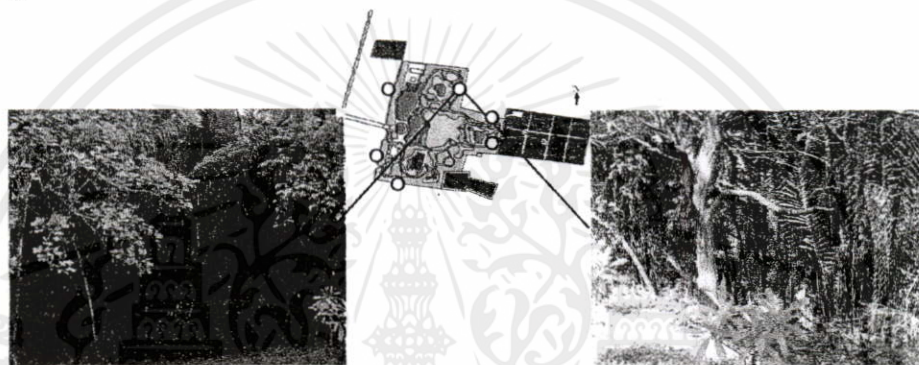
1.1.7 พื้นที่เกษตรธรรมชาติ เป็นบริเวณที่ต้นจากที่ขึ้นในพื้นที่ตามเขตพื้นที่กันชน ของดงเดิมของพื้นที่ที่เหลืออยู่ซึ่งทางสวนอนุรักษ์เอาไว้ มีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ตำแหน่งพื้นที่เกษตรอนุรักษ์ ดังในภาพที่ 4.24

ปัญหา - ขาดการดูแลรักษา มีหญ้า และวัชร

พืชขึ้นอยู่ทั่วไป

- มีเศษใบไม้แห้ง กิ่งไม้แห้ง ถูกทับอยู่

บริเวณนี้มาก

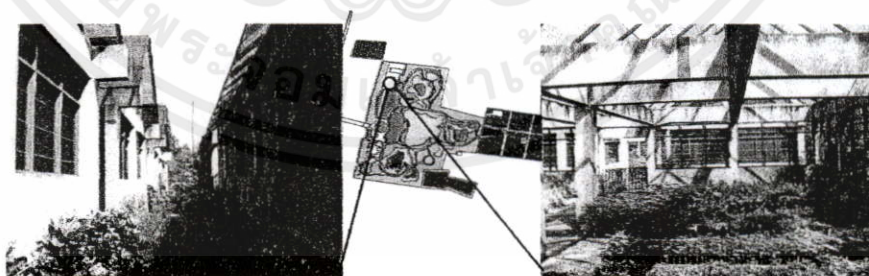

ภาพที่ 4.24 แสดงพื้นที่ธรรมชาติในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.1.8 อาคารเพาะชำ เป็นอาคารที่สร้างได้แข็งแรงมีมาตรฐาน

พื้นที่อาคารเพาะชำ ดังในภาพที่ 4.25

ภาพที่ 4.25 แสดงอาคารเพาะชำในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

เอกสารนี้ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓ การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อปัญหา และแผ่นดินที่รูปตัวทำให้บันไดและทางเดินรอบอาคารชำรุดเสียหาย

1.1.9 ร่องสวนเดิม เป็นที่ทำกินของชาวบ้านดั้งเดิม ทำอาชีพเกษตรกรรม ปลูกพันธุ์พืชไม้ผลและพันธุ์พืชสวนครัว ปัจจุบันเป็นที่รกร้าง ไม้ผล และพืชสวนครัว ได้ล้มตายไปเป็นจำนวนมาก ตำแหน่งร่องสวนเดิม ดังในภาพที่ 4.26

ภาพที่ 4.26 แสดงพื้นที่ร่องสวนเดิมในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - ไม้มีงับประมาณในการดูแล จึงถูกทิ้งร้างพันธุ์ไม้สวนได้ล้มตายลงเป็นจำนวนมาก มีต้นไม้ใหม่ที่ปลูกเข้าไป และวัชพืชขึ้นรกปรกคลุมอยู่เป็นจำนวนมาก

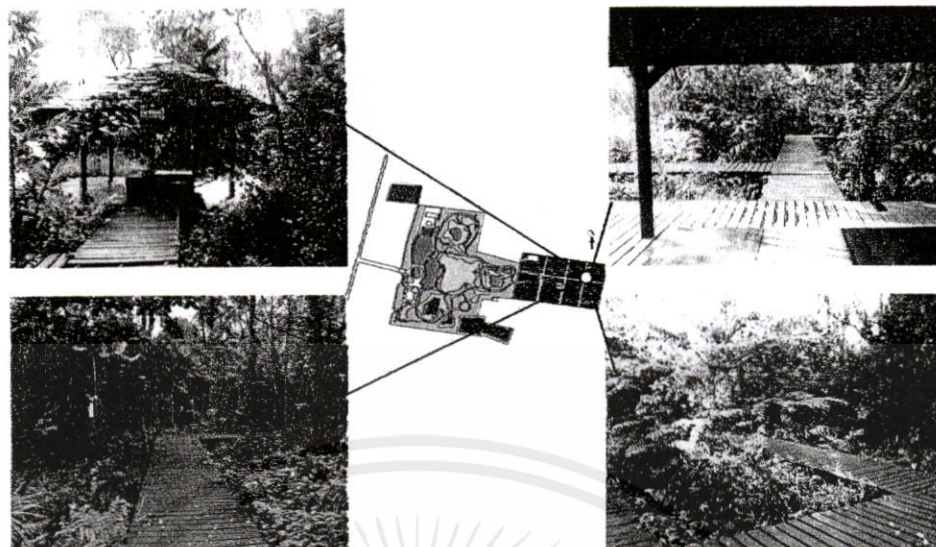
- ระบบน้ำมีปัญหา เครื่องสูบน้ำเสียใช้งานไม่ได้ ทำให้น้ำขัง เป็นที่เพาะพันธุ์ของยุงลาย ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก

- ท้องร่องดินเงิน ขอบท้องร่องพังทลาย มีขยะ เศษใบไม้แห้ง และกิ่งไม้แห้งสะสมอยู่โดยไม่ได้รับการดูแล ขวางทางเดินของน้ำ ทำให้เกิดปัญหาน้ำ

- เป็นสถานที่ที่เปลี่ยว น่ากลัว แต่ชาวบ้านข้างเคียงใช้เป็นทางเดินเท้า ผ่านพื้นที่นี้เพื่อไปทำกิจกรรมต่างๆ อยู่เป็นประจำ

1.1.10 สวนหึ่งห้อย บริเวณสำหรับชมหึ่งห้อย สิ่งก่อสร้างในพื้นที่จะมีสะพานไม้ทอดยาวไปในพื้นที่ โดยทอดยาวล้อมรอบศาลาที่ทำด้วยไม้อยู่ตรงกลาง

เอกสารนี้เข้ามกลางต้นไม้ใหญ่หลากหลายชนิด ตำแหน่งสวนหึ่งห้อย ดังในภาพที่ 4.27 ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.27 แสดงสวนหึ่งห้อยในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - ไม่มีงบประมาณในการดูแล จึงทำให้สิ่งก่อสร้างเสื่อมโทรม ชำรุดเสียหาย มีปัญหาเรื่องความปลอดภัย
- มีหญ้าและวัชพืชปกคลุมสองข้างสะพานไม้ทอดยาวจนมองไม่เห็นท้องร่อง และทางเดินน้ำ

- เป็นสถานที่ที่เปลี่ยว น่ากลัว

1.1.11 ป่ากลางเมืองบางกะเจ้า เป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติสมบูรณ์มาก มีพันธุ์พืชไม้ผล พันธุ์พืชพื้นถิ่น ต้นไม้ใหญ่ขึ้นอยู่อย่างหนาแน่น ตำแหน่งป่ากลางเมืองบางกะเจ้า ดังในภาพที่ 4.28

ปัญหา - ขาดงบประมาณในการดูแล ทำให้กลายเป็นพื้นที่รกร้าง

- มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรกรอกอยู่ทั่วไป

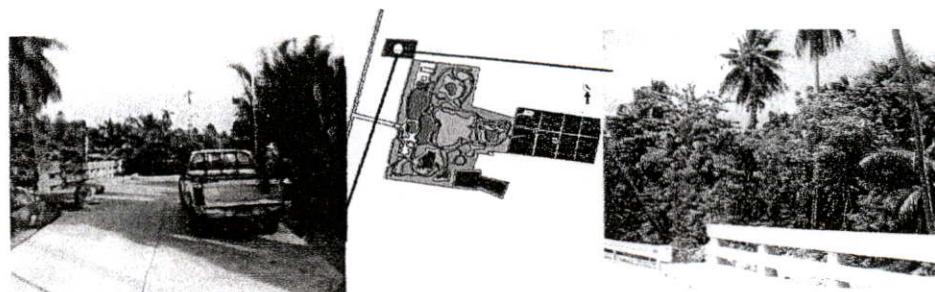
- มีขยะ ใบไม้แห้ง กิ่งไม้แห้ง สะสมอยู่ทั่วไปตาม

พื้นดินและตามท้องร่อง

- มีต้นไม้ขึ้น โตแผ่กิ่งก้านคลุมทางเดินเท้าอย่าง

หนาแน่น ทำให้เข้าไปในพื้นที่ด้านในไม่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อ **มีน้ำอยู่เป็นเวลานานทำให้เกิดปัญหาน้ำเน่าเสีย** ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และ **ดินตามขอบท้องร่องพังทลาย** กรณีที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.28 แสดงปากกลางเมืองบางกะเจ้าในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ภาพที่ 4.29 แสดงปากกลางเมืองบางกะเจ้าในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

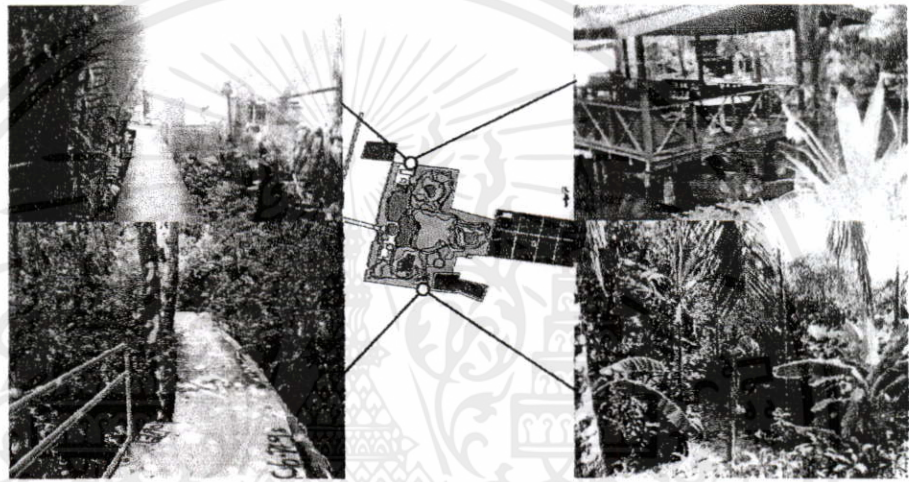
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.1.12 เขตกันชน เป็นพื้นที่ที่มีความสมบูรณ์มาก เป็นพื้นที่รอยต่อระหว่างพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์และพื้นที่ชาวบ้านในพื้นที่บางกะเจ้า มีคลองและสะพานคอนกรีตทอดยาวขึ้นกลางระหว่างพื้นที่ ตำแหน่งเขตกันชน ดังในภาพที่ 4.30

ปัญหา - การบุกรุกพื้นที่จากชาวบ้าน มีชาวบ้านเข้ามาเก็บพืชผล และล่าสัตว์ มีสุนัขเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก เมื่อเข้ามามักฉี่และถ่ายมูลสุนัขทิ้งไว้

- พื้นที่ของชาวบ้านมีน้ำขังมีปัญหาหน้าเสาเสี้ยนและเป็น
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า มีข้อควรระวังในการใช้
ที่เพาะพันธ์ของยูงลาย
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สวนไม่มีงบประมาณในการดูแลพื้นที่สวนพื้นที่สวน สิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น สะพานที่เชื่อมพื้นที่รอยต่อ ชุ่มประดู และรั้ว จึงผู้พังได้รับความเสียหายใช้งานไม่ได้
- มีขยะ เศษใบไม้ กิ่งไม้แห้งสะสมอยู่ทั่วไปตามขอบรอยต่อของพื้นที่
- คลองเมื่อไม่ได้ใช้งานทำให้ตื้นเขินและแคบ มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่นจนเกินไป แผ่กิ่งก้านสาขาปกคลุมฝั่งคลองทั้งสองด้านตลอดแนวจน มองไม่เห็นทางน้ำไหล

ภาพที่ 4.30 แสดงป่ากลางเมืองบางกะเจ้าในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.2 นโยบายสนับสนุน ทางสวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติศรีนครเขื่อนขันธ์ ได้ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยการให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมค่ายเยาวชน ค่ายลูกเสือ การฝึกอบรม ของคนในท้องถิ่น การฝึกอบรมคุณก การปั่นจักรยาน ส่งเสริมงานด้านวิชาการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้กับนักเรียนนักศึกษา ประชาชนในพื้นที่ และบุคคลทั่วไป เพื่อปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความรักและหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืน จนถึงรุ่นลูก หลาน สืบไป

1.2.1 แผนปฏิบัติงานในโครงการสวนสาธารณะศรีนครเขื่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับควรใช้งานเพื่อการศึกษานานัน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ขันธ์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสมุทรปราการ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และดั่งข้างถึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งซึ่งมีวางไว้ให้
1.2.1.1 สนองพระราชดำริในการอนุรักษ์ทรัพยากร

ธรรมชาติ

1.2.1.2 จัดการสวนสาธารณะให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติ และการพักผ่อนหย่อนใจ

1.2.1.3 สำรวจและวางผังภูมิทัศน์พัฒนาพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติและการพักผ่อน หย่อนใจในอนาคต

1.2.1.4 ผลิตกล้าไม้เพื่อแจกจ่ายให้ราษฎรนำไปปลูกขยายผลในพื้นที่ของราษฎร

1.2.2 พระราชดำริของ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานเมื่อ วันที่ 26 พฤศจิกายน 2549 ณ สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติศรีนครเขื่อนขันธ์

“พื้นที่ที่มีได้จัดซื้อไว้ควรขอความร่วมมือจากราษฎรในพื้นที่ให้ช่วยอนุรักษ์เป็นพื้นที่สีเขียวเอาไว้ อย่าให้มีการก่อสร้างเพิ่มจนเกินกฎหมายกำหนด”

“ควรส่งเสริมให้มีการปลูกพืชเกษตรและป่าไม้แบบผสมผสาน เช่น มะม่วงน้ำดอกไม้ มะพร้าว”

“การฟื้นฟูและซ่อมแซมสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ขอให้ทุกฝ่ายร่วมมือกันวางแผนให้เอื้อประโยชน์เท่าที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวและการศึกษาของเยาวชนคล้ายห้องเรียนธรรมชาติ”

1.2.3 แนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 ณ สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติศรีนครเขื่อนขันธ์

“ให้ช่วยกันปลูกต้นไม้ในวันสำคัญๆ โดยร่วมกันหลายๆฝ่าย หลากๆกิจกรรม เช่น เดิน/วิ่ง การกุศล แล้วมาร่วมกันปลูกต้นไม้ จะได้สบายกายสบายใจ”

“พื้นที่ที่รกร้างว่างเปล่า ควรชักชวนชาวบ้านให้ช่วยทำความสะอาดแล้วปลูกต้นไม้เสริมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและ Eco tourism หรือปลูกไม้ผล เช่น ต้นอำเพว จิก มะม่วง ชมพู่ มะเหมี่ยว มะกอก ตลิงปลิง กล้าย มะพร้าว”

“ไม่ควรให้ปลูกพันธุ์ไม้ชนิดเดียวเป็น Monocrop แต่ควรให้ปลูกแบบผสมผสาน ทั้งไม้ป่าดั้งเดิม และ ไม้ผลเหมือนกับจังหวัดสมุทรสงคราม”

“กรมป่าไม้ช่วยเพาะกล้าไม้ส่งเสริมให้ชาวบ้านช่วยปลูกในวาระต่างๆ เน้นชนิดไม้ให้ร่มและปลูกหลายๆ ชั้นเรือนยอด”

“อย่างรังแกชาวบ้าน ต้องช่วยเหลือคนที่เดือดร้อน ชาวบ้านต้องช่วยเราปลูกต้นไม้ จะปลูกเป็นผักสวนครัว รั้วกินได้ก็ได้...แต่อย่าตัดต้นไม้ใหญ่”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

“ให้นำระบบ GIS มากำกับทุกแปลงที่จัดซื้อไว้ และหาทางป้องกันการบุกรุก”

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งในการนำไปใช้

1.2.4 การดำเนินงานของกรมป่าไม้ที่มีต่อสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

1.2.4.1 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมปลูกต้นไม้ โดยการชักชวนประชาชนในพื้นที่ สถาบันการศึกษา หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ ให้มาเข้าร่วมกิจกรรม

1.2.4.2 การส่งเสริมการเข้ามาใช้บริการในพื้นที่เพื่อการพักผ่อน การออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ

1.2.4.3 การส่งเสริมป่าในเมือง โดยอนุรักษ์และการเชิญชวนชุมชนร่วมพัฒนาพื้นที่ในรูปคณะกรรมการ

1.2.4.4 การส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ กิจกรรมขี่จักรยาน กิจกรรมดูนก กิจกรรมพายเรือ

1.2.4.5 การสร้างห้องเรียนธรรมชาติ

1.2.4.6 การปรับปรุงซ่อมแซมสวนสาธารณะและอาคารสถานที่

1.2.4.7 การจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ

1.2.4.8 การจัดทำและเผยแพร่

1.2.4.9 การป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ

2. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม มีดังนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เหตุผลหลัก (สำคัญที่สุด) ที่มาท่องเที่ยว						
ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์						
มาชื่นชมธรรมชาติ	29	47.54				
พักผ่อนเปลี่ยนบรรยากาศ	21	34.43				
ออกกำลังกาย	4	6.56				
ศึกษาพื้นที่และวิถีชีวิต	7	11.48				

เอกสารนี้เป็นเอกสารของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การรู้จักสวนศรียนครเขื่อนขันธ์						
อินเตอร์เน็ต	4	6.56				
ญาติ/เพื่อนแนะนำ	31	50.82				
วารสาร/เอกสารเผยแพร่/คู่มือ ท่องเที่ยว	14	22.95				
รายการสารคดีท่องเที่ยว	4	6.56				
เดินทางผ่าน	8	13.11				
เวลาในการท่องเที่ยวในสวนศรียนครเขื่อน ขันธ์						
1-2 ชั่วโมง	11	18.03				
2-3 ชั่วโมง	24	39.34				
3-4 ชั่วโมง	13	21.31				
มากกว่า 4 ชั่วโมง	13	21.31				
การปรับปรุงสวนศรียนครเขื่อนขันธ์ให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์						
เห็นด้วย	61	100.00	187	100.00	248	100.00
เพราะ						
เป็นพื้นที่อนุรักษ์อยู่แล้ว	22	36.07	49	26.20	71	28.63
มีระบบนิเวศที่สมควร อนุรักษ์	32	52.46	46	24.60	78	31.45
เป็นพื้นที่ที่เป็นเอกลักษณ์ สมควรอนุรักษ์ไว้	7	11.48	46	24.60	53	21.37
ได้แหล่งท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติเพิ่มขึ้น	-	-	24	12.83	24	9.68
เพิ่มรายได้ให้กับ ประชาชนท้องถิ่น	-	-	22	11.76	22	8.87

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีโทษตามกฎหมายและต้องอ้างถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การให้ความร่วมมือในการปรับปรุงสวน ศรีนครเขื่อนขันธ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์						
ไม่ให้ความร่วมมือ			40	21.39		
เพราะ						
ไม่มีเวลา			26	65.00		
ไม่มีความรู้			14	35.00		
ให้ความร่วมมือ			147	78.61		
เพราะ						
บริการนำเที่ยว			30	20.41		
บริการเกี่ยวกับ						
ยานพาหนะ			42	28.57		
บริการให้เช่าอุปกรณ์						
เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว			4	2.72		
มาท่องเที่ยวบ่อยขึ้น			71	48.30		

จากตารางที่ 4.6 พบว่านักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ด้วยเหตุผลมา เหตุผลคือมาใกล้ชิดกับธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 47.54 เหตุผลรองลงมาคือ มาพักผ่อนเปลี่ยน บรรยากาศ คิดเป็นร้อยละ 34.43

การรู้จักสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ได้อย่างไร นักท่องเที่ยวตอบว่า ญาติ/เพื่อนแนะนำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.82 รองลงมาตอบว่า จากวารสาร/เอกสารเผยแพร่/คู่มือท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 22.95

เวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวใช้เวลาในการท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ส่วนใหญ่ใช้เวลา 2-3 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 39.34 รองลงมาใช้เวลา 3-4 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 21.31 และมากกว่า 4 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 21.31

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น มิใช่เพื่อเผยแพร่เป็นงานการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ นักท่องเที่ยวทั้งหมดเห็นด้วย โดยให้แนวคิดเพราะ มีระบบนิเวศที่สมควรอนุรักษ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.45 รองลงมาเพราะว่า เป็นพื้นที่อนุรักษ์อยู่แล้ว คิดเป็นร้อยละ 28.63 และเป็นพื้นที่ที่เป็นเอกลักษณ์สมควรอนุรักษ์ไว้ คิดเป็นร้อยละ 21.37

การใช้ความร่วมมือในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.61 ด้วยเหตุผลเพราะว่า จะได้มาท่องเที่ยวบ่อยขึ้น มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.30 รองลงมาเป็นการบริการเกี่ยวกับขนพาหะ คิดเป็นร้อยละ 28.9

4.2.4.2 ประเพณีวัฒนธรรม

1. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ มีดังนี้

1.1. ประเพณีสงกรานต์พระประแดง มีการสงฆ์พระพุทธรูป ในมณฑปวัดโปรดกตฺยเจษฐาราม มีการปล่อยนกปล่อยปลา มีการแห่ปลาของชาวพระประแดง ซึ่งทำกันทุกปีระหว่างเทศกาลสงกรานต์ มีสาวงามร่วมขบวนแห่ นำปลาไปปล่อยในที่ต่างๆ ตามความเหมาะสมเป็นปีๆ ไป ก่อนการแห่กแห่ปลา ในขบวนแห่ก็มีการละเล่นสลับ ได้แก่ แตรวง ทะแยมอญ เติงเทิง ร่วมขบวนไปเป็นที่สนุกสนานรื่นเริง (เวลาประมาณ 15.00 น.) และตอนกลางคืนยังมีการเล่นสะบ้า อันเป็นธรรมเนียมเก่าแก่ของชาวรามัญ การเล่นสะบ้ามี 2 ประเภท คือ สะบ้าประเภทเล่นกลางวัน เรียกว่า ทอยสะบ้าหัวซ้าง และการเล่นสะบ้าบ่อนในตอนกลางคืน นอกจากนั้นยังมีการประกวดนางสงกรานต์ และที่พิเศษกว่าการจัดงานสงกรานต์ที่อื่นๆ ที่ปัจจุบันนับเป็นเอกลักษณ์ของสงกรานต์เมืองพระประแดง คือ การประกวดหนุ่มลอยชาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ภาพที่ 4.31 แสดงประเพณีงานสงกรานต์ พระประแดง
 ไม่ว่าจะมิใช่จากทั้งคืน อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.2 **ตะเขมมอญ** เป็นการละเล่นพื้นเมืองของหนุ่มสาวชาวมอญ มีลักษณะคล้ายหมอลำของภาคอีสาน หรือลำตัดของคนไทยภาคกลาง มีการร้องเพลงเกี่ยวพาราสีต่อปากต่อคำกัน เครื่องดนตรีที่ใช้ประโยชน์ในการเล่นมี ไวโอลิน และซอ ตะเขมมอญใช้เล่นได้ทั่วไปในทุกโอกาสที่ต้องการความสนุกสนานครึกครื้นไม่จำเป็นต้องเป็นงานพิธี

ภาพที่ 4.32 แสดงงานประเพณีงานตะเขมมอญ

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

เมื่อประมาณ 20 ปีล่วงมาแล้ว ในเทศกาลสงกรานต์จะได้ยินเสียงเพลงตะเขมมอญเสมอ โดยเฉพาะตามบ่อนสระบัว แต่น่าเสียดายว่าไม่มีการบันทึกหรือถ่ายทอดไว้ให้คนรุ่นหลังสืบทอด ปัจจุบันวัฒนธรรมดังกล่าวจึงค่อยๆ หายไปจากเมืองพระประแดง ตะเขมมอญ ใช้ร้องในโอกาสอันเป็นมงคล เป็นการละเล่นพื้นเมืองของชาวไทยเชื้อสายรามัญที่อาศัยอยู่ในเมืองพระประแดง (ชาวปากลัด) การเล่นตะเขมมอญ กลุ่มบ่อนสระบัวในเทศกาลสงกรานต์ เป็นการร้องโต้ตอบกัน ในเชิงเกี่ยวพาราสีระหว่างฝ่ายชายกับฝ่ายหญิง โดยมีกรร่าประกอบ การเคลื่อนไหวของผู้รำเน้นหนักที่มือ และในวันทำวันสงกรานต์ก็จะมีการแสดงตะเขมมอญร่วมในขบวนแห่ - แห่ปลา เป็นประจำทุกปี ซึ่งปัจจุบันได้เลือนหายไปเป็นที่น่าเสียดายยิ่ง

1.3 **ประเพณีตักบาตรเทโว** หมายถึง การเสด็จลงจากเทวโลกของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลังจากทรงเทศนาพระอภิธรรมปิฎกโปรดพระพุทธมารดาอยู่หนึ่งพรรษา ครั้นออกพรรษาแล้ววันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 พระพุทธเจ้าจึงเสด็จจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์มาประทับที่เมืองสังกัสสะ มีประชาชนไปเฝ้าพระพุทธองค์ เพื่อทำบุญตักบาตรอย่างหนาแน่น ด้วยเหตุนี้ชาวพุทธจึงถือว่า วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 เป็นวันคล้ายวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จจากเทวโลก ลงมาสู่เมืองมนุษย์ จึงนิยมตักบาตรกันเป็นพิเศษ เป็นประเพณีสืบต่อกันมาจนถึงทุกวันนี้ เรียกว่า "ตักบาตรเทโว"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่เอื้ออำนวยให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด การค้า
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ภายใต้นี้

1.4 **การจุดลูกหนู** เป็นประเพณี การถวายเพลิงศพแด่พระภิกษุสงฆ์ เมื่อมีพระภิกษุสงฆ์มรณภาพลง โดยมากจะทำพิธีสวดคิดต่อกัน 7 วันแล้วเก็บไว้ 100 วันระหว่างนั้นอาจมีการจัดการสวดศพทุกสัปดาห์ก็แล้วแต่ทางวัดสะดวกจนครบร้อยวัน นับจากวัน

มรดกภาพเป็นต้นมา ชาวบ้านต่างแบ่งหน้าที่กันไปตามความถนัดความสามารถของตน ที่สำคัญคือช่างฝีมือของหมู่บ้านจะต้องมาช่วยกันสร้างปราสาทสำหรับตั้งศพ อาจสร้างเป็นปราสาท 5, 7, หรือ 9 ยอดตามแต่ฐานันดรของพระเถระนั้นๆอีกทั้งโลงศพ สำหรับบรรจุร่างของพระเถระผู้มรดกภาพนั้น

ภาพที่ 4.33 แสดงประเพณีจุดลูกหนู

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

2. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม มีดังนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมของสวน ศรีนครเขื่อนขันธ์ (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ส่งเสริมให้ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กัน ชนเพื่อสังเกตจากประชาชนท้องถิ่น	47	77.05	128	68.45	175	70.56
ขอความร่วมมือจากประชาชน ท้องถิ่นเปิดบ้านรับนักท่องเที่ยว	34	55.74	99	52.94	133	53.63
จัดป้ายความรู้เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยว ได้เรียนรู้	44	72.13	131	70.05	175	70.56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า จากตารางที่ 4.7 พบว่า แนวทางของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ที่จะอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นวิธีใดก็ตาม ก็ขึ้นกับพื้นที่คือแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่จะกรณา ไปใช้ ได้อย่างไรนั้น นักท่องเที่ยวได้เสนอแนวทางว่า ให้ส่งเสริมให้ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กันชนเพื่อสังเกตจากประชาชนท้องถิ่น มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.05 รองลงมา เสนอว่าควรจัดป้ายความรู้

เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 72.13 และให้ขอความร่วมมือจากประชาชน
ท้องถิ่นเปิดบ้านรับนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 55.74

4.2.4.3 เทศกาลการท่องเที่ยว

1. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ มีดังนี้

หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้จัดเทศกาลการท่องเที่ยวในวันสำคัญต่างๆ เพื่อ
หารายได้ไปพัฒนา ปรับปรุง สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การปลูกป่า การวิ่งการ
กุศล

ภาพที่ 4.34 แสดงกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับเทศกาลท่องเที่ยว
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

2. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม มีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับเทศกาลท่องเที่ยว

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การสนับสนุนเทศกาลการท่องเที่ยวของ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
มีการประชาสัมพันธ์	49	80.33	159	85.03	208	83.87
มีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว	37	60.66	157	83.96	194	78.23
ขอความร่วมมือประชาชนท้องถิ่น ต้อนรับนักท่องเที่ยว	32	52.46	105	56.15	137	55.24
จัดป้ายความรู้เผยแพร่ให้ นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้	35	57.38	109	58.29	144	58.06

จากตารางที่ 4.8 พบว่า แนวทางการสนับสนุนเทศกาลการท่องเที่ยวของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ นักท่องเที่ยวให้ความเห็นว่า ให้มีการประชาสัมพันธ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.87 รองลงมา ให้มีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 78.23 ลำดับถัดมา ให้จัดป้ายความรู้เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 58.24 และขอความร่วมมือประชาชนท้องถิ่นต้อนรับนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 54.324

4.2.4.4 ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว

1. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ มีดังนี้

การท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์จะเป็นการท่องเที่ยวไปเพื่อการพักผ่อนกับธรรมชาติ การศึกษาเกี่ยวกับพืชและสัตว์ รวมถึงการศึกษาวินิชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนบริเวณรอบสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ด้วย ซึ่งได้แบ่งรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้ คือ

1.1 เดินท่องเที่ยวไปกับธรรมชาติ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์เปิดให้บริการตั้งแต่ 6.00 - 19.00 น. ช่วงเวลาตั้งแต่ 6.00 น. เป็นต้นไป ช่วงเช้ามักมีไกด์นำเที่ยวพานักท่องเที่ยวต่างชาติมาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพราะแสงแดดไม่ร้อนมากนัก ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวนิยมเข้ามาเดินท่องเที่ยวพักผ่อนไปกับธรรมชาติ ตั้งแต่เวลาประมาณ 15.00 น. เป็นต้นไป ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.35 แสดงการเดินท่องเที่ยวไปกับธรรมชาติ

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.2 พักผ่อนกับธรรมชาติ

ภาพที่ 4.36 แสดงการพักผ่อนไปกับธรรมชาติ

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.3 กิจกรรมดูนก

ภาพที่ 4.37 การดำเนินกิจกรรมดูนก

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 การออกกำลังกาย

ภาพที่ 4.38 แสดงการออกกำลังกาย

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.5 จักรยานท่องเที่ยว

ภาพที่ 4.39 แสดงการขี่จักรยานท่องเที่ยว

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.6 กิจกรรมพายเรือคายัค

ภาพที่ 4.40 แสดงการท่องเที่ยวทางเรือ

เอกสารนี้ **ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553** ศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม มีดังนี้

ตารางที่ 4.9 แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่เลือกเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยว						
สวนสรีนครเขื่อนจันทร์ (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ขี่จักรยาน	35	57.38	157	83.96	192	77.42
พายเรือคายัค	28	45.90	105	56.15	133	53.63
พักผ่อนหย่อนใจ	37	60.66	101	54.01	138	55.65
ถ่ายภาพ	33	54.10	59	31.55	92	37.10
ดูนก	16	26.23	54	28.88	70	28.23
กิจกรรมเพื่อสุขภาพ	41	67.21	107	57.22	148	59.68
เดินท่องเที่ยวไปกับธรรมชาติ	15	24.59	113	60.43	128	51.61
ศึกษาธรรมชาติ	25	40.98	51	27.27	76	30.65
ชมทิวทัศน์บนหอชมธรรมชาติ	17	27.87	74	39.57	91	36.69
ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรม						
ไม่พบปัญหา	61	100.00	164	87.70	225	90.73
พบปัญหา	-	-	23	12.30	23	9.27
กิจกรรมที่พบปัญหา						
ขี่จักรยาน	-	-	15	65.22	15	65.22
ชมวิวนนท	-	-	8	34.78	8	34.78
รูปแบบของปัญหาที่พบ						
ถนนแคบราวเสียดาย	-	-	15	65.22	15	65.22
สกปรกรกรุงรัง	-	-	8	34.78	8	34.78

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กิจกรรมที่ประทับใจมากที่สุด						
ปีจักรยาน	18	29.51	90	48.13	108	43.55
พายเรือคายัค	7	11.48	31	16.58	38	15.32
พักผ่อนหย่อนใจ	12	19.67	26	13.90	38	15.32
ถ่ายภาพ	9	14.75	7	3.74	16	6.45
ดูนก	5	8.20	5	2.67	10	4.03
ออกกำลังกาย	3	4.92	6	3.21	9	3.63
เดินท่องเที่ยวไปกับธรรมชาติ	4	6.56	13	6.95	17	6.85
ศึกษาธรรมชาติ	2	3.28	2	1.07	4	1.61
ชมทิวทัศน์บนหอชมธรรมชาติ	1	1.64	7	3.74	8	3.23
การปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้ มีกิจกรรมในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น จากปัจจุบัน						
เห็นด้วย	58	95.08	187	100.00	245	98.79
เพราะ						
จะได้มีกิจกรรมมากขึ้น สำหรับนักท่องเที่ยว	18	31.03	52	27.81	70	28.57
ทำให้จำนวน นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	18	31.03	47	25.13	65	26.53
เพิ่มรายได้ให้กับ ประชาชนในท้องถิ่น	8	13.79	28	14.97	36	14.69
กระจายนักท่องเที่ยวไป ตามแหล่งกิจกรรม	4	6.90	40	21.39	44	17.96
เพิ่มสิ่งดึงดูดใจให้กับ นักท่องเที่ยว	7	12.07	20	10.70	27	11.02

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ลงบนสื่อออนไลน์และต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารดังกล่าวหากมีการนำเอกสารไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีผลดีต่อการ ประชาสัมพันธ์	3	5.17	-	-	3	1.22
ไม่เห็นด้วย	3	4.92	-	-	3	1.21
เพราะ ควรเป็นสถานที่ที่ให้ ความรู้และการพักผ่อน	3	100.00	-	-	3	100.00
กิจกรรมที่ต้องการเพิ่มขึ้นในอนาคต						
สนามเด็กเล่น	9	14.75	20	10.70	29	11.69
กิจกรรมล่องเรือไปกับธรรมชาติ	16	26.23	43	22.99	59	23.79
กิจกรรมพักผ่อนกางเต็นท์	4	6.56	27	14.44	31	12.50
กิจกรรมพักผ่อนรับประทานอาหาร	-	-	9	4.81	9	3.63
กิจกรรมคู่มือสื่อ	8	13.11	9	4.81	17	6.85
เที่ยวชมวิถีชีวิตประชาชนท้องถิ่น	4	6.56	42	22.46	46	18.55
ท่องเที่ยวแหล่งธรรมชาติและ วัฒนธรรม	-	-	23	12.30	23	9.27
ท่องเที่ยวโบราณสถาน	8	13.11	14	7.49	22	8.87
Home Stay (พักอาศัยตามบ้าน)	12	19.67	-	-	12	4.84
Temple Stay (พักอาศัยตามวัด)	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.9 กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวเลือกเล่นเมื่อเดินทางมาที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์พบว่าอันดับที่เลือกคือ ขี่จักรยาน คิดเป็นร้อยละ 77.42 รองลงมา คือ กิจกรรมเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 59.68 ลำดับถัดมา คือ พักผ่อนหย่อนใจ คิดเป็นร้อยละ 55.65 พายเรือคายัค คิดเป็นร้อยละ

53.63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมนักท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นว่า ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 90.73 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิจกรรมที่ประทับใจมากที่สุด โดยนักท่องเที่ยวระบุว่ากิจกรรมที่ประทับใจมากที่สุด คือ ชี จักรยาน คิดเป็นร้อยละ 43.55 รองลงมาคือ พายเรือคายัค คิดเป็นร้อยละ 15.32 และพักผ่อนหย่อนใจ คิดเป็นร้อยละ 15.32

การปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้มีกิจกรรมในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจากปัจจุบัน นักท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นว่า เห็นด้วย มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 98.79 ด้วยเหตุผลเพราะว่า จะได้มีกิจกรรมมากขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยว มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 28.57 และจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 17.96

สำหรับกิจกรรมที่ต้องการเพิ่มมากขึ้นในอนาคต พบว่า นักท่องเที่ยวเลือกกิจกรรมล่องเรือไปกับธรรมชาติ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.79

4.2.4.5 เส้นทางท่องเที่ยว

1. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ มีดังนี้

1.1 เส้นทางเดินเท้า

ภาพที่ 4.41 แสดงเส้นทางเดินทาง

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.2 เส้นทางกรว้างออกกำลัง

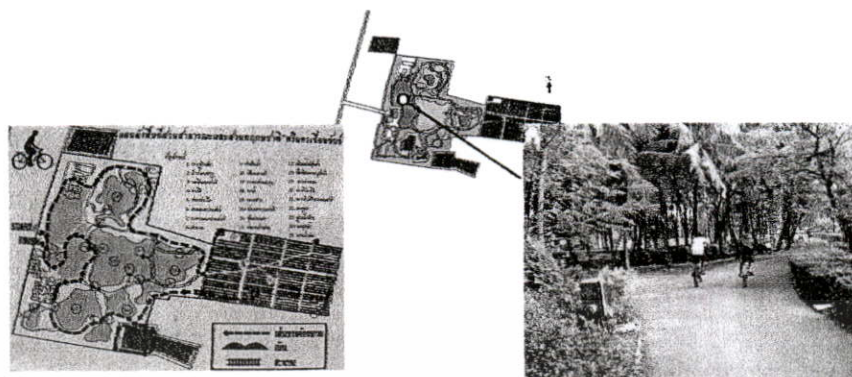

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ

ภาพที่ 4.42 แสดงเส้นทางกรว้างออกกำลัง

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.3 เส้นทางจักรยานท่องเที่ยว

ภาพที่ 4.43 แสดงเส้นทางจักรยานในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.4 เส้นทางน้ำ

ภาพที่ 4.44 แสดงการพายเรือในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

2. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม มีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยว

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การเดินทางมายังสวนศรีนครเขื่อนขันธ์						
จักรยาน	9	14.75	103	55.08	112	45.16
จักรยานยนต์	30	49.18	55	29.41	85	34.27
รถยนต์	22	36.07	15	8.02	37	14.92
รถประจำทาง	-	-	14	7.49	14	5.65
สถานที่จอดรถยนต์						
ถนนทางเข้าสวน	52	100.00	70	100.00	122	100.00
ปัญหาในบริเวณที่จอดรถ						
ไม่พบปัญหา	52	100.00	70	100.00	122	100.00
ปัญหาเกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยว						
ไม่พบปัญหา	57	93.44	187	100.00	244	98.39
พบปัญหา	4	6.56	-	-	4	1.61
เส้นทางท่องเที่ยวที่พบปัญหา						
ทางเดิน	4	100.00	-	-	4	100.00
รูปแบบของปัญหาที่พบ						
ทางเดินขรุขระ	4	100.00	-	-	4	100.00
การเพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจาก ปัจจุบัน						
เห็นด้วย	50	81.97	165	88.24	215	86.69
เพราะ						
จะได้มีกิจกรรมมากขึ้น						
สำหรับนักท่องเที่ยว	19	38.00	50	30.30	69	32.09
ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยว						
เพิ่มขึ้น	16	32.00	36	21.82	52	24.19
เพิ่มรายได้ให้กับ						
ประชาชนในท้องถิ่น	10	20.00	19	11.52	29	13.49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้พิมพ์ซ้ำประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีเนื้อหาบางส่วนและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยวนอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยวนในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระจายนักท่องเที่ยวไป ตามแหล่งกิจกรรม เพิ่มสิ่งดึงดูดใจให้กับ นักท่องเที่ยว มีผลต่อการ ประชาสัมพันธ์	-	-	45	27.27	45	20.93
ไม่เห็นด้วย	5	10.00	15	9.09	20	9.30
เพราะ	-	-	-	-	-	-
มีเส้นทางเพียงพอแล้ว	11	18.03	22	11.76	33	13.31
ไม่ควรมีกิจกรรมมากเกินไป	7	63.64	13	59.09	20	60.61
ควรเน้นเรื่องการให้ ความรู้และการพักผ่อน	4	36.36	-	-	4	12.12
	-	-	9	40.91	9	27.27
เส้นทางท่องเที่ยวที่ต้องการเพิ่มขึ้นใน อนาคต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
เส้นทางเดินเท้า	27	44.26	117	62.57	144	58.06
เส้นทางน้ำ	42	68.85	35	18.72	77	31.05
เส้นทางจักรยาน	25	40.98	98	52.41	123	49.60
เส้นทางรูปแบบใหม่	5	8.20	-	-	5	2.02

จากตารางที่ 4.10 พบว่า นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อน ค้วยรดจักยาน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.16 รองลงมาเป็นจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ 34.27 และรถยนต์ คิดเป็นร้อยละ 14.92 โดยจอร์จไวท์ถนนทางเข้าสวน และไม่พบปัญหาในบริเวณที่จอร์จไวท์ถนนทางเข้าสวน นักท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นว่า ไม่พบปัญหา คิดเป็นร้อยละ 98.39

การเพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นว่า เห็นด้วยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.69 ด้วยเหตุผลเพราะว่า จะ ได้มีกิจกรรมมากขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.09 รองลงมาทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 24.19

ลำดับต่อมา เป็นการกระจายนักท่องเที่ยวไปตามแหล่งกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 20.93 และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 13.49 ส่วนเส้นทางที่ต้องการเพิ่มขึ้นในอนาคต พบว่า นักท่องเที่ยวต้องการเส้นทางเดินเท้ามากที่สุด คิดเป็น 58.06 รองลงมา คือ เส้นทางจักรยาน 49.60 และเส้นทางน้ำ คิดเป็นร้อยละ 31.05

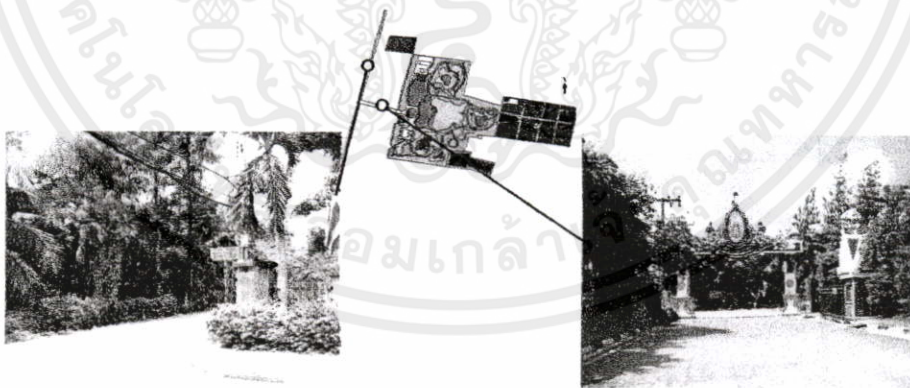
4.2.4.6 สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

1. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสำรวจ มีดังนี้

1.1 ถนนทางเข้าสวน ถนนทางเข้าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มี 2 รูปแบบ คือ ถนนภายนอกสวน และถนนทางเข้าสวน

1.1.1 ถนนภายนอกสวน คือ ถนนราษฎร์รังสรรค์ จะเป็นถนน 2 ช่องทางการจราจร ทำด้วยถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้างประมาณ 4 เมตร ถนนสายนี้จะผ่านทางถนนทางเข้าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์จนไปสิ้นสุดที่ท่าเรือกำนันขาว

1.1.2 ถนนทางเข้าสวน คือ ถนนซอยราษฎร์รังสรรค์ 14 เป็นถนนทางเข้าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ทำการก่อสร้างได้มาตรฐาน คือ เป็นถนนลาดยางขนาดใหญ่ 4 ช่องทางการจราจร กว้างประมาณ 8 เมตร มีทางระบายน้ำ 2 ข้างทาง ความกว้างต่อจากขอบถนน ข้างละ 0.70 ม. ขอบถนน ถ้ามองมองออกไปที่ถนนราษฎร์รังสรรค์ ขอบด้านซ้ายจะยกขอบด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาด 0.015 x 0.015 ม. ดีเส้นการจราจรขาว-ดำ ทางด้านขวาเป็นทางเท้าคอนกรีตเสริมเหล็ก ยกจากขอบถนน 0.015 กว้างประมาณ 2 เมตร ดีเส้นการจราจร ขาว-ดำ ความยาวจากถนนราษฎร์รังสรรค์จนถึงเชิงสะพาน ประมาณ 220 เมตร

ภาพที่ 4.45 แสดงถนนภายนอกและถนนทางเข้าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ปัญหา - เนื่องจากใช้งานมานาน ถนนลาดยางมีรอยแยก
 ไม่ว่าจะฉีกริดทั้งคืน อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเป็นถนน และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 และขรุขระอยู่ประมาณ 3 เมตร ด้านหน้าทางเข้า

- มักจะมีน้ำขังอยู่ด้านหน้าทางเข้า

1.2 ที่จอดรถ ที่จอดรถของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์จัดไว้ให้

บริการมี 2 แห่ง เป็นที่จอดรถแบบริมทาง จุดแบบเรียงกันตามความยาวรถ จุดขนานเรียงกันไปตามขอบถนน

1.2.1 ที่จอดรถประจำ นักท่องเที่ยวที่นำรถส่วนตัวมาเองนิยามจอดรถบนถนนทางเข้าสวน โดยสามารถจอดรถได้ทั้ง 2 ข้างทาง รถจอดรถยนต์สามารถจอดได้ประมาณ 80 คัน และรถจักรยานยนต์สามารถจอดได้ประมาณ 36 คัน ไม่มีเส้นจราจรสำหรับจอดรถ สามารถจอดรถได้อย่างเพียงพอ

1.2.2 ที่จอดรถสำรองไว้ด้านในสวน เป็นถนนลาดยาง มีผิวการจราจรกว้าง 6 เมตร จอดรถแบบริมทางด้านเดียว จุดเรียงขนานกันไปกับขอบถนนข้างทาง สามารถจอดรถได้ประมาณ 80 คัน

ภาพที่ 4.46 แสดงที่จอดรถบริเวณสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - จะมีปัญหาบ้างในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดสำคัญๆ ที่มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวมากเท่านั้น ซึ่งจะมีรถจอดเลยเข้าไปในถนนนอกสวนด้วย (ถนนราษฎร์รังสรรค์)

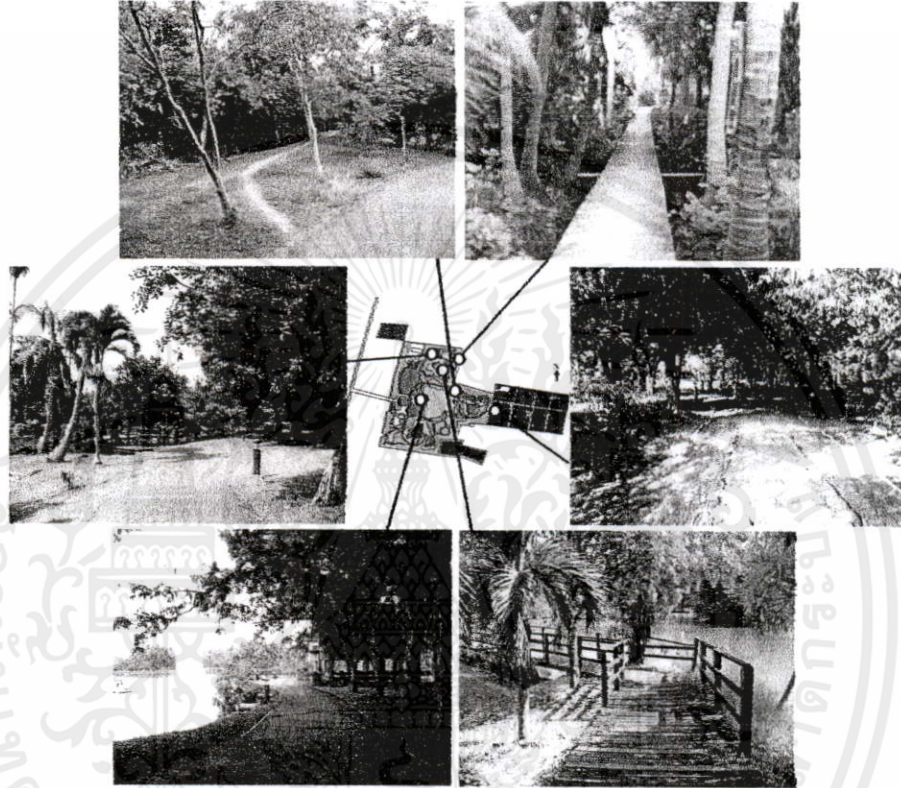
1.3 ถนนและเส้นทางภายในสวน ถนนภายในสวนแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1.3.1 ถนนทางเดินเท้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เป็นถนนทางเดินที่เกิดขึ้น โดยที่นักท่องเที่ยวประชาชน และเจ้าหน้าที่นิยมใช้เดินเป็นทางผ่าน จนเกิดเป็นรอยทางเดินขึ้น

1.3.2 ถนนลาดยางภายในสวน มีความกว้าง 2 ขนาด คือ กว้าง 3.10 ม. และกว้าง 3.50 ม. ไม่ขอบทาง จะทอดยาวเป็นเส้นโค้งกลมกลืนกับพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ใช้ประโยชน์ร่วมกัน คือ เป็นเส้นทางสำหรับการเดินท่องเที่ยว เส้นทางกรังง์ออกกำลังกาย และเส้นทางจักรยานท่องเที่ยว

1.3.3 สะพานไม้ทอดยาว เป็นเส้นทางที่ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง มีความกว้าง ประมาณ 1.30 ม. มีราวกันตกทั้ง 2 ข้าง ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ทอดยาวไปในทะเลสาบ จากพื้นดินด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่ง

1.3.4 สะพานคอนกรีตยกราดทอดยาว เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ชาวบ้านและพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีความกว้าง ประมาณ 1 ม.

ภาพที่ 4.47 แสดงถนนและเส้นทางภายในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - เส้นทางเดินทางที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ จะขึ้นและมีน้ำขังเมื่อเวลาฝนตก

- เส้นทางลาดยาง มีสภาพเสื่อมโทรม มีรอยแยก ทรุคตัว ผิวถนนขรุขระอยู่ทั่วไป เนื่องจากใช้งานมานาน และไม่มีการบำรุงรักษา

- สะพานไม้ทอดยาว มีสภาพเสื่อมโทรม

เอกสารนี้เผยแพร่โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ และข้ารูดเสียดหายบางส่วนมีเสียงดังเมื่อจักรยานใช้เป็นทางวิ่งผ่านไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สะพานคอนกรีตยกระดับ ไม่ปลอดภัย

เพราะไม่มีราวกันตก และใช้งานร่วมกันระหว่างคนเดิน รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ และรถเข็นขายของ

1.4 สะพาน สะพานในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มี 2 รูปแบบคือ สะพานโค้ง และสะพานแนวราบ

1.4.1 สะพานโค้ง มี 2 แบบคือ

1.4.1.1 สะพานทางเข้าหลัก เป็นสะพาน โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กผิวบนสะพานโค้งข้ามคลองบางกะเบื่องล่างพื้นผิวสะพานลาดยาง ความกว้างสะพาน ประมาณ 8 ม. ด้านข้างสะพานทั้ง 2 ด้านมีทางเดินเท้ายกระดับ สูงประมาณ 0.12 ม. ความกว้างทางเดิน ประมาณ 1.50 ม. มีลูกกรงและราวกันตกทำด้วยไม้เนื้อแข็ง การออกแบบสวยงาม

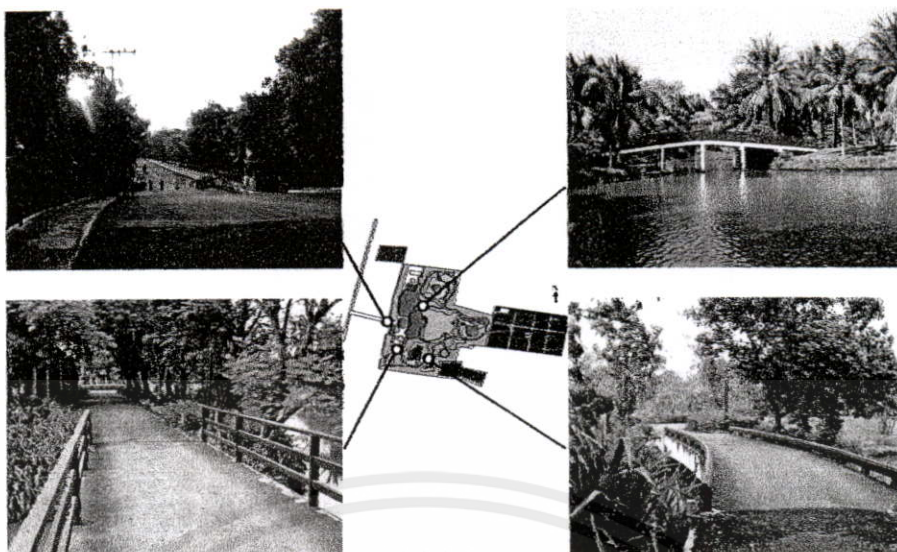
1.4.1.2 สะพานข้ามทะเลสาบ เป็นสะพาน โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ความกว้างสะพาน ประมาณ 3 เมตร ทางเดินสะพานใช้ไม้เนื้อแข็งวางขวาง โครงสร้างคาน ดง ใช้ไม้เนื้อแข็งยึดกับคานคอนกรีตเสริมเหล็ก มีลูกกรงและราวกันตกทำด้วยไม้เนื้อแข็ง การออกแบบสวยงาม

1.4.2 สะพานแนวราบ เป็นสะพานเชื่อมถนนกับถนนในแนวระดับเดียวกัน โครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก แล้วลาดยางทับ ความกว้างสะพาน ประมาณ 3.20 ม. ขอบสะพานทั้ง 2 ด้าน มี 2 แบบ คือ เป็นแบบราวกันตกไม้เนื้อแข็ง กับแบบยกขอบด้วยไม้เนื้อแข็ง สูง 0.25 ม.

ปัญหา - บริเวณคอสะพานจะมีการทรุดตัวทำให้รอยต่อระหว่างสะพานและถนนเสียหาย

- ส่วนที่เป็นไม้จะ โยกคลอน และชำรุด

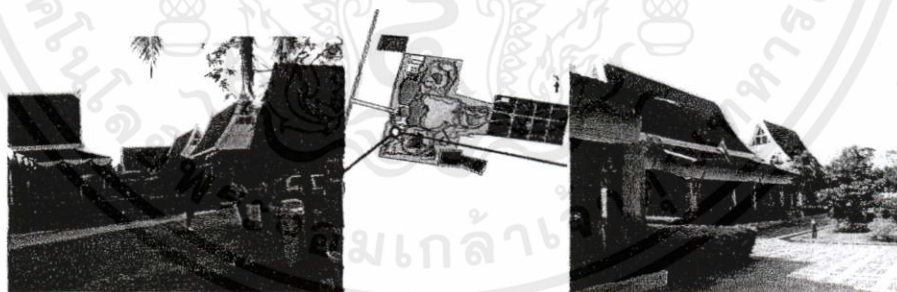
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.48 แสดงสะพานในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.5 กลุ่มอาคารกองอำนวยการ เป็นที่ทำงานของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ออกแบบสวยงาม เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก รูปร่างทรงไทย 6 หลัง เรียงกันไป 2 ข้าง หันด้านข้างเข้าหากัน ตรงกลางเป็นลานอเนกประสงค์ แต่ละหลังใช้ประโยชน์แตกต่างกัน คือ หลังแรกด้านซ้ายจะเป็นส่วนต้อนรับนักท่องเที่ยว และห้องจัดนิทรรศการ สองหลังถัดไปเป็นส่วนสำหรับพักผ่อนทำกิจกรรม และจัดประชุม ส่วนหลังแรกทางด้านขวามือเป็นห้องน้ำ ส่วนสองหลังถัดไปเป็นส่วน ที่ทำงานของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

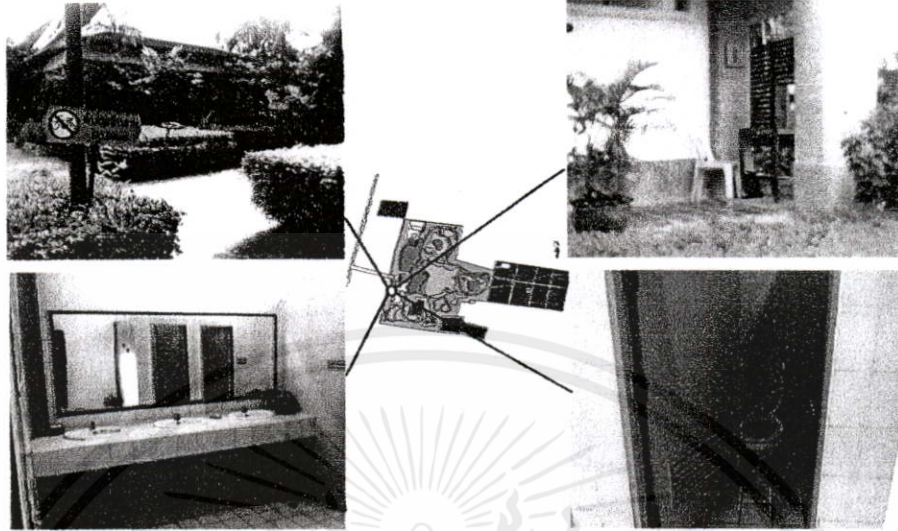
ภาพที่ 4.49 แสดงกองอำนวยการในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - มีพื้นที่มากแต่ใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติเท่านั้น ไม่ควรนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
มีการทรุดตัวของพื้นที่
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6 ห้องน้ำ ตั้งอยู่ในส่วนของกองอาคารอำนวยการ ก่อสร้างได้มาตรฐาน วัสดุก่อสร้างอย่างดี มีความสวยงาม แข็งแรง ปลอดภัย

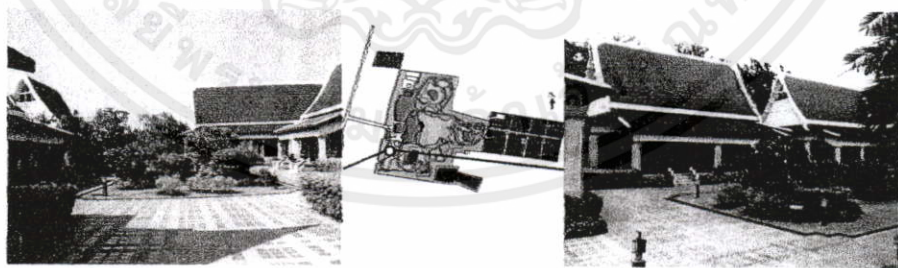
ภาพที่ 4.50 แสดงห้องน้ำในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - พื้นห้องน้ำล้น มีน้ำเปื้อกและอยู่ตลอด
- ห้องน้ำมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของ

นักท่องเที่ยว

1.7 ลานอเนกประสงค์ อยู่ตรงกลางระหว่าง กลุ่มอาคาร
อเนกประสงค์ ปัจจุบันปลูกสวนหย่อมไว้มีทางเดินรอบสวนหย่อมปูพื้นด้วยกระเบื้องสลับทราย
ล้าง และยังคงเหลือลานพื้นที่ว่างไว้บ้างตรงบริเวณทางเข้าไปห้องน้ำ

ภาพที่ 4.51 แสดงลานอเนกประสงค์ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา **ปัญหา** - พื้นดินมีการทรุดตัว เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

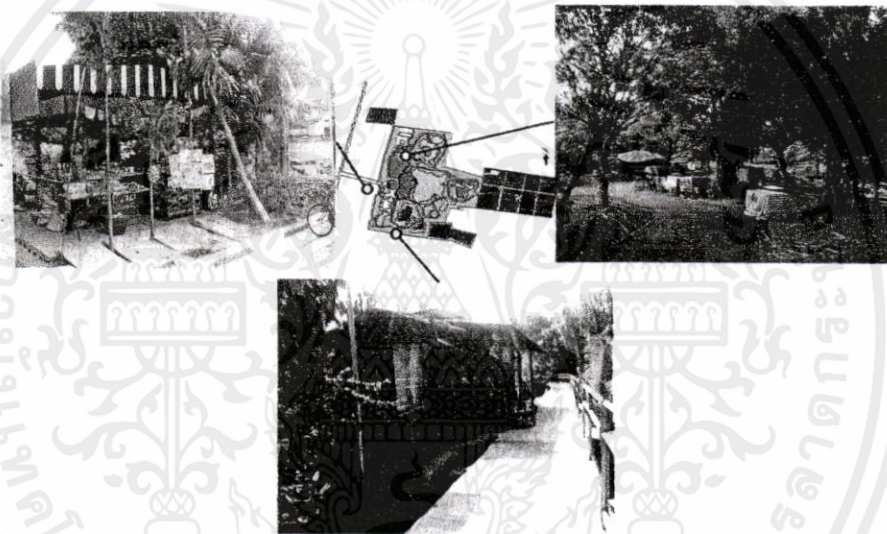
- ทำให้พื้นที่ใช้ประโยชน์ในการทำกิจกรรมได้

น้อยลง

1.8 ร้านค้า เป็นการบริการที่ไม่ใช่บริการของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ แต่เป็นของชาวบ้านในพื้นที่ที่อยู่ใกล้เคียงสวน จะมีร้านค้าอยู่หน้าทางเข้าสวนบริเวณเชิงสะพานทางเข้าสวนตรงข้ามป้อมทำงานของเจ้าหน้าที่ ภายในสวนจะมีร้านค้าตรงบริเวณจุดเช่าเรือคายัคและจักรยาน เป็นร้านแบบตั้งโต๊ะ และรถเข็น ไร่ร่มบังแดด ให้บริการเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ วันธรรมดาจะใช้ผ้าพลาสติกคลุมไว้ และร้านค้าตรงบริเวณเขตกันชน จะตั้งเพิงขายของอยู่หน้าบ้านของตนเอง

ปัญหา - ไม่มีการจัดระเบียบที่เหมาะสม คูไม่เป็นระเบียบ

เรียบร้อย

ภาพที่ 4.52 แสดงร้านค้าในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.9 จุดบริการเช่าเรือและจักรยาน ไม่มีอาคารถาวร ตั้งอยู่

ภายใต้ร่มไม้ใหญ่ ใกล้เรือนเพาะ เป็นการให้บริการโดยสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ที่จุดบริการมีท่าเรือทำด้วยไม้เนื้อแข็งสำหรับนักท่องเที่ยวขึ้น-ลงเรือ มีชั้นเก็บเรือทำด้วยเหล็กมีแขนยื่นสำหรับเก็บเรือคายัคได้ 8 ลำ ตั้งอยู่ 2 ชั้น มีเรือให้เช่า 2 ประเภท คือ เรือคายัค และเรือขับเคลื่อนด้วยโซ่แบบเท้าถีบ นั่งได้ 2 คน มีหลังคาคลุม ค่าบริการเช่าเรือ ให้เช่าเรือ 45 นาที ราคา 30 บาท จำนวนเรือคายัคมีประมาณ 20 ลำ เรือขับเคลื่อนด้วยโซ่แบบเท้าถีบ นั่งได้ 2 คน มีหลังคาคลุม มีประมาณ 5 ลำ ให้บริการเฉพาะ วันเสาร์-อาทิตย์ วันธรรมดาดำนั่งท่องเที่ยวมาเป็นกลุ่มเกิน 10 คนขึ้นไป ก็ทำเรื่องขอใช้บริการได้ จักรยานจะจอดเรียงให้เช่าอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน จำนวนประมาณ 20 คัน

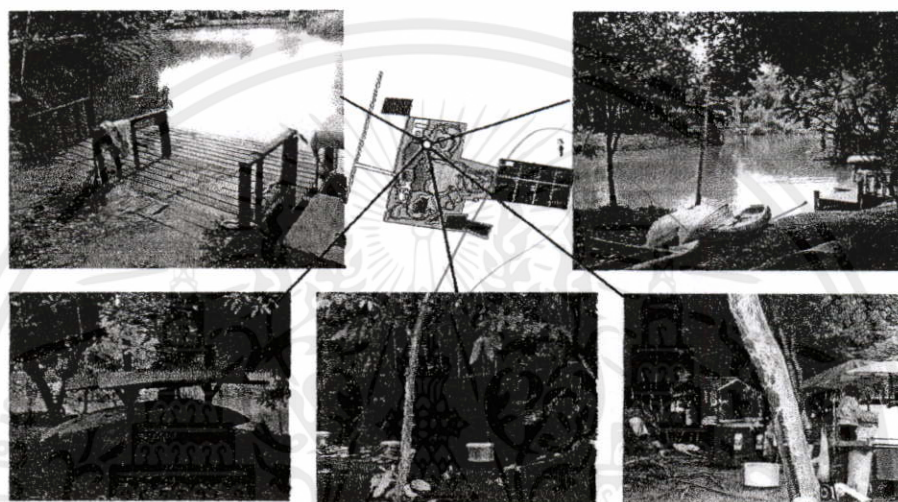
คิดค่าบริการ 45 นาที ราคา 30 บาท โต๊ะทำงานเจ้าหน้าที่จะวางอยู่ใต้ต้นไม้ ในวันธรรมดาไม่มีการให้บริการจะใช้ผ้าพลาสติกคลุมไว้ สิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดไว้ให้ คือ ร้านค้า และห้องน้ำ

ปัญหา - ไม่อาคารถาวร ที่ได้มาตรฐานสำหรับกิจกรรมนี้

ทำให้วางกองเรียงไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

- ทำน้ำไม้เนื้อแข็ง เสื่อมโทรม และชำรุดเสียหาย
- อาคารห้องน้ำพังเสียหาย แก้ไขโดยใช้ผ้าพลาสติก

สีคามบังไว้

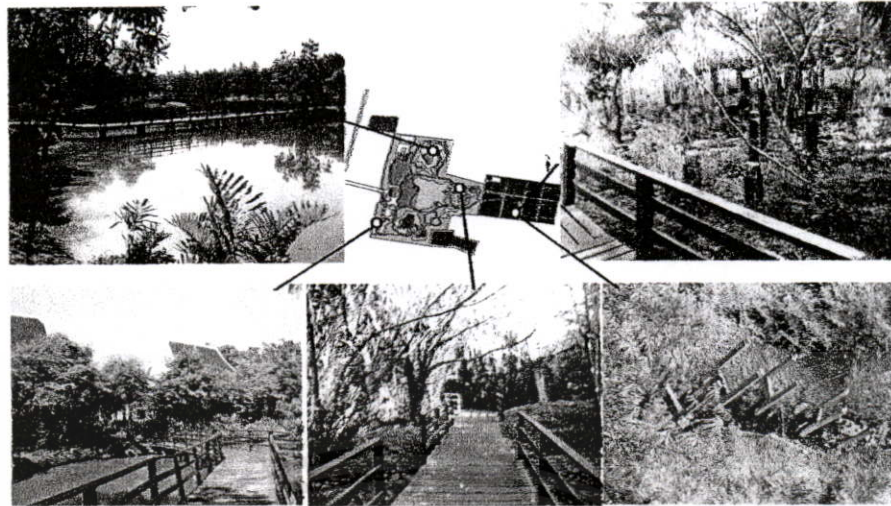

ภาพที่ 4.53 แสดงจุดบริการเช่าเรือและจักรยานในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.10 สะพานไม้ทอดยาว สะพานไม้ทอดยาว เป็นเส้นทางที่ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง มีความกว้าง ประมาณ 1.30 ม. มีราวกันตก สูง 0.90 ม. ทั้ง 2 ด้าน ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ทอดยาวหลายร้อยเมตร ไปในทะเลสาบ และพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.54 แสดงสะพานไม้ทอดยาวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - เนื่องจากใช้งานมานาน จึงโยกคลอนผิดรูป มีสภาพเสื่อมโทรม และชำรุดเสียหายในบางส่วน

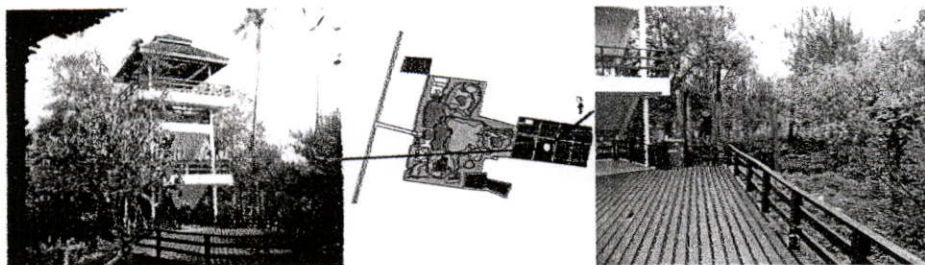
- สำหรับสะพานไม้ทอดยาวในสวน

พฤกษศาสตร์ บริเวณหอชมธรรมชาติ จะทอดยาวลึกไปในสวนเป็นรูปเมื่อดัว สามารถเดินวนกลับมาจุดเริ่มต้นได้ ปัจจุบันได้ผุพังเสียหายไปแล้ว เหลือแต่ตะม่อคอนกรีตเสริมเหล็กโผล่เหนือพื้นผิวดิน ดังในภาพ

- สาเหตุที่สะพานไม้ทอดยาวผุพัง โคนทำลายจนหมดสิ้นในระยะเวลาอันรวดเร็ว จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ที่ดูแลศรีนครเขื่อนขันธ์ก็คือ โคนปลวกกัดกิน และไม่มีงบประมาณในการดูแล

1.11 หอชมธรรมชาติ ตั้งอยู่กลางพื้นที่ร่องสวนด้านใน เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ความสูงในจุดยื่นชมธรรมชาติ ประมาณ 7 เมตร ความกว้างตัวอาคารประมาณ 4 เมตร ราวกันกั้นทำด้วยเหล็กทาสี พื้นปูกระเบื้องเว้นร่องด้วยทรายล้าง ทางเข้าหอชมธรรมชาติเป็นซุ้มไม้ แล้วต่อด้วยทางเดินยกระดับ ใช้ไม้เนื้อแข็งเว้นร่องเป็นลานขนาดใหญ่ มีราวกันตกทำด้วยไม้เนื้อแข็ง สิ่งก่อสร้างประกอบอาคาร เช่น สะพานโค้งได้ผุพังเสียหายไปหมดแล้ว ดังในภาพซึ่งเปรียบเทียบระหว่างสภาพในปัจจุบันกับสภาพดั้งเดิมเมื่อตอนสวนเปิดให้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

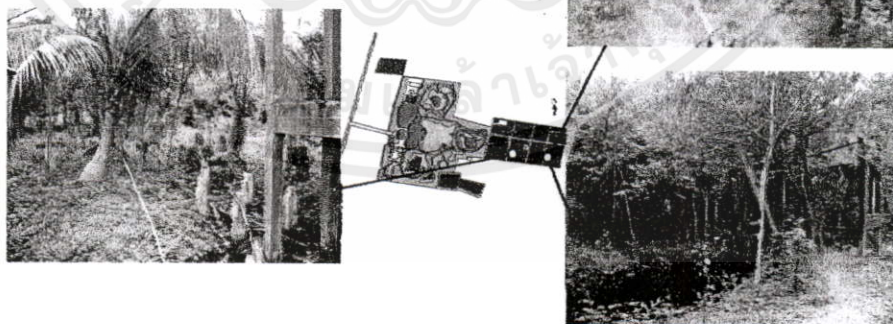
ภาพที่ 4.55 แสดงหอชมธรรมชาติในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - ส่วนประกอบของหอชมธรรมชาติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนที่เป็นไม้ จะมีสภาพเสื่อมโทรม โยคคลอนผิดรูป และเสียหายบางส่วน

- ส่วนประกอบของหอชมธรรมชาติแบบดั้งเดิม คือ สะพานโค้ง ไม้ผู้พังเสียหายไปหมดแล้ว จากการสอบเจ้าหน้าที่ที่ดูแลศรีนครเขื่อนขันธ์ถึงสาเหตุที่โค่นทำลายก็ คือ โคนปลวกกัดกิน และไม่มีการบำรุงรักษาในการดูแล

1.12 ลานนั่งเล่น เป็นจุดพักผ่อนที่อยู่ระหว่างสะพานไม้ทอดยาวภายในพื้นที่ร่องสวน เป็นอาคารทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ปัจจุบันเหลือแต่ตะม่อที่โผล่อยู่เหนือพื้นดิน ดังในภาพ เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพลานนั่งเล่นดั้งเดิมเมื่อครั้งสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เปิดให้บริการในครั้งแรก

ภาพที่ 4.56 แสดงลานนั่งเล่นในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

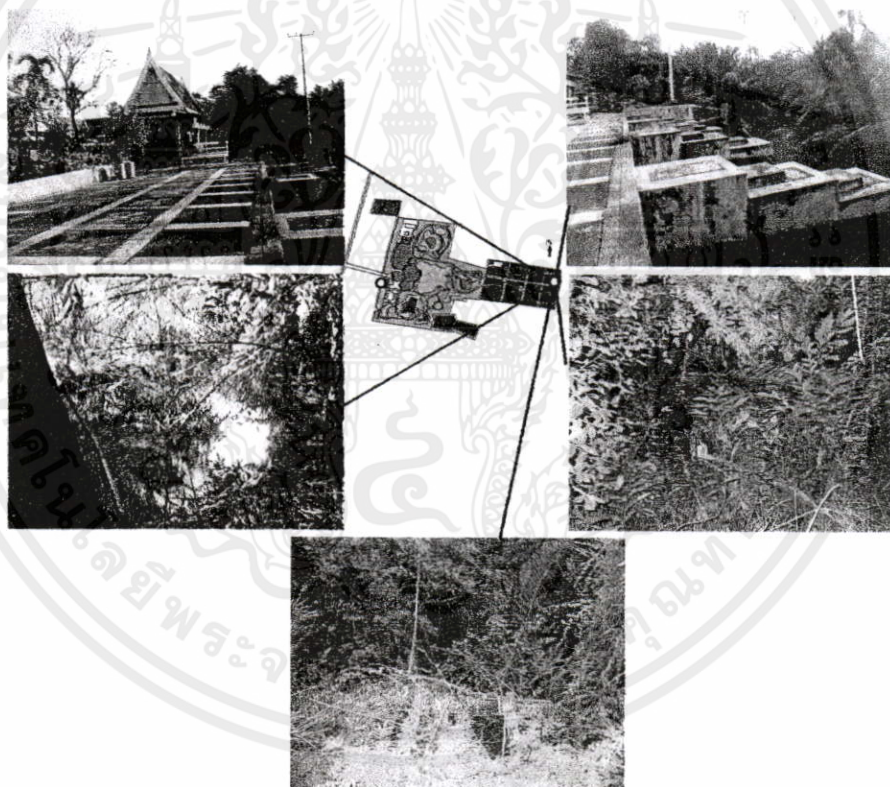
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหา - อาคารที่เป็น โครงสร้างไม้ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มักจะผุพัง และ โคนทำลายไปด้วยสาเหตุ คือ โคนปลวกกันกิน และสวนไม่มีประมาณในการดูแล

1.13 ทำเรือ ทำเรือในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มี 2 แห่ง คือ ทำเรือด้านหน้า และทำเรือด้านหลัง

1.13.1 ทำเรือด้านหน้าสวน เป็นโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก อยู่ด้านหน้าสวนข้างสะพานทางเข้าหลัก ดังในภาพ

1.13.2 ทำเรือด้านหลังสวน เป็นโครงสร้างไม้ และเสา คอนกรีตเสริมเหล็ก ปัจจุบันเหลือแต่เสาคอนกรีตโผล่พื้นผิวดิน ปกคลุมด้วยหญ้าและวัชพืช มีเศษ ไม้แห้ง และกิ่งไม้แห้งสะสมอยู่ทั่วไป ประกอบกับมีต้นไม้หลากหลายชนิดหนาแน่น เติบโตแผ่ กิ่งก้านสาขาครอบคลุมตลิ่งริมฝั่งคลอง

ภาพที่ 4.57 แสดงทำเรือในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ปัญหา - เนื่องจากไม่ได้ใช้งานมานานจึงสภาพที่เสื่อม
 ไม่ว่าจะมีการปรับปรุงอื่น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 โทรรม

- ปัญหาของโครงสร้างไม้ คือผุพังเนื่องจากโดย

ปลวกกัดกิน

- ทางสวนไม่มีงบประมาณในการดูแลจึงถูกทิ้งร้าง

อยู่สภาพดังกล่าว

1.14 ทำน้ำ เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวสามารถอยู่ใกล้ชิดกับน้ำ

ในทะเลสาบ เพื่อที่จะมานั่งพักผ่อน ให้อาหารปลา และนำเรือมาเทียบ โครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ลดหลั่นเป็นชั้นๆ ลงสู่แหล่งน้ำในทะเลสาบ นอกจากนี้ยังมีทำน้ำที่ทำด้วยโครงสร้างไม้ใช้สำหรับเทียบเรือและนำน้ำมาใช้ประโยชน์ในพื้นที่ร่องสวน

ปัญหา - ทำน้ำคอนกรีตมีปัญหาเรื่องการทรุดตัวของ

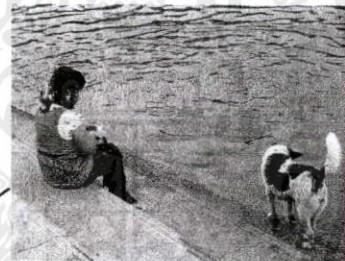
พื้นที่ทำให้แตกร้าว ชำรุดเสียหาย

- ทำน้ำที่ทำด้วยโครงสร้างไม้ มักไม่แข็งแรง

ผุพัง ชำรุดเสียหาย

- น้ำในบริเวณทำน้ำในพื้นที่ร่องสวน จะเป็นน้ำ

ขัง และเน่าเสีย

ภาพที่ 4.58 แสดงทำน้ำในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.15 ศาลา จะมีศาลาอยู่ประมาณ 3 รูปแบบ ในสวนศรีนคร

เขื่อนขันธ์ คือ

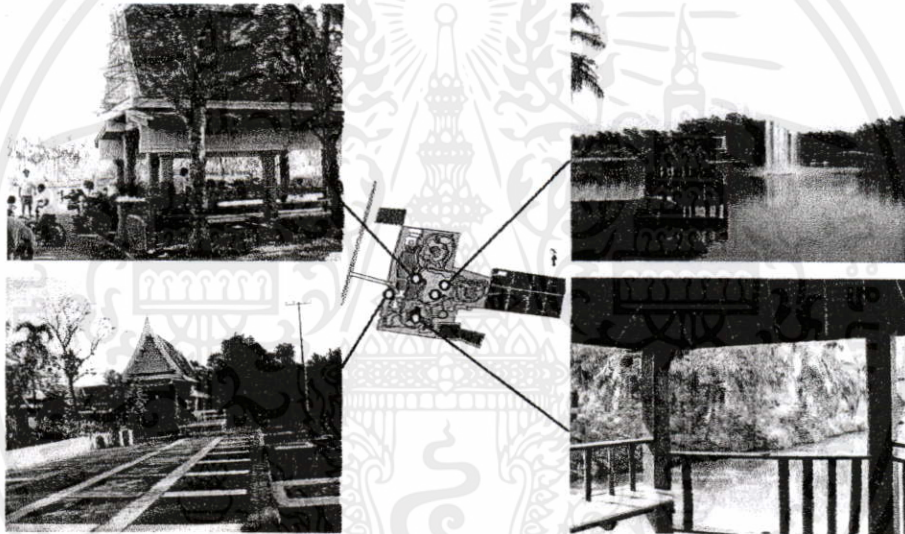
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้วยการค้า
1.15.1 ศาลาหน้าทะเลสาบ เป็นศาลาโครงสร้าง
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม สิ่งนี้สงวนไว้สำหรับเจ้าหน้าที่สวนและต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
คอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคาทรงหน้าจั่ว มุงด้วยกระเบื้อง ขนาด 4 x 6 เมตร

1.15.2 ศาลาที่ขึ้นไปในทะเลสาบ เป็นศาลาโครงสร้าง ทำด้วยไม้ เสาคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคาทำด้วยแผ่นไม้วางซ้อนกัน มีนอกนอกชานด้านหน้า พร้อมราวและลูกกรงกันตก ขนาดศาลา ประมาณ 3.50 เมตร ขนาดนอกชาน ประมาณ 3.50 เมตร

1.15.3 ศาลาท่าเรือ อยู่ที่ท่าเรือด้านหน้า เป็นศาลา คอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคาหน้าจั่ว มุงด้วยกระเบื้อง ขนาดศาลาประมาณ 5 x 9 เมตร

ปัญหา - ศาลาที่เป็นโครงสร้างคอนกรีต มักจะมีปัญหา เรื่องแผ่นดินทรุดตัวทำให้บันไดและทางเดินชำรุดเสียหาย ส่วนหลังคามีสภาพเก่า ชำรุดเสียหาย เพราะแรงลมและเศษใบไม้กิ่งไม้แห้งสะสมมานาน

- ศาลาที่เป็นโครงสร้างไม้ เมื่อใช้งานไปนานจะ เสื่อมโทรม โยกคลอนผิดรูป และบางส่วนชำรุดเสียหาย

ภาพที่ 4.59 แสดงศาลาในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.16 ม้านั่ง ม้านั่งในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ยึดติดอยู่กับแท่น คอนกรีตเสริมเหล็ก โครงเก้าอี้เป็นเหล็กกลม 2 นิ้ว ทาสีน้ำตาลแดง ที่นั่งและพนักพิงเป็นไม้เนื้อ แข็ง ขนาด 0.025 x 0.2 นิ้ว เว้นร่อง 1 นิ้ว ความยาวเก้าอี้ 1.50 เมตร

ปัญหา - แผ่นดินมักจะทรุดตัวทำให้เก้าอี้ผิดรูป

- ส่วนที่เป็นที่ไม้มักผุพัง สูญหายไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.60 แสดงม้านั่งในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.17 ชும் สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีชும்ตามจุดท่องเที่ยวต่างๆ ดังนี้
คือ

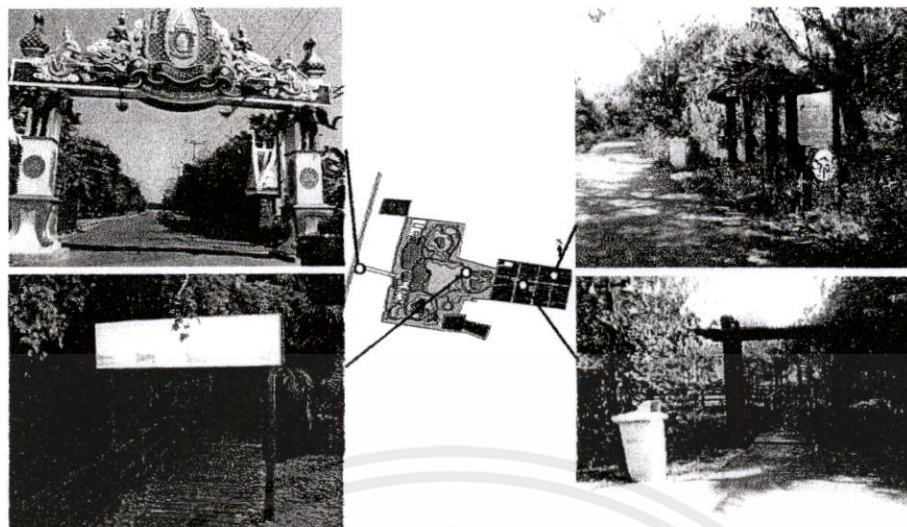
1.17.1 ชும்ทางเข้า เป็นชும் โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ตกแต่งด้วยลายปูนปั้น ลงสีสวยงาม อยู่ปากทางถนนทางเข้าสวน (ซอยราษฎร์รังสรรค์ 14)

1.17.2 ชும்ทางเข้าสวนหึ่งห้อย เป็นชும் โครงสร้างไม้ ตั้งเสา 4 ต้น มีหลังคาครอบวัสดุหลังคาใช้ไม้ผ่าซีก ช่องทางเข้ากว้าง ประมาณ 2.00 เมตร

1.17.3 ชும்ทางเข้าหอชมธรรมชาติ เป็นไม้เนื้อแข็ง เป็นช่องทางเข้า ประมาณ 2.20 เมตร ด้านบนตีไม้ระแนง

1.17.4 ชும்ทางเข้าพื้นที่นเวศชุ่มน้ำ ทำเป็นช่องทางเข้า ประมาณ 2.00 เมตร ด้านทำเป็นนิทรรศการให้ความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.61 แสดงซุ้มในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - ซุ้มโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก มักจะมีปัญหา
แผ่นดินทรุดตัว ทำให้รอยต่อ และสิ่งก่อสร้างประกอบบริเวณ ซ้ำรูดเสียหาย

- ซุ้มโครงสร้างไม้ มักเสื่อมโทรม คุพัง วัสดุ
บางส่วนหลุดหายไป

- เป็นพื้นที่รกร้าง มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรกรอกอยู่ทั่วไป

1.18 ป้าย สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีป้ายอยู่หลายประเภท ซึ่ง
สามารถจำแนกออกได้ดังนี้ คือ

1.18.1 ป้ายบอกสถานที่ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีป้าย
บอกสถานที่ตามจุดท่องเที่ยวต่าง และ ที่เด่นๆ คือ ป้ายชื่อ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีอยู่ 2 แห่ง
ตรงสวนดอกไม้หน้าสะพานทางเข้าสวน และตรงซุ้มประตูทางเข้าสวนมีพระบรมฉายาลักษณ์ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอยู่ด้านบนป้าย เป็นป้ายหินแกรนิตสีน้ำตาลคาดคิ้วในแนวนอน
ตัวอักษรชื่อสวนเป็นสีทอง

1.18.2 ป้ายให้ข้อมูล สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีป้ายให้
ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว

1.18.3 ป้ายบอกกฎข้อบังคับ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มี
ป้ายบอกกฎข้อบังคับต่างๆ ของสวน ที่ต้องการให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว

1.18.4 ป้ายบอกทิศทาง สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีป้าย
บอกทิศทางทางท่องเที่ยวกับนักท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ กัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาเท่านั้น ไม่สามารถนำเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.62 แสดงป้ายในสวนศรินครเขื่อนจันทน์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

- ปัญหา** - ป้ายหินแกรนิตเป็นโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก มักมีปัญหาเมื่อแผ่นดินทรุดตัวจะมีรอยแยกตามพื้นรอยต่อและทำให้ป้ายผิดรูปหรือทรุดตัว
- ป้ายข้อมูลมีหลากหลายภายในสวน จัดทำขึ้นโดยหน่วยงานหลายแห่งเข้ามาจัดกิจกรรมภายในสวน คุกระจัดกระจายไม่เป็นระเบียบ และมีรูปแบบไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ถ้าใช้งานมานานก็จะเสื่อมโทรมผิดรูปปร่างไป ข้อมูลที่ตรงการสื่อไม่ครบถ้วน
  - ป้ายกฏข้อบังคับ ติดกระจัดกระจายทั่วไปไม่เป็นระเบียบ มีรูปแบบไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ถ้าใช้งานมานานก็มักจะชำรุด
  - ป้ายบอกทิศทาง ที่เป็นกระดานทำด้วยไม้เนื้อแข็ง จะเสื่อมโทรม ชำรุดเสียหายเป็นจำนวนมากบริเวณพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์

1.19 นิทรรศการริมทาง ทางสวนจัดนิทรรศการริมทางไว้เพื่อสื่อสารให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวผู้มีมาเที่ยวสวนศรินครเขื่อนจันทน์ ในเนื้อหาต่าง ได้แก่ ประวัติความเป็นมาของสวน ลักษณะกายภาพของสวน จุดท่องเที่ยวที่ต่าง ๆ โครงการของสวนกลางมหานคร เทศกาลต้นไม้ของหนู โครงการป่าในเมืองบางกะเจ้า ดังในภาพ

ปัญหา - เนื่องจากใช้งานมานานจึงเสื่อมโทรม ชำรุดเสียหาย ให้ความรู้ไม่เหมือนเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.63 แสดงนิทรรศการริมทางในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.20 แผนที่ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์จัดทำแผนที่ติดตั้งไว้ที่
กระดานไม้เนื้อแข็ง ตั้งไว้กลางแจ้ง ประมาณ 3 แห่ง มีรายละเอียดเป็นแผนที่สำหรับการท่องเที่ยว
ตามจุดต่างๆ ดังรูปภาพ

ปัญหา - วัสดุที่เป็นไม้เสื่อมโทรม ผุพัง สีสื่อข้อมูลโดนน้ำ
บ่อยๆ เป็นเวลานาน ทำให้สื่อข้อมูลได้ไม่สมบูรณ์

ภาพที่ 4.64 แสดงแผนที่ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ไว้สำหรับความรู้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.21 โถงนำทาง สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ไม่มีโถงนำทาง จะมี
เฉพาะเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ทำอยู่ที่โต๊ะทำงานในอาคารอำนวยการด้านหน้า ในส่วน

ของนักท่องเที่ยวต่างประเทศที่มาเป็นกรุ๊ปทัวร์จากฝั่งกรุงเทพมหานคร ก็จะมีไกด์นำเที่ยวพามาเอง จะนิยมนำท่องเที่ยวในตอนเช้า

ปัญหา - ทางสวนไม่มีไกด์นำเที่ยวไว้คอยบริการ ไกด์นำเที่ยวที่นำนักท่องเที่ยวมา ทำโดยอิสระ ไม่เกี่ยวข้องกับสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ภาพที่ 4.65 แสดงไกด์นำทางในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.22 เอกสาร, แผ่นพับ ทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ได้จัดเตรียมเอกสาร, แผ่นไว้แจกจ่ายให้กับนักท่องเที่ยว ดังในภาพ

ปัญหา - นักท่องเที่ยวมักไม่ได้รับเอกสารนี้ เอกสารไม่ได้วางอยู่ในที่เปิดเผย

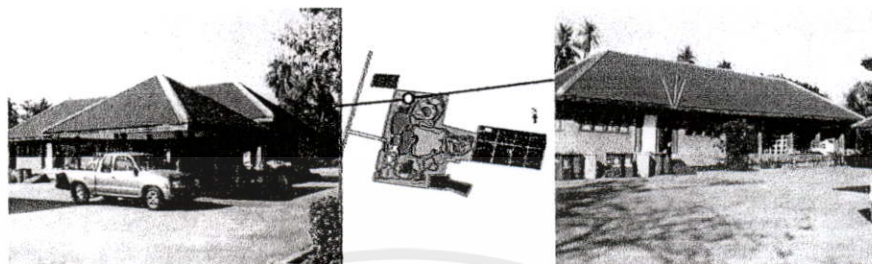
ภาพที่ 4.66 แสดงเอกสารแผ่นพับในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เชิงนโยบายเพื่อการท่องเที่ยวเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตีพิมพ์ลงเนื้อหาในสื่อต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.23 อาคารซ่อมบำรุง เป็นสถานที่ที่ทางสวนมีไว้เพื่อ ซ่อมบำรุง อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ภายในสวน เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดอาคาร กว้าง 8 x 24 เมตร และอาคารขนาด 8 x 8 เมตร

ภาพที่ 4.67 แสดงอาคารซ่อมบำรุงในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - แผ่นดินมีการทรุดตัวทำให้รอยต่อตามพื้นและ
บันไดชำรุดเสียหาย

- อาคารเสื่อมโทรมเสียหายบางส่วน
- วางสิ่งของไม่เป็นระเบียบ ดูรกตา

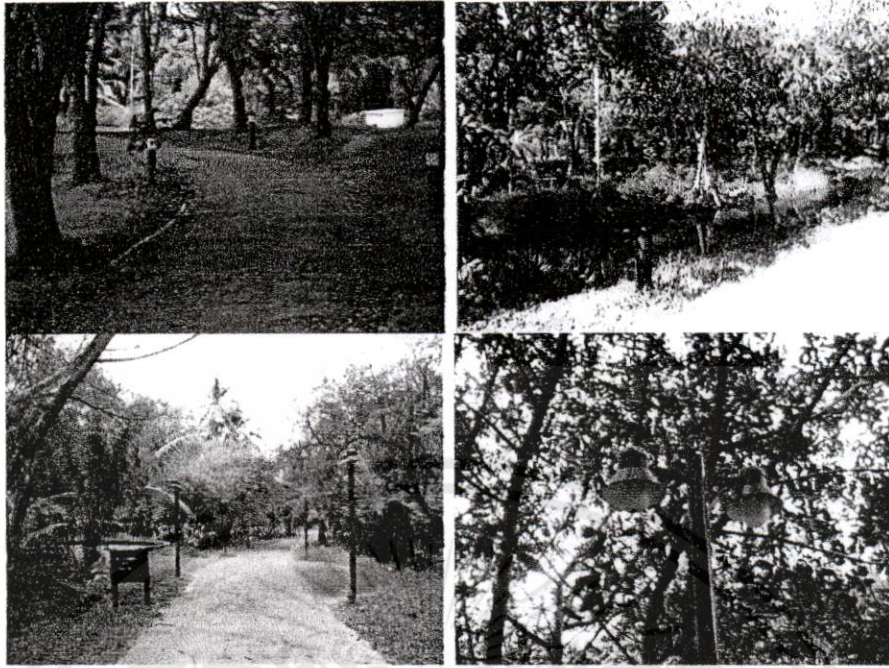
1.24 ไฟฟ้าและแสงสว่าง สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ติดตั้งโคมไฟ
ส่องสว่างไว้ ข้างถนนทางเดินในสวน 2 ด้าน ทูกระยะประมาณ 10 – 12 เมตร ด้วยเสาไฟฟ้า 2 แบบ
คือ

1.24.1 เสาไฟฟ้าแบบสั้น เป็นเสากลมสีดำ ขนาด 4 นิ้ว
สูง ประมาณ 0.90 เมตร ปลายบนเป็นดวงโคมครอบด้วยกระจกลวดลายทรงระลอก ดังในภาพ จะติดตั้ง
ไว้ตามทางเดินทั่วไป

1.24.2 เสาไฟฟ้าทรงสูง เป็นเสากลมสีดำ ขนาด 4 นิ้ว สูง
ประมาณ 2.50 เมตร ปลายบนมีแขน 2 ข้าง สำหรับยึดโคมไฟ ดังรูปภาพ จะติดตั้งตามจุดท่องเที่ยว
เชิงสะพาน หรือจุดที่ต้องการเน้นความสำคัญ ส่วนทางเดินสายไฟใช้ระบบร้อยท่อฝังไว้ใต้พื้นดิน

ปัญหา - เสาไฟและแสงสว่างจำนวนมากเสียหาย ใช้งาน
ไม่ได้

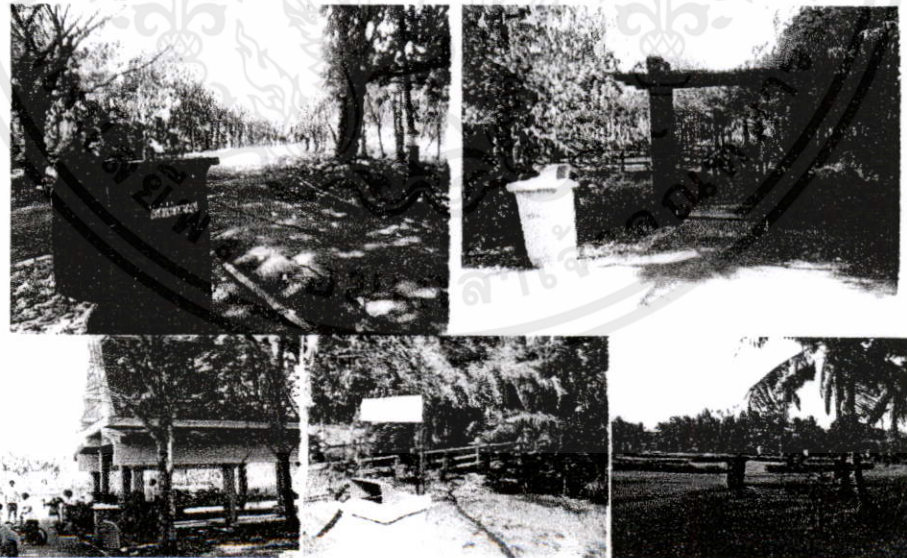
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.68 แสดงไฟฟ้าและแสงสว่างในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

1.25 ถังขยะ ทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์วางถังขยะสำหรับไว้ให้นักท่องเที่ยวที่ขยะตามจุดท่องเที่ยวต่างๆ ทุกๆจุด ถังขยะที่ใช้เป็นถังขยะมาตรฐานที่ใช้กันอยู่ทั่วไป มีสีเขียว สีเหลือง และสีฟ้า ดังในภาพ และจะมีรถเทศบาลมาเก็บไปอาทิตย์ละ 2 ครั้ง

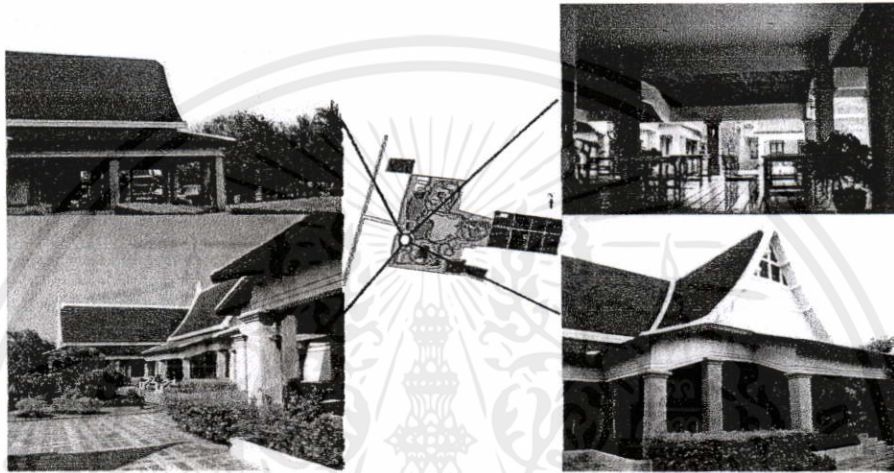

เอกสารนี้ภาพที่ 4.69 แสดงถังขยะในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหา ไม่มีการจัดระเบียบการใช้ถังขยะ วางไม่เป็นที่เป็นทาง มักจะวางไว้ดังเดียวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ โดยไม่คำนึงถึงเรื่องสีโหนดการใช้ถังแบบโหนด เมื่อขยะเต็มแล้วก็ไม่ได้นำไปทิ้งเสียให้เรียบร้อย

1.26 กระบะต้นไม้, กระถางต้นไม้ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ทำกระบะต้นไม้แบบถาวร ได้มาตรฐานไว้รอบอาคารกองอำนาจการ เป็นกระบะคอนกรีตเสริมเหล็ก ยกขึ้นจากขอบพื้น ประมาณ 0.10 ซม. และ 0.30 ซม. ภายในกระบะมีเนื้อที่สำหรับปลูกต้นไม้ 0.70 ม. ยาวตามรูปอาคาร ดังภาพ ส่วนกระถางต้นไม้จะวางประดับไว้ภายในอาคาร

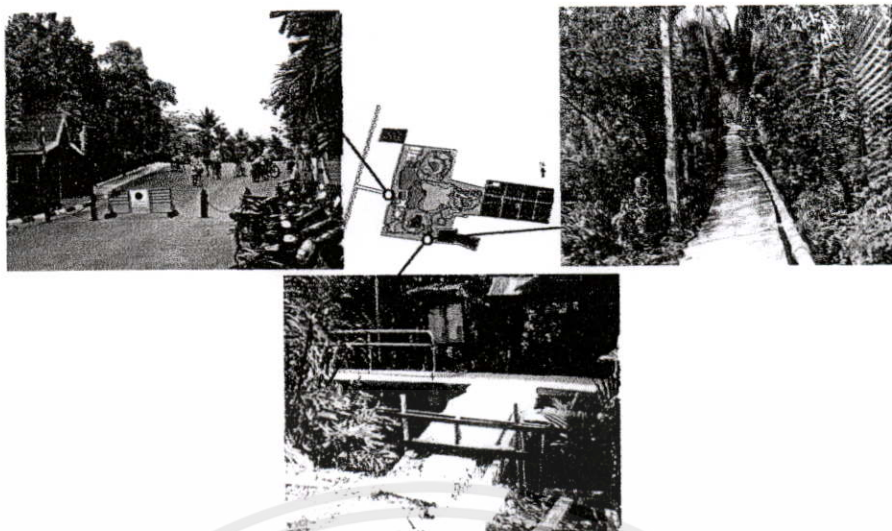

ภาพที่ 4.70 แสดงกระบะต้นไม้ กระถางต้นไม้ ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา กระบะต้นไม้ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ และไม่
สามารถเปลี่ยนต้นไม้ได้หลากหลาย

1.27 รั้ว, เสากั้นการจราจร สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีรั้วกันตรงบริเวณพื้นที่กันชนรอยต่อสวน และบริเวณคลองตาชู เป็นรั้วลวดหนาม ปัจจุบันเหลือแต่เสาสำเร็จรูปเท่านั้น ส่วนเสาจราจรสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีเสากั้นจราจร และแผงกั้นจราจร อยู่ที่หน้าป้อมรักษาการณ์ด้านทางเข้าสวน สำหรับไม่ให้รถยนต์และรถจักรยานยนต์ผ่าน ส่วนทางด้านพื้นที่กันชนจะใช้ไม้กั้นดอกซิดไว้เพื่อป้องกันรถจักรยานยนต์ผ่าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.71 แสดงรั้ว เสากั้นการจราจร ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

ปัญหา - รั้วทางด้านคลองตาชู เสื่อมโทรมใช้งานไม่ได้
 เหลือแต่เสาอย่างเดียว
 - แผงกั้นทางด้านเขตกันชนไม่แข็งแรง ไม่
 สวยงาม

1.28 อาคารที่พัก สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีบ้านพักเจ้าหน้าที่ 2
 หลัง คือ ขนาด 4 x 4 เมตร มีระเบียงด้านหน้า 2 x 4 เมตร ทำด้วยวัสดุไม้ สำหรับเจ้าหน้าที่ 1 คนพัก
 อาศัย และ ขนาด 8 x 12 เมตร มีระเบียงด้านหน้า 1.50 x 12 เมตร วัสดุทำด้วยไม้ สำหรับเจ้าหน้าที่ที่
 มีครอบครัวอยู่ด้วยกัน 3 - 4 คน

ปัญหา เนื่องจากปลุกมานานแล้วจึงมีสภาพเสื่อมโทรม

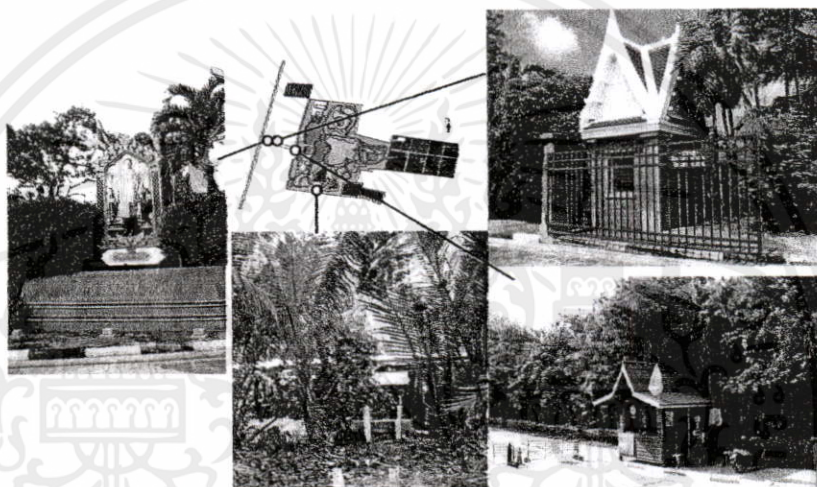
ภาพที่ 4.72 แสดงอาคารที่พักในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 เขาท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.29 **สิ่งก่อสร้างประกอบบริเวณ** สิ่งประกอบสร้างประกอบ บริเวณในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ได้แก่ พระบรมฉายาลักษณ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ซึ่ง ประดิษฐานไว้บนแท่นป้ายชื่อที่ซุ้มประตูหน้าสวน ป้อมทำงานเจ้าหน้าที่หลังเดิมที่ซุ้มประตู ด้านหน้า มีอยู่ 2 ป้อมซ้าย - ขวา ประตูเหล็กทาสี ป้อมเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ และทางเดินเชื่อม สะพานคอนกรีตทอดยาวในเขตกันชน

ปัญหา - ป้อมทำงานที่ซุ้มด้านหน้าผิดรูป เบียงเพราะ
พื้นดินทรุดตัว

- ทางเดินเชื่อมสะพานคอนกรีตทอดยาวในเขต
กันชน พังเสียหายใช้งานไม่ได้มานานแล้ว

ภาพที่ 4.73 แสดงสิ่งก่อสร้างประกอบบริเวณในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์
ที่มา : จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553

2. ผลการศึกษาที่ได้จากแบบสอบถาม มีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 แสดงข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก						
ไม่พบปัญหา	57	93.44	178	95.19	235	94.76
พบปัญหา	4	6.56	9	4.81	13	5.24
สิ่งอำนวยความสะดวกที่พบปัญหา						
ห้องน้ำ	4	100.00	-	-	4	30.77
ถนน	-	-	9	100.00	9	69.23
รูปแบบปัญหาที่พบ						
ไม่ปลอดภัย	4	100.00	-	-	4	30.77
ชำรุดเสียหาย	-	-	9	100.00	9	69.23
สิ่งอำนวยความสะดวกที่สวนศรีนคร						
เขื่อนจันทร์ ควรมีเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับ						
นักท่องเที่ยวในอนาคต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)						
ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	37	60.66	169	90.37	206	83.06
ศาลาที่พัก	7	11.48	100	53.48	107	43.15
ห้องน้ำ-ส้วม	47	77.05	106	56.68	153	61.69
ร้านอาหาร-เครื่องดื่ม	45	73.77	146	78.07	191	77.02
ร้านขายของที่ระลึก	17	27.87	119	63.64	136	54.84
ม้านั่ง	27	44.26	163	87.17	190	76.61
ป้าย	18	29.51	91	48.66	109	43.95
ซุ้ม โฆษณา	22	36.07	82	43.85	104	41.94
ถังขยะ	28	45.90	127	67.91	155	62.50

เอกสารนี้เป็นของสงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

รายการ	นักท่องเที่ยว นอกพื้นที่ (n = 61)		นักท่องเที่ยว ในพื้นที่ (n = 187)		รวม (N = 248)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระถางต้นไม้	10	16.39	40	21.39	50	20.16
ที่คั่นน้ำบริการ	34	55.74	129	68.98	163	65.73
รั้ว, กำแพง, เสากั้นการจราจร	13	21.31	77	41.18	90	36.29
ไฟฟ้าแสงสว่าง	30	49.18	56	29.95	86	34.68
ทางเดินเท้า	19	31.15	54	28.88	73	29.44
ทางจักรยาน	8	13.11	61	32.62	69	27.82
ถนนและที่จอดรถ	16	26.23	55	29.41	71	28.63
อาคารที่พัก	11	18.03	64	34.22	75	30.24
ลานกิจกรรม	24	39.34	71	37.97	95	38.31
สะพานไม้ทอดยาว	24	39.34	46	24.60	70	28.23
อาคารและสิ่งก่อสร้างที่จะเกิดขึ้นใน อนาคตของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ควร ยึดถือรูปแบบอาคารสำนักงานเป็นหลัก						
ใช่	37	60.66	175	93.58	212	85.48
ไม่ใช่	24	39.34	12	6.42	36	14.52

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักท่องเที่ยวให้ความเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกว่า ไม่พบปัญหา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.76 นอกจากนั้น สิ่งอำนวยความสะดวกที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ที่ควรเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต คือ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 83.06 ร้านอาหาร-เครื่องดื่ม คิดเป็นร้อยละ 77.02 ม้านั่ง คิดเป็นร้อยละ 76.61 ห้องน้ำ-ส้วม คิดเป็นร้อยละ 61.69 ที่คั่นน้ำบริการ คิดเป็นร้อยละ 65.73 ถังขยะ คิดเป็นร้อยละ 62.50 ส่วนอาคารและสิ่งก่อสร้างที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคตที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์นั้น ควรยึดถือรูปแบบอาคารสำนักงานเป็นหลัก ซึ่งนักท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นว่า ใช่ คิดเป็นร้อยละ 85.48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาทางกายภาพ ความต้องการปรับปรุง และ กำหนดแนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หรือแหล่งพักผ่อนที่สำคัญในพื้นที่ ตำบลบางกะเจ้า และพื้นที่ใกล้เคียง โดยการศึกษาเอกสารต่างๆ การสำรวจพื้นที่จริงจากแบบสำรวจ และการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์จากแบบสอบถามจำนวน 248 คน เมื่อนำผลทั้ง 3 ส่วนมาประมวลวิเคราะห์และสังเคราะห์แล้วสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

นักท่องเที่ยวผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.50 นอกจากนั้นเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 37.50 มีอายุระหว่าง 21 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.47 รองลงมาอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.81 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.65 รองลงมาจบประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.24 มีอาชีพทำงานกับบริษัทเอกชนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.48 รองลงมาเป็นอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 16.13 มีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท/เดือน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.48 รองลงมาเป็นผู้มีรายได้ 5,000 บาท/เดือนหรือต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 26.61 นักท่องเที่ยวที่มาสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เน้นท่องเที่ยวในสถานที่ธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 88.52 นอกจากนั้น เน้นความสำคัญที่การศึกษา ค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 11.48 โดยมาท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 70.49 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์กับครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 86.89 ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 75.40 นอกจากนั้นร้อยละ 24.60 เป็นนักท่องเที่ยวที่พักอาศัยอยู่นอกพื้นที่

5.1.2 สภาพด้านกายภาพ

5.1.2.1 สภาพภูมิศาสตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ **สภาพ** สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ที่ หมู่ที่ 9 ต.บางกะเจ้า ร.ก้า
ไม่ว่ากรณี **เจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ** ลักษณะของพื้นที่เป็นพื้นที่สีเขียวที่ยื่นล้ำเข้าไปในเขต
กรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ประมาณ 148 ไร่ เป็นสวนหนึ่งของโครงการสวนกลางมหานครที่มีเนื้อที่

ทั้งหมด 1,276 ไร่ ระยะทางจากทางด่วนพิเศษ บางนา - ดินแดง บริเวณทางขึ้น - ลงท่าเรือ เขต คลองเตย กรุงเทพมหานคร มาที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีระยะจากประมาณ 1.60 กิโลเมตร การเดินทางที่ใกล้ที่สุด คือ ใช้เรือโดยสารข้ามฟากแม่น้ำเจ้าพระยาที่ทำเรือวัดคลองเตยนอกฝั่ง กรุงเทพมหานคร มาที่ท่าเรือหมู่ที่ 3 (ก้านขาว) ฝั่งตำบลบางกะเจ้า มีระยะทาง ประมาณ 380 เมตร แล้วเดินทางต่อไปที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์หรือโดยจักรยานยนต์รับจ้างมาที่ปากทางเข้าสวนศรีนคร เขื่อนขันธ์ (ซอยราษฎร์รังสรรค์ 14) มีระยะทางประมาณ 730 เมตร

ปัญหา การที่มีแม่น้ำเจ้าพระยาโอบล้อมพื้นที่โดยรอบทำให้การเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวจากฝั่งกรุงเทพมหานครมาที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ทำได้ลำบากต้องเดินทางอ้อมไกลขึ้น แต่เป็นปัญหากับนักท่องเที่ยวจำนวนน้อยเพราะสามารถเดินทางมาได้หลายช่องทาง

พื้นที่บางกะเจ้าเป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วม ในช่วงเวลาที่น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบนถูกน้ำทะเลหนุนสูงขึ้นมา น้ำก็จะทำให้มีมรสกร่อย ส่งผลให้ไม้ผลของเกษตรกรที่ปลูกในพื้นที่เสียหาย การแก้ปัญหาน้ำท่วม โดยการสร้างประตูน้ำไว้ตามปากคลองทุกแห่งที่เชื่อมติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อควบคุมระดับน้ำไว้ ทำให้เกิดปัญหาน้ำขังไม่ระบาย ถ่ายเท เกิดปัญหายุงลายชุกชุม เมื่อประชาชนไม่ได้ใช้ชีวิตผูกติดกับลำคลอง คลองถูกใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรกรรมและการระบายน้ำเท่านั้น ทำให้ลำคลองส่วนใหญ่ตื้นเขินและแคบลง มีพันธุ์ไม้หลากหลายขึ้นรกจนแสงแดดส่องผ่านลงไปไม่ได้

ความต้องการ นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับสิ่งดูใจของของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ คือ เป็นพื้นที่สีเขียวที่ยืนล้ำเข้าไปในเขตเมืองของกรุงเทพมหานครมากที่สุด ความมีชื่อเสียงความเป็นปอดของกรุงเทพมหานคร การอนุรักษ์ภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของกรุงเทพมหานครในสมัยก่อน และยังมีความต้องการให้มีบริการยานพาหนะสำหรับการเดินทางมาที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์จากท่าเรือ ป้ายรถเมล์ ฯลฯ

5.1.2.2 สภาพภูมิประเทศ

ตารางที่ 5.1 แสดงสภาพภูมิประเทศของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

พื้นที่	สภาพ	ปัญหาที่พบ	ความต้องการ
พืชพันธุ์ไม้	มีพันธุ์ไม้ไม่น้อยกว่า 110 ชนิด แบ่งออกเป็น 1. พันธุ์ไม้ดั้งเดิมในพื้นที่ซึ่งทนต่อสภาพภูมิประเทศ	1. พื้นที่ได้รับอิทธิพลจาก น้ำทะเล ทำให้เกิดปัญหาน้ำกร่อย สร้างความเสียหายกับพืชสวน	1. ปลูกพันธุ์ไม้เพิ่มเติม คือ พันธุ์ไม้ดอก และ พันธุ์ไม้สวน พันธุ์พืชสวนครัว

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

พื้นที่	สภาพ	ปัญหาที่พบ	ความต้องการ
	2. ยังมีพันธุ์ไม้ผลที่ปลูกไว้ตามแนวร่องสวนเดิม ซึ่งเกิดจากการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ดั้งเดิมที่ทางสวนอนุรักษ์เอาไว้	2. ขาดการดูแลอย่างถูกวิธี ทำให้พันธุ์ไม้สวนส่วนใหญ่ตายไป 3. มีการบุกรุกของชาวบ้านเข้ามาเก็บผลผลิต	2. วางแผนระบบจัดการน้ำใหม่ให้มีการถ่ายเท 3. ป้องกันแลปราบปรามการบุกเข้ามาล่าสัตว์จากชาวบ้าน
สัตว์	สัตว์ที่อาศัยอยู่ตามธรรมชาติในพื้นที่ คือ นก 40 ชนิด สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 6 ชนิด และสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 5 ชนิด	1. พื้นที่ถูกทอดทิ้งกร้าง ต้นไม้ขึ้นรกทึบ ทำให้นกขนาดใหญ่ขนาดใหญ่เข้าไปทำรังไม่ได้ 2. มีปลวกเป็นจำนวนมาก ทำให้สิ่งก่อสร้างที่เป็นไม้ผุพังลงอย่างรวดเร็ว 3. มีสุนัขจรจัดมาก 4. ตัวเงินตัวทองมาก	1. ควรเพิ่มพันธุ์สัตว์ปีก 2. ควรเพิ่มพันธุ์สัตว์น้ำ
น้ำ	สภาพน้ำขังไม่ไหลเวียนตามธรรมชาติ มีโรงสูบน้ำและประตูระบายน้ำไว้ควบคุมระดับน้ำและการไหลเวียนของน้ำ	1. มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม น้ำกร่อย และน้ำขังไม่ไหลเวียน 2. ระบายน้ำแคบและตัน เขิน 3. ท่อระบายน้ำเสียหาย เนื่องจากการทรุดตัวของแผ่นดิน 4. โรงสูบน้ำใช้งานไม่ได้ 5. ประตูระบายน้ำก็ถูก	1. ควรสร้างระบบการจัดน้ำขึ้นใช้เฉพาะ 2. พื้นฟูปรับปรุงระบบการจัดน้ำเดิมให้สามารถนำกลับมาใช้ได้ 3. ขุดลอกคลอง 4. ขอความร่วมมือกับทางราชการในการปิด - เปิดประตูน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น มิใช่เอกสารที่ห้ามมิให้คัดลอกหรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสารทุกประการ

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

พื้นที่	สภาพ	ปัญหาที่พบ	ความต้องการ
		ทิ้งร้างไม่ได้ใช้งาน 6. เครื่องสูบน้ำส่วน ใหญ่เสียใช้งาน ไม่ได้	

5.1.3 การใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

5.1.3.1 เขตพื้นที่บริการ

สภาพ พื้นที่ส่วนนี้ประกอบไปด้วยจุดน้ำดื่ม จุดบริการเช่าเรือ-จักรยาน ชุม ถนน ถนนทางเข้า ถนนภายในสวน ดงขะ นิทรรศการริมทาง ทำน้ำ ทำเรือ ที่จอดรถ ที่จอดรถ ตำรวจ บริเวณจอดจักรยาน บ้านพักเจ้าหน้าที่ ประตูนํ้า ป้าย ป้ายชื่อสวน ม้านั่ง อุปกรณ์ไฟฟ้าและ แสงสว่าง ร้านค้า โรงสูบน้ำ ลานอเนกประสงค์ วงเวียนดอกไม้ ศาลา ศาลาทำเรือ สวนหิ้งห้อย สะพาน สะพานทางเข้าหลัก สะพานไม้ทอดยาว หอชมธรรมชาติ อาคารซ่อมบำรุง อาคารเรือนเพาะชำ กลุ่มอาคารกองอำนวยการ

พื้นที่นี้เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้ประโยชน์ของผู้มาใช้ประโยชน์ในสวน พื้นที่จึงเรียงตัวไปตามสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสวน ทำให้พื้นที่ยาวไปตามถนนและสิ่งก่อสร้าง รูปทรงจึงยาวและทอดไปตามพื้นที่สวน การดูแลจัดการพื้นที่ใช้วิถีลาดตระเวน โดยมีเจ้าหน้าที่ป่าไม้ซึ่งจักรยานลาดตระเวนดูแลความเรียบร้อย กิจกรรมในพื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ การเดินชมธรรมชาติ การวิ่งออกกำลังกาย ขี่จักรยาน การจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดประชุมของหน่วยงานราชการ ต่างๆ การเข้าค่ายลูกเสือ

ปัญหา สวนศรีนครเขื่อนขันธ์เปิดให้ประชาชนใช้ประโยชน์มานาน ถนน ภายในสวน สะพาน อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง จึงเสื่อมโทรมไปตามสภาพ อาคารและ สิ่งก่อสร้างได้รับความเสียหายเนื่องจากแผ่นดินทรุดตัว ถนนมีผิวการจราจรไม่เรียบและมีรอยแยก อาคารที่เป็นไม้ไม่แข็งแรงองค์ประกอบไม่ครบ ชิ้นส่วนผุพังหลุดหายไป ม้านั่งและชุม โครงสร้าง ผิดรูป ป้ายและนิทรรศการริมทางเก่ามีน้ำซึมขังข้อมูลความรู้ไม่ชัดเจน ระบบแสงสว่างไม่เพียงพอ การบริหารจัดการน้ำใช้งานได้ไม่สมบูรณ์ ดงขะวางไม่เป็นระเบียบ อาคารซ่อมบำรุงดูรกตา หิ้งน้ำไม่เพียงพอ และไม่มีจุดบริการน้ำดื่มสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารลิขสิทธิ์ของกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ห้ามเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ **ความต้องการ** ต้องการปรับปรุงให้ถนนภายในสวน ม้านั่ง อุปกรณ์ไฟฟ้า และแสงสว่าง อาคารสิ่งก่อสร้าง สะพาน ชุมทางเข้าด้านข้างสวนให้กลับมาใช้งาน ได้สมบูรณ์

เหมือนเดิม ต้องการเพิ่มม้านั่ง อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง ห้องน้ำ ร้านค้า รั้ว ชุมประตู่ทางเข้าสวน ด้านข้าง จุดน้ำบริการน้ำดื่ม

5.1.3.2. เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้

สภาพ พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ วงเวียนดอกไม้ ป่าปลูก ทะเลสาบ สนามหญ้า นั่งเล่น พื้นที่ส่วนนี้ทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ได้ออกแบบไว้ให้กับนักท่องเที่ยว โดยคำนึงการใช้ประโยชน์ของนักท่องเที่ยว คือ การพักผ่อนและศึกษาธรรมชาติ การปลูกป่า กิจกรรมในพื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ การนั่งพักผ่อนไปกับธรรมชาติ การออกกำลังกาย กิจกรรมปลูกป่า การเข้าค่ายพักแรม การจัดงานในวันสำคัญต่างๆ

ปัญหา ไม่มีการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน ม้านั่ง อุปกรณ์ไฟฟ้า และแสงสว่าง ขาดเสียหาย ไม่มีการจัดวางทางเดินเท้า ป้ายให้ข้อมูลและป้ายบอกกฎเกณฑ์ ข้อบังคับมีน้อย

ความต้องการ ปรับปรุงม้านั่ง อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง ให้มีสภาพสมบูรณ์เหมือนเดิม สิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการเพิ่มขึ้น คือ ห้องน้ำ อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง ม้านั่ง และจุดบริการน้ำดื่ม

5.1.3.3. เขตสวนวนสภาพธรรมชาติ

สภาพ พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ พื้นที่เกษตรธรรมชาติ ป่าปลูก วงเวียนดอกไม้ พื้นที่ส่วนนี้ส่วนใหญ่ได้ปลูกต้นไม้ไว้ในรูปแบบของสวนพฤกษศาสตร์เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาพันธุ์ไม้ มีทั้งที่ปลูกมานานแล้วและที่กำลังปลูกขึ้นมาใหม่ สมควรจะอนุรักษ์ไว้ ส่วนพื้นที่เกษตรธรรมชาตินั้นเป็นพื้นที่ดั้งเดิมของพื้นที่บางกะเจ้าที่ทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์อนุรักษ์เอาไว้ จะมีสภาพเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ และมีดินจากหินอยู่ทั่วไป ระบบนิเวศยังสมบูรณ์

ปัญหา สภาพพื้นที่มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรก บริเวณพื้นที่เกษตรธรรมชาติ เริ่มจะเปลี่ยนสภาพ ท้องร่องดินเงิน มีน้ำท่วมถึงน้อย ท้องร่องมีเศษไม้แห้งและใบไม้แห้งสะสมอยู่ทั่วไป ไม่มีป้ายให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่เกษตรธรรมชาติ

ความต้องการ ต้องการปรับปรุงพื้นที่บริเวณนี้ให้สมบูรณ์ ต้องการป้ายความรู้ให้ความรู้ได้อย่างครบถ้วน

5.1.3.4. เขตกิจกรรมพิเศษ

สภาพ พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ จุดบริการเช่าเรือคายัค – จักรยาน ร้านค้า และจุดน้ำดื่ม

ปัญหา อยู่นอกเหนือการควบคุมของสวนเพราะเป็นเอกชนเข้ามาทำการค้า เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า รูปแบบร้านค้าจึงเป็นชั่วคราวไม่กลมกลืนกับสวน และไม่มีอาคารถาวร ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งนั้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการ นโยบายสำหรับบริหารจัดการพื้นที่เพื่อควบคุมให้เอกชน
ทำตาม

5.1.3.5 เขตหวงห้าม

สภาพ พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ สวนหึ่งห้อย สวนนกธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำ
พื้นที่ส่วนนี้มีน้ำล้อมรอบปราศจากการรบกวน จึงเหมาะสำหรับนกตามธรรมชาติเข้ามาอาศัยอยู่
บางพื้นที่จะมีสะพานไม้ทอดยาวทอดผ่านพื้นที่ เพื่อเป็นจัดระเบียบคนใช้ไม่ให้ลงไปในพื้นที่
ระบบนิเวศส่วนนี้ยังมีอยู่ครบถ้วน

ปัญหา พื้นที่ส่วนนี้มีหมีภูเขาและวัชพืชขึ้นรกอยู่ทั่วไป สวนจากที่อยู่ในสวน
นกธรรมชาติมีเศษใบจากแห้งสะสมอยู่หนาแน่น ส่วนสวนหึ่งห้อยไม่มีคนเที่ยวเพราะหึ่งห้อย
ออกมาตอนดึก สิ่งอำนวยความสะดวกชั่วคราวเสียหาย ไม่อุปกรณ์แสงสว่าง และสวนศรีนครเขื่อน
ขันธ์ปีเวลา 19.00 น.

ความต้องการ ต้องการปรับปรุงพื้นที่และต้องการปรับปรุงสวนหึ่งห้อยให้
อยู่ในสภาพสมบูรณ์

5.1.3.6 เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ

สภาพ พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ พื้นที่ร่องสวน สวนหึ่งห้อย ป่าในเมืองบางกะ
เจ้า สภาพโดยรวมของพื้นที่ส่วนนี้จะถูกทิ้งร้าง มีหมีภูเขาและวัชพืชขึ้นรกอยู่ทั่วไป มีสภาพน้ำนิ่งขัง
บางแห่งเน่าเสีย พันธุ์ไม้ผลส่วนใหญ่ตายไป ทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์พยายามเอาพันธุ์ไม้จาก
เรือนเพาะชำไปปลูกทดแทน

ปัญหา ทางเท้าถูกปกคลุมด้วยหมีภูเขาและวัชพืชขึ้นรก ไม่มีป้ายให้ความ
ข้อมูล สะพานไม้ทอดยาวหลายร้อยเมตรผูกมัดเหลือแต่ตะม่อ โผล่พื้นดินให้เห็นเป็นแนวยาว
อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่างเสียหายใช้งานไม่ได้ น้ำมีสภาพน้ำเน่า น้ำขัง

ความต้องการ ต้องการปรับปรุงพื้นที่นี้ให้กลับมาใช้ประโยชน์ได้
เหมือนเดิม

5.1.3.7 เขตกันชน

สภาพ พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ พื้นที่ตามเขตกันชนระหว่างพื้นที่สวนศรีนคร
เขื่อนขันธ์และพื้นที่ชาวบ้านกับพื้นที่สาธารณะ มีสิ่งอำนวยความสะดวก คือ คลอง สะพานทางเท้า
ยกระดับคอนกรีต รั้ว ประตูทางเข้า และร้านค้า

ปัญหา อยู่นอกเหนือความควบคุม บางอย่างเป็นของสาธารณะ บางอย่าง
เป็นชาวบ้าน สวนศรีนครเขื่อนขันธ์จะดำเนินการได้บางอย่าง เช่น รั้ว ซุ้มประตูทางเข้าด้านข้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูงาน ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ในเชิงการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
กลมกลืนกัน เช่น ร้านค้า

5.1.4 ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

5.1.4.1 สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

1. สถานที่ท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.2 แสดงสภาพ ปัญหา และความต้องการ ของสถานที่ท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

พื้นที่	สภาพ	ปัญหาที่พบ	ความต้องการ
สนามหญ้า นั่งเล่น	มีบรรยากาศความร่ม รื่นสะดวกสบาย ปลอดภัย ภูมิประเทศที่ สวยงาม	1. นักท่องเที่ยวไม่ช่วย ดูแลเรื่องความ สะอาด 2. มักพบมูลสุนัข บ่อยๆ	ปรับปรุงสภาพภูมิ ประเทศให้เป็นแนวทาง ดั้งเดิม เพิ่มพันธุ์ไม้ดอก ให้มากขึ้น
พื้นที่ป่าปลูก	เป็นที่ปลูกป่าแบบ ผสมผสาน มีพันธุ์ไม้ หลายประเภท	ไม่มีทางเดินเท้าที่ ชัดเจน	ใช้พันธุ์ไม้เดิมเป็นหลัก
วงเวียน ดอกไม้	เป็นพื้นที่เข้าถึงได้ง่าย ภูมิประเทศสวยงาม มี พันธุ์ไม้ดอกหลายชนิด	1. มักพบมูลสุนัขบ่อยๆ 2. พื้นที่เริ่มจะเสื่อม โทรม	ใช้พันธุ์ไม้ดอกดั้งเดิม และเสริมเพิ่มเติมให้มาก ขึ้น
ทะเลสาบ	มีภูมิประเทศสวยงาม ปานกลาง มีความ ปลอดภัย น้ำมีคุณภาพ สำหรับพืชและสัตว์	1. สิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น ทำน้ำ, ท่อระ บายน้ำชำรุดเสียหาย 2. คุณภาพน้ำไม่ แน่นอน 3. จำนวนปลา หนาแน่นเกินไป 4. พบเศษไม้และใบไม้ แห้งทิ้งอยู่ 5. ขอบค้ำพังทลาย	1. พันธุ์พืชและสัตว์น้ำ ควรเป็นพันธุ์พื้นถิ่น ดั้งเดิม 2. ปรับปรุงศาลา, ทำ น้ำ, ท่อระบายน้ำให้ สมบูรณ์ 3. ต้องการม้านั่ง เพิ่มขึ้น 4. หมั่นดูแลไม่ให้รก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

พื้นที่	สภาพ	ปัญหาที่พบ	ความต้องการ
พื้นที่ชุ่มน้ำ	เป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์ มีเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร เหมาะสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยของนก	1. การดูแลรักษาลำบาก 2. ไม่มีงบประมาณในการดูแล 3. มีขยะ กิ่งไม้และใบไม้แห้งสะสมอยู่ 4. มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรก 5. ดินริมตลิ่งพังทลาย	1. หมั่นดูแลไม่ให้รก 2. หาสัตว์พื้นถิ่นมาอยู่ในบริเวณ 3. ปรับแต่งร่องสวนให้สมบูรณ์
สวนนกธรรมชาติ	เป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์มาก มีเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร เหมาะสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยของนก	1. การดูแลรักษาลำบาก 2. ไม่มีงบประมาณในการดูแล ทำให้ 3. มีขยะ กิ่งไม้และใบไม้แห้งสะสมอยู่ 4. มีดินจากขี้นหนาแน่นเกินไป 5. มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรก	1. ปรับปรุงพื้นที่ให้สะอาด 2. หมั่นดูแลพื้นที่ไม่ให้รก
พื้นที่เกษตรธรรมชาติ	เป็นบริเวณพื้นที่ตามเขตพื้นที่กั้นชนของดั้งเดิม ซึ่งทางสวนอนุรักษ์เอาไว้ มีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ	1. ขาดการดูแลรักษามีหญ้า และวัชพืช 2. ขึ้นอยู่ทั่วไป 3. มีเศษใบไม้แห้ง กิ่งไม้แห้ง ถูกทับอยู่บริเวณนี้มาก	1. ปรับปรุงพื้นที่ให้สะอาด 2. หมั่นดูแลไม่ให้พื้นที่รก
อาคารเพาะชำ	เป็นอาคารที่สร้างได้แข็งแรงมีมาตรฐาน	แผ่นดินทรุดตัวทำให้บันได และทางเดินรอบอาคารชำรุดเสียหาย	1. ซ่อมแซมใหม่ทางเดินเท้า, บันไดรอบอาคาร 2. เพาะชำพันธุ์ไม้พื้นถิ่นเพื่อปลูกและแจกนักท่องเที่ยง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่หรือใช้เพื่อการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารที่รับผิดชอบ

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

พื้นที่	สภาพ	ปัญหาที่พบ	ความต้องการ
ร่องสวนเดิม	เป็นที่รกร้าง ไม้ผล และ พืชสวนครัว ได้ล้มตาย ไปเป็นจำนวนมาก	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีงบประมาณในการดูแล 2. ถูกทิ้งร้าง 3. ไม้สวนได้ล้มตายลงเป็นจำนวนมาก 4. วัชพืชขึ้นรกปรกคลุมอยู่เป็นจำนวนมาก 5. เครื่องสูบน้ำเสียใช้งานไม่ได้ 6. น้ำขังเป็นที่เพาะพันธ์ของยุงลาย 7. ท้องร่องดินเงิน 8. ขอบท้องร่องพังทลาย 9. มีขยะ เศษใบไม้แห้ง และกิ่งไม้แห้ง สะสมอยู่ 10. เป็นสถานที่ที่เปลี่ยว น่ากลัว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับปรุงพื้นที่ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม 2. ปลุกพันธุ์ไม้สวนเป็นหลัก 3. รักษาพันธุ์ไม้พื้นถิ่น และต้นไม้ใหญ่ 4. หมั่นดูแลไม่ให้พื้นที่รก
สวนหึ่งห้อย	บริเวณสำหรับชมหึ่งห้อย มีสะพานไม้ทอดยาวล้อมรอบศาลาที่ทำด้วยไม้อยู่ตรงกลางท่ามกลางต้นไม้ใหญ่หลากหลายชนิด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีงบประมาณดูแล 2. สิ่งก่อสร้างเสื่อมโทรม ชำรุดเสียหาย 3. มีปัญหาเรื่องความปลอดภัย 4. มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรก 5. สภาพเปลี่ยว น่ากลัว 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างให้สมบูรณ์เหมือนเดิม 2. ปรับปรุงระบบนิเวศให้เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานาน "ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาสาระใด ๆ ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้"

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

พื้นที่	สภาพ	ปัญหาที่พบ	ความต้องการ
ปากกลางเมือง บางกะเจ้า	เป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติ สมบูรณ์มาก มีพันธุ์พืช ไม้ผล พันธุ์พืชพื้นถิ่น ต้นไม้ใหญ่ขึ้นอยู่อย่าง หนาแน่น	1. ขาดงบประมาณใน การดูแล 2. เป็นพื้นที่กร้าง 3. มีหญ้าและวัชพืชขึ้น รกอยู่ทั่วไป 4. มีขยะ ใบไม้แห้ง กิ่ง ไม้แห้ง สะสมอยู่ ทั่วไปตามพื้นดิน และตามท้องร่อง 5. มีต้นไม้ขึ้น โตแผ่กิ่ง ก้านคลุมทางเดินเท้า อย่างหนาแน่น 6. มีน้ำขังอยู่เป็น เวลานาน ทำให้เกิดปัญหาน้ำ เน่าเสีย 7. ดินตามขอบท้องร่อง พังทลาย	1. ปรับปรุงพื้นที่ให้ เป็นสวนผลไม้ ขึ้นมาใหม่ 2. หมั่นดูแลไม่ให้ พื้นที่รก 3. หมั่นดูแลรักษา ตัด แต่งพันธุ์ไม้
เขตกันชน	เป็นพื้นที่ที่มีความ สมบูรณ์มาก เป็น รอยต่อระหว่างพื้นที่ สวนและพื้นที่ชาวบ้าน ในพื้นที่บางกะเจ้า มี คลองและสะพาน คอนกรีตทอดยาวขึ้น กลางระหว่างพื้นที่	1. พื้นที่ของชาวบ้านมี น้ำเน่าและน้ำขัง 2. มีปัญหาน้ำเน่าเสีย และเป็นที่เพาะพันธุ์ ของยุงลาย 3. ไม่มีงบประมาณใน การดูแลพื้นที่สวน พื้นที่สวน	1. สร้างรั้วบริเวณเขต กันชนที่ติดกับที่ดิน ของชาวบ้าน 2. หมั่นดูแลรักษา ตัด แต่งพันธุ์ไม้ 3. หมั่นดูแลไม่ให้รก 4. ปรับปรุงสิ่งก่อสร้าง ให้ทรุดโทรมให้ สภาพสมบูรณ์ เหมือนเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เก็บไปเผยแพร่หรือใช้ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

พื้นที่	สภาพ	ปัญหาที่พบ	ความต้องการ
เขตกันชน (ต่อ)		<p>4. สิ่งก่อสร้างต่างๆ เช่น สะพานที่เชื่อมพื้นที่รอยต่อ ชุมประตูละแวก ชำรุดคพั้ง ได้รับความเสียหาย ใช้งานไม่ได้</p> <p>5. มีขยะ เศษใบไม้ กิ่งไม้แห้งสะสมอยู่ทั่วไปตามขอบรอยต่อของพื้นที่</p> <p>6. คลองดินเงินและแคบ มีต้นไม้ขึ้นหนาแน่นจนเกินไป แผ่กิ่งก้านสาขาปกคลุมฝั่งคลองทั้งสองด้าน</p> <p>7. มีชาวบ้านบุกรุกเข้ามาเก็บพืชผลและล่าสัตว์</p> <p>8. มีสุนัขเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก มักฉี่และถ่ายมูลสุนัขทิ้งไว้</p>	

2. นโยบายสนับสนุน

สภาพ สวนสาธารณะและสวนพฤกษชาติศรีนครเขื่อนขันธ์ ได้

ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยการให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมค่ายเยาวชน ค่ายลูกเสือ การฝึกอบรม ของคนในท้องถิ่น การฝึกอบรมครู การปันจักรยาน ส่งเสริมงานด้านวิชาการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม ให้กับนักเรียนนักศึกษา ประชาชนในพื้นที่ และบุคคลทั่วไป นอกจากนี้ยังมีนโยบายของโครงการสวนกลางมหานครที่จะรักษาพื้นที่สีเขียวไว้ตลอดไป

ปัญหา นโยบายต่างๆ ไม่ได้รับรู้ถึงนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

ความต้องการ

1. รักษานโยบายของเดิมเอาไว้เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

2. รักษาความเป็นพื้นที่สีเขียวไว้ตลอดไป

3. เพิ่มสิ่งดึงดูดใจของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เข้าไปเป็นนโยบายด้วย คือ อนุรักษ์ภาพของพื้นที่สีเขียวที่ยืนล้ำเข้าไปในเขตกรุงเทพมหานคร ความมีชื่อเสียงความเป็นปอดของกรุงเทพมหานคร ภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของคนกรุงเทพฯ ในสมัยก่อน

5.1.4.2. ประเพณีวัฒนธรรม

สภาพ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เป็นพื้นที่ของชาวอมฤโบริธาตุ ประเพณีศิลปะ วัฒนธรรมล้วนเป็นชาวอมฤเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ที่รู้จักโดยทั่วไป คือ งานสงกรานต์พระประแดง ทะแยมอญ ดักบาตรเทโว

ปัญหา ไม่พบกิจกรรมการท่องเที่ยวประเพณีวัฒนธรรมในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เลย

ความต้องการ

1. ส่งเสริมให้เป็นที่อนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรม

2. มีการจัดประชาสัมพันธ์กิจกรรมประเพณีต่างๆ ในรูปแบบป้าย

ความรู้ นิทรรศการเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้

3. มีการจัดประชาสัมพันธ์กำหนดการ (ตารางจัดงาน) กิจกรรมประเพณีต่างๆ ในพื้นที่บางกะเจ้าให้นักท่องเที่ยวทราบ

5.1.4.3. เทศกาลการท่องเที่ยว

สภาพ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้จัดเทศกาลกาลเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวในวันสำคัญต่างๆ เพื่อหารายได้ไปพัฒนา ปรับปรุง สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การปลูกป่า การวิ่งการกุศล ฯลฯ

ปัญหา นักท่องเที่ยวไม่เคยพบเห็นการจัดเทศกาลการท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า มีอนุญาติให้ท่านไปเผยแพร่ ใช้งานด้านการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆ กรุณาแจ้งให้ทราบมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการ นักท่องเที่ยวต้องการให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เตรียมความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว โดยจัดป้ายความรู้เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ และขอความร่วมมือประชาชนท้องถิ่นต้อนรับนักท่องเที่ยว

5.1.4.4. ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว

สภาพ การท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์จะเป็นการท่องเที่ยวไปเพื่อการพักผ่อนกับธรรมชาติ การศึกษาเกี่ยวกับพืชและสัตว์ รวมถึงการศึกษาวินิชีวิต ประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนบริเวณรอบสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ด้วย กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวนิยมทำมากที่สุด คือ ชีจกรยาน ถัดมาเป็น การออกกำลังกาย และ พักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุด คือ ชีจกรยาน รองลงมาคือ พายเรือคายัค และพักผ่อนหย่อนใจ

ปัญหา กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวในพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 9.27 พบปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรม คือ ถนนชีจกรยานแคกร้าวเสียหาย และหอคมวิวดอกปรก

ความต้องการ กลุ่มตัวอย่างต้องการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้มีกิจกรรมในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจากปัจจุบัน เพราะจะได้มีกิจกรรมมากขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยว และจะทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยกิจกรรมที่ต้องการเพิ่มมากขึ้นในอนาคต คือ ล่องเรือไปกับธรรมชาติ

5.1.4.5. เส้นทางท่องเที่ยว

สภาพ นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ด้วยรถจักรยานยนต์ มากที่สุด รองลงมาเป็นจักรยาน และรถยนต์ โดยจอดรอไว้ที่ถนนทางเข้าสวน

ปัญหา กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 6.56 พบปัญหาเกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยวในเรื่องทางเดินที่คับแคบเกินไป

ความต้องการ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวต้องการให้เพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น เพราะจะได้มีกิจกรรมมากขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เป็นการกระจายนักท่องเที่ยวไปตามแหล่งกิจกรรมต่างๆ และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น เส้นทางที่ต้องการเพิ่มขึ้นในอนาคต คือ เส้นทางเดินเท้า เส้นทางจักรยาน และเส้นทางน้ำ สำหรับพายเรือ ล่องเรือ

5.1.4.6. สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 แสดงสภาพ ปัญหา และความต้องการของสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการ
ท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
ถนนทางเข้าสวน	1. ถนนภายนอกสวน คือ ถนนราษฎร์รังสรรค์ จะเป็นถนน 2 ช่องทางการจราจร ทำด้วยถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก กว้างประมาณ 4 เมตร 2. ถนนทางเข้าสวน คือ ถนนซอยราษฎร์รังสรรค์ 14 เป็นการก่อสร้างได้มาตรฐาน คือ เป็นถนนลาดยางขนาดใหญ่ 4 เส้นทางการจราจร กว้างประมาณ 8 เมตร	1. ถนนลาดยางมีรอยแยกและขรุขระอยู่ประมาณ 3 เมตร บริเวณด้านหน้าทางเข้า 2. มีน้ำขังอยู่ด้านหน้าทางเข้า	ปรับปรุงซ่อมแซมให้สมบูรณ์เหมือนสภาพเดิม
ที่จอดรถ	1. ที่จอดรถประจำ โดยสามารถจอดรถบนถนนทางเข้าสวนได้ทั้ง 2 ข้างทาง รถยนต์สามารถจอดได้ประมาณ 80 คัน และรถจักรยานยนต์สามารถจอดได้ประมาณ 36 คัน	ในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดสำคัญๆ ที่มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวมากที่จอดรถไม่เพียงพอ	จัดระเบียบการจอดรถใหม่ใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
ที่จอดรถ (ต่อ)	2. ที่จอดรถสำรองด้านในสวน เป็นถนนลาดยางมีผิวการจราจรกว้าง 6 เมตร จอดรถแบบริมทางด้านเดียว จอดเรียงขนานกันไปกับขอบถนนข้างทางสามารถจอดรถได้ประมาณ 80 คัน		
ถนนและเส้นทางภายในสวน	1. ถนนทางเดินเท้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เป็นถนนทางเดินที่เกิดขึ้น 2. ถนนลาดยางภายในสวน มีความกว้าง 2 ขนาด คือ กว้าง 3.10 ม. และกว้าง 3.50 ม. ทอดยาวเป็นเส้นโค้งกลมกลืนกับพื้นที่ เป็นเส้นทางสำหรับการเดินท่องเที่ยว วังออกกำลังกาย และขี่จักรยานท่องเที่ยว 3. สะพานไม้ทอดยาว เป็นเส้นทางที่ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง มีความกว้างประมาณ 1.30 ม. ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง ทอดยาวไปในทะเลสาบ	1. เส้นทางเดินทางที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ จะชื้นแฉะมีน้ำขังเมื่อเวลาฝนตก 2. เส้นทางลาดยาง มีสภาพเสื่อมโทรม มีรอยแยก ทรุดตัว ผิวถนนขรุขระอยู่ทั่วไป 3. สะพานไม้ทอดยาว มีสภาพเสื่อมโทรม โยกคลอน และชำรุดเสียหายบางส่วน มีเสียงดังเมื่อจักรยานใช้ เป็นทางวิ่งผ่าน	ปรับปรุงให้สมบูรณ์เหมือนสภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

ถนนและ เส้นทาง ภายในสวน (ต่อ)	4. สะพานคอนกรีตยกระดับ ทอดยาว เป็นเส้นทางที่ เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ ชาวบ้านและพื้นที่สวนศรี นครเขื่อนขันธ์ มีความ กว้าง ประมาณ 1 ม.	4. สะพานคอนกรีต ยกระดับไม่ปลอดภัย เพราะ ไม่มีราวกันตก และใช้งานร่วมกัน ระหว่างคนเดิน รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ และ รถเข็นขายของ	
สะพาน	1. สะพานโค้ง มี 2 แบบคือ สะพานทางเข้าหลัก เป็น สะพาน โครงสร้าง คอนกรีตเสริมเหล็กข้าม คลองบางกะเบื่องล่าง พื้นผิวสะพานลาดยาง ความกว้างสะพาน ประมาณ 8 ม. และสะพาน ข้ามทะเลสาบ เป็น สะพาน โครงสร้าง คอนกรีตเสริมเหล็ก กว้าง ประมาณ 3 เมตร ทางเดิน สะพานใช้ไม้เนื้อแข็ง 2. สะพานแนวราบ เป็น สะพานเชื่อมถนนกับถนน ในแนวระดับเดียวกัน กว้างประมาณ 3.20 ม.	1. บริเวณคอสะพานจะมี การทรุดตัวทำให้ รอยต่อระหว่าง สะพานและถนน เสียหาย 2. ส่วนที่เป็นไม้จะไม่ แข็งแรง โยกคดโอน และชำรุด	ปรับปรุง พื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
กลุ่มอาคาร กอง อำนาจการ	เป็นสำนักงานของสวนศรีย นครเขื่อนขันธ์ ออกแบบ สวยงาม เป็นอาคารคอนกรีต เสริมเหล็ก รูปร่างทรงไทย 6 หลัง เรียงกัน ไป 2 ข้าง หัน ด้านข้างเข้าหากัน ตรงกลาง เป็นลานอเนกประสงค์	1. มีพื้นที่มากแต่ใช้ ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ 2. มีการทรุดตัวของพื้นที่	1. เพิ่มจุดบริการให้ มากขึ้นและทั่วถึง 2. ปรับปรุง พื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม
ห้องน้ำ	ก่อสร้างได้มาตรฐาน วัสดุ ก่อสร้างอย่างดี มีความ สวยงาม แข็งแรง ปลอดภัย	1. พื้นห้องน้ำลื่น มีน้ำ เปียกแฉะอยู่ตลอด 2. ห้องน้ำมีน้อยไม่เพียงพอ กับความต้องการ ของนักท่องเที่ยว	1. เพิ่มจุดบริการให้ มากขึ้น 2. ปรับปรุง พื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม
ลาน อเนกประสงค์	อยู่ตรงกลางระหว่าง กลุ่ม อาคารอเนกประสงค์ ปัจจุบันปลูกสวนหย่อมไว้มี ทางเดินรอบสวนหย่อมปูพื้น ด้วยกระเบื้องสลับทรายล้าง	พื้นดินมีการทรุดตัว	ปรับปรุง พื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม
ร้านค้า	1. ร้านค้านอกสวน เป็นของ ชาวบ้านอยู่หน้าทางเข้า สวนบริเวณเชิงสะพาน ทางเข้าสวนตรงข้ามป้อม ทำงานของเจ้าหน้าที่	ไม่มีการจัดระเบียบที่ เหมาะสม คูไม่เป็น ระเบียบเรียบร้อย	1. เพิ่มจุดบริการให้ มากขึ้น 2. ปรับปรุง พื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้เฉพาะเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
	<p>2. ร้านค้าภายในสวนอยู่ตรงบริเวณจุดเช่าเรือคายัคและจักรยาน เป็นร้านแบบตั้งโต๊ะ และรถเข็น ใช้งานง่าย แคล ให้บริการเฉพาะเสาร์-อาทิตย์</p> <p>3. ร้านค้าตรงบริเวณเขตกันชน ตั้งเพิงขายของอยู่หน้าบ้านของตนเอง</p>		
จุดบริการเช่าเรือและจักรยาน	ตั้งอยู่ภายใต้ร่มไม้ใหญ่ ใกล้เรือนเพาะชำ ให้บริการโดยสวน มีท่าเรือทำด้วยไม้เนื้อแข็ง มีชั้นเก็บเรือทำด้วยเหล็กมีแขนยื่นสำหรับเก็บเรือคายัคได้ 8 ลำ ตั้งอยู่ 2 ชั้น มีเรือให้เช่า 2 ประเภท คือ เรือคายัค และเรือขับเคลื่อนด้วยโซ่แบบเท้าถีบ นั่งได้ 2 คน มีหลังคาคลุม	<p>1. ไม่อาคารถาวร ที่ได้มาตรฐาน</p> <p>2. อุปกรณ์วางกองเรียงไม่เป็นระเบียบ เรียบร้อย</p> <p>3. ทำน้ำไม้เนื้อแข็ง เสื่อมโทรม และชำรุดเสียหาย</p> <p>4. อาคารห้องน้ำผู้พังกทมแล้ว</p>	<p>1. เพิ่มจุดบริการให้มากขึ้น</p> <p>2. ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม</p>
สะพานไม้ทอดยาว	เป็นเส้นทางที่ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง มีความกว้าง ประมาณ 1.30 ม. ทอดยาวหลายเมตรไปในทะเลสาบ และพื้นที่สวน	<p>1. สะพาน โยกคลอนผิดรูป มีสภาพเสื่อมโทรม และชำรุดเสียหายในบางส่วน</p>	<p>ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เฉพาะในการศึกษานานาชาติ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
สะพาน ไม้ ทอดยาว (ต่อ)		2. สะพาน ไม้ทอดยาวใน พื้นที่ร่องสวนบริเวณ หอชมธรรมชาติ ผุพัง เสียหายเหลือแต่ตะม่อ คอนกรีตเสริมเหล็ก โผล่เหนือพื้นผิวดิน	
หอชม ธรรมชาติ	ตั้งอยู่กลางพื้นที่ร่องสวนเป็น อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สูงประมาณ 7 เมตร กว้าง ประมาณ 4 เมตร มี สิ่งก่อสร้างประกอบอาคาร เช่น สะพาน โค้ง	1. ส่วนประกอบของหอ ชมธรรมชาติ ส่วนที่ เป็น ไม้ มีสภาพเสื่อม โทรม โยคกลอนผิด รูป และเสียหาย บางส่วน 2. ส่วนประกอบของหอ ชมธรรมชาติแบบดั้ง เดิม คือ สะพาน โค้งผุ พังเสียหายไป หมดแล้ว	ปรับปรุง พื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม
ลานนั่งเล่น	เป็นจุดพักผ่อนที่อยู่ระหว่าง สะพาน ไม้ทอดยาวภายใน พื้นที่ร่องสวนเป็นอาคารทำ ด้วยไม้เนื้อแข็ง	โครงสร้างไม้ผุพัง และ โคนทำลายไปหมดแล้ว เหลือแต่ตะม่อโผล่ให้ เห็น	ปรับปรุง พื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
ท่าเรือ	<p>1. ท่าเรือด้านหน้าสวน โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก อยู่ด้านหน้าสวนข้างสะพานทางเข้าหลัก</p> <p>2. ท่าเรือด้านหลังสวน เป็น โครงสร้างไม้ และเสา คอนกรีตเสริมเหล็ก</p>	<p>1. ท่าเรือด้านหน้าเสื่อมโทรม ทิ้งร้าง</p> <p>2. โครงสร้างไม้ผุพังหมด มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรก</p>	ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม
ทำน้ำ	<p>1. ตั้งอยู่ริมทะเลสาบเป็นที่นั่งพักผ่อน ให้อาหารปลา และนำเรือมาเทียบ โครงสร้างเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ลดหล่นเป็นชั้นๆ ลงสู่แหล่งน้ำในทะเลสาบ</p> <p>2. ทำน้ำที่ทำด้วยโครงสร้างไม้ ใช้สำหรับเทียบเรือ และนำน้ำมาใช้ประโยชน์สำหรับจุดบริการเช่าเรือ และจักรยาน และใช้สัญลักษณ์ภายในพื้นที่ร่องสวน</p>	<p>1. ทำน้ำคอนกรีตมีปัญหาเรื่องการทรุดตัวของพื้นที่ทำให้แตกร้าว ชำรุดเสียหาย</p> <p>2. ทำน้ำที่ทำด้วยโครงสร้างไม้ไม่แข็งแรง ผุพัง ชำรุดเสียหาย</p> <p>3. น้ำบริเวณทำน้ำในพื้นที่ร่องสวน น่าเสีย</p>	ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
ศาลา	<p>1. ศาลาหน้าทะเลสาบ</p> <p>โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคาทรงหน้าจั่ว มุงด้วยกระเบื้อง</p> <p>2. ศาลาที่ยื่นไปในทะเลสาบ</p> <p>โครงสร้างทำด้วยไม้เสา คอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคาทำด้วยแผ่นไม้วางซ้อนกัน มีนอกนอกรานด้านหน้า</p> <p>3. ศาลาท่าเรือ อยู่ที่ท่าเรือด้านหน้า โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคาหน้าจั่ว มุงด้วยกระเบื้อง</p>	<p>1. ศาลาที่เป็นโครงสร้างคอนกรีต มีปัญหาเรื่องแผ่นดินทรุดตัวทำให้บันไดและทางเดินชำรุดเสียหาย</p> <p>2. หลังคามีสภาพเก่าชำรุดเสียหาย</p> <p>3. ศาลาที่เป็นโครงสร้างไม้ เสื่อมโทรม โยคคลอนผิครูป และบางส่วนชำรุดเสียหาย</p>	ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม
ม้านั่ง	ม้านั่งชั้นยึดติดอยู่กับแท่นคอนกรีตเสริมเหล็ก โครงเก้าอี้เป็นเหล็กกลมทาสีน้ำตาลแดง ที่นั่งและพนักพิงเป็น ไม้เนื้อแข็ง	<p>1. แผ่นดินทรุดตัวทำให้เก้าอี้ผิครูป</p> <p>2. ส่วนที่เป็นที่ไม้มีกมผุพังสูญหายไป</p>	<p>1. เพิ่มปริมาณให้มากขึ้น</p> <p>2. ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม</p>
ซุ้ม	1. ซุ้มทางเข้า เป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ตกแต่งด้วยลายปูนปั้น ลงสีสวยงาม อยู่ปากทางถนนทางเข้าสวน	1. ซุ้ม โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก มีปัญหาแผ่นดินทรุดตัวทำให้รอยต่อ และ	ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้วางแผนการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
ซุ้ม (ต่อ)	(ชอชราชภัฏรำงสรรค์ 14) 2. ซุ้มทางเข้าสวนหึ่งห้อย เป็นไม้ ตั้งเสา 4 ต้น มี หลังคาครอบวัสดุหลังคา ใช้ไม้ผ่าซีก 3. ซุ้มทางเข้าหอชม ธรรมชาติ เป็นไม้เนื้อแข็ง ด้านบนตีไม้ระแนง 4. ซุ้มทางเข้าพื้นที่นิเวศซุ้ม น้ำ ด้านหน้าทำเป็น นิทรรศการให้ความรู้	สิ่งก่อสร้างประกอบ บริเวณ ชำรุดเสียหาย 2. ซุ้มโครงสร้างไม้ มัก เสื่อมโทรม ผุพัง วัสดุ บางส่วนหลุดหายไป 3. เป็นพื้นที่รกร้าง มี หญ้าและวัชพืชขึ้นรก อยู่ทั่วไป	
ป้าย	1. ป้ายบอกสถานที่ เช่น ป้าย ชื่อ สวน มีอยู่ 2 แห่ง คือ ตรงสวนดอก ไม้หน้า สะพานทางเข้าสวน และ ตรงซุ้มประตูทางเข้าสวน 2. ป้ายให้ข้อมูล สำหรับให้ ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว 3. ป้ายบอกกฎข้อบังคับ ใช้ บอกกฎข้อบังคับต่างๆ ของสวน ที่ต้องการให้ ข้อมูลกับนักท่องเที่ยว	1. ป้ายชื่อมีปัญหา แผ่นดินทรุดตัวจะมี รอยแยกตามพื้น รอยต่อและทำให้ป้าย ผิดรูปหรือทรุดตัว 2. ป้ายข้อมูล ดูกระจัด กระจายไม่เป็น ระเบียบ มีรูปแบบไม่ เป็นไปในแนวทาง เดียวกัน เสื่อมโทรม ผิดรูปร่าง และข้อมูล ไม่ครบถ้วน	1. เพิ่มจำนวนป้าย ให้มากขึ้น 2. เพิ่มเนื้อหาที่ น่าสนใจ 3. ปรับปรุง พื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆก็ตาม ขอสงวนสิทธิ์ในสิ่งที่ปรากฏและขอสงวนสิทธิ์ในสิ่งที่ปรากฏ

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
ป้าย (ต่อ)	4. ป้ายบอกทิศทาง ใช้บอก ทิศทางการท่องเที่ยวเกี่ยวกับ นักท่องเที่ยวในรูปแบบ ต่างๆ กัน	3. ป้ายกฏข้อบังคับ ติด กระจัดกระจายทั่วไป ไม่เป็นระเบียบ มี รูปแบบไม่เป็นไปใน แนวทางเดียวกัน และ ชำรุด 4. ป้ายบอกทิศทาง เป็น กระดานทำด้วยไม้เนื้อ แข็งเสื่อมโทรม และ ชำรุดเสียหาย	
นิทรรศการ ริมทาง	ตั้งไว้ริมทางเพื่อสื่อสารให้ ความรู้แก่นักท่องเที่ยวใน เนื้อหาต่าง เช่น ประวัติความ เป็นมาของสวน ลักษณะ สภาพของสวน จุด ท่องเที่ยวเที่ยวต่างๆ	สภาพเสื่อมโทรม ชำรุด เสียหาย	1. เพิ่มเนื้อหาที่ น่าสนใจ 2. ปรับปรุง พื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม
แผนที่	ทำจากกระดาน ไม้เนื้อแข็ง ตั้งไว้กลางแจ้ง ประมาณ 3 แห่ง มีรายละเอียดเป็นแผนที่ สวนสำหรับการท่องเที่ยว ตามจุดต่างๆ	วัสดุที่เป็นไม้เสื่อมโทรม และผุพัง	ปรับปรุง พื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
ไกด์นำทาง	มีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ ประชาสัมพันธ์ อยู่ที่โต๊ะ ทำงานในอาคารอำนวยการ ด้านหน้า	ไม่มีไกด์นำเที่ยวไว้คอย บริการ	1. จัดให้มีไกด์อาชีพ ประจำสวน 2. นำนักเรียนในพื้นที่ ที่มาเป็นไกด์
เอกสาร, แผ่น พับ	มีการจัดเตรียมเอกสาร, แผ่น ไว้แจกจ่ายให้กับ นักท่องเที่ยว	1. นักท่องเที่ยวมักไม่ได้ รับเอกสารนี้ 2. เอกสาร ไม่ได้วางอยู่ ในที่เปิดเผย	จัดให้มีอย่างทั่วถึง
โรงสูบน้ำ	เป็นอาคารชั้นเดียว ขนาด 4 x 8 เมตร มีเครื่องยนต์สำหรับ สูบน้ำ 3 เครื่อง ด้านข้างเป็น ประตูระบายน้ำ ตั้งอยู่หลัง สวนติดกับคลองขยายขาบ	โรงสูบน้ำชำรุดเสียหาย ใช้งานไม่ได้มานานแล้ว	ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับ สู่สภาพเดิม
เครื่องสูบน้ำ	มีการติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ไว้ รอบทะเลสาบ, ริมคลองบาง กะเบื้องล่าง และริมคลองตา ชู เป็นเครื่องมอเตอร์ไฟฟ้า ติดตั้งไว้ในกล่องครอบ คอนกรีตเสริมเหล็ก	เครื่องสูบน้ำมีอยู่ 16 ตัว ส่วนเสียใช้งานไม่ได้ ปัจจุบันใช้งานได้อยู่ 4 ตัว ใช้สำหรับรดน้ำ ต้นไม้	ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับ สู่สภาพเดิม
ประตูกั้นน้ำ	เป็นระบบการบริหารจัดการ น้ำ ใช้วิธีระบายน้ำที่ไม่ดี ออกจากสวนเมื่อตอนน้ำลง และนำน้ำจากภายนอกที่มี คุณภาพดีกว่าเข้ามาเติม	ประตูไม่ได้ใช้งานบ่อย นัก	ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับ สู่สภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเป็นเอกสาร และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
คุณภาพดีกว่าเข้ามาเติม

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
	ภายในบริเวณสวนเมื่อตอนน้ำขึ้น		
อาคารซ่อมบำรุง	เป็นสถานที่ซ่อมบำรุง อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ภายในสวน เป็นอาคาร คอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาด อาคาร กว้าง 8 x 24 เมตร และอาคารขนาด 8 x 8 เมตร	1. แผ่นดินมีการทรุดตัว ทำให้รอยต่อตามพื้น และบันไดชำรุดเสียหาย 2. อาคารเสื่อมโทรมเสียหายบางส่วน 3. สิ่งของวางไม่เป็นระเบียบ ดูรกตา	ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม
ไฟฟ้าและแสงสว่าง	1. เสาไฟฟ้าแบบสั้น เป็นเสากลมสีดำ ขนาด 4 นิ้ว สูงประมาณ 0.90 เมตร ปลายบนเป็นดวงโคมครอบด้วยกระจกใสทรงกระบอก 2. เสาไฟฟ้าทรงสูง เป็นเสากลมสีดำ ขนาด 4 นิ้ว สูงประมาณ 2.50 เมตร ปลายบนมีแขน 2 ข้าง สำหรับยึดโคมไฟ	เสาไฟและแสงสว่างจำนวนมากเสียหาย ใช้งานไม่ได้	1. ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 2. เพิ่มเติมในพื้นที่ที่ขาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
ถังขยะ	ถังขยะวางไว้ให้นักท่องเที่ยวตามจุดท่องเที่ยวต่างๆ ทุกๆ จุด ถังขยะที่ใช้เป็นถังขยะมาตรฐานที่ใช้กันอยู่ทั่วไป มีสีเขียว สีเหลือง และสีฟ้า	1. ไม่มีการจัดระเบียบการใช้ถังขยะ 2. วางไม่เป็นที่เป็นทาง 3. มักจะวางไว้ถังเดียวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ โดยไม่คำนึงถึงเรื่องสีไหนควรใช้ถังแบบไหน 4. ขยะเต็มแล้วไม่ได้นำไปทิ้งเสียให้เรียบร้อย	1. เพิ่มจำนวนให้มากยิ่งขึ้น 2. จัดเก็บบ่อยมากขึ้น
กระบะต้นไม้, กระถางต้นไม้	1. มีกระบะต้นไม้แบบถาวรไว้รอบอาคารกองอำนวยการ เป็นกระบะคอนกรีตเสริมเหล็กยกขึ้นจากขอบพื้น 2. กระถางต้นไม้จะวางประดับไว้ภายในอาคาร	1. ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ 2. ไม่สามารถเปลี่ยนต้นไม้ได้หลากหลาย	1. ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 2. เพิ่มรูปแบบ 3. ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม
รั้ว, เสากั้นการจราจร	1. มีรั้วกันตรงบริเวณพื้นที่กันชนรอยต่อสวน 2. มีรั้วรถหนามบริเวณคลองตาชู 3. มีเสากั้นจราจร และแผงกันจราจร อยู่ที่หน้าป้อม	1. รั้วทางด้านคลองตาชูเสื่อมโทรมใช้งานไม่ได้ 2. แผงกั้นทางด้านเขตกันชนไม่แข็งแรง ไม่สวยงาม	ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่ควรนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างถึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.3 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
	รักษาการณ์ด้านทางเข้า สวน 4. มีไม้กั้นตอกยึดไว้เพื่อ ป้องกันรถจักรยานยนต์ ผ่านบริเวณพื้นที่กันชน		
อาคารที่พัก	มีบ้านพักเจ้าหน้าที่ 2 หลัง คือ ขนาด 4 x 4 เมตรทำด้วย วัสดุไม้ สำหรับเจ้าหน้าที่ 1 คนพักอาศัย และ ขนาด 8 x 12 เมตร ทำด้วยวัสดุไม้ พัก อาศัยรวมกันได้ 3 – 4 คน	มีสภาพเสื่อมโทรม	ปรับปรุง ฟื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม
สิ่งก่อสร้าง ประกอบ บริเวณ	1. พระบรมฉายาลักษณ์ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ ซึ่งประดิษฐานไว้บนแท่น ป้ายชื่อที่ซุ้มประตูหน้า สวน 2. ป้อมทำงานเจ้าหน้าที่หลัง เดิม 3. ประตูเหล็กทาสี 4. ป้อมเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ 5. ทางเดินเชื่อมสะพาน คอนกรีตทอดยาวในเขต กันชน	1. ป้อมทำงานที่ซุ้ม ด้านหน้าผิครูป เียง พื้นดินทรุดตัว 2. ทางเดินเชื่อมสะพาน คอนกรีตทอดยาวใน เขตกันชน พังเสียหาย ใช้งานไม่ได้มานาน แล้ว	ปรับปรุง ฟื้นฟูให้ กลับสู่สภาพเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้คำปรึกษาเรื่องเนื้อหาและข้ออ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่ต้องการนำไปใช้

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เป็นนักท่องเที่ยวที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ (ร้อยละ 75.40) มีนักท่องเที่ยวที่พักอาศัยอยู่นอกพื้นที่เพียงร้อยละ 24.60 เท่านั้นที่มาท่องเที่ยว ทั้งๆ ที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร (เขตคลองเตย) เพียง 1.60 กิโลเมตรจากท่าเรือข้ามฟาก (วัดคลองเตยนอก) แสดงให้เห็นว่า สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ไม่เป็นที่รู้จักของชาวกรุงเทพมหานครเท่าใดนักซึ่งไม่สอดคล้องกับ(<http://www.samutprakan.net/5800/Learning/Ln18.htm>) ที่ระบุว่า สวนศรีนครเขื่อนขันธ์นั้น ตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรีในปี พ.ศ. 2520 ให้อนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรมริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตรงข้ามเขตคลองเตย ขานนาวา ให้เป็นปอดกลางเมือง แสดงให้เห็นว่าในช่วงแรกตั้ง ประมาณ 33 ปี ล่วงมาแล้ว สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีชื่อเสียงและการกล่าวถึงในระดับประเทศ แต่ในปัจจุบันหลังจากล่วงเลยมา 33 ปี อาจทำให้ชื่อเสียงนั้นลคนน้อยลงลงไปจนเหลือคนรู้จักในวงแคบๆ

นักท่องเที่ยวประมาณ 3 ใน 4 ส่วนที่มาสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รอบๆ บริเวณสวนศรีนครเขื่อนขันธ์หรือ ต.บางกะเจ้า เปรียบเสมือนว่าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เป็นสวนสาธารณะสำหรับชุมชนเท่านั้น ทั้งๆ ที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีศักยภาพมากกว่านั้นเป็นอย่างมาก ทั้งสภาพพื้นที่เป็นเอกลักษณ์ ประกอบกับวิวทิวทัศน์ที่อยู่ข้างแม่น้ำเจ้าพระยาที่สวยงาม สภาพสวนที่เป็นธรรมชาติแบบย้อนยุค พร้อมทั้งหลักการและแนวคิดของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ที่แตกต่างจากสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อื่นๆ ประกอบกับเป็น โครงการพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา น่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมไม่น้อยกว่าแห่งอื่นๆ แสดงให้เห็นถึงข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดบางประการในการบริหารจัดการหรือการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบไม่ให้ความสำคัญมากเท่าที่ควร จึงเป็นผลให้ไม่สามารถใช้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้คุ้มค่าและเต็มประสิทธิภาพที่สุดได้ ซึ่งขัดแย้งกับกรมป่าไม้ หน่วยงานต้นสังกัดที่มีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มากมาย ดังนี้

1. กิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมปลูกต้นไม้ โดย

การชักชวนประชาชน สถาบันการศึกษา หน่วยงานเอกชน และหน่วยงานราชการต่างๆ ในพื้นที่ให้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า มาเข้าร่วมกิจกรรม

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กิจกรรมการส่งเสริมการเข้ามาใช้บริการในพื้นที่เพื่อการพักผ่อน การออกกำลังกาย และกิจกรรมนันทนาการ

3. กิจกรรมการส่งเสริมป่าในเมือง โดยอนุรักษ์และการเชิญชวนชุมชนร่วมพัฒนาพื้นที่ในรูปคณะกรรมการ

4. กิจกรรมการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้แก่ กิจกรรมขี่จักรยาน กิจกรรมดูนก กิจกรรมพายเรือ

5. กิจกรรมการสร้างห้องเรียนธรรมชาติ

6. กิจกรรมการปรับปรุงซ่อมแซมสวนสาธารณะและอาคารสถานที่

7. กิจกรรมการจัดกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ

8. กิจกรรมการจัดทำและเผยแพร่

9. กิจกรรมการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ

นอกจากนั้น ยังมีกิจกรรมที่เป็นความร่วมมือระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง และชุมชนบางกะเจ้า ได้จัดกิจกรรมเดิน – วิ่ง การกุศล “สวนศรีนครเขื่อนขันธ์” ในวันที่ 14 มกราคม 2550 ณ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ และยังมีกิจกรรมภายในของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์อีก เช่น กิจกรรมร่วมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ ณ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เพิ่มความหนาแน่นของพื้นที่ป่าให้เป็นแหล่งผลิตอากาศบริสุทธิ์ ช่วยกรองฝุ่นละอองและมลพิษทางอากาศ ลดมลพิษทางอากาศที่เกิดจากคมนาคมในเขตเมืองให้กับประชาชนในเขตจังหวัดสมุทรปราการและกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

5.2.2 สภาพด้านกายภาพ

5.2.2.1 สภาพภูมิศาสตร์

สวนศรีนครเขื่อนขันธ์เป็นสวนสาธารณะขนาดใหญ่ มีเนื้อที่ทั้งหมดถึง 148 ไร่ ตั้งอยู่ในพื้นที่สีเขียวที่ยื่นล้ำเข้าไปในเขตกรุงเทพมหานคร หรือที่เรียกว่ากระเพาะหมู อยู่ในอาณาเขตของหมู่ที่ 9 ต.บางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ ในความดูแลรับผิดชอบโดยกรมป่าไม้ แต่ได้รับการขนานนามว่าเป็นปอดของกรุงเทพมหานคร แสดงว่ากรุงเทพมหานครได้รับประโยชน์จากสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมยากที่จะปฏิเสธได้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์แรกตั้งสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้อนุรักษ์พื้นที่เกษตรกรรมริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตรงข้ามเขตคลองเตย ย่านนาวา ให้เป็นปอดกลางเมือง ต่อมาในปี พ.ศ.

2535 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อว่า “สวนศรีนครเขื่อนขันธ์” (<http://www.samutprakan.net/5800/Learning/Ln18.htm>) และยังคงคล้องกับ กรมป่าไม้ ที่ระบุว่า สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ อยู่ในโครงการสวนกลางมหานคร ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาพื้นที่สีเขียวของป่าในเมืองให้เป็น “ปอด” ฟอกอากาศให้กับชุมชนเมืองในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

งบประมาณบำรุงรักษาและพัฒนาสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ได้จากกรมป่าไม้ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้ได้งบประมาณจำกัดค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน ฉะนั้น เมื่อกรุงเทพมหานครเป็นผู้ได้ประโยชน์จากสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ กรุงเทพมหานครจึงควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษา ปรับปรุง และพัฒนาสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ทั้งในรูปของงบประมาณ การดูแลรักษา และการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หรือที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนคนกรุงเทพฯ อย่างเช่นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แห่งอื่นๆ ให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นปอดของคนกรุงเทพฯ อย่างแท้จริง

จากการที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 9 ต.บางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ หรือบริเวณเกาะพะยอม ฝั่งตรงข้ามกรุงเทพมหานครมีแม่น้ำเจ้าพระยาคั่นกลาง ทำให้การเดินทางไปยังสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ไม่ค่อยสะดวกสบายนัก ผู้ที่มีรถยนต์ส่วนตัวต้องเดินทางอำเภอพระประแดงก่อน โดยใช้สะพานวงแหวนอุตสาหกรรม หรือลงแพขนานยนต์จากฝั่งปู่เจ้าสมิงพราย จังหวัดสมุทรปราการ มาที่อำเภอพระประแดง แล้วขับรถเข้าถนนเพชรหึงษ์จนกระทั่งมาถึงถนนวัดราษฎร์รังสรรค์แล้วเดินเข้าถนนวัดราษฎร์รังสรรค์เดินทางต่อมาที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ หรือถ้าไม่มีรถยนต์ส่วนตัวก็สามารถใช้เรือโดยสารข้ามฟากแม่น้ำเจ้าพระยาที่ทำเรือวัดคลองเตยนอก มาที่ท่าเรือหมู่ที่ 3 (ก้านขาว) ฝั่งตำบลบางกะเจ้า ระยะทางประมาณ 380 เมตร แล้วเดินทางต่อไปที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์หรือโดยจักรยานยนต์รับจ้างมาที่ปากทางเข้าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ (ซอยราษฎร์รังสรรค์ 14) ระยะทางประมาณ 730 เมตร ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเดินทางไปสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ดังที่กล่าวข้างต้นนั้นไม่สะดวกเลย ถึงแม้ว่าการข้ามฟากด้วยเรือจะมีบรรยากาศดีแต่ต้องเดินเท้าหรือโดยสารจักรยานยนต์รับจ้างอีกต่อหนึ่ง จึงจะถึงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับ (<http://prakudgallery.blogspot.com/>) ที่ระบุว่า การเดินทางทางบกติดต่อกับพื้นที่อื่นๆ มีเพียงถนนเส้นเดียวคือ ถนนเพชรหึงษ์ ข้ามคลองลัดโพธิ์ที่ตำบลตลาดออกไปยังอำเภอพระประแดง แต่การเดินทางที่สะดวกที่สุดและได้รับความนิยมมากที่สุดการเดินทางทางน้ำ โดยใช้เรือหางยาว และเรือข้ามฟาก

ดังนั้น ถ้ามีการปรับปรุง ปรับเปลี่ยน อำนวยความสะดวกในการเดินทาง ให้มีมากขึ้นกว่าเดิม ก็จะเป็นจุดส่งเสริม ชักชวนให้คนกรุงเทพมหานครหรือพื้นที่อื่นๆ ให้ความสนใจและมาเที่ยวชมสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มากยิ่งขึ้น อาทิเช่น การสร้างท่าเรือในพื้นที่ของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ริมแม่น้ำเจ้าพระยา และมีเรือข้ามฟากตรงสู่ท่าเรือดังกล่าว หรือจัดสร้างทางเดินชมธรรมชาติริมแม่น้ำจากท่าเรือหมู่ที่ 3 (ก้านขาว) ฝั่งตำบลบางกะเจ้ามายังสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ หรือจัดรถบริการรับส่งระหว่างท่าเรือหมู่ที่ 3 (ก้านขาว) ฝั่งตำบลบางกะเจ้าไปยังสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ หรือจัดให้มีรถโดยสารประจำทางวิ่งเข้าถึงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เป็นต้น

พื้นที่บางกะเจ้าเป็นพื้นที่ราบลุ่มทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมเวลาที่น้ำทะเลหนุนสูง สร้างความเสียหายแก่พืชผลและสัตว์เลี้ยง รวมทั้งสร้างความยากลำบากในการดำรงชีวิตของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ ทางราชการ ได้สร้างประตูน้ำไว้ตามปากคลองทุกแห่งที่เชื่อมติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อควบคุมระดับน้ำ ทำให้ปัญหาน้ำท่วมหมดไปแต่เกิดปัญหาน้ำขังไม่ระบาย ถ่ายเทมาแทนที่ น้ำในคลองบางช่วงถึงกับเน่าเสียไม่สามารถใช้อุปโภคและบริโภคได้ และยังเป็นที่วางไข่ของยุงลายซึ่งเป็นสาเหตุของโรคไข้เลือดออกที่สำคัญ สอดคล้องกับกรมป่าไม้ (<http://www.forest.go.th/biodiversity/news/bangkajao/bangkajao.html>) ที่มีรายงานว่า พื้นที่บางกะเจ้าไม่มีการดูแลรักษาเส้นทางน้ำไหล ทำให้คูคลองตื้นเขิน น้ำไม่สามารถไหลได้สะดวก และไม่สามารถพัดพาสารเคมี และสิ่งปนเปื้อนต่างๆ ในน้ำออกไปได้ ซึ่งสารเหล่านี้จะเป็นสาเหตุให้น้ำเน่าเสีย ดังจะเห็นได้ว่าการแก้ไขปัญหาดังกล่าวถึงแม้ว่าจะได้ผลก็ทำให้เกิดปัญหาใหม่ขึ้นมาแทนที่ การแก้ไขปัญหาคควรเน้นที่ดำเนินการแบบองค์รวม ประสานความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ทั้งหน่วยงานราชการ หน่วยงานส่วนท้องถิ่น ชุมชน และองค์กรประชาสังคม ฯลฯ ต้องเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย วิธีการ การบริหารจัดการ เพื่อให้การแก้ไขปัญหานั้นเสร็จสิ้นสมบูรณ์ไม่สร้างปัญหาอื่นๆ ต่อไปอีก

5.1.2.2 สภาพภูมิประเทศ

ภูมิประเทศของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เป็นพื้นที่ที่ท้องสวนเดิม จึงทำให้มีพันธุ์ไม้ผลมากมายหลายชนิดหลายประเภท เพราะเคยเป็นสวนเบญจพรรณมาก่อน ถึงในอดีตพื้นที่น้ำจะท่วมทำให้ไม้ผลต่างๆ เสียหาย ประกอบกับไม้ผลจำนวนมากได้ตายลงเนื่องจากอายุของต้นไม้เองที่มาก และบางส่วนขาดการดูแลรักษาอย่างถูกต้อง จากผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีความประสงค์อยากให้ฟื้นฟูพันธุ์ไม้ให้กลับคืนสู่สภาพสวนตามเดิมที่มีมาในอดีต เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้วิถีชีวิตและสัมผัสบรรยากาศต่างๆ ในอดีต ซึ่งในปัจจุบันหาพื้นที่ลักษณะนี้ที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร ได้น้อยมาก หรือแทบจะไม่ปรากฏให้เห็นเลย จึงจำเป็นต้องพิจารณาดำเนินการ โดยทันที สอดคล้องกับ (<http://prakudgallery.blogspot.com/>)

ที่ระบุว่า พื้นที่บางกะเจ้ามีต้นไม้ปลูกหนาแน่นเป็นร่องสวน ประชาชนที่ทำอาชีพทำสวนผลไม้ แม่น้ำเจ้าพระยามีระดับน้ำสูงจะท่วมพื้นที่บริเวณนี้ทำให้เปียกแฉะ ประกอบกับตอนน้ำทะเลหนุนสูงประมาณเดือนกุมภาพันธ์จนถึงเดือนพฤษภาคมน้ำจะกร่อย ทำให้มีปัญหาต่อผลผลิตการเกษตร

ในส่วนของสัตว์ที่มีอยู่ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์นั้นเกือบทั้งหมดจะเป็น นกชนิดต่างๆ ถึง 40 ชนิด มีสัตว์เลื้อยคลานด้วยนมและสัตว์เลื้อยคลานบ้างแต่ไม่มากนัก แต่สัตว์ ที่มีมากและไม่พึงประสงค์สำหรับนักท่องเที่ยวก็คือ สุนัขจรจัด และตัวเงินตัวทองหรือตะกวด ผลการวิจัยพบว่า สุนัขนั้นมีจำนวนมากพบเห็นอยู่ทั่วไป มีการถ่ายสิ่งปฏิกูลบริเวณสวนอยู่ทั่วไป ทำให้สกปรกไม่สะอาดและไม่พึงประสงค์เท่าที่ควร ในขณะที่ตัวเงินตัวทองหรือตะกวดนั้นมีพบอยู่ บ่อยครั้ง สร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับนักท่องเที่ยวที่ไม่เคยพบเห็น แต่เมื่อพบมากเข้าก็จะ เปลี่ยนเป็นความหวาดกลัวไม่พึงประสงค์เช่นเดียวกัน สอดคล้องกับ (<http://prakudgallery.blogspot.com/>) ที่ระบุว่าพื้นที่บางกะเจ้า มีสัตว์เลื้อยคลานครึ่งบกครึ่งน้ำจำพวกเต่า ตะพาบ ตัวเงินตัวทอง (เหี้ย , ตะกวด) งูกินแมลง ฯลฯ

ในขณะที่สภาพน้ำนั้นก็เป็นปัญหาค่อนข้างมาก เพราะสวนศรีนครเขื่อน ขันธ์มีสภาพเป็นสวนเก่าดังนั้นจึงมีท่อลอดอยู่ทั่วไป ประกอบกับแหล่งน้ำที่ได้ขุดสร้างขึ้นก็เป็น ปัญหาในลักษณะเดียวกัน คือ น้ำไม่มีการไหลเวียน อาจเกิดจากไม่มีการเปิดปิดประตูน้ำเพื่อระบาย น้ำ เพราะผลการวิจัยพบว่า ประตูระบายน้ำถูกทิ้งร้างไม่ได้ใช้งานมานานแล้ว นอกจากนั้นปัญหาที่ สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การระบายน้ำเร่งด่วนเพื่อ ไม่ให้น้ำท่วมเพราะมีน้ำในสวนมากเกินไป ผลการวิจัยปรากฏว่า ระบบระบายน้ำที่จัดเตรียมไว้แคบและตื้นเขินหมดแล้ว ท่อระบายน้ำเสียหาย เนื่องจากการทรุดตัวของแผ่นดิน โดยเฉพาะ โรงสูบน้ำและเครื่องสูบน้ำตามจุดต่างๆ เสียหายใช้งาน ไม่ได้ ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูระบบระบายน้ำให้พร้อมและใช้งานอยู่เป็นประจำ ซึ่ง จะเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้การบริหารจัดการน้ำในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ดำเนินการอย่างมี ประสิทธิภาพประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับกรมป่าไม้ (<http://www.forest.go.th/biodiversity/news/bangkajao/bangkajao.html>) ที่มีรายงานว่า คูคลองในพื้นที่บางกะเจ้าตื้นเขิน น้ำไม่สามารถ ไหลได้สะดวก ทำให้ไม่สามารถพัดพาสารเคมีและสิ่งปนเปื้อนต่าง ๆ ในน้ำออกไปได้ ซึ่งสาร เหล่านี้จะเป็นสาเหตุให้น้ำเน่าเสียและมีผลต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ออกทั้งหมดมีเหตุผลเป็นข้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.3.1 เขตพื้นที่บริการ

พื้นที่บริการเป็นพื้นที่สำหรับใช้ประโยชน์ของผู้มาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ได้แก่ จุดน้ำดื่ม จุดบริการเช่าเรือ-จักรยาน ชุมน ถนน ถนนทางเข้า ถนนภายในสวน ดังขยะ นิทรรศการริมทาง ทำน้ำ ทำเรือ ที่จอดรถ ที่จอดรถสำรอง บริเวณจุดจักรยาน บ้านพัก เจ้าหน้าที่ ประตูน้ำ ป้าย ป้ายชื่อสวน ม้านั่ง ระบบไฟฟ้า – แสงสว่าง ร้านค้า โรงสูบน้ำ ลานอเนกประสงค์ วงเวียนดอกไม้ ศาลา ศาลาทำเรือ สวนหึ่งห้อย สะพาน สะพานทางเข้าหลัก สะพานไม้ทอดยาว หอชมธรรมชาติ อาคารซ่อมบำรุง อาคารเรือนเพาะชำ และอาคารสำนักงาน พื้นที่มีลักษณะเรียงตัวไปตามสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสวน ทำให้มีลักษณะเป็นพื้นที่ทอดยาวไปตามถนนและสิ่งก่อสร้าง จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันได้เสื่อมโทรมไปตามกาลเวลา ชำรุดเสียหายไม่สมบูรณ์อย่างเดิม เช่น ม้านั่งและชุมน โครงสร้างผิดรูป ป้ายและนิทรรศการริมทางเก่ามีน้ำซึมขัง ข้อมูลความรู้ไม่ชัดเจน วิศวกรจราจรไม่เรียบและมีรอยแยก หรือพื้นที่บางจุดมีปริมาณการใช้งานมากขึ้นทำให้ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ เช่น ห้องน้ำไม่เพียงพอ ระบบแสงสว่างไม่เพียงพอ หรือบางจุดบริการไม่ปรากฏหลงเหลือให้เห็น เช่น จุดบริการน้ำดื่มสาธารณะ ดังนั้น จึงควรดำเนินการฟื้นฟู เพิ่มจำนวน และปรับปรุง โดยเร่งด่วน เพราะพื้นที่นี้เกี่ยวข้องและสัมพันธ์โดยตรงกับนักท่องเที่ยว ถือได้ว่าเป็นหน้าเป็นตาของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ถ้ายังคงอยู่ในสภาพเช่นนี้อาจส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวได้ สอดคล้องกับกับ (อภิวัฒน์ เศรษฐรักษ์, 2542:39 - 41) ที่ระบุว่าพื้นที่ที่ได้สูญหายหรือเสื่อมสภาพไป ควรฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ทั้งนี้รวมถึงส่วนที่เป็นพื้นที่ถือครองในปัจจุบันและไร่ร้าง รวมทั้งพื้นที่ธรรมชาติที่ถูกรบกวนจากกิจกรรมต่างๆ

5.1.3.2 เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้

พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญเพราะเป็นพื้นที่ที่มีปฏิสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวโดยตรง นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวสวนต้องใช้บริการพื้นที่นี้ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นการทำกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การพักผ่อนและศึกษาธรรมชาติ การปลูกป่า การนั่งพักผ่อนไปกับธรรมชาติ การออกกำลังกาย การเข้าค่ายพักแรม และการจัดงานในวันสำคัญต่างๆ เป็นต้น พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ วงเวียนดอกไม้ ป่าปลูก ทะเลสาบ สนามหญ้านั่งเล่น พื้นที่นี้ได้ออกแบบไว้ให้กับนักท่องเที่ยวโดยคำนึงการใช้ประโยชน์ของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก สำหรับในปัจจุบันจากผลการวิจัยพบว่า พื้นที่นี้ได้ชำรุดทรุดโทรมลงมากเมื่อเปรียบเทียบกับสภาพตอนสร้างสวนใหม่ สิ่ง

เอกสารนี้เป็นอำนาจความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวชำรุดเสียหายตามกาลเวลา บางส่วนเสื่อมโทรมเพราะขาด

ไม่ว่ากรณี การดูแลรักษา แต่อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวยังแสดงความเห็นว่า ควรปรับปรุงให้มีสภาพสมบูรณ์

เหมือนเดิมตอนแรกสร้างสวนก่อนในระยะแรก ส่วนระยะต่อไปก็เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกที่มี

ปริมาณไม่เพียงพอต่อการให้บริการนักท่องเที่ยวให้มีมากขึ้น ก็จะทำให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ กลับมาดึงดูดความสนใจของประชาชนให้มาท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ (อภิวัฒน์ เศรษฐรักษ์. 2542:39 – 41) ที่ระบุว่า พื้นที่ที่ได้สูญหายหรือเสื่อมสภาพไป ควรฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ทั้งนี้รวมถึงส่วนที่เป็นพื้นที่ถือครองในปัจจุบันและไร้ร้าง รวมทั้งพื้นที่ธรรมชาติที่ถูกครอบงำจากกิจกรรมต่างๆ

5.1.3.3. เขตสงวนสภาพธรรมชาติ

พื้นที่ส่วนนี้นับว่าเป็นจุดเด่นหรือจุดขายที่สำคัญของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เพราะวัตถุประสงค์ก็เพื่อสงวนสภาพธรรมชาติให้คงอยู่ข้างกรุงเทพมหานคร พื้นที่ส่วนนี้ได้แก่ พื้นที่เกษตรธรรมชาติ ป่าปลูก วงเวียนดอกไม้ พื้นที่ส่วนใหญ่ได้ปลูกต้นไม้ไว้ในรูปแบบของสวนพฤกษศาสตร์ ที่มีการปลูกมานานแล้วและได้มีการปลูกเสริมขึ้นใหม่ภายหลัง โดยเฉพาะพื้นที่เกษตรสมบูรณ์ซึ่งเป็นพื้นที่ดั้งเดิมที่ได้มีการอนุรักษ์เอาไว้ มีสภาพเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำและมีดินจากชั้นอยู่ทั่วไปหาพบเห็นได้ยากในพื้นที่ปริมณฑล แต่จากผลการวิจัยกลับพบว่า สภาพพื้นที่ดังกล่าวมีหญ้าและวัชพืชขึ้นรอกอยู่ทั่วไป บริเวณพื้นที่เกษตรธรรมชาติมีการเปลี่ยนแปลงสูญเสียสภาพไปมาก ได้แก่ ท้องร่องดินแข็ง มีน้ำท่วมถึงน้อย ท้องร่องมีเศษไม้แห้งสะสมอยู่ทั่วไป สอดคล้องกับ (<http://prakudgallery.blogspot.com/>) ที่ระบุว่า บริเวณพื้นที่บางกะเจ้าประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมทำสวนผลไม้แบบยกร่องและรับจ้างทั่วไป นิยมทำสวนผสม ปลูกมะพร้าว หนาก พลู หนากแดง มะม่วงน้ำดอกไม้ มะปราง ส้มโอ ขนุน ชมพู ม่าเหมียว มะละกอกกล้วย ส้ม ตลอดจนพืชผักสวนครัวอีกมากมาย สภาพแวดล้อมอันร่มรื่นยังประกอบไปด้วยพันธุ์ไม้ป่าชายเลนอีกหลากหลายชนิด โดยเฉพาะต้นจากลำพู ลำแพน โททะเล ทองหลวง เหงือกปลาหมอ ยอ สะเดา ขี้เหล็ก และข่อย พันธุ์ไม้ดั้งเดิมในพื้นที่ เช่น ดินเป็ด ลำพู ลำแพน ตะบูน ประสัก มะพูดหวด ประกอบกับคูคลองดินแข็ง น้ำไม่สามารถไหลได้สะดวกทำให้เป็นสาเหตุให้น้ำเน่าเสีย (<http://www.forest.go.th/biodiversity/news/bangkajao/bangkajao.html>)

แสดงให้เห็นว่าพื้นที่นี้ขาดการดูแลรักษาอย่างจริงจัง อาจเนื่องจากความจำกัดด้านงบประมาณ หรือข้อจำกัดในด้านอื่นๆ ดังนั้น นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งจึงมีความเห็นพ้องกัน ให้รักษาสภาพปัจจุบันไว้ให้เสียก่อน เมื่อมีโอกาส มีทุนทรัพย์ มีงบประมาณก็ค่อยฟื้นฟูจน

เอกสารนี้กลับสภาพดั้งเดิม พร้อมทั้งเพิ่มเติมสิ่งที่ยังขาดและมีความสำคัญต่อนักท่องเที่ยว เช่น ป้ายความรู้ ก็
ไม่ว่ากรณี จะทำให้พื้นที่นี้มีความสมบูรณ์ขึ้น สอดคล้องกับกรมป่าไม้ (<http://www.forest.go.th/biodiversity/>)

news/bangkajao/bangkajao.html) ที่มีรายงานว่า การขาดการดูแลรักษาเส้นทางน้ำไหล ทำให้คูคลองดินเงิน น้ำไม่สามารถไหลได้สะดวก เป็นสาเหตุให้น้ำเน่าเสีย และ (อภิวัฒน์ เศรษฐรักษ์. 2542:39 – 41) ที่ระบุว่า พื้นที่ที่ได้สูญหายหรือเสื่อมสภาพไป ควรฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ทั้งนี้ รวมถึงส่วนที่เป็นพื้นที่ถือครองในปัจจุบันและไร้ร้าง รวมทั้งพื้นที่ธรรมชาติที่ถูกครอบงำจากกิจกรรมต่างๆ

5.1.3.4. เขตกิจกรรมพิเศษ

พื้นที่นี้เป็นพื้นที่สำหรับทำกิจกรรมที่น่าสนใจ ซึ่งได้รับความนิยมมากจากนักท่องเที่ยว ได้แก่ จุดเช่าเรือคายัค-เรือถีบ จุดเช่าจักรยาน นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ตั้งร้านค้าของเอกชน ซึ่งมีรูปแบบเป็นร้านค้าจึงเป็นชั่วคราวไม่กลมกลืนกับสวนและไม่มีอาคารถาวร ฉะนั้นพื้นที่นี้ควรได้รับการปรับปรุงอย่างจริงจังและเป็นระบบ เพราะนอกจากจะเป็นการบริการนักท่องเที่ยวโดยตรงแล้ว ยังมีผลต่อภาพลักษณ์ของสวน รวมถึงความปลอดภัยต่อสุขภาพ ชีวิต และทรัพย์สินนักท่องเที่ยวอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ (อภิวัฒน์ เศรษฐรักษ์. 2542:39 – 41) ที่ระบุว่า กิจกรรมเหล่านี้มีทั้งที่สอดคล้องและขัดแย้งกับหลักการของอุทยานแห่งชาติ โดยอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของเจ้าของอุทยานแห่งชาติ

5.1.3.5. เขตหวงห้าม

พื้นที่นี้ถึงว่าจะมีชื่อว่าเป็นพื้นที่เขตหวงห้ามแต่ก็ได้หวงห้ามอย่างเด็ดขาด เพราะพื้นที่นี้เปรียบเสมือนจุดเด่นที่น่าสนใจของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เหมือนกับพื้นที่อื่นเช่นกัน พื้นที่นี้เป็นพื้นที่เฉพาะมากเพราะมีสภาพของธรรมชาติ สัตว์ พืชพันธุ์ และระบบนิเวศน์อยู่อย่างสมบูรณ์ พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ สวนหึ่งห้อย สวนนกธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่ส่วนใหญ่มีน้ำล้อมรอบหรืออยู่บนพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขัง บางพื้นที่จะมีสะพานไม้ทอดยาวทอดผ่านพื้นที่ เพื่อใช้ในการเยี่ยมชมและศึกษาธรรมชาติ หรืออาจจะมียกนักท่องเที่ยวเช่าเรือคายัค-เรือถีบเข้าไปในพื้นที่ แต่ก็ต้องระมัดระวังความปลอดภัยเป็นสำคัญ จากผลการวิจัยพบว่า พื้นที่นี้ยังมีระบบนิเวศอยู่ครบถ้วน จึงจัดได้ว่าเป็นพื้นที่ที่น่าสนใจที่จะศึกษาและเข้าชม แต่กระนั้นพื้นที่บางส่วนมีหญ้าและวัชพืชขึ้นรกอยู่ทั่วไป ตามสวนจากมีเศษใบจากแห้งสะสมอยู่หนาแน่น ซึ่งต้องเร่งดำเนินการทำความสะอาดและปรับปรุงให้นักท่องเที่ยวเห็นว่ามีความปลอดภัยในการเข้าชม ส่วนสวนหึ่งห้อยนั้นผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันยังมีหึ่งห้อยให้เห็นอยู่ถึงจะไม่มากเหมือนในอดีตก็ตาม มักจะพบเห็นหึ่งห้อยได้เฉพาะในเวลาเด็กเท่านั้น ซึ่งขณะนั้นสวนได้ปิดบริการไปแล้วเมื่อเวลา 19.00 น. ทำให้นักท่องเที่ยวไม่มีโอกาสได้พบเห็นหึ่งห้อย จัดได้ว่าเป็นการสูญเสียแหล่งท่องเที่ยวทางนิเวศน์ที่สำคัญ ให้กับ

แหล่งอื่นซึ่งอยู่ห่างไกลจากกรุงเทพมหานครหลายเท่า ดังนั้น ทางด้านสวนศรีนครเขื่อนขันธ์อาจร่วมกับชุมชนบางกระเจ้าจัดโปรแกรมท่องเที่ยวชมหึ่งห้อยขึ้น โดยมีโปรแกรมของชุมชนร่วมด้วย เช่น การรับประทานอาหารค่ำของชาวสวนโบราณก่อนการชมหึ่งห้อยเป็นต้น จากสภาพการปฏิบัติดังกล่าวมีประเด็นที่ขัดแย้งกับ (อภิวัฒน์ เศรษฐรักษ์. 2542:39 – 41) ที่ระบุว่า พื้นที่เขตหวงห้ามเป็นพื้นที่ที่ห้ามนักท่องเที่ยวเข้าโดยเด็ดขาด เพราะมีทรัพยากรธรรมชาติซึ่งถูกทำลายได้ง่าย และเมื่อถูกทำลายแล้วไม่อาจคืนสภาพดั้งเดิมได้โดยง่าย ต้องสงวนรักษาไว้อย่างเข้มงวด

5.1.3.6. เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ

พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่สภาพแวดล้อมถูกรบกวนทำลายจนเสื่อมสภาพเสียหาย แทบไม่เหลือร่องรอยของพื้นที่ที่เคยเป็นสวนผลไม้แบบขจรอง พื้นที่นี้จำเป็นต้องฟื้นฟูให้คืนสู่สภาพธรรมชาติดังเดิม จากผลการวิจัยพบว่าพื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ พื้นที่ร่องสวน สวนหึ่งห้อย และป่าในเมืองบางกระเจ้า ซึ่งมีสภาพถูกทิ้งร้าง มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรกอยู่ทั่วไป น้ำนิ่งขังบางแห่งเน่าเสีย พันธุ์ไม้ผลส่วนใหญ่ตายที่เหลือก็เสื่อมโทรมใกล้ตาย พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่อยู่หรือเคยเป็นพื้นที่ประเภทอื่นของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มาก่อน ทำให้การฟื้นฟูต้องยึดตามพื้นที่หลักเป็นสำคัญ เพื่อความกลมกลืนและสอดคล้องกันของพื้นที่ ฉะนั้น การดำเนินการปรับปรุงพื้นที่นี้ต้องมีรายละเอียดมาก มีหลายรูปแบบตามสภาพของพื้นที่นั้นๆ สอดคล้องกับ (อภิวัฒน์ เศรษฐรักษ์. 2542:39 - 41) ที่กล่าวว่า เขตนี้ในปัจจุบันได้สูญหายหรือเสื่อมสภาพไป จึงควรฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม

5.1.3.7. เขตกันชน

พื้นที่นี้เป็นเขตที่อยู่ริมขอบแนวพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ของชุมชนหรือพื้นที่ทำกินของราษฎรในตำบลบางกระเจ้า พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ คลองสะพานทางท้ายกระดบคอนกรีต รั้ว - ประตูทางเข้า และร้านค้า สอดคล้องกับ (ฐาдини พงษ์รูป. 2550) ที่กล่าวว่า เขตกันชนเป็นเขตที่อยู่ริมขอบแนวอุทยานแห่งชาติ ที่มีอาณาเขตที่ติดต่อกับชุมชนหรือพื้นที่ทำกินของราษฎร เป็นเขตที่กำหนดขึ้นเพื่อรองรับผลกระทบที่อาจเกิดกับทรัพยากรในเขตอุทยานแห่งชาติ เนื่องมาจากการที่ชุมชนเข้ามาใช้พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า เป็นพื้นที่ที่บริหาร จัดการ ดูแลรักษาค่อนข้างลำบาก เพราะพื้นที่บางส่วนอยู่นอกเหนือความ

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 5 นครสวรรค์
ไม่ว่ากรณีใดๆ สามารถดำเนินการได้เพียงบางอย่างเท่านั้น เช่น สร้างรั้ว สร้างซุ้มประตูทางเข้า เป็นต้น ไปใช้

5.1.4. ด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

5.1.4.1. สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

สถานที่ท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์สามารถแบ่งออกได้หลายพื้นที่ ได้แก่ สนามหญ้านั่งเล่น พื้นที่ป่าปลูก วงเวียนดอกไม้ ทะเลสาบ พื้นที่ชุ่มน้ำ สวนนภธรรมชาติ พื้นที่เกษตรอนุรักษ์ อาคารเพาะชำ ร่องสวนเดิม สวนหึ่งห้อย ปากกลางเมืองบางกะเจ้า และเขตกันชน พื้นที่แต่ละพื้นที่มีเอกลักษณ์ ประโยชน์การใช้สอย รูปแบบต่างกันออกไป จากผลการวิจัยในปัจจุบันพบว่า มีความเสื่อมโทรมของพื้นที่ต่างๆ อย่างกว้างขวาง เมื่อทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ และทำให้เห็นปัญหาที่เป็นสาเหตุของความเสื่อมโทรมในปัจจุบัน โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้คือ ปัญหาความเสื่อมโทรมของพื้นที่ รวมทั้งเครื่องมืออุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่นั้นๆ ส่วนใหญ่เกิดจาก การเสื่อมถอยทรุดโทรมตามกาลเวลา เพราะสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2520 หรือประมาณ 33 ปีล่วงมาแล้ว ประกอบกับพื้นที่บริเวณสวนศรีนครเขื่อนขันธ์หรือตำบลบางกะเจ้านั้นเป็นพื้นที่ที่มีปลวกอาศัยอยู่มากมาย อุปกรณ์ต่างๆ ที่มีไม้เป็นส่วนประกอบจะโดนปลวกกินทำลายทั้งหมดเหลือแต่ส่วนที่ไม่ใช่ไม้ไว้

ปัญหาเรื่องความสะอาดของพื้นที่บริการในสวนก็เป็นปัญหาที่พบได้ทั่วไป ทั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากกระบวนการจัดการ การบำรุงรักษาของสวนเอง แต่ที่จะปฏิเสธไม่ได้ก็คือ นักท่องเที่ยวเองก็มีส่วนในปัญหานี้ไม่น้อยเหมือนกัน และสิ่งที่มั่นใจว่าเป็นต้นตอสำคัญของปัญหาก็คือ การขาดเงินงบประมาณในการดูแล บำรุง รักษา พัฒนา ต่อเติม และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสวนศรีนครเขื่อนขันธ์อยู่ภายใต้สังกัดของกรมป่าไม้ ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่ต้องดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์หรือพื้นที่ลักษณะใกล้เคียงกันอื่นๆ ทั่วประเทศ ทำให้เมื่อจัดระดับความสำคัญแล้วสวนศรีนครเขื่อนขันธ์อาจมีความสำคัญและมีความจำเป็นเร่งด่วนน้อยกว่าพื้นที่อื่นๆ จึงเป็นสาเหตุทำให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณน้อย แต่ถึงอย่างไรผลการวิจัยชี้ชัดได้ว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการให้ฟื้นฟู ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้กลับสู่สภาพเดิมเหมือนแรกก่อตั้ง ถ้าจะมีการพัฒนาก็เน้นต้องไม่ทำลายสภาพแวดล้อมแบบเดิม หรือเสริมสภาพเดิมให้สมบูรณ์ขึ้นจะเป็นการดียิ่ง สอดคล้องกับกับ (อภิวัฒน์ เศรษฐรักษ์, 2542:39 - 41) ที่ระบุว่า พื้นที่ที่ได้สูญหายหรือเสื่อมสภาพไป ควรฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพเดิม ทั้งนี้รวมถึงส่วนที่เป็นพื้นที่ถือครองในปัจจุบันและไร้ร้าง รวมทั้งพื้นที่ธรรมชาติที่ถูกรบกวนจากกิจกรรมต่างๆ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ นอกจากนั้น ควรมีการกำหนดนโยบายสนับสนุนอย่างเป็นทางการและต่อเนื่องระยะยาว มีการจัดกิจกรรม โดยความรักผิชอบของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เอง หรือร่วมกับ

ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน หรือแม้กระทั่งกรุงเทพมหานครเพื่อสร้างสรรค์รูปแบบกิจกรรมที่น่าสนใจ แต่ยังคงเน้นเอกลักษณ์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก เช่น กิจกรรมค่ายเยาวชน กิจกรรมค่ายลูกเสือ การฝึกอบรมนักท่องเที่ยวหรือประชาชน การฝึกอบรมคุณก การปั่นจักรยาน และส่งเสริมงานด้านวิชาการ เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวนอกจากจะเป็นการใช้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เต็มประสิทธิภาพแล้ว อาจเป็นหนทางในการสร้างรายได้จากการจัดกิจกรรม เพื่อนำมาฟื้นฟูและบำรุงรักษาสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เอง โดยไม่ต้องรบกวนงบประมาณจากกรมป่าไม้ต้นสังกัดที่มีปริมาณจำกัด สอดคล้องกับหน้าที่และเป้าหมายในบริหารจัดการสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ของกรมป่าไม้ที่กำหนดให้มีการจัดทำแผนการดูแลรักษาพื้นที่สวนสาธารณะและพฤกษชาติ สวนป่าและสวนสมุนไพร กำหนดมาตรการและวิธีการจัดการเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือระบบนิเวศตามธรรมชาติในพื้นที่ (<http://www.forest.go.th/biodiversity/news/bangkajao/bangkajao.html>)

5.1.4.2. ประเพณีวัฒนธรรม

สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ตั้งอยู่ในพื้นที่ของชาวมอญโบราณ ประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมล้วนเป็นชาวมอญเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น จึงควรนำจุดเด่นหรือจุดแข็งของประเพณี วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ที่รู้จัก โดยทั่วไปมาใช้ในการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างสวนศรีนครเขื่อนขันธ์กับชุมชน เพื่อดำรงซึ่งวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม และเป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชนและสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เป็นจุดสนใจและเป็นที่รู้จัก โดยทั่วไป นอกจากนั้นยังอาจเป็นการหารายได้เข้าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์อีกทางหนึ่งด้วย แต่เมื่อพิจารณาผลการวิจัยกลับพบว่า นักท่องเที่ยวไม่เคยพบเห็นกิจกรรมการท่องเที่ยวทางประเพณีวัฒนธรรมในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เลย แสดงให้เห็นถึงความเสียหายของภูมิปัญญาและทรัพยากรทางชาติพันธุ์ สอดคล้องกับรายงานของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ที่ระบุว่า ทางสวนและหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งชุมชนมีการจัดกิจกรรมประเภทกิจกรรมเดิน – วิ่ง การกุศล กิจกรรมเดินเพื่อสุขภาพ และกิจกรรมปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ ฯลฯ แต่ไม่พบว่า มีการจัดกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เลย (<http://www.forest.go.th/biodiversity/news/bangkajao/bangkajao.html>) ถึงสภาพปัจจุบันจะเป็นอย่างไรแต่ถ้ามีการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ก็อาจจะเป็นการเปิดศักราชใหม่ของ

เอกสารนี้ชุมชนตำบลบางกะเจ้าเองและของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์อันสดใสในอนาคต ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวอย่างจริงจังถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.4.3. เทศกาลการท่องเที่ยว

จากในอดีตมีรายงานว่า หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้จัดเทศกาลกาลเพื่อ สนับสนุนการท่องเที่ยวในวันสำคัญต่างๆ เพื่อหารายได้ไปพัฒนา ปรับปรุง สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ใน รูปแบบต่างๆ ได้แก่ การปลูกป่า การวิ่งการกุศล ฯลฯ แต่จากผลการวิจัยในปัจจุบันกลับพบว่า นักท่องเที่ยวไม่เคยพบเห็นการจัดเทศกาลการท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เลย ซึ่งขัดแย้งกับ การดำเนินงานจริงในของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ที่มีการจัดเทศกาลการท่องเที่ยวเพื่อหารายได้ไป พัฒนา ปรับปรุง สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในรูปแบบต่างๆ อยู่เป็นประจำ เช่น องค์การบริหารส่วน จังหวัดสมุทรปราการ ร่วมกับอำเภอพระประแดง และชุมชนบางกะเจ้าจัดกิจกรรมเดิน – วิ่ง การ กุศล “สวนศรีนครเขื่อนขันธ์” ในวันที่ 14 มกราคม 2550 และกิจกรรมเดิน – วิ่งเฉลิมพระเกียรติ “วิ่งซูเปอร์ 17 กิโลเมตร มิณี มารารอน” ระยะทาง 8 กิโลเมตร เป็นต้น(<http://www.forest.go.th/biodiversity/news/bangkajao/bangkajao.html>) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยว ไม่ตรงกับเทศกาลที่มีการจัดกิจกรรมต่างๆ หรืออาจเกิดจากกิจกรรมไม่ได้มีการจัดบ่อยนัก นานๆ ครั้งถึงมีการจัดสักกิจกรรมหนึ่ง จึงทำให้นักท่องเที่ยวไม่เคยพบเห็นกิจกรรมดังกล่าวเลย

5.1.4.4 ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว

ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์นั้น เป็นการท่องเที่ยวไปเพื่อการพักผ่อนกับธรรมชาติ ศึกษาชีวิตพืชและสัตว์ รวมถึงวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนบริเวณรอบสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ โดยกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุด จากผลการวิจัย คือ การขี่จักรยานชมสวน รองลงมาคือ พายเรือคายัค พักผ่อนหย่อนใจไปกับ ธรรมชาติ ถ่ายภาพทิวทัศน์ คุนภชนิดต่างๆ ออกกำลังกายกลางแจ้ง เดินท่องเที่ยวไปกับธรรมชาติ ศึกษาวิถีธรรมชาติ และการชมทิวทัศน์บนหอชมธรรมชาติ ตามลำดับ สอดคล้องกับการท่องเที่ยว แห่งประเทศไทย (<http://tat.or.th/thai/misc/enviro/index/html>) ที่กำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ว่ามี 2 ลักษณะคือ กิจกรรมหลัก เช่น กิจกรรมการเดินป่า กิจกรรมศึกษาธรรมชาติ กิจกรรม ถ่ายรูปธรรมชาติ กิจกรรมส่องดูนก กิจกรรมศึกษาที่เขี้ยวถ้ำ กิจกรรมพายเรือแคนู เรือคายัค เรือใบ เรือใบ เป็นต้น และกิจกรรมเสริม เช่น กิจกรรมชมทิวทัศน์ธรรมชาติในบรรยากาศที่สงบ ขี่จักรยาน ตามเส้นทางธรรมชาติ กิจกรรมปีนไต่เขา กิจกรรมพักผ่อนด้วยเต็นท์ และกิจกรรมเที่ยวน้ำตก เป็น ต้น แต่กิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวก็มีได้ดำเนินไปอย่างสะดวกสบายอย่างที่ควรจะเป็น เพราะ

เอกสารนี้เป็นที่
ไม่ว่ากรณี
นักท่องเที่ยวได้พบปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการทำกิจกรรมหลายอย่าง ที่สำคัญคือ ถนนที่ใช้ทำ
กิจกรรมต่างๆ เช่น ขี่จักรยาน เดินท่องเที่ยว ออกกำลังกายแต่กร้าวเสียวหายอยู่ทั่วไป นอกจากนี้

หอชมทิวทัศน์ธรรมชาติยังสกปรก ซึ่งอาจจะเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวประทับใจ กิจกรรมนี้เป็นลำดับสุดท้ายก็เป็นไปได้

5.1.4.5 เส้นทางท่องเที่ยว

เส้นทางท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีความสัมพันธ์โดยตรงกับ นักท่องเที่ยว เพราะกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวทำในสวนจะต้องใช้หรือทำบนเส้นทางที่ได้มีการ จัดเตรียมไว้ เส้นทางท่องเที่ยวดังกล่าวคือ เส้นทางเดินเท้า เส้นทางการวิ่งออกกำลังกาย เส้นทาง จักรยานท่องเที่ยว และเส้นทางน้ำ จากผลการวิจัยนักท่องเที่ยวระบุว่า เส้นทางเดินเท้าท่องเที่ยวมี ความซับซ้อนเกินไป นักท่องเที่ยวต้องการเพิ่มเส้นทางเดินเท้ามากที่สุด รองลงมาคือ เพิ่มเส้นทาง จักรยาน เพิ่มเส้นทางน้ำ และเพิ่มเส้นทางรูปแบบใหม่ ตามลำดับ การเพิ่มเส้นทางดังกล่าวจะทำให้ นักท่องเที่ยวมีกิจกรรมทำมากขึ้น มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ทำให้สามารถกระจายนักท่องเที่ยวไป ตามแหล่งกิจกรรมต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง นอกจากนั้น ยังเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับ ประชาชนในท้องถิ่นอีกด้วย สอดคล้องกับ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542 : 24) ที่ระบุว่า ทางเดินมีการใช้งานมากและใช้งานอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา เช่น เส้นทางเดินป่า เส้นทางสื่อ ความหมาย เส้นทางศึกษาธรรมชาติ รวมถึงทางจักรยาน ซึ่งมีกิจกรรมขี่จักรยานชมธรรมชาติ มี ผู้ให้ความสนใจการขี่จักรยานเสือภูเขาในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติมากขึ้น

5.1.4.6 สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีอยู่มากมายหลายชนิดหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ในสวน มีหน้าที่คุณลักษณะ คุณประโยชน์แตกต่างกัน ซึ่งล้วนแต่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เช่น ถนนต่างๆ ที่จอดรถ สะพานต่างๆ กลุ่มอาคารกองอำนวยการ ห้องน้ำ ลานอเนกประสงค์ ร้านค้า จุดบริการเช่าเรือและ จักรยาน หอชมธรรมชาติ ลานนั่งเล่น ทำน้ำ ศาลา ม้านั่ง ชุมน ป้าย แผนที่ ดังขยะ ไฟฟ้าและแสงสว่าง กระถางต้นไม้ รั้ว เป็นต้น สอดคล้องกับ(การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2542 : 24) ที่ระบุว่า สิ่งอำนวยความสะดวกเป็นบริเวณพื้นที่และโครงสร้างสิ่งปลูกสร้างต่างๆ ที่ผู้บริหารจัดการแหล่ง ท่องเที่ยวจัดให้มีขึ้นภายในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อรองรับกิจกรรมของผู้มาเยือนและกิจกรรมในการ บริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น พื้นที่ปิกนิก ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บ้านพัก นักท่องเที่ยว บ้านพักเจ้าหน้าที่ ห้องน้ำ ห้องสุขา ร้านอาหาร ลานจอดรถ ถนนและทางเดินเท้า พื้นที่ การเดินที่ ป้ายสื่อความหมาย โคมไฟ ม้านั่ง ดังขยะ ระบบกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสีย และอื่นๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสาร และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
แต่เมื่อระยะเวลาล่วงเลยไปย่อมเสื่อมสภาพ ผุพัง เสียหายไปตามกาลเวลา จากผลการวิจัย นักท่องเที่ยวระบุว่าพบเห็นปัญหาความเสื่อมโทรมต่างๆ อยู่ทั่วไป สิ่งอำนวยความสะดวกบางชนิด

สามารถซ่อมแซมได้ แต่บางชนิดนั้นจัดสร้างหรือจัดหาใหม่จะคุ้มค่ากว่า แต่ถึงอย่างไรนักท่องเที่ยวก็มีความต้องการให้มีการปรับปรุงฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิมเมื่อแรกสร้าง บางชนิดไม่สามารถฟื้นฟูซ่อมแซมได้ก็ควรจัดหาใหม่มาทดแทน นอกจากนั้น ควรมีการจัดระเบียบการใช้งานร่วมด้วยก็จะ เป็นผลดีมาก สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกบางชนิดเมื่อแรกตั้งสวนอาจมีจำนวนเพียงพอ เหมาะสมขณะนั้น แต่ในปัจจุบันสถานการณ์เปลี่ยนไปมีนักท่องเที่ยวต้องการใช้บริการมากขึ้น ทำให้สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่เดิมนั้นมีจำนวนไม่เพียงพอ ก็จำเป็นต้องจัดสร้างจัดหาเพิ่มขึ้น เช่น ห้องน้ำ ดงขยะ ป้ายต่างๆ และถนนต่างๆ เป็นต้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยทำให้ทราบถึงสภาพและปัญหาทางกายภาพ ตลอดจนความต้องการในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ดังนี้

5.3.1 แนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แบ่ง ออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

5.3.1.1 แนวทางในการปรับปรุงสภาพพื้นที่ทางกายภาพของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

1. **สภาพภูมิศาสตร์** ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์ ทำให้ทราบว่าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีสิ่งดึงดูดใจสำหรับนักท่องเที่ยว คือ เป็นพื้นที่สีเขียวที่ยืนล้ำเข้าไปในเขต เมืองของกรุงเทพมหานคร ความมีชื่อเสียงความเป็นปอดของกรุงเทพมหานคร การอนุรักษ์ภาพของ สวนผลไม้และวิถีชีวิตของกรุงเทพมหานครในสมัยก่อน และยังมีความต้องการให้มีบริการ ยานพาหนะสำหรับการเดินทางมาที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์จากท่าเรือ ป้ายรถเมล์ ฯลฯ

ผู้วิจัยจึงมีแนวทางในการปรับปรุงการเดินทางมาท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ของ นักท่องเที่ยว โดยใช้ยานยนต์สาธารณะและทำการประชาสัมพันธ์ข้อมูลสิ่งดึงดูดใจของสวนศรีนคร เขื่อนขันธ์ คือ เป็นพื้นที่สีเขียวที่ยืนล้ำเข้าไปในเขตเมืองของกรุงเทพมหานคร ความมีชื่อเสียงความ เป็นปอดของกรุงเทพมหานคร การอนุรักษ์ภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของกรุงเทพมหานครใน สมัยก่อน ดังนี้

1.1 จัดหาสถานที่สำหรับเป็นจุดจอดรถบริการสาธารณะตามแหล่ง

ชุมชนต่างๆ ที่เป็นศูนย์รวมของประชาชน ได้แก่ ท่าเรือหมู่ที่ 3 (ก้านขนขาว) ท่าเรือเพชรหึงษ์ ท่าเรือ

เวกสารนี้ วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการนำนักท่องเที่ยวไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ดัดตั้งป้ายข้อมูลเพื่อประชาสัมพันธ์สวนศรินครเขื่อนจันทน์ไว้ตามจุดจรถบริการสาธารณะเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวสวนศรินครเขื่อนจันทน์

1.3 ดัดตั้งป้ายบอกเส้นทางให้มากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยวสวนศรินครเขื่อนจันทน์

1.4 จัดยานพาหนะไว้ที่จุดจรถบริการสาธารณะ โดยให้ชาวบ้านในพื้นที่มีส่วนร่วมกับการสวนศรินครเขื่อนจันทน์ เพราะมีความพร้อมอยู่แล้วและสามารถประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวสวนศรินครเขื่อนจันทน์ได้ด้วย รูปแบบพาหนะที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่จักรยาน 3 ล้อ สำหรับทำเรือหมูที่ 3 (ก้านนขา) รถ 3 ล้อเครื่อง และควรมีจักรยานยนต์รับจ้าง เพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 5.4 แนวทางในการปรับปรุงเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยวสวนศรินครเขื่อนจันทน์ และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง

ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
1. ดัดตั้งป้ายบอกเส้นทางให้มากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยวสวนศรินครเขื่อนจันทน์	1. จัดหาสถานที่สำหรับเป็นจุดจรถบริการยานยนต์สาธารณะตามแหล่งชุมชนต่างๆ ที่เป็นศูนย์รวมของประชาชน 2. ดัดตั้งป้ายข้อมูลเพื่อประชาสัมพันธ์สวนศรินครเขื่อนจันทน์ ไว้ที่จุดบริการยานยนต์สาธารณะ 3. จัดหายานพาหนะไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว รูปแบบพาหนะที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่จักรยาน 3 ล้อ สำหรับทำเรือหมูที่ 3 (ก้านนขา) รถ 3 ล้อ	1. จัดหาสถานที่สำหรับเป็นจุดจรถบริการยานยนต์สาธารณะตามแหล่งชุมชนต่างๆ ที่เป็นศูนย์รวมของประชาชน 2. ดัดตั้งป้ายให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสวนศรินครเขื่อนจันทน์ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้ ทราบที่จุดจรถบริการยานยนต์สาธารณะ 3. ดัดตั้งป้ายบอกเส้นทางให้มากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางมาท่องเที่ยวสวนศรินครเขื่อนจันทน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษา ซึ่งแม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกหรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของเอกสาร

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

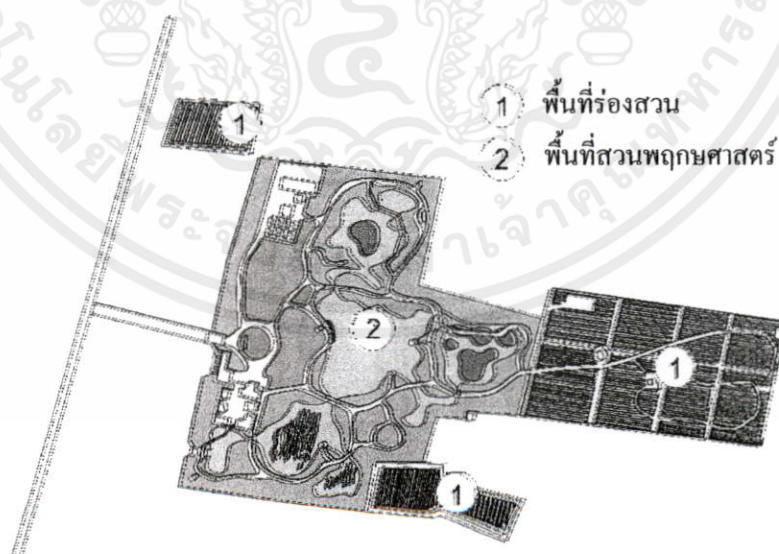
ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
	ล้อเครื่อง และควรมีจักรยานชนิดรับข้างเพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยว	4. จัดหายานพาหนะไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว

หมายเหตุ : แบบแนวทางการปรับปรุงแสดงอยู่ในภาคผนวก ฉ

2. สภาพภูมิประเทศ ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ต้องการอนุรักษ์ภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของกรุงเทพมหานครในสมัยก่อน ต้องการปลูกพันธุ์ไม้เพิ่มเติม คือ พันธุ์ไม้ดอก พันธุ์ไม้สวนและพันธุ์พืชสวนครัว ต้องการระบบจัดการน้ำให้มีการถ่ายเทน้ำที่ดี

ผู้วิจัยจึงมีแนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิประเทศ ดังนี้

2.1 ปรับปรุงสภาพภูมิประเทศพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์สามารถแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 พื้นที่ คือ พื้นที่ร่องสวนและพื้นที่ในโครงการสวนพฤกษศาสตร์ ในการปรับปรุงสภาพภูมิประเทศพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ แยกพื้นที่ในการปรับปรุงออกเป็น 2 พื้นที่ คือ

เอกสารนี้ภาพที่ 5.1 ที่แสดงการแบ่งพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณี **ที่มา**: จากการสำรวจเดือนมกราคม พ.ศ. 2553 อย่างจริงจังของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.1 พื้นที่ร่องสวน มีแนวทางปรับปรุง ดังนี้

2.1.1.1 ทำความสะอาดพื้นที่ร่องสวน กำจัด ขยะ หญ้า - วัชพืช เศษกิ่งไม้ - ใบไม้แห้ง

2.1.1.2 ขุดลอกท้องร่องให้ได้มาตรฐาน ทำให้น้ำไหลเวียนไม่อยู่ในสภาพน้ำขัง จะได้เป็นที่อาศัยที่เหมาะสมของปลา และใช้สำหรับรดน้ำต้นไม้

2.1.1.3 ปรับปรุงพื้นที่ร่องสวนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมสำหรับการปลูกพันธุ์ไม้ผล ซึ่งเป็นพื้นที่ดั้งเดิมของบางกะเจ้า คือ การปลูกสวนผลไม้แบบร่อง โดยต้องการอนุรักษ์สภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของกรุงเทพมหานครในสมัยก่อนด้วย

2.1.2 พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ แนวทางในการปรับปรุง คือ ให้อนุรักษ์สภาพเดิมในปัจจุบันเอาไว้เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้กับนักท่องเที่ยว

2.2 พืชพันธุ์ไม้ มีแนวทางปรับปรุงเกี่ยวกับพืชพันธุ์ไม้ ดังนี้

2.2.1 ตามพื้นที่ร่องสวน ให้ปลูกพันธุ์ไม้ผลทดแทนพันธุ์ที่ปลูกขึ้นใหม่ในปัจจุบัน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ของดั้งเดิมของพื้นที่บางกะเจ้าคือสภาพร่องสวนไว้ค่อยๆ ปรับไปโดยไม่ให้กระทบเกี่ยวกับการอาศัยอยู่ของสัตว์ปีก จนสภาพร่องสวนกลายเป็นสวนผลไม้ ผลไม้ที่มีชื่อเสียงของพื้นที่บางกะเจ้า คือ มะม่วงน้ำดอกไม้ ส้มโอ เป็นต้น ควรมอบให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในด้านนี้ ดูแลเป็นประจำ

2.2.2 รักษาต้นไม้ใหญ่และพันธุ์ไม้ดั้งเดิมไว้ ไม่ควรตัดทิ้งอย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะ ต้นลำพูเพราะว่าต้นลำพูกับหิ้งห้อยจะอยู่คู่กันเสมอ

2.2.3 ควรเพิ่มไม้ดอกเพื่อความสดชื่นสวยงาม ได้แก่ บริเวณริมทางเดิน ม้านั่ง ป้าย ชุมน บริเวณวงเวียนดอกไม้ ริมสนามหญ้านั่งเล่น

2.3 สภาสัตว์ มีแนวทางปรับปรุงเพิ่มพันธุ์สัตว์ปีก คือ การปลูกพันธุ์ไม้ให้เหมาะสมสำหรับการเป็นที่อยู่ของสัตว์ปีก การปลูกต้นไม้ใหญ่จะทำให้พื้นที่ที่ร่ม และพันธุ์ไม้หลายชนิด ที่มีเรือนยอดต่างๆ กัน จะทำให้นกเข้าไปอาศัยอยู่ การปลูกพันธุ์ไม้ดอก จะทำให้มีแมลงและผีเสื้อ มาปรากฏให้เห็นเสมอ การที่น้ำไหลเวียนตามธรรมชาติจะทำให้เป็นที่อยู่ของปลา สัตว์ที่ควรนำมาปล่อยเพิ่ม คือ สัตว์พื้นถิ่นของบางกะเจ้า

2.4 สภาพน้ำ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีระบบบริหารจัดการน้ำเฉพาะที่ติดอยู่แล้ว แนวทางปรับปรุงที่เหมาะสมก็คือ ซ่อมแซมระบบบริหารจัดการน้ำเดิม ในส่วนที่เสียและติดตั้งใหม่ในส่วนที่ใช้งานไม่ได้ เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำทำงานได้อย่างสมบูรณ์

2.4.1 พยายามระบายน้ำเข้า - ออกอยู่เสมอเพื่อจะได้ น้ำที่มีคุณภาพดี และควรขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการปิด - เปิดประตูน้ำที่เชื่อมแม่น้ำเจ้าพระยา ควรมอบให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในด้านนี้ดูแลเฉพาะ

2.4.2 ทำการขุดลอกคลองบางกระเบื้องล่าง คลองยายขาบ และคลองตาชู เพื่อเพิ่มพื้นที่การระบายน้ำให้มากขึ้น

ตารางที่ 5.5 แนวทางในการปรับปรุงสภาพภูมิประเทศของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง

ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
<p>1. ปรับปรุงพื้นที่ร่องสวนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมสำหรับการปลูกไม้ผล ซึ่งเป็นพื้นที่ดั้งเดิมของบางกะเจ้า</p> <p>2. ปลูกผลไม้ที่มีชื่อเสียงของพื้นที่บางกะเจ้า คือ มะม่วงน้ำดอกไม้ ส้มโอ เป็นต้น</p> <p>3. ปรับปรุงซ่อมแซมระบบบริหารจัดการน้ำเดิม ให้สามารถกลับมาทำงานใหม่ได้อย่างสมบูรณ์</p> <p>4. ขุดลอกคลองบางกระเบื้องล่าง คลองยายขาบ และคลองตาชู เพื่อเพิ่มพื้นที่การระบายน้ำให้มากขึ้น</p>	<p>1. เพิ่มพันธุ์ไม้ดอก ตามริมทางเดิน ม้านั่ง ป้าย ชู่ม บริเวณวงเวียนดอกไม้ สนามหญ้านั่งเล่น</p> <p>2. ปลูกต้นไม้ใหญ่ที่มีเรือนยอดต่างๆ กัน เพื่อให้ร่มเงาและเป็นที่อยู่ของนก</p> <p>3. ปล่ยสัตว์พื้นถิ่นของพื้นที่บางกะเจ้าเพิ่มขึ้นในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์</p>	<p>1. ปรับปรุงพื้นที่ร่องสวนให้พร้อมสำหรับการปลูกไม้ผล</p> <p>2. ปรับปรุงซ่อมแซมระบบบริหารจัดการน้ำเดิม ให้สามารถนำกลับมาใช้งานใหม่ได้อย่างสมบูรณ์</p> <p>3. ขุดลอกคลองบางกระเบื้องล่าง คลองยายขาบ และคลองตาชู</p> <p>4. ปลูกผลไม้ที่มีชื่อเสียงของพื้นที่บางกะเจ้า</p> <p>5. เพิ่มพันธุ์ไม้ดอก</p> <p>6. ปลูกต้นไม้ใหญ่ที่มีเรือนยอดต่างๆ กัน</p> <p>7. ปล่ยสัตว์พื้นถิ่นของพื้นที่บางกะเจ้าเพิ่มขึ้น</p>

หมายเหตุ : แบบแนวทางการปรับปรุงแสดงอยู่ในภาคผนวก ฉ

5.3.1.2 แนวทางในการปรับปรุงการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์ ออกเป็น 7 เขต ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ตีพิมพ์ไว้เพื่อใช้ในการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ข้อมูลนี้ไปยังสื่อหรือช่องทางอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมศิลปากร

1. เขตบริการ ผลจากวิจัยทำให้ทราบว่าสวนศรีนครมีกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น จึงมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เขตบริการจึงมีเนื้อที่เพิ่มมากขึ้น ดังในภาพที่ 5.2

2. **เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้** สิ่งอำนวยความสะดวกในเขตพื้นที่นี้ส่วนใหญ่เป็นการซ่อมของเก่าให้กลับมาใช้งานใหม่ได้ดั้งเดิม มีเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงเล็กน้อย เช่น อุปกรณ์แสงสว่าง ม้านั่ง และจุดน้ำดื่ม จึงมีการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ใช้ประโยชน์เพียงเล็กน้อย ดังในภาพที่ 5.2

3. **เขตสวนสภาพธรรมชาติ** เขตพื้นที่นี้ทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ปลูกพันธุ์พืชหลายชนิดไว้ให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาศึกษาพันธุ์ไม้ตามแนวทางของสวนพฤกษศาสตร์ พื้นที่ร่องสวนเดิมซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่พุทธธรรมชาติดีแนวทางในการปรับปรุงเป็นสวนผลไม้ตามเดิมซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่บางกะเจ้า เมื่อพื้นที่ร่องสวนถูกปรับปรุงแล้ว จึงเปลี่ยนแปลงไปเป็นเขตพื้นที่สวนสภาพธรรมชาติ ดังในภาพที่ 5.2

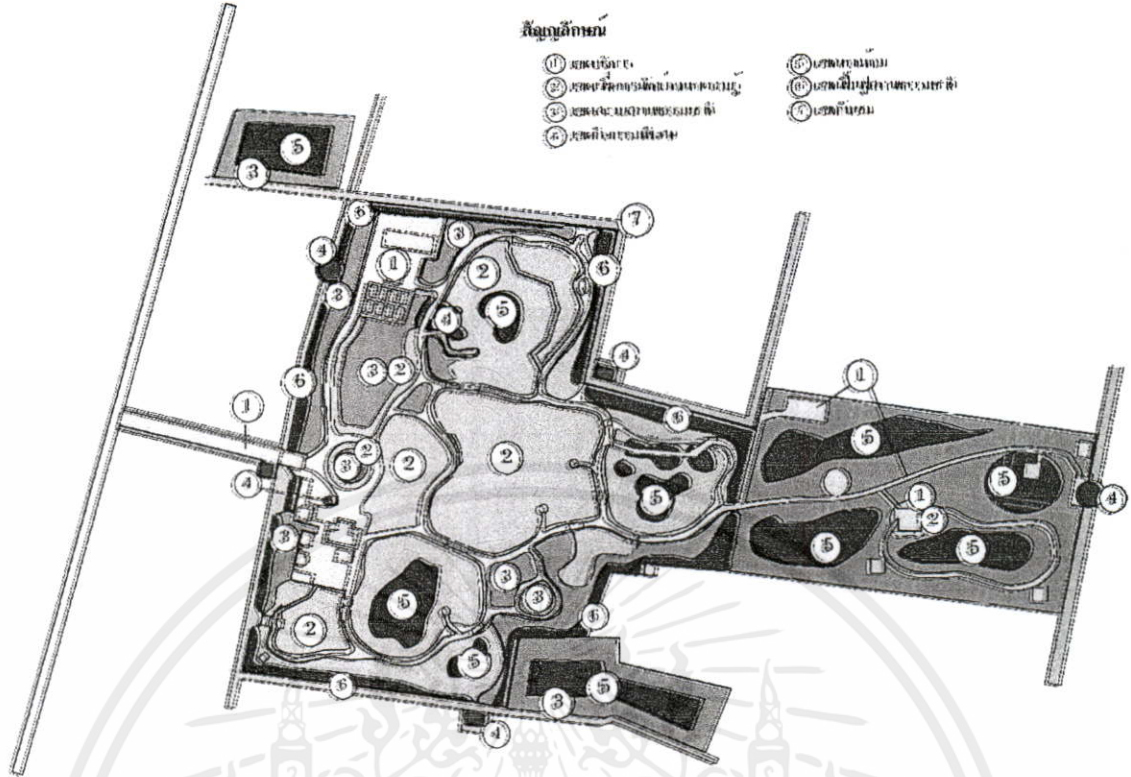
4. **เขตกิจกรรมพิเศษ** มีการเพิ่มเติมเขตพื้นที่กิจกรรมพิเศษเพิ่มขึ้น เพราะว่ามีกิจกรรมที่ทำเรือเพิ่มขึ้น 2 แห่ง และจุดบริการเช่าเรือ เพิ่มมากขึ้น ดังในภาพที่ 5.2

5. **เขตหวงห้าม** มีการเพิ่มเขตพื้นที่หวงห้ามเพิ่มมากขึ้น เพราะว่าการให้พื้นที่ใจกลางบริเวณร่องสวนพื้นที่ร่องสวนมีความสมบูรณ์ ไม่มีความต้องการให้ถูกรบกวน เนื่องจากพื้นที่นี้มีหิ้งห้อยอาศัยอยู่ ดังในภาพที่ 5.2

6. **เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ** พื้นที่เกษตรธรรมชาติจะมีพืชดั้งเดิม คือ จาก และพันธุ์ไม้ที่อยู่ตามริมขอบพื้นที่ของพื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ ซึ่งมักจะถูกทอดทิ้งและมีวัชพืชขึ้นรก จึงกำหนดพื้นที่ตามขอบรอบสวนพฤกษศาสตร์ซึ่งเป็นเขตสวนสภาพธรรมชาติให้เป็นเขตพื้นที่พุทธสภาพธรรมชาติ ดังในภาพที่ 5.2

7. **เขตกันชน** เป็นเขตสาธารณะ มีคลองและสะพานทางเดินคอนกรีตทอดยาวคั่นกลาง จะมีกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น คือ ทำเรือ และจุดบริการเช่าเรือและจักรยาน ทำให้มีผู้มาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น แต่เขตพื้นที่ยังเหมือนเดิม ดังในภาพที่ 5.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.2 : แสดงการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์หลังการปรับปรุง
ที่มา : จากการวิจัยเดือนเมษายน พ.ศ. 2553

จากการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ดังกล่าวจะทำให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์รักษา
ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ให้คงอยู่ และมีแนวทางการจัดพื้นที่ให้เหมาะสมเพื่อดำเนินการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ สามารถออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละเขตได้อย่างเหมาะสม เปิด
โอกาสให้ประชาชนเข้าไปใช้ประโยชน์ทางด้านนันทนาการและเพื่อการศึกษา และเพื่อใช้
ประโยชน์ทางการท่องเที่ยวและนันทนาการที่มีผลกระทบต่อธรรมชาติน้อยที่สุด

ตารางที่ 5.6 แนวทางในการปรับปรุงจุดท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในแต่ละเขตการใช้
ประโยชน์พื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง

เขตพื้นที่	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
เขตบริการ	1. สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าแสง	1. ห้องน้ำ, ร้านค้า, จุดบริการน้ำดื่ม, จุดบริการเช่าเรือ	1. โรงสูบน้ำ, ประตูน้ำ, ถังกักเก็บน้ำในสวน, ด้านการค้าสะพาน, ห้องน้ำ, ไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังขอสงวนสิทธิ์ในข้อมูลและรายละเอียดของเอกสาร

ตารางที่ 5.6 (ต่อ)

เขตพื้นที่	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
เขตบริการ (ต่อ)	สว่าง, กลุ่มอาคารกองอำนาจการ, ห้องน้ำ, ถนนทางเข้าสวน, ถนนภายในสวน, สะพาน, ท่าเรือ, ศาลาท่าเรือ, ลานอเนกประสงค์, สะพานไม้ทอดยาว, เรือนเพาะชำ, อาคารซ่อมบำรุง, บริเวณจุดจักรยาน, หอชมธรรมชาติ, โรงสูบน้ำ, ลานนั่งเล่น, ศาลา, ทำน้ำ, จุดบริการเช่าเรือคายัค และจักรยาน, ประตูน้ำ		2. อุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่าง, ม้านั่ง 3. หอชมธรรมชาติ, สะพานไม้ทอดยาว, ลานนั่งเล่นท่าเรือ, ศาลาท่าเรือ, ศาลา, ทำน้ำ 4. ลานอเนกประสงค์, เรือนเพาะชำ, อาคารซ่อมบำรุง, ถนนทางเข้าสวน, บริเวณจุดจักรยาน 5. เพิ่มห้องน้ำ, ร้านค้า, จุดบริการน้ำดื่ม, จุดบริการเช่าเรือ
เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้	1. สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่าง, ป้ายข้อมูล, ป้ายกฏข้อบังคับ	1. พันธุ์พืช ได้แก่ พันธุ์ไม้ดอก 2. สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง, จุดบริการน้ำดื่ม	1. ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่าง, ป้ายข้อมูล, ป้ายกฏข้อบังคับ 2. เพิ่มม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง, จุดบริการน้ำดื่ม 3. เพิ่มพันธุ์ไม้ดอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.6 (ต่อ)

เขตพื้นที่	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
เขตสวน สภาพ ธรรมชาติ	1. เป็นพื้นที่ที่ทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ปลูกพันธุ์ไม้ไว้ในรูปแบบของสวนพฤกษศาสตร์ 2. ร่องสวนซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ฟูธรรมชาติมีการปรับปรุงเป็นสวนผลไม้เมื่อถูกปรับปรุงแล้ว จึงเปลี่ยนไปเป็นเขตพื้นที่สวนสภาพธรรมชาติ	1. สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น ได้แก่ ทางเดินเท้า ป้ายให้ข้อมูล ป้ายบอกกฎข้อบังคับ	1. ปรับปรุงพื้นที่ร่องสวนให้เป็นสวนผลไม้ 2. เพิ่มทางเดินเท้า ป้ายให้ข้อมูล ป้ายบอกกฎข้อบังคับ 3. รักษารูปแบบของสวนพฤกษศาสตร์เอาไว้
เขต กิจกรรม พิเศษ	1. จุดบริการเช่าเรือคายัคและจักรยาน 2. สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ห้องน้ำ, ร้านค้า, ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง	1. จุดบริการเช่าเรือ 2 แห่ง 2. สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ห้องน้ำ, ร้านค้า, ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง, ท่าเรือ 2 แห่ง	1. ห้องน้ำ, ร้านค้า, ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง 2. จุดบริการเช่าเรือคายัคและจักรยาน 3. เพิ่มห้องน้ำ, ร้านค้า, ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง, ท่าเรือ 2 แห่ง 4. เพิ่มจุดบริการเช่าเรือ 2 แห่ง
เขตหวง ห้าม	1. สวนนภธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำ 2. สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สะพานไม้ทอดยาว ป้ายข้อมูล ป้ายข้อบังคับ	1. พื้นที่ใจกลางบริเวณร่องสวน ไม้ให้ถูกรบกวน เนื่องจากมีหิ้งห้อยอาศัยอยู่ 2. สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ทางเดินเท้า, ป้าย	1. สวนนภธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำ 2. สะพานไม้ทอดยาว ป้ายข้อมูล ป้ายข้อบังคับ 3. เพิ่มเขตหวงห้าม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปแจ้งประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และสิ่งอื่นใดซึ่งมีเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.6 (ต่อ)

เขตพื้นที่	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
เขตหวงห้าม (ต่อ)		ข้อมูล, ป้ายข้อบังคับ	บริเวณกลางร่องสวนเนื่องจากมีหิ้งห้อยอาศัยอยู่ 4. ทางเดินเท้า, ป้ายข้อมูล, ป้ายข้อบังคับ
เขตพื้นที่ฟูสภาพธรรมชาติ	1. พื้นที่ตามขอบของสวนพฤกษศาสตร์ มักจะถูกทอดทิ้ง จึงกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่ฟูสภาพธรรมชาติ 2. สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ป้ายข้อมูล ป้ายข้อบังคับ	1. สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ทางเดินเท้า ป้ายข้อมูล ป้ายข้อบังคับ	1. กำหนดพื้นที่ตามขอบของสวนพฤกษศาสตร์ให้เป็นเขตพื้นที่ฟูสภาพธรรมชาติ 2. ป้ายข้อมูล ป้ายข้อบังคับ 3. เพิ่มทางเดินเท้า ป้ายข้อมูล ป้ายข้อบังคับ
เขตกันชน	1. คลอง, ชุมประดูทางเข้าด้านข้าง, รั้ว, ทางเดินเชื่อมกับทางสาธารณะ	1. ทำเรือ 2 แห่ง 2. จุดบริการเช่าเรือ 2 แห่ง 3. ป้ายข้อมูล, นิทรรศการริมทาง	1. ขุดลอกคลอง, ปรับปรุงชุมประดูทางเข้าด้านข้าง, รั้ว, ทางเดินเชื่อมกับทางสาธารณะ 2. เพิ่มทำเรือ 2 แห่ง 3. เพิ่มจุดบริการเช่าเรือ 2 แห่ง 4. เพิ่มป้ายข้อมูล, นิทรรศการริมทาง

หมายเหตุ : แบบแนวทางการปรับปรุงแสดงอยู่ในภาคผนวก ฉ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.1.3 แนวทางในการปรับปรุงด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แบ่งออกได้
ดังนี้

1. สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

1.1 สถานที่ท่องเที่ยว มีแนวทางปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว ดังนี้

ตารางที่ 5.7 แนวทางในการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และลำดับ
ความสำคัญในการปรับปรุง

สถานที่ ท่องเที่ยว	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญใน การปรับปรุง
สนาม หญ้า นั่งเล่น	1. ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหาย ได้แก่ ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง, ให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม	1. ม้านั่ง, อุปกรณ์แสงสว่าง, จุดบริการน้ำดื่ม, 2. เพิ่มพันธุ์ไม้ดอกตามบริเวณขอบพื้นที่	1. ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง 2. เพิ่มม้านั่ง, อุปกรณ์แสงสว่าง, 3. จุดบริการน้ำดื่ม เพิ่มพันธุ์ไม้ดอก
วงเวียน ดอกไม้	1. ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง, ป้ายกฏข้อบังคับที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม	1. เพิ่มพันธุ์ไม้ดอกตามของรอบวงเวียนดอกไม้ 2. เพิ่มอุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่างให้มากขึ้น	1. อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง ป้ายกฏข้อบังคับ 2. เพิ่มแสงสว่างให้มากขึ้น 3. เพิ่มพันธุ์ไม้ดอก
ทะเลสาบ	1. ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหาย ได้แก่ ม้านั่ง, อุปกรณ์แสงสว่าง ให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม	1. เพิ่มพันธุ์ไม้ดอกตามขอบพื้นที่รอบทะเลสาบ	1. ม้านั่ง, อุปกรณ์แสงสว่าง 2. เพิ่มพันธุ์ไม้ดอก
พื้นที่ชุ่ม น้ำ	1. ทำความสะอาดพื้นที่ปรับแต่งร่องสวนใหม่เพื่อเพิ่มพื้นที่ร่องสวน	1. ป้ายชื่อ, ป้ายกฏข้อบังคับ, ป้ายข้อมูล	1. ทำความสะอาดพื้นที่ปรับร่องสวนใหม่ 2. เพิ่มป้ายชื่อ, ป้ายกฏข้อบังคับ, ป้ายข้อมูล

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

สถานที่ ท่องเที่ยว	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญใน การปรับปรุง
สวนนก ธรรมชาติ	1. ลดต้นไม้ที่มีความ หนาแน่นเกินไป	1. เพิ่มต้นไม้สูงที่มีเรือน ยอดต่างกันเพื่อเป็นที่อยู่ ของนก	1. ลดความหนาแน่น ของต้นไม้ 2. เพิ่มต้นไม้สูงที่มี เรือนยอดต่างกัน
พื้นที่ เกษตร ธรรมชาติ	1. ทำความสะอาดพื้นที่ ปรับร่องให้ลึกขึ้น เพื่อจะได้มีน้ำไหลเข้ามา	1. เพิ่มป้ายชื่อ, ป้ายข้อมูล, ป้ายข้อบังคับ	1. ทำความสะอาดพื้นที่ 2. ปรับร่องให้ลึก 3. เพิ่มป้ายชื่อ, ป้าย ข้อมูล, ป้ายข้อบังคับ
อาคาร เพาะชำ	1. ทำความสะอาด โครงสร้างอาคารจาก คราบน้ำและเชื้อรา, ทาสี ใหม่, เปลี่ยน Slang ใหม่ 2. ปรับแต่งทางเดินรอบ อาคารและบันไดที่ชำรุด หายเนื่องจากการทรุดตัว ของพื้นที่ 3. ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวก ไฟฟ้าและแสงสว่าง ที่ ชำรุดเสียหายให้กลับมา ใช้งานได้เหมือนเดิม	1. เพิ่มอุปกรณ์แสงสว่าง	1. ปรับแต่งทางเดิน รอบอาคารและ บันไดที่ชำรุดหาย 2. ซ่อมแซมอุปกรณ์ ไฟฟ้าและแสงสว่าง ให้ใช้งานได้ เหมือนเดิม 3. ทำความสะอาด โครงสร้างอาคารจาก คราบน้ำและเชื้อรา, ทาสีใหม่, เปลี่ยน Slang ใหม่ 4. เพิ่มอุปกรณ์ไฟฟ้า และแสงสว่าง
สวน หินห้อย	1. ทำความสะอาดพื้นที่, กำจัดหญ้าและวัชพืช, ขุด ร่องให้ลึกเพื่อให้ สามารถไหลเข้ามาได้, พยายามรักษาดินถ้าเป็นไปได้	1. ติดตั้งไฟนำทางที่ขอบ พื้นที่ทางเดิน 2. จัดเจ้าหน้าที่บริการ ท่องเที่ยวตรงจุดนี้ โดยเฉพาะ เพราะว่า	1. ทำความสะอาดพื้นที่ กำจัดหญ้าและวัชพืช , ขุดร่องให้ลึก เพื่อให้มีน้ำไหลเข้ามา 2. ซ่อมแซมอาคารที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้โดยไม่ผ่านการ
 อนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

สถานที่ ท่องเที่ยว	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นใหม่	ลำดับความสำคัญใน การปรับปรุง
สวน หิ่งห้อย (ต่อ)	<p>เพราะหิ่งห้อยจะอยู่ในบริเวณที่มีต้นลำพู</p> <p>2. ซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม, สะพานทางเดินเท้าควรมีราวกันตกทั้ง 2 ข้าง เพื่อความปลอดภัย</p> <p>3. ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหาย ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง, ป้ายชื่อ, ป้ายข้อมูล, ป้ายข้อบังคับ ให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม</p>	<p>หิ่งห้อยจะออกมาตอนประมาณ 4 ทุ่ม สวนปิดเวลา 19.00 น. เป็นจุดที่เปลี่ยว มีปัญหาเรื่องความปลอดภัย</p>	<p>ชำรุดเสียหาย</p> <p>3. ซ่อมแซม อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง, ป้ายชื่อ, ป้ายข้อมูล, ป้ายข้อบังคับ</p> <p>4. คิดตั้งไฟนำทางที่ขอบพื้นทางเดิน</p> <p>5. จัดเจ้าหน้าที่บริการการท่องเที่ยวตรงจุดนี้โดยเฉพาะ</p>
เขตกันชน	<p>1. ปรับปรุงให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม เช่น ชุมประตูด่านข้าง, รั้ว, ป้ายชื่อ, ป้ายข้อมูล, ป้ายบอกทาง, นิทรรศการริมทาง</p> <p>อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่างที่พอเพียง</p>	<p>1. สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เดินทางท่องเที่ยวเข้าไปในเขตกันชน เพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้าน</p> <p>2. เพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มเติมตรงเขตพื้นที่กันชน คือ ทำเรือ 2 แห่ง และจุดบริการเช่าเรือและจักรยาน 2 จุด</p> <p>ตรงบริเวณคลองบางกระเบื้องล่าง คลองยายขาบ</p>	<p>1. ปรับปรุง ชุมประตูด่านข้าง, รั้ว, ป้ายชื่อ, ป้ายข้อมูล, ป้ายบอกทาง, นิทรรศการริมทาง</p> <p>อุปกรณ์แสงสว่างที่พอเพียง</p> <p>2. ขุดลอกคลองตาชูให้กว้างขึ้น</p> <p>3. เพิ่มทำเรือ 2 แห่ง และจุดบริการเช่าเรือและจักรยาน 2 จุด</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติไปจนภาคใต้น่าไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องนำใบนี้ไปแจ้งเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.7 (ต่อ)

สถานที่ ท่องเที่ยว	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญใน การปรับปรุง
เขตกั้นชน (ต่อ)		3. ขุดลอกคลองตาชูให้ กว้างขึ้นเพื่อเพิ่มเส้นทาง ท่องเที่ยวทางน้ำ	4. สนับสนุนให้ นักท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์เดินทาง ท่องเที่ยวเข้าไปใน เขตกั้นชน

หมายเหตุ : แบบแนวทางการปรับปรุงแสดงอยู่ในภาคผนวก ฉ

1.2 นโยบายสนับสนุน สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริของพระเทพรัตนราชสุดาฯ กรมป่าไม้และส่งเสริมให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์เป็นพื้นที่สีเขียวตลอดไป

ตารางที่ 5.8 แนวทางการปรับปรุงนโยบายสนับสนุนของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง

ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
1. สนองพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2. ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นสีเขียวตลอดไป	1. ตอบสนองกับสิ่งดึงดูดใจของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ คือ เป็นพื้นที่สีเขียวที่ยื่นล้ำเข้าไปในเขตของกรุงเทพมหานคร ความมีชื่อเสียงของความเป็นปอดของกรุงเทพ และการอนุรักษ์ภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของกรุงเทพมหานครในสมัยก่อน	1. สนองพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2. ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นสีเขียวตลอดไป 3. ตอบสนองสิ่งดึงดูดใจของสวนฯ คือ เป็นพื้นที่สีเขียวที่ยื่นล้ำเข้าไปในเขตกรุงเทพฯ ชื่อเสียงของความเป็นปอดของกรุงเทพ และการอนุรักษ์ภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของกรุงเทพฯ ใน สมัยก่อน

หมายเหตุ : แบบแนวทางการปรับปรุงแสดงอยู่ในภาคผนวก ฉ

2. ประเพณีวัฒนธรรม ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่านักท่องเที่ยวที่ต้องการจัด
 ประชาสัมพันธ์และอนุรักษ์กิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม ในรูปแบบของป้ายข้อมูลเป็น
 นิทรรศการริมทางติดตั้งไว้ภายในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อให้นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ได้เรียนรู้

ตารางที่ 5.9 แนวทางในการปรับปรุงการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์
 และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง

ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
1. ไม่พบกิจกรรมเกี่ยวกับ ประเพณีวัฒนธรรมภายใน สวนศรีนครเขื่อนขันธ์	1. จัดนิทรรศการริมทาง ติดตั้งไว้ภายในสวนศรี นครเขื่อนขันธ์เพื่อให้ นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้เรียนรู้	1. ติดตั้งป้ายนิทรรศการริมทาง ติดตั้งไว้ภายในสวนศรีนคร เขื่อนขันธ์

หมายเหตุ : แบบแนวทางการปรับปรุงแสดงอยู่ในภาคผนวก ฉ

3. เทศกาลท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวมักจะไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลการท่องเที่ยว
 มากนัก ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่านักท่องเที่ยวต้องการให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ประชาสัมพันธ์
 ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลท่องเที่ยวของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ไว้ในรูปแบบของนิทรรศการริมทาง
 ไว้ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ และต้องการประชาสัมพันธ์ถึงความพร้อมในการเป็นสถานที่มี
 ความพร้อมในการจัดงานในวันสำคัญต่างๆ เช่น การปลูกป่า การวิ่งการกุศล การเข้าค่ายลูกเสือ การ
 ฝึกอบรม การประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร

ตารางที่ 5.10 แนวทางในการปรับปรุงเทศกาลการท่องเที่ยวของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และลำดับ
 ความสำคัญในการปรับปรุง

ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการ ปรับปรุง
1. นักท่องเที่ยวไม่ทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลการ ท่องเที่ยวมากนัก	1. จัดนิทรรศการริมทางติดตั้ง ไว้ในสวนศรีนคร เขื่อนขันธ์ให้นักท่องเที่ยว ได้เรียนรู้	1. ติดตั้งป้ายนิทรรศการริมทาง ติดตั้งไว้ในสวนศรีนคร เขื่อนขันธ์

เอกสารนี้เป็น
 ท่องเที่ยวมากนักสำหรับการใช้
 ไม่่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอก
 เรียนรู้ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเหตุ : แบบแนวทางการปรับปรุงแสดงอยู่ในภาคผนวก ฉ

4. ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่า นักท่องเที่ยวต้องการกิจกรรมในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และกิจกรรมที่ต้องการเพิ่มสำหรับในอนาคต คือ การล่องเรือไปกับธรรมชาติ ผู้วิจัยจึงมีแนวทางในการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เกี่ยวกับประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังนี้

1. ซ่อมแซมและขยายถนนภายในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อรองรับกิจกรรม การเดินพักผ่อนไปกับธรรมชาติ การวิ่งออกกำลังกายและการขี่จักรยาน ซึ่งเป็นการใช้เส้นทางร่วมกัน

2. ออกกฎข้อบังคับและขอความร่วมมือกับผู้ใช้จักรยานให้ขี่จักรยานตามขอบทาง และให้ความช่วยเหลือเมื่อพบเห็นผู้อื่นได้รับอุบัติเหตุ

3. ตีเส้นจราจรและติดป้ายบอกกฎข้อบังคับ และป้ายบอกทิศทาง ติดป้ายข้อมูล เพื่อแจ้งให้กับผู้ใช้จักรยานได้ทราบ

4. จากการปรับปรุงพื้นที่ร่องสวนทำให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีกิจกรรมการเดินพักผ่อนไปกับธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น และมีเส้นทางสำหรับกิจกรรมขี่จักรยานท่องเที่ยวมากขึ้น การเพิ่มจุดบริการเช่าเรือและจักรยานเพิ่มขึ้น 2 จุด ทำให้มีกิจกรรมการพายเรือและขี่จักรยานมากขึ้น

ตารางที่ 5.11 แนวทางในการปรับปรุงประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง

ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
<p>1. ซ่อมแซมและขยายถนนภายในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อรองรับกิจกรรมการเดินพักผ่อน, การวิ่ง, ออกกำลังกายและการขี่จักรยานใช้เส้นทางร่วมกัน</p> <p>2. ตีเส้นจราจรและติดป้ายบอกกฎข้อบังคับ และป้ายบอกทิศทาง ติดป้ายข้อมูล</p>	<p>1. เพิ่มจุดบริการเช่าเรือและจักรยานเพิ่มขึ้น 2 จุด ทำให้นักท่องเที่ยวมีจุดบริการเพิ่มมากขึ้นสำหรับกิจกรรมการพายเรือและขี่จักรยาน</p>	<p>1. ปรับปรุงพื้นที่ร่องสวนทำให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีเส้นทางสำหรับทำกิจกรรมมากขึ้น</p> <p>2. ซ่อมแซมและขยายถนนภายในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์</p> <p>3. ตีเส้นจราจร, ติดตั้งป้ายบอกกฎข้อบังคับ, ป้ายบอกทิศทาง, ป้ายบอกข้อมูล</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใด เพื่อแจ้งให้กับผู้ใช้จักรยานได้ทราบ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของลิขสิทธิ์

ตารางที่ 5.11 (ต่อ)

ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
<p>ได้ทราบ</p> <p>3. ปรับปรุงพื้นที่ร่องสวนทำให้สวนศรินครเขื่อนชนันท์มีเส้นทางสำหรับกิจกรรมการเดินพักผ่อนและกิจกรรมขี่จักรยานท่องเที่ยวมากขึ้น</p> <p>4. ออกกฎข้อบังคับสำหรับผู้ขี่จักรยานและนักท่องเที่ยว</p>		<p>4. ออกกฎข้อบังคับสำหรับผู้ขี่จักรยานและนักท่องเที่ยว</p> <p>5. เพิ่มจุดบริการเช่าเรือและจักรยาน 2 จุด</p>

หมายเหตุ : แบบแนวทางการปรับปรุงแสดงอยู่ในภาคผนวก ฉ

5. เส้นทางท่องเที่ยว ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่านักท่องเที่ยวต้องการให้เพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นเพราะจะได้มีกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น เส้นทางที่ต้องการเพิ่มมากขึ้นในอนาคต คือ เส้นทางเดินเท้า เส้นทางจักรยานและเส้นทางน้ำ สำหรับกิจที่ต้องการในอนาคต คือ การล่องเรือไปกับธรรมชาติ ผู้วิจัยจึงมีแนวทางในการปรับปรุงสวนศรินครเขื่อนชนันท์เกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยว ดังนี้

ตารางที่ 5.12 แนวทางในการปรับปรุงเส้นทางท่องเที่ยวของสวนศรินครเขื่อนชนันท์และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง

ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
<p>1. ปรับปรุงพื้นที่ร่องสวนทำให้สวนศรินครเขื่อนชนันท์มีเส้นทางสำหรับเส้นทางเดินเท้า, เส้นทางกร</p>	<p>1. เส้นทางเท้าและเส้นทางจักรยานที่เพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงพื้นที่ร่องสวน</p>	<p>1. ปรับปรุงพื้นที่ร่องสวน</p> <p>2. ซ่อมแซมและขยายถนนภายในสวนศรินครเขื่อนชนันท์</p> <p>3. การขุดลอกคลองบาง</p>

ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
<p>ออกกำลังกาย, เส้นทางขี่จักรยาน เพิ่มขึ้น</p> <p>2. ซ่อมแซมและขยายถนนภายในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ทำให้มีเส้นทางเดินพักผ่อน, การวิ่ง, ออกกำลังกาย และการขี่จักรยานเพิ่มขึ้น</p> <p>3. การขุดลอกคลองบางกระเบื้องล่างและคลองขยายขาบทำให้มีเส้นทางน้ำเพิ่มขึ้น</p> <p>4. การขุดคลองเพื่อขยายแนวคลองตาชูให้กว้างขึ้นทำให้มีเส้นทางน้ำเพิ่มขึ้น</p>		<p>กระเบื้อง ล่างและคลองขยายขาบ</p> <p>4. การขุดคลองเพื่อขยายแนวคลองตาชู</p>

หมายเหตุ : แบบแนวทางการปรับปรุงแสดงอยู่ในภาคผนวก ฉ

6. สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว มีแนวทางในการปรับปรุงดังนี้

ตารางที่ 5.13 แนวทางในการปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และลำดับความสำคัญในการปรับปรุง

สิ่งอำนวยความสะดวก	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
ถนนทางเข้าสวน	1. ซ่อมแซมถนนส่วนที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งาน ได้เหมือนเดิม	1. เพิ่มป้ายบอกเส้นทาง, ป้ายข้อมูล	1. ถนนและเส้นทางภายในสวน, ม้านั่ง, อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังขอให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่เรานำไปใช้

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
ถนนทางเข้าสวน (ต่อ)	2. ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหาย ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่าง ให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม		สว่าง, แพนที่, เพิ่มห้องน้ำ, ร้านค้า, ถังขยะ 2. สะพานไม้ทอดยาว, หอชมธรรมชาติ, ลานนั่งเล่น, ท่าเรือ, ทำน้ำ, ชุมน, จุดบริการเช่าเรือ และจักรยาน 3. โกว้น้ำทาง, เอกสารแผ่นพับ 4. ป้าย, นิทรรศการ ริมทาง
ที่จอดรถ	1. ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม 2. ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม	1. ดีไซน์การจราจรให้ชัดเจน 2. ติดตั้งป้ายบอกกฎข้อบังคับ ป้ายบอกเส้นทาง ให้กับนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้ทราบ	5. อาคารกองอำนวยความสะดวก, ลานอเนกประสงค์, ห้องน้ำเดิม, อาคารซ่อมบำรุง 6. ถนนทางเข้าสวน, ที่จอดรถ, รั้ว 7. กระบะต้นไม้
ถนนและเส้นทางภายในสวน	1. ซ่อมแซมและขยายถนนของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อรองรับกิจกรรมการเดินพักผ่อนไปกับธรรมชาติ การวิ่งออกกำลังกาย ที่จะใช้งานร่วมกับการขี่จักรยาน 2. ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุด ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้าและแสงสว่างที่เสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม	1. เพิ่มป้ายบอกเส้นทาง, ป้ายข้อมูล, ป้ายข้อบังคับ	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
สะพาน	1. ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม	-	
กลุ่มอาคารกองอำนาจการ	1. อาคารนี้ต้องคว้างขวางทรูหราเพราะว่ามีผู้ใหญ่ในรัฐบาล, หน่วยงานราชการ, อบต. ผู้นำชุมชน แวะมาใช้พื้นที่เป็นที่จัดประชุมบ่อยๆ ลูกเสื่อมาขอใช้พื้นที่เข้าค่าย จึงไม่ควรปรับปรุงให้อนุรักษ์สภาพเดิมไว้	1. เพิ่มห้องอาบน้ำ 2. เพิ่มร้านค้า	
ห้องน้ำ	1.ปรับปรุงของเดิมให้ดีขึ้น พื้นไม้เปียกน้ำ, อุปกรณ์ห้องน้ำ, เครื่องสุขภัณฑ์อยู่ในสภาพสมบูรณ์, กระดาษชำระมีพร้อม	1. เพิ่มห้องน้ำและห้องอาบน้ำ	
ลานอนกประสงค์	1. ปรับปรุงทางเดินที่ทรุดตัว	-	
ร้านค้า	1. ควบคุมให้มีรูปแบบกลมกลืนกัน	1. เพิ่มร้านค้าให้มากขึ้น	
จุดบริการเช่าเรือและจักรยาน	1. ควรมีอาคารถาวร 2. ควบคุมให้มีรูปแบบกลมกลืนกัน	1. เพิ่มจุดบริการให้มากขึ้น	
สะพานไม้ทอดยาว	1. ปรับปรุงฟื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ในนามของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ๆ อีกทั้งการนำเอกสารนี้ไปลงเนื้อหาจะต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
หอชมธรรมชาติ	1. ปรับปรุงพื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม	-	
ลานนั่งเล่น	1. ปรับปรุงพื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม	-	
ท่าเรือ	1. ปรับปรุงพื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม	-	
ทำน้ำ	1. ปรับปรุงพื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม	-	
ศาลา	1. ปรับปรุงพื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม	-	
ม้านั่ง	1. ปรับปรุงพื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม	1. เพิ่มจำนวนให้มากขึ้น	
ซุ้ม	1. ปรับปรุงพื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม	1. รูปแบบที่สร้างใหม่ควรมีหลังคาบังแดดกันฝน	
ป้าย	1. ใช้รูปแบบเดิม ปรับปรุงพื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม	1. เพิ่มจุดให้มากขึ้น	
นิทรรศการริมทาง	1. ปรับปรุงพื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม	1. รูปแบบที่สร้างใหม่ควรมีหลังคาบังแดดกันฝน	
แผนที่	1. ปรับปรุงพื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม	1. รูปแบบที่สร้างใหม่ควรมีหลังคาบังแดดกันฝน	
ไกด์นำทาง	-	1. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จำเป็นต้องมีไกด์นำเที่ยวเพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และต้อง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และตีพิมพ์ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต ทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
ไคด์นำทาง (ต่อ)	-	ควบคุมปริมาณนักท่องเที่ยวแต่ละกิจกรรม	
เอกสารแผ่นพับ	1. จัดให้มีอย่างทั่วถึง และสามารถหาหยิบได้ง่าย	-	
อาคารซ่อมบำรุง	1. ปรับปรุงฟื้นฟูให้กลับไปอยู่สภาพเดิม ซ่อมแซมทางเดินรอบ 2. อาคารและบันได เนื่องจากแผ่นดินทรุดตัว	-	
ไฟฟ้าและแสงสว่าง	1. ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม	1. เพิ่มในจุดที่ขาด	
ถังขยะ	1. มีการออกแบบรูปแบบกล่องสำหรับเก็บถังขยะให้มีรูปแบบกลมกลืนกันในบริเวณจุดท่องเที่ยวใช้ระบบถัง 2 ใบเขียว ถ้าเป็นเขตกิจกรรมพิเศษมีร้านค้าอยู่ด้วยใช้ระบบถังขยะ 3 ใบ	1. เพิ่มจุดรวมขยะเป็นแผงกั้นสูง 2 เมตร ขนาด 4 x 6 เมตร	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.13 (ต่อ)

สิ่งอำนวยความสะดวก	ปรับปรุงของเดิมขึ้นมาใหม่	สร้างหรือเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่	ลำดับความสำคัญในการปรับปรุง
กระบะต้นไม้และกระถางต้นไม้	1. ออกแบบกระบะสำหรับใส่กระถางต้นไม้ให้มีรูปแบบที่กลมกลืนกัน	-	
รั้ว	1. มีการสร้างรั้วตามบริเวณรอยต่อที่ดินกับชาวบ้านที่ติดต่อกับสวนศรีนครเขื่อนขันธ์		

หมายเหตุ : แบบแนวทางการปรับปรุงแสดงอยู่ในภาคผนวก ฉ

5.3.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.4.1 ศึกษารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับหอชมธรรมชาติที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้มีความสูง สำหรับชมภาพธรรมชาติสีเขียวได้รอบด้านและสามารถมองไกลไปถึงฝั่งกรุงเทพมหานคร เห็นภาพอาคารสูงที่ฝั่งกรุงเทพมหานคร การศึกษารูปแบบที่เหมาะสมขอหอชมธรรมชาติที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ น่าจะเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ได้เป็นจำนวนมากมาย

5.3.4.2 ศึกษารูปแบบของเส้นทางจักรยานสำหรับการขี่จักรยานท่องเที่ยว ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมกันอยู่ในปัจจุบันนี้ และยังสามารถทำให้เชื่อมโยงพื้นที่ของโครงการสวนกลางมหานครพื้นที่บางกะเจ้า (กระเพาะหมู) เข้าด้วยกัน โครงการสวนกลางมหานครมีเนื้อที่ 1,276 ไร่ สวนศรีนครเขื่อนขันธ์เป็นส่วนหนึ่งของโครงการที่มีเนื้อที่ใหญ่ที่สุด 148 ไร่ ส่วนที่เหลืออยู่กระจัดกระจายทั่วพื้นที่เกาะบางกะเจ้า การขี่จักรยานท่องเที่ยวจะทำให้พื้นที่โครงการเชื่อมโยงเข้าหากันซึ่งเป็นโครงการที่น่าสนใจ

5.3.4.3 ศึกษารูปแบบของการท่องเที่ยวทางน้ำตามลำคลองในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้าบริเวณ โดยรอบพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ปัจจุบันคลองในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้าใช้ประโยชน์เพียงแค่การเกษตรกรรมกับการระบายน้ำ วิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่บางกะเจ้าไม่ได้ผูกติดกับสายน้ำแล้ว ทำให้คลองถูกทอดทิ้ง ดินเงินและแคบลิง มีต้นไม้ขึ้นแผ่กิ่งก้านสาขาลุ่มคลองเงินแสงแดดส่องลงไปไม่ได้ การขุดคลองสร้างเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำจึงมีความน่าสนใจ เพราะ

นักท่องเที่ยวจะได้เห็นมองเห็นภาพวิถีชีวิตของคนกรุงเทพในสมัยก่อนได้ในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้า
ซึ่งอยู่ใกล้กับกรุงเทพมหานครมากและมีพื้นที่ยื่นล้ำเข้าไปในเขตกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กระทรวงมหาดไทย. 2551. โครงการจัดทำฐานข้อมูลและวิเคราะห์เพื่อวางผังอนุภาค. (Online).

Available: http://region3.mgt.co.th/index.php?option=com_content&view=article&id=102

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Online) Available: <http://www.tat.or.th/thai/misc/environ/index.html>.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2531 คู่มือพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กฤษฎิมา สุขมะโน. 2550. แนวทางการพัฒนาเกาะลันตาใหญ่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2531. คู่มือพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

โครงการคุ้มครองสัตว์โลก WWF. แห่งประเทศไทย. 2547. โครงการพัฒนาป่าชายเลนในประเทศไทย.

ฐาдини พงษ์รูป. 2550. การศึกษาปัจจัยที่ใช้ในการจำแนกเขตการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอุทยานแห่งชาติ. กรณีศึกษา: อุทยานแห่งชาติที่มีศักยภาพสูง. เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.

ฐปณี รัตนถาวร. 2545. แนวทางการพัฒนาพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. การคัดลอกหรือการนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย.

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คารุณ นาดจ่านง. 2544. การพัฒนาพื้นที่ริมน้ำบริเวณชุมชนย่านบางยี่ขัน กรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพฯ

เต็มศักดิ์ ภาณุวรรณ. 2543. ปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของชุมชนริมน้ำในคลองบางกอกน้อย. กรุงเทพฯ

ธีรภาพ โลหิตกุล. 2548. ปลายทางที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์. กรุงเทพฯ

นิธิ ลิตนันท์. 2544. แนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนริมน้ำคลองอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม.
สมุทรสงคราม.

บงกช แดงน้อย. 2548. แนวทางการพัฒนาภูมิทัศน์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เหมืองลิกไนต์แม่
เมาะ จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
สถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม. 2549. โครงการพัฒนาตลาดคลองสวนในเชิงอนุรักษ์. กรุงเทพฯ :
โครงการตำราและเอกสารการพิมพ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

เมตไตรย ศรีทอง. 2546. สายน้ำนำวิถีไทย. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.

มานิต หวังธรรมเกื้อ. 2544. สภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์กับพฤติกรรมของผู้ใช้สวนสาธารณะระดับ
ชุมชน. กรุงเทพฯ

สิงหเดช สิงหเทศ. 2547. การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว. เกาะเกร็ด จ.นนทบุรี.
กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม. สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศไทย. 2539. นิยามของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.

สมใจ นิ่มเล็ก. 2545. สถาปัตยกรรมพื้นถิ่นเรือนชาวสวน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรม
ศาสตร์.

สุรเชษฐ์ เชษฐมาต และครรชนีเอมพันธ์. 2538:ข. แนวคิดที่เป็นพื้นฐานหรือหลักการของการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
องค์การบริหารส่วนตำบลบางกะเจ้า. 2552. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี. จังหวัดสมุทร
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ปรกาศ: อบต.บางกะเจ้า.

อุทัย ทักษิณธรรม. 2542 การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยประชาชนในท้องถิ่น กรณีศึกษา: หมู่บ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

Moopeak. 2551. สวนศรีนครเขื่อนขันธ์. (Online). Available: http://www.geocities.com/spn_lib/Trave_park.html

Nation Multimedia Group Public Company Limited. 2544. พื้นที่ชุ่มน้ำ. (Online). Available: <http://www.nationgroup.com/nation/article/411004.html>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2552 ให้ดำเนินการดังนี้

นายคุณนร สุขศรี รหัสประจำตัว 48063411 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการมีคุณภาพเชิงนิเวศ (Guidelines to Improve Si Nakhon Khan Park for Ecotourism)" โดยมี รศ.สุรศักดิ์ กิ่งแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.นภลัย ชีววัฒนเกษตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ท่านให้หัวข้อและเค้าโครงและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษาขออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายใน วันที่กำหนดในระเบียบข้อบังคับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประกาศ ณ วันที่ ตุลาคม พ.ศ. 2552

(รองศาสตราจารย์ วีระ วุฒิ สุวรรณจันทร์)

แทนที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศบ 0524.04 **0481**

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าศูนย์จัดการพื้นที่สีเขียวเชิงนิเวศนครเขื่อนขันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ด้วย นายอุษณา ศุภศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “แบบวางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” โดยมี รศ.สุรศักดิ์ กิ่งขาว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.มาลัย จีร์วัฒนเกษตร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ดังที่แนบมาพร้อมใบมีเนื้อหาดูถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นายอุษณา ศุภศรี มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จีระเสกข์ ดริมนรสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนบริหารงานทั่วไป

โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02-326-4325

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ กษ 0524.04 **0481**

คณะกรรมการอุดมศึกษา
สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนจตุรบูรพา เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

๙ กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเอกสาร และมอบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน นายอดิศักดิ์การบริหารส่วนศึกษา นายละออง อ้นทองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ด้วย นายยุทธนา สุภศรี บัณฑิตมหาวิทยาลัยศรีอยุธยา หลักสูตรศาสตราจารย์พิเศษ สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ดำเนินการวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แนวทางการปรับปรุงศูนย์บริการเชิงชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ" โดยมี รศ.สุรศักดิ์ อังขาว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.มาลัย จีร์ โสภณภรณ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะกรรมการอุดมศึกษา พิจารณาแล้ว เห็นว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี ซึ่งขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเอกสาร และมอบสัมภาษณ์ที่แนบมาพร้อมนี้ โดยมีเนื้อหาหลักอันจะพิจารณาสมมติข้อเท็จจริง ที่คณะกรรมการฯ ขอเสนอแนะขอเชิญให้ นาย อดิศักดิ์ บริหารส่วนศึกษา นายละออง อ้นทองพระประแดง ร่วมดำเนินการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี สติสุขของทุกคนเป็นสำคัญนี้มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรูญศักดิ์ สอนิชสุภนระ
รองคณบดีฝ่ายสื่อสารมวลชนและสัมพันธ์
ปฏิสัมพันธ์ชุมชนสัมพันธ์

ส่วนบริหาร นายจ้งไป
โทร. 02-737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร. 02-326-4328

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครูสตรีกุลสตรีศึกษา สจล. ส่วนบริหารงานทั่วไป โทร 3692

ที่ ศษ 0524.04 **0481**

วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอกิจเป็นผู้อำนวยการสตรีศึกษา สจล. และแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน รองอธิการบดี จุฬาลงกรณ์

ด้วย นายอุษณา สุภศรี นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรม โดยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "แบบทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์" โดยมี รศ.สุรศักดิ์ ถิ่นเนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ศศ.ดร.มาลัย จีระวัฒนอักษร เป็นคณาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะครูสตรีกุลสตรีศึกษา สจล. พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้อำนวยการสตรีศึกษา สจล. และแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ทั้งนี้ขอแจ้งว่าท่านมีหน้าที่หลักๆ คือการดูแลและแนะนำนักเรียน นักศึกษา ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวจะช่วยให้ของ นายอุษณา สุภศรี มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกับได้แบบสัมภาษณ์และแบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และ หวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รศ.จิระศักดิ์ ศรีเมธาสุนทร)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านบริหาร นวัตกรรม

ปฏิบัติราชการแบบปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจอ. ส่วนบริหารงานทั่วไป โทร.3692
ที่ สอ 0524.04 - 0481 วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้อำนวยการ วิทยาลัย วิทยาลัยอาชีวศึกษา และเทียบเทียมภาคเหนือตอนล่าง

เรียน อาจารย์สันทัด กัญจวิบูลย์

ด้วย นายยุทธนา สุทธิศรี เป็นผู้อำนวยการระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมใน โดยมีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร วิทยาลัยเทคโนโลยี "สมาคมการปริวรรตธรรมสารธรรมปริวรรตให้ไปในแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์" โดยมี รศ.สุรศักดิ์ งามงาม เป็นผู้อำนวยการที่ปรึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา และ ศศ.ดร.มาลัย จีรวัฒน์เกษตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ซึ่งเราขอแจ้งให้ท่านรับทราบในผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถแจ้งความในช่องทางใดก็ได้ ซึ่งขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือเทียบเทียม และมอบหมายให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือเทียบเทียมที่สมควรได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ วิทยาลัยอาชีวศึกษา และเทียบเทียมภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งผลการตรวจของคณะกรรมการให้เอง นายยุทธนา สุทธิศรี นั้นสมควรได้รับแต่งตั้ง พร้อมกันนี้ได้มอบหมายรองศาสตราจารย์และเทียบเทียมภาคเหนือตอนล่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอ ให้นำไปโปรด นายยุทธนา สุทธิศรี จากท่านได้ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัสเชษฐ์ ศรีนันทสุนทร
รองคณบดีฝ่ายบริหารและงานบริหารวิชาการ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคเหนือตอนล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศษ ๐๕๒4.๐1 - ๐๕๘๐

คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
สภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ฉบับที่ ๐๐๑๖๓๔ - ๐๕๘๐ เล่มที่ ๒๒ - ๒๕๕๓

17 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง พิจารณารายชื่อบุคลากรให้โอนนักศึกษา

เรียน นาย อ.ณ.ล. เจ้าคุณพระประทีป เจ้าอาวาสวัดประดู่หลวง จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้วย นายสุรเชษฐา สุทธิ นิสิตศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เมื่อมาประสงค์จะขอโอนนักศึกษา ย้ายเรียนที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สาขาบริหารศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เพื่อประกอบอาชีพครูสอนพิเศษ จึง ขออนุญาตขอย้ายโอนนักศึกษาให้ไปเรียนที่จังหวัดสุพรรณบุรี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอเรียนว่า บุคลากรให้โอนนักศึกษาในครั้งก่อนนี้ ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

นายสุรเชษฐา สุทธิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณ.ล. เจ้าอาวาสวัดประดู่หลวง
เจ้าอาวาสวัดประดู่หลวง จังหวัดสุพรรณบุรี
โทร. ๐๕-๓๖๖-๓๓๓๓

ศาสตราจารย์ ดร.เป็
โทร. ๐๒-๕๓๖-๖๐๐๐ ถึง ๖๐๙๒
โทรสาร ๐๒-๕๓๖-๕๓๒๘

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศส.0824.04 / 0480

คณะรัฐมนตรีว่าด้วย...

สถาปนาโรงเรียนโสตศึกษา...
กรมส่งเสริมการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2520

17 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขอลงนามพระราชโองการตั้งชื่อ

เรียน ที่กราบทูลขอตั้งชื่อโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัด...

ด้วย นายอุทิศ นาคสวัสดิ์ นักศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี ได้ขอตั้งชื่อโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานี โดยพระนามของเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ซึ่งพระนามเดิมของพระองค์ท่านมีพระนามว่า สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร และขอตั้งชื่อโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานีว่า "โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานี" เพื่อให้สอดคล้องกับพระนามของพระองค์ท่าน และขอตั้งชื่อโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานีว่า "โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานี" เพื่อให้สอดคล้องกับพระนามของพระองค์ท่าน

จึงขอเสนอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานี ตั้งชื่อโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานีว่า "โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานี" และขอตั้งชื่อโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานีว่า "โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปทุมธานี"

ขอเสนอ...

ขอเสนอ...

ขอเสนอ...

สงวนลิขสิทธิ์ไป
โทร 02-737-3000 ต่อ 3692
โทรสาร 02-737-4378

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสำรวจประกอบการวิจัย

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสวนศรินครเขื่อนจันท์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. 2553

แบบสำรวจเกี่ยวกับสภาพและปัญหาทางสภาพกายภาพของพื้นที่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงสวนศรินครเขื่อนจันท์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

1. สภาพพื้นที่ทางกายภาพ

1.1 สภาพภูมิศาสตร์

สภาพ _____

ปัญหา _____

1.2 ด้านภูมิประเทศ

1.2.1 พืชพรรณไม้

สภาพ _____

ปัญหา _____

1.2.2 สัตว์

สภาพ _____

ปัญหา _____

1.2.3 สภาพน้ำ

สภาพ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การใช้ประโยชน์พื้นที่ โดยการแบ่งเขตพื้นที่ในการจัดการสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ออกเป็น 7 เขต คือ

2.1 เขตพื้นที่บริการ (Intensive Use Zone)

สภาพ _____

ปัญหา _____

ความต้องการ _____

2.2 เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ (Outdoor Recreation Zone)

สภาพ _____

ปัญหา _____

ความต้องการ _____

2.3 เขตสงวนสภาพธรรมชาติ (Primitive Zone)

สภาพ _____

ปัญหา _____

ความต้องการ _____

2.4 เขตกิจกรรมพิเศษ (Special Use Zone)

สภาพ _____

ปัญหา _____

ความต้องการ _____

2.5 เขตห้ามห้าม (Strict Nature Reserve Zone)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแบบลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพ _____

ปัญหา _____

ความต้องการ _____

2.6 เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ (Recovery Zone)

สภาพ _____

ปัญหา _____

ความต้องการ _____

2.7 เขตกันชน (Buffer zone)

สภาพ _____

ปัญหา _____

ความต้องการ _____

3. กิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

3.1 สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

3.1.1 สถานที่ท่องเที่ยว

3.1.1.1 สนามหญ้านั่งเล่น

สภาพ _____

ปัญหา _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครู ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.1.3 วงเวียนดอกไม้

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.1.4 ทะเลสาบ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.1.5 พื้นที่ชุ่มน้ำ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.1.6 สวนนกธรรมชาติ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.1.7 พื้นที่เกษตรธรรมชาติ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.1.8 อาคารเพาะชำ

สภาพ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ดิฉันทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหา _____

3.1.9 ร่องสวนเดิม

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.1.10 สวนหึ่งห้อย

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.1.11 ป่ากลางเมืองบางกะเจ้า

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.1.11 เขตกันชน

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.1.2 นโยบายสนับสนุน

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.2 ประเพณีวัฒนธรรม

สภาพ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ปัญหา _____
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3 เทศกาลการท่องเที่ยว

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.4 ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.5 เส้นทางกรท่องเที่ยว

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6 สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

3.6.1 ถนนทางเข้าสวน

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.2 ที่จอดรถ

สภาพ _____

ปัญหา _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยเป็นอย่างสูงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.4 สะพาน

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.5 กลุ่มอาคารกองอำนาจ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.6 หอฉัน้ำ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.7 ทานอนกประสงค์

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.8 ร้านค้า

สภาพ _____

ปัญหา _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น **3.6.9 จุดบริการเช่าเรือและจักรยาน** ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.10 สะพานไม้ทอดยาว

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.11 หอชมธรรมชาติ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.12 ลานนั่งเล่น

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.13 ท่าเรือ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.14 ทำน้ำ

สภาพ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ปัญหา _____
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ยกเว้นให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.15 ศาลา

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.16 ม้านั่ง

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.17 ชุ้ม

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.18 ป้าย

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.19 นิทรรศการริมทาง

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.20 แผนที่

สภาพ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปะลงเนื้อหา และห้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหา _____

3.6.21 ไกด์นำทาง

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.22 เอกสาร, แผ่นพับ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.23 โรงสูบน้ำ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.24 เครื่องสูบน้ำ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.25 ประตูกันน้ำ

สภาพ _____

ปัญหา _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น **3.6.26 อาคารซ่อมบำรุง** เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.27 ไฟฟ้าและแสงสว่าง

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.28 ถึงขยะ

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.29 กระบะต้นไม้, กระถางต้นไม้

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.30 รั้ว, เสากั้นการจราจร

สภาพ _____

ปัญหา _____

3.6.31 อาคารที่พัก

สภาพ _____

อาคารนี้เป็นอาคารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ปัญหา _____
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น หากทั้งห้ามิให้ตัดแปลงเนื้อหาและห้องอ้างอิงถึงเจ้าของอาคารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6.32 สิ่งก่อสร้างประกอบบริเวณ

สภาพ _____

ปัญหา _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. 2553

กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

ข้อ 1. เพศ

( ) ชาย

( ) หญิง

ข้อ 2. อายุ ( ) 20 ปี หรือต่ำกว่า

( ) มากกว่า 20 – 40 ปี

( ) มากกว่า 40 ปี ขึ้นไป

ข้อ 3. ระดับการศึกษา

( ) ประถมศึกษา

( ) มัธยมศึกษา

( ) อาชีวศึกษาหรือเทียบเท่า

( )ปริญญาตรี

( ) สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ข้อ 4. อาชีพ

( ) รับราชการ

( ) พนักงานรัฐวิสาหกิจ

( ) รับจ้าง

( ) ทำการเกษตร

( ) ค้าขาย

( ) อื่นๆ ระบุ _____

ข้อ 5. รายได้ต่อเดือน

( ) 5,000 บาทหรือต่ำกว่า

( ) มากกว่า 5,000 – 10,000 บาท

( ) มากกว่า 10,000 – 15,000 บาท

( ) มากกว่า 15,000 – 20,000 บาท

( ) มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป

ข้อ 6. ท่านอาศัยอยู่ที่ไหนในการเดินทางท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

( ) พักอยู่ในเขตพื้นที่ ต.บางกะเจ้า (ให้ตอบต่อ ข้อ 8, 9, 10, 11, 12)

เอกสารนี้ (1) อยู่นอกเขตพื้นที่ ต.บางกะเจ้า (ให้ตอบต่อ ข้อ 7, 10, 11, 12) อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ข้อ 7. พื้นที่ที่ท่านอาศัยอยู่บริเวณใด

( ) กรุงเทพมหานคร ระบุบริเวณ _____

- ( ) จ. สมุทรปราการ ระบุบริเวณ _____
- ( ) เขตปริมณฑล ระบุบริเวณ _____
- ( ) อื่นๆ ระบุบริเวณ _____

ข้อ 8. ท่านอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลบางกะเจ้ามาเป็นเวลานานเท่าไร

- ( ) 5 ปี หรือต่ำกว่า ( ) มากกว่า 5 ปี – 15 ปี
- ( ) มากกว่า 15 ปี – 25 ปี ( ) มากกว่า 25 ปีขึ้นไป

ข้อ 9. พื้นที่ที่ท่านอาศัยอยู่บริเวณ

- ( ) หมู่ที่ 3 ( ) หมู่ที่ 4
- ( ) หมู่ที่ 6 ( ) หมู่ที่ 9
- ( ) หมู่ที่ 5 และหมู่ที่ 2 ( ) หมู่ที่ 1 หมู่ที่ 7 และหมู่ที่ 8
- ( ) อื่นๆ _____

ข้อ 10. ลักษณะของการมาท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

- ( ) เน้นความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า
- ( ) เน้นสถานที่ธรรมชาติ
- ( ) เน้นสถานที่แปลกๆ ที่ไม่เคยไปมาก่อน
- ( ) ได้พบเห็นธรรมชาติโดยบังเอิญหรือเป็นส่วนหนึ่งในโปรแกรมท่องเที่ยว

ข้อ 11. จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

- ( ) 3 ครั้งหรือต่ำกว่า ( ) มากกว่า 3 – 5 ครั้ง
- ( ) มากกว่า 5 ครั้งขึ้นไป

ข้อ 12. ท่านมาท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ กับใคร

- ( ) มาคนเดียว ( ) ครอบครัว จำนวน _____ คน
- ( ) มากับเพื่อน จำนวน _____ คน ( ) มากับโปรแกรมนำเที่ยว _____ คน
- ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพพื้นที่กายภาพ

ส่วนที่ 1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิศาสตร์

กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ข้อ 1. ท่านคิดว่าสิ่งที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์คืออะไร

- ( ) ชื่อเสียงความเป็นปอดของกรุงเทพฯ
- ( ) เป็นพื้นที่สีเขียวที่ยืนล้ำเข้าไปในเขตเมืองของกรุงเทพฯ
- ( ) อนุรักษ์สภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของกรุงเทพฯสมัยก่อน
- ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ข้อ 2. ท่านคิดว่าการเดินทางมาสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีความสะดวกหรือไม่

- ( ) สะดวก เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) อาศัยอยู่ในพื้นที่
  - ( ) ใช้ทางด่วนวงแหวนอุตสาหกรรม
  - ( ) อื่นๆ ระบุ _____
- ( ) ไม่สะดวก เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) การเดินทางอ้อมไกล
  - ( ) ทำเรื่อน้ำน้อย
  - ( ) หาพาหนะในการเดินทางต่อยาก
  - ( ) ไม่มีที่จอดรถที่ท่าเรือ
  - ( ) อื่นๆ ระบุ _____

ข้อ 3. ท่านคิดอย่างไรถ้าทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์บริหารจัดการเรื่องพาหนะในการเดินทางให้

- ( ) เห็นด้วย เพราะว่า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) จะได้นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
  - ( ) จะได้เดินทางได้สะดวกขึ้น
  - ( ) ทำให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์มีรายได้
  - ( ) อื่นๆ ระบุ _____
- ( ) ไม่เห็นด้วย เพราะว่า (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  - ( ) นำพาหนะมาเองสะดวกกว่า
  - ( ) ไม่คุ้มกับการลงทุน
  - ( ) มีนักท่องเที่ยวประจำอยู่แล้ว
  - ( ) อื่นๆ ระบุ _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ออกทงห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 4. การท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในปัจจุบัน มีผลการประกอบอาชีพและรายได้ของท่านหรือไม่

( ) ไม่ส่งผลกระทบ

( ) ส่งผลกระทบ โดย _____

ส่วนที่ 2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภูมิประเทศ

ส่วนที่ 2.1. ข้อมูลเกี่ยวกับพรรณไม้ในพื้นที่

กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ข้อ 1. ท่านคิดว่าภูมิประเทศของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เป็นอย่างไร

( ) เป็นธรรมชาติมากที่สุด ( ) เป็นธรรมชาติมาก

( ) เป็นธรรมชาติปานกลาง ( ) ค่อนข้างเสื่อมโทรม

( ) เสื่อมโทรม

ข้อ 2. เมื่อเทียบกับพื้นที่ข้างเคียงแล้วท่านคิดว่าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ควรที่จะปลูกพันธุ์ไม้เพิ่มเติมหรือไม่

( ) สมควร พันธุ์ไม้ที่ท่านเห็นว่าสมควร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) พันธุ์ไม้สวนและพันธุ์พืชสวนครัว ( ) พันธุ์ไม้ป่าชายเลน

( ) พันธุ์ไม้ป่าปลูก (พันธุ์ไม้หายาก) ( ) พันธุ์ไม้ดอก

( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

( ) ไม่สมควร เพราะ _____

ส่วนที่ 2.2. ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ในพื้นที่

กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ข้อ 1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับสัตว์ต่างๆ ในพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์

( ) คิดว่าสัตว์ต่างๆ มีอยู่โดยทั่วไป

( ) คิดว่าสัตว์ต่างๆ มีจำนวนน้อยลง

( ) คิดว่าไม่มีสัตว์ดั้งเดิมอยู่ในพื้นที่แล้ว

( ) คิดว่าสัตว์บางส่วนสูญพันธุ์ไปจากพื้นที่แล้ว

( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 2. ท่านพบเห็นสัตว์ประเภทใดบ้างเมื่อมาท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

( ) สัตว์น้ำ จำนวนที่เห็น

( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย ( ) ไม่เห็นเลย

( ) สัตว์ปีก จำนวนที่เห็น

( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย ( ) ไม่เห็นเลย

( ) สัตว์เลื้อยคลาน จำนวนที่เห็น

( ) มาก ( ) ปานกลาง ( ) น้อย ( ) ไม่เห็นเลย

ข้อ 3. ท่านคิดว่าสมควรเพิ่มพันธุ์สัตว์ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์หรือไม่

( ) ไม่สมควร เพราะ

( ) สมควร (โปรดตอบ ข้อ 3.1)

ข้อ 3.1. ท่านต้องการให้สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ มีสัตว์ประเภทใดเพิ่มขึ้นใน

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) สัตว์ปีก

( ) สัตว์น้ำ

( ) สัตว์เลื้อยคลาน

( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ส่วนที่ 2.3. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพน้ำในพื้นที่

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ข้อ 1. ท่านคิดว่าแนวทางใดเหมาะสมบ้างในการบริหารจัดการน้ำในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) สร้างระบบการจัดการน้ำขึ้นใช้เฉพาะสวน

( ) ปรับปรุงระบบการจัดการน้ำเดิมให้ใช้งานได้

( ) ขอความร่วมมือทางราชการในการเปิดปิดประตูน้ำ

( ) ขุดลอกคูคลองเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์

( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ตอนที่ 3. แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ส่วนที่ 1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ข้อ 1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์และนโยบายสนับสนุน

- ( ) สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ (โปรดตอบข้อ 2, 4, 5, 6)
 ( ) สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักอาศัยอยู่นอกพื้นที่ (โปรดตอบข้อ 2, 3, 4, 5)

ข้อ 2. เหตุผลที่ท่านมาท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์

- ( ) มาชื่นชมธรรมชาติ ( ) พักผ่อนเปลี่ยนบรรยากาศ
 ( ) ออกกำลังกาย ( ) ศึกษาพื้นที่และวิถีชีวิต
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ข้อ 3. ท่านรู้จักสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ได้อย่างไร

- ( ) อินเตอร์เน็ต ( )ญาติ/เพื่อนแนะนำ
 ( ) วารสาร/เอกสารเผยแพร่/คู่มือท่องเที่ยว ( ) รายการสารคดีท่องเที่ยว
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ข้อ 4. ท่านใช้เวลาในการท่องเที่ยวในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์นานเท่าใด

- ( ) 1-2 ชั่วโมง ( ) 2-3 ชั่วโมง
 ( ) 3-4 ชั่วโมง ( ) มากกว่า 4 ชั่วโมง

ข้อ 5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่หากมีการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- ( ) เห็นด้วย เพราะ ( ) เป็นพื้นที่อนุรักษ์อยู่แล้ว
 ( ) มีระบบนิเวศที่สมควรอนุรักษ์
 ( ) เป็นพื้นที่ที่เป็นเอกลักษณ์สมควรอนุรักษ์ไว้
 ( ) ได้แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเพิ่มขึ้น
 ( ) เพิ่มรายได้ให้กับประชาชนท้องถิ่น
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____
- ( ) ไม่เห็นด้วย เพราะ ( ) ครอบคลุมความสงบของคนท้องถิ่น
 ( ) เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวบางกลุ่ม
 ( ) นักท่องเที่ยวมีน้อย
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 6. ถ้าทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ปรับปรุงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ท่านยินดีให้ความร่วมมือหรือไม่

- ( ) ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะ
 ( ) ไม่มีเวลา ( ) ไม่มีความรู้
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____
- ( ) ให้ความร่วมมือ ในลักษณะ
 ( ) บริการนำเที่ยว ( ) บริการเกี่ยวกับยานพาหนะ
 ( ) ร้านอาหารสินค้า-อาหาร ( ) บริการให้เช่าอุปกรณ์เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ส่วนที่ 2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ข้อ 1. ท่านคิดว่าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์จะอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมได้อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ส่งเสริมให้ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กันชนเพื่อสังเกตจากประชาชนท้องถิ่น
 ( ) ขอความร่วมมือจากประชาชนท้องถิ่นเปิดบ้านรับนักท่องเที่ยว
 ( ) จัดป้ายความรู้เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ส่วนที่ 3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเทศกาลท่องเที่ยว

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ข้อ 1. ท่านคิดว่าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์จะสนับสนุนเทศกาลการท่องเที่ยวได้อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) มีการประชาสัมพันธ์ ( ) มีความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว
 ( ) ขอความร่วมมือประชาชนท้องถิ่นต้อนรับนักท่องเที่ยว
 ( ) จัดป้ายความรู้เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ส่วนที่ 4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ข้อ 1. ท่านเลือกกิจกรรมประเภทใดบ้างเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ (ตอบได้มากกว่า 1

ข้อ) การนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณี(ค) ขี้จี้กรยาน ทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา (ค) พายเรือคายัค จำของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ( ) พักผ่อนหย่อนใจ ( ) ถ่ายภาพ

- ( ) คุณก ( ) ออกกำลังกาย
 ( ) เดินท่องเที่ยวไปกับธรรมชาติ ( ) ศึกษาธรรมชาติ
 ( ) ชมทิวทัศน์บนหอชมธรรมชาติ
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ข้อ 2. ท่านพบปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมประเภทใดบ้าง

- ( ) ไม่พบปัญหา
 ( ) พบปัญหา กิจกรรมประเภทใด _____

ปัญหาที่พบ คือ _____

ข้อ 3. กิจกรรมประเภทใดที่ท่านประทับใจมากที่สุด คือ _____

ข้อ 4. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากมีการปรับปรุงสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ให้มีกิจกรรมในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจากปัจจุบัน

- ( ) เห็นด้วย เพราะ ( ) จะได้มีกิจกรรมมากขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยว
 ( ) ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
 ( ) เพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น
 ( ) กระจายนักท่องเที่ยวไปตามแหล่งกิจกรรม
 ( ) เพิ่มสิ่งดึงดูดใจให้กับนักท่องเที่ยว
 ( ) มีผลดีต่อการประชาสัมพันธ์
 ( ) ไม่เห็นด้วย เพราะ ( ) มีกิจกรรมเพียงพอแล้ว ( ) ไม่ควรมีกิจกรรมมากไป
 ( ) ควรเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้และการพักผ่อน

ข้อ 5. ถ้าหากท่านเห็นด้วยกิจกรรมประเภทใดที่ท่านต้องการเพิ่มขึ้นในอนาคต

- ( ) สนามเด็กเล่น ไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษา ( ) กิจกรรมล่องเรือไปกับธรรมชาติ
 ( ) กิจกรรมพักผ่อนกางเต็นท์ ( ) กิจกรรมพักผ่อนรับประทานอาหาร
 ( ) กิจกรรมดูผีเสื้อ ( ) เที่ยวชมวิถีชีวิตประชาชนท้องถิ่น

- ( ) ท่องเที่ยวแหล่งธรรมชาติและวัฒนธรรม   ( ) ท่องเที่ยวโบราณสถาน
 ( ) Home Stay   ( ) Temple Stay

ส่วนที่ 5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางการท่องเที่ยว

กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ข้อ 1. ท่านเดินทางมายังสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ด้วยวิธีใด

- ( ) จักรยาน   ( ) จักรยานยนต์
 ( ) จักรยานและเรือข้ามฟาก   ( ) จักรยานยนต์และเรือข้ามฟาก
 ( ) รถยนต์และเรือข้ามฟาก (โปรดตอบ ข้อ 1.1 และ ข้อ 1.2)
 ( ) รถยนต์   ( ) รถประจำทาง
 ( ) อื่นๆ _____

ข้อ 1.1. ท่านนำรถยนต์ไปจอดไว้ที่ใด _____

ข้อ 1.2 ท่านพบปัญหาในบริเวณที่จอดรถหรือไม่

- ( ) ไม่พบปัญหา
 ( ) พบปัญหา โปรดระบุ _____

ข้อ 2. ท่านพบปัญหาเกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยวหรือไม่

- ( ) ไม่พบปัญหา
 ( ) พบปัญหา ประเภทของเส้นทางท่องเที่ยว _____

ปัญหาคือ _____

ข้อ 3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ หากมีการเพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจากปัจจุบัน

- ( ) เห็นด้วย เพราะ   ( ) จะได้มีกิจกรรมมากขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยว
 ( ) ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
 ( ) เพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น
 ( ) กระจายนักท่องเที่ยวไปตามแหล่งกิจกรรม
 ( ) เพิ่มสิ่งดึงดูดใจให้กับนักท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ( ) มีผลต่อการประชาสัมพันธ์

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ( ) ไม่เห็นด้วย เพราะ ( ) มีเส้นทางเพียงพอแล้ว
 ( ) ไม่ควรมีกิจกรรมมากไป
 ( ) ควรเน้นเรื่องการให้ความรู้และการพักผ่อน

ข้อ 4. ถ้าหากท่านเห็นด้วยเส้นทางท่องเที่ยวประเภทใดที่ท่านต้องการเพิ่มขึ้นในอนาคต (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) เส้นทางเดินเท้า ( ) เส้นทางน้ำ
 ( ) เส้นทางจักรยาน ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ส่วนที่ 7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยว

กรุณาใส่เครื่องหมาย $\sqrt{\quad}$ ลงในช่อง ( ) และเติมข้อความลงในช่องว่าง

ข้อ 1. ท่านพบปัญหาเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง

- ( ) ไม่พบปัญหา
 ( ) พบปัญหา ประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวก _____

ปัญหา คือ _____

ข้อ 2. ท่านคิดว่าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ( ) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ( ) ศาลาที่พัก
 ( ) ห้องน้ำ-ส้วม ( ) ร้านอาหาร-เครื่องดื่ม
 ( ) ร้านขายของที่ระลึก ( ) ม้านั่ง
 ( ) ป้าย ( ) ชุมนโชมณา
 ( ) ถังขยะ ( ) กระจาดต้นไม้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ( ) ที่ดื่มน้ำบริการ ( ) รั้ว, กำแพง, เสากันการจราจร
 ( ) ไฟฟ้าแสงสว่าง ( ) ทางเดินเท้า

- ( ) ทางจักรยาน ( ) ถนนและที่จอดรถ
 ( ) อาคารที่พัก ( ) ลานกิจกรรม
 ( ) สะพานไม้ทอดยาว
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

ข้อ 3. ท่านคิดว่า อาคารและสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต ควรยึดถือรูปแบบอาคารสำนักงานเป็นหลักใช่หรือไม่

- ( ) ใช่ ( ) ไม่ใช่
 ( ) อื่นๆ (ระบุ) _____

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

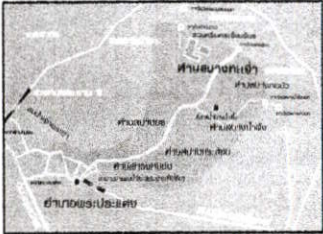
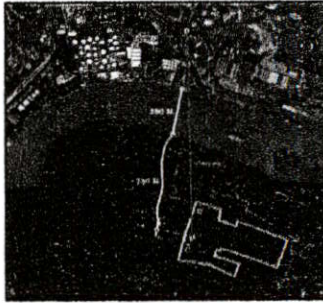

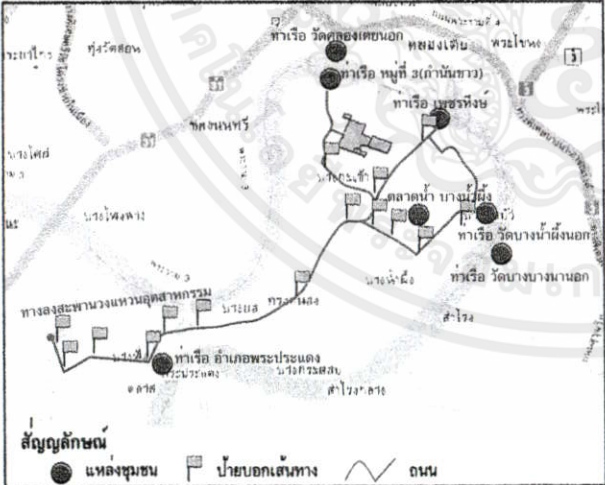

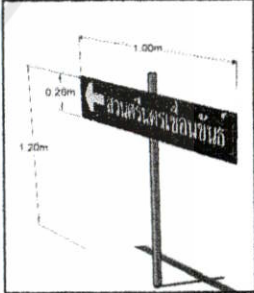

ภาคผนวก ฉ.

แบบปรับปรุงสวนศรินครเขื่อนจันทร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางภาคผนวก ฉ แนวทางการปรับปรุงสภาพกายภาพเพื่อความสะดวกในการเดินทางและการประชาสัมพันธ์สวนศรินครเขื่อนจันทน์

สภาพภูมิศาสตร์	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
 <p>ภาพแสดงทำเลที่ตั้ง</p>	<p>ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ต.บางกะเจ้า อ.พระประแดง จ.สมุทรปราการ</p> <p>เป็นพื้นที่สีเขียวที่ยื่นล้ำเข้าไปในเขตกรุงเทพมหานคร มีเนื้อที่ประมาณ 148 ไร่</p> <p>เป็นส่วนหนึ่งของโครงการสวนกลางมหานครที่มีเนื้อที่ทั้งหมด 1,276 ไร่</p> <p>ระยะทางจากทางด่วนพิเศษบางนา - ดินแดง บริเวณทางข้าม - ลงท่าเรือ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร มาที่สวนศรินครเขื่อนจันทน์มีระยะทางประมาณ 1.60 กม.</p>	<p>การเดินทางด้วยรถยนต์จากฝั่งกรุงเทพมหานครมาทำได้ลำบากต้องเดินทางอ้อมไกล</p> <p>เป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึงทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมและน้ำกร่อยบางฤดูกาลส่งผลให้ไม้ผลเกษตรกรที่ปลูกในพื้นที่เสียหาย</p> <p>มีปัญหาน้ำขัง เกิดปัญหายุ่งยากชุกชุมล่าคดองส่วนใหญ่ต้นเงินและแคบลง มีพันธุ์ไม้หลากหลายขึ้นรก</p>	<p>ต้องการให้อนุรักษ์ภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของกรุงเทพมหานครในสมัยก่อน</p> <p>ต้องการให้มีบริการขนพาหนะสำหรับการเดินทางมาที่สวนศรินครเขื่อนจันทน์จากท่าเรือ ป้ายรถเมล์ ฯลฯ</p>
 <p>ภาพแสดงระยะทาง</p>	<p>การเดินทางที่ใกล้ที่สุดคือโดยสารเรือข้ามฟากแม่น้ำเจ้าพระยาที่ท่าเรือวัดคลองเตยนอกฝั่งกรุงเทพมหานครมาที่ท่าเรือหมู่ที่ 3 (ก้านข้าว) ฝั่งตำบลบางกะเจ้าแล้วเดินทางต่อไปที่สวนศรินครเขื่อนจันทน์มีระยะทางประมาณ 730 เมตร</p>	<p style="text-align: center;">แนวทางการปรับปรุง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างจุดบริการรถรับส่งนักท่องเที่ยวตามแหล่งชุมชนต่างๆ พาหนะที่ใช้ที่เหมาะสมกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ จักรยาน 3 ล้อ ตรงบริเวณที่เรือหมู่ที่ 3 เพราะใกล้ที่สุดนอกนั้นใช้ จักรยานยนต์ 3 ล้อ และมอเตอร์ไซค์รับจ้างเพราะมีความสะดวก 2. ติดตั้งป้ายข้อมูลความรู้เพื่อประชาสัมพันธ์สวนศรินครเขื่อนจันทน์ 3. เพิ่มป้ายบอกเส้นทางให้มากขึ้น 	 <p>รถจักรยาน 3 ล้อ</p>
 <p>แผนผังแสดงแหล่งชุมชนและเส้นทางเดินทางมาสวนศรินครเขื่อนจันทน์</p>	<p>การปรับปรุงพื้นที่โดยรอบสวนศรินครเขื่อนจันทน์</p>	 <p>ป้ายให้ความรู้ (ประชาสัมพันธ์)</p> <p>ป้ายบอกเส้นทาง</p>	 <p>รถ 3 ล้อเครื่อง</p> <p>จักรยานยนต์</p>

ตารางภาคผนวก ก แนวทางการปรับปรุงสภาพทางกายภาพเกี่ยวกับสภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศ	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
พืชพันธุ์ไม้	มีพันธุ์ไม้ไม่น้อยกว่า 110 ชนิด ประกอบด้วยพันธุ์ไม้ในโครงการสวนพฤกษศาสตร์และพันธุ์ไม้ดั้งเดิมในพื้นที่ซึ่งทนต่อสภาพภูมิประเทศกับพันธุ์ไม้ที่ปลูกไว้ตามแนวร่องสวนเดิมซึ่งเกิดจากการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ดั้งเดิมที่ทางสวนอนุรักษ์เอาไว้	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ได้รับอิทธิพลจากน้ำทะเล เกิดปัญหาน้ำกร่อยบางฤดูกาล - ขาดการดูแลอย่างถูกวิธีทำให้พันธุ์ไม้สวนส่วนใหญ่ตายไป - มีการบุกรุกของชาวบ้านเข้ามาเก็บผลผลิต 	<ul style="list-style-type: none"> - ปลูกพันธุ์ไม้เพิ่มเติม คือพันธุ์ไม้ดอกและพันธุ์ไม้สวน พันธุ์พืชสวนครัว - วางแผนระบบจัดการน้ำใหม่ให้มีการถ่ายน้ำ - ป้องกันและขอความร่วมมือการบุกรุกจากชาวบ้าน
สภาพสัตว์	<ul style="list-style-type: none"> - นก 40 ชนิด - สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 6 ชนิด - สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 5 ชนิด 	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ถูกทอดทิ้งรกร้าง - มีปลวกเป็นจำนวนมาก - ต้นไม้ขึ้นรกทึบ - มีสุนัขจรจัดมาก และตัวเงินตัวทองมาก 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรเพิ่มพันธุ์สัตว์ปีก - ควรเพิ่มพันธุ์สัตว์สะเทินน้ำ
สภาพน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> - น้ำนิ่งขังไม่ไหลเวียนตามธรรมชาติ - มีโรงสูบน้ำและประตูปรับน้ำไว้ควบคุมระดับน้ำและการไหลเวียนของน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีปัญหาเรื่องน้ำท่วม น้ำกร่อย น้ำขัง - ท้องร่องแคบ ดินเขิน มีวัชพืชขึ้นรก - ท่อระบายน้ำเสียหายเนื่องจากแผ่นดินทรุดตัว - โรงสูบน้ำใช้งานไม่ได้ - ประตูปรับน้ำก็ถูกทิ้งร้างไม่ได้ใช้งาน - เครื่องสูบน้ำตามจุดต่างๆส่วนใหญ่ เสียใช้งานไม่ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรสร้างระบบจัดการน้ำขึ้นใช้เฉพาะ - พื้นฟูปรับปรุงระบบการจัดการน้ำเดิมให้สามารถนำกลับมาใช้ได้ - ขุดลอกคูคลองให้มีพื้นที่รับน้ำได้มากขึ้น - ขอความร่วมมือกับทางราชการในการเปิด - ปิดประตูน้ำ

แนวทางการปรับปรุง

สภาพภูมิประเทศ	แนวทางการปรับปรุง		
 <p>● พื้นที่ร่องสวน ○ พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์</p> <p>แปลนพื้นที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์</p>	<p>● พื้นที่ร่องสวน</p> <p>สภาพพื้นที่ร่องสวนในปัจจุบัน</p>	<p>○ พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์</p> <p>พื้นที่สวนพฤกษศาสตร์ให้รักษารูปแบบเดิมเอาไว้</p>	

ตารางภาคผนวก ฉ แนวทางการปรับปรุงสภาพทางกายภาพเกี่ยวกับสภาพภูมิประเทศ (ต่อ)

สภาพภูมิประเทศ	แนวทางการปรับปรุง	
<p>● พื้นที่ร่องสวน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำความสะอาดพื้นที่ กำจัด ขยะ หญ้า วัชรพืช เศษกิ่งไม้ ใบไม้แห้ง - ทำการขุดลอกท้องร่องให้ได้มาตรฐานเพื่อนำไหลเวียนไม่อยู่ในสภาพน้ำขัง จะได้เป็นท่อน้ำที่เหมาะสมของปลาและใช้สำหรับรดน้ำต้นไม้ 		 <p>การเตรียมพื้นที่เพื่อปลูกไม้ผล</p>
<p>พืชพันธุ์ไม้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงพันธุ์ไม้ตามร่องสวน โดยการปลูกพันธุ์ไม้ผลทดแทนพันธุ์ที่ปลูกขึ้นใหม่ในปัจจุบัน เพื่อเป็นการอนุรักษ์ของดั้งเดิมของพื้นที่ บางกะเจ้าคือสภาพร่องสวนไว้ ผลไม้ที่มีชื่อเสียงของพื้นที่บางกะเจ้า คือ มะม่วงน้ำดอกไม้ ส้มโอ เป็นต้น - ให้มีผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้ ดูแลเป็นประจำ 		 <p>แสดงการขุดลอกท้องร่อง</p>
<p>สภาพสัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการเพิ่มพันธุ์สัตว์ปีก คือ การปลูกพันธุ์ไม้ให้เหมาะสมสำหรับการเป็นที่อยู่ของสัตว์ปีก การปลูกต้นไม้จะทำให้พื้นที่ที่มีที่ร่ม และพันธุ์ไม้หลายชนิด ที่มีเรือนยอดต่างๆ กัน - การปลูกพันธุ์ไม้ดอก จะทำให้มีแมลง และผีเสื้อ มาปรากฏให้เห็น - การที่นำไหลเวียนตามธรรมชาติจะทำให้ปลาเข้ามาอาศัยอยู่ - สัตว์ที่ควรนำมาปล่อยเพิ่ม คือ สัตว์พื้นถิ่นของบางกะเจ้า 		 <p>การปลูกต้นไม้ที่มีเรือนยอดต่างกัน</p>
<p>สภาพน้ำ</p>	 <p>เครื่องปั้มน้ำ</p> <p>แนวทางปรับปรุง คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย เพื่อให้สามารถนำกลับมาใช้งานได้ใหม่อย่างสมบูรณ์ จะทำให้การบริหารจัดการน้ำของสวนฯ ทำงานได้อย่างประสิทธิภาพ - พยายามระบายน้ำเข้าและออกอยู่เสมอเพื่อจะได้น้ำที่มีคุณภาพดีและควรขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการปิดและเปิดประตูน้ำที่เชื่อมแม่น้ำเจ้าพระยา ควรมอบให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในด้านนี้ดูแลเฉพาะ - ทำการขุดลอกคลองบางกระเบื้องล่าง คลองยาขาบ และคลองคาซุเพื่อเพิ่มพื้นที่การระบายน้ำให้มากขึ้น <p>ประตุน้ำ</p> <p>ระบบการบริหารจัดการน้ำของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์</p> <p>โรงสูบน้ำ</p>	

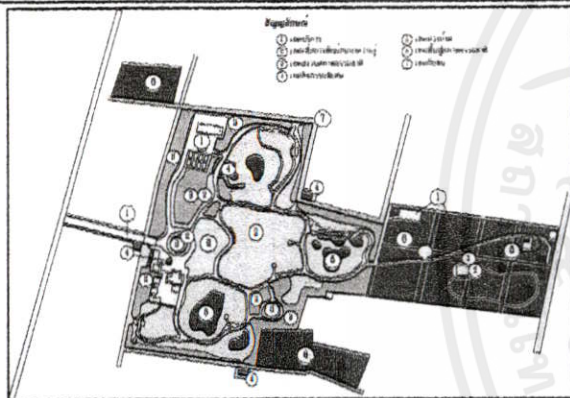
ตารางภาคผนวก ก แนวทางการปรับปรุงการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์

พื้นที่	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
เขตพื้นที่บริการ	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่เรียงตัวไปตามสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสวนทำให้พื้นที่เรียงยาวไปตามถนนและสิ่งก่อสร้างการดูแลจัดการพื้นที่ โดยมีเจ้าหน้าที่ป่าไม้ซึ่งจักรยานลาดตระเวนให้การดูแล - กิจกรรมในพื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ การท่องเที่ยวไปกับธรรมชาติ การวิ่งออกกำลังกาย จักรยาน 	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ชำรุดเสียหาย - อาคารและสิ่งก่อสร้าง ได้รับความเสียหายเนื่องจากแผ่นดินไหว - ไม่ปลอดภัย เมื่อเดินเข้าไปท่องเที่ยวตามลำพัง 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการปรับปรุงให้สิ่งอำนวยความสะดวกให้กลับมาใช้งานได้สมบูรณ์เหมือนเดิม
เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ทางสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ได้จัดไว้ให้กับนักท่องเที่ยวโดยคำนึงการใช้ประโยชน์ของนักท่องเที่ยว - กิจกรรมในพื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ การนั่งพักผ่อนไปกับธรรมชาติ การออกกำลังกาย กิจกรรมปลูกป่า การเข้าค่ายพักแรม การจัดงานในวันสำคัญต่างๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน - สิ่งอำนวยความสะดวกชำรุดเสียหาย - ไม่มีการจัดวางทางเดินเท้า 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกไม่สภาพสมบูรณ์เหมือนเดิม - ต้องการเพิ่มห้องน้ำ - ต้องการเพิ่มอุปกรณ์แสงสว่าง - ต้องการเพิ่มม้านั่ง - ต้องการเพิ่มจุดบริการน้ำดื่ม
เขตสวนสภาพธรรมชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ส่วนใหญ่ได้ปลูกต้นไม้ไว้ในรูปแบบของสวนพฤกษศาสตร์ - พื้นที่เกษตรสมบูรณ์เป็นพื้นที่ดั้งเดิมที่สวนศรีนครเขื่อนขันธ์อนุรักษ์เอาไว้ จะมีสภาพเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ และมีดินจากหินอยู่ทั่วไป ระบบนิเวศยังสมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรก - บริเวณพื้นที่เกษตรธรรมชาติเริ่มจะเปลี่ยนสภาพท้องร่องดินแข็ง มีน้ำท่วมถึงน้อย ท้องร่องมีเศษไม้แห้งสะสมอยู่ทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการปรับปรุงพื้นที่เกษตรธรรมชาติให้สมบูรณ์ - ต้องการป้ายความรู้ได้อย่างครบถ้วน
เขตกิจกรรมพิเศษ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นกิจกรรมโดยหน่วยงาน หรือเอกชนมิใช่เจ้าหน้าที่ของสวน พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ จุดเช่าเรือคายัค - จักรยาน ร้านค้า และจุดนำดื่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - เขตกิจกรรมอื่นๆ โดยหน่วยงาน หรือเอกชนมิใช่เจ้าหน้าที่ของสวน พื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ จุดเช่าเรือคายัค - จักรยาน ร้านค้า และจุดนำดื่ม 	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายสำหรับบริหารจัดการพื้นที่เพื่อควบคุมให้เอกชนทำตาม
เขตหวงห้าม	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่ที่สงวนไว้เป็นพิเศษ สวนหึ่งห้อย สวนนกธรรมชาติ พื้นที่ชุ่มน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรกอยู่ทั่วไป - ตามสวนจากมีเศษใบจากแห้งสะสมอยู่หนาแน่น - สวนหึ่งห้อยไม่มีคนเที่ยวเพราะหึ่งห้อยออกมาตอantik - สิ่งอำนวยความสะดวกชำรุดเสียหาย - ไม่อุปกรณ์แสงสว่าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการปรับปรุงสวนหึ่งห้อยให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์
เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพโดยรวมของพื้นที่นี้จะถูกทิ้งร้างพื้นที่ส่วนนี้ ได้แก่ พื้นที่ร่องสวนสวนหึ่งห้อย ป่าในเมืองบางกะเจ้า 	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งอำนวยความสะดวกชำรุดเสียหาย - ระบบให้แสงสว่าง - อุปกรณ์เสียหายใช้งานไม่ได้ - ระบบบริหารน้ำเสียหายใช้งานไม่ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการปรับปรุงพื้นที่นี้ให้กลับมาใช้ประโยชน์ได้เหมือนเดิม

ตารางภาคผนวก ๘ แนวทางการปรับปรุงการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ (ต่อ)

พื้นที่	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ
เขตกันชน	- พื้นที่รอยระหว่างสวนกับพื้นที่ชาวบ้านที่ติดกับสวน และพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ คลอง สะพานทางเท้ายกระดับคอนกรีต รั้ว - ประตูทางเข้า และร้านค้า	- อยู่นอกเหนือความควบคุมบางอย่างเป็นของสาธารณะ บางอย่างเป็นชาวบ้าน - สวนศรีนครเขื่อนขันธ์จะดำเนินการได้บางอย่าง เช่น รั้ว รั้วประตูทางเข้าด้านข้าง	- ต้องการร่วมมือกับเจ้าของพื้นที่ - สิ่งอำนวยความสะดวกแบบที่กลมกลืนกัน

แนวคิดในการสำรวจ

การแบ่งเขตพื้นที่ (Zoning) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ (อภิวัฒน์ เศรษฐกิจ. 2542:39 - 41) เป็น 7 เขต คือ

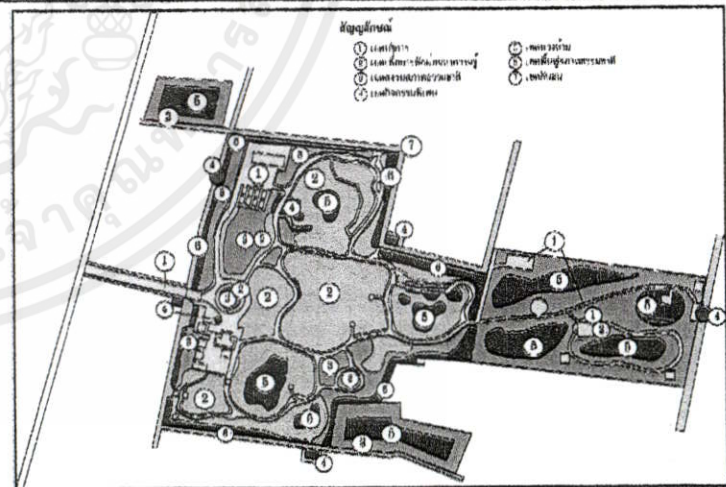
- เขตพื้นที่บริการ
- เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้
- เขตสวนสภาพธรรมชาติ
- เขตกิจกรรมพิเศษ
- เขตหวงห้าม
- เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ
- เขตกันชน

แผนผังการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่ได้จากการสำรวจ

พื้นที่	แนวทางการปรับปรุงการใช้ประโยชน์พื้นที่สวน
เขตบริการ	- มีกิจกรรมเพิ่มมากขึ้นจึงต้องสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เขตบริการจัดมีเนื้อที่เพิ่มขึ้น
เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้	- ส่วนใหญ่เป็นการซ่อมสิ่งอำนวยความสะดวกของเก่าให้กลับมาใช้งานใหม่ มีการเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ใช้ประโยชน์น้อย
เขตสวนสภาพธรรมชาติ	- พื้นที่ร่องสวนเดิมที่อยู่ในเขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติได้รับการปรับปรุงให้เป็นสวนผลไม้เมื่อถูกปรับปรุงแล้วจึงเปลี่ยนเป็นเขตสวนสภาพธรรมชาติ
เขตกิจกรรมพิเศษ	- มีการเพิ่มเติมเขตพื้นที่กิจกรรมพิเศษเพิ่มขึ้นเพราะว่ามีกิจกรรมที่ทำเรือเพิ่มขึ้น 2 แห่ง และจุดบริการเช่าเรือ - จักรยานเพิ่มขึ้น

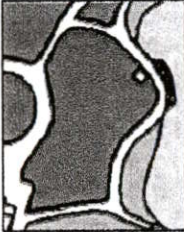
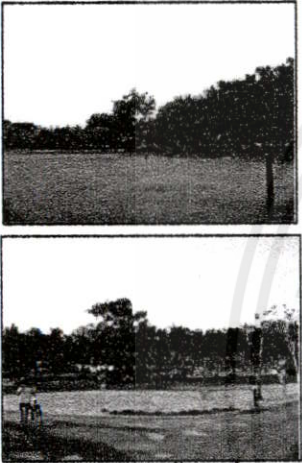
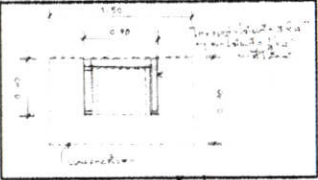

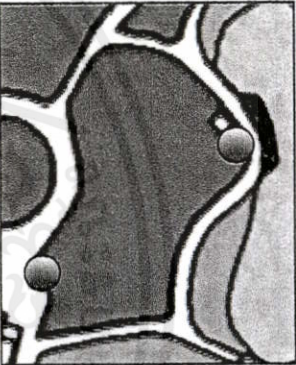
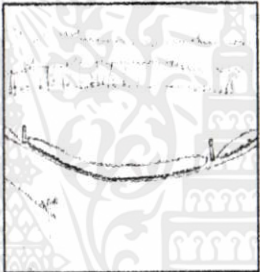

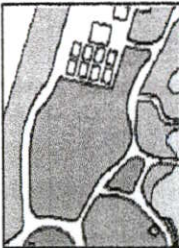

พื้นที่ แนวทางการปรับปรุงการใช้ประโยชน์พื้นที่สวน

เขตหวงห้าม	- มีการเพิ่มเขตพื้นที่หวงห้ามเพิ่มมากขึ้น เพราะต้องการให้พื้นที่ใจกลางบริเวณร่องสวนพื้นที่ร่องสวนมีความสมบูรณ์ ไม่มีต้องการให้ถูกรบกวนเนื่องจากพื้นที่นี้มีสิ่งห้อยอาศ้อยู่
เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ	- พื้นที่ตามขอบสวนพฤกษศาสตร์ ซึ่งมักจะถูกทอดทิ้งและมีวัชพืชขึ้นรก จึงกำหนดพื้นที่ตามขอบรอบสวนพฤกษศาสตร์ ซึ่งเป็นเขตสวนสภาพธรรมชาติ ให้เป็นเขตพื้นที่ฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ
เขตกันชน	- มีคลองและสะพานทางเดินคอนกรีตทอดยาวคั่นกลาง จะมีกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น คือ ท่าเรือ และจุดบริการเช่าเรือ - จักรยาน ทำให้มีผู้มาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น แต่เขตพื้นที่ยังเหมือนเดิม

แผนผังการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่ได้จากการปรับปรุงสวน

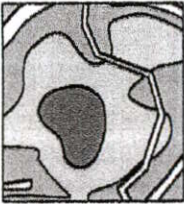
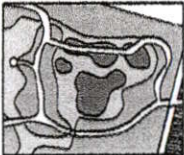

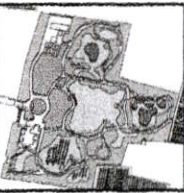

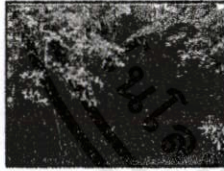
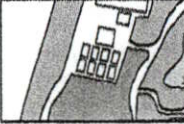

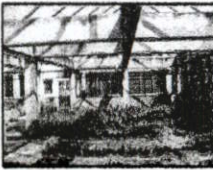
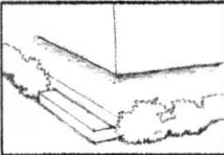
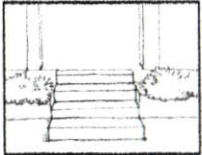
สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

สถานที่ท่องเที่ยว	สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
 <p>สนามหญ้านั่งเล่น</p>	 <p>ภาพสนามหญ้านั่งเล่น</p> <p>มีบรรยากาศความร่มรื่น มีความสะดวกสบาย ปลอดภัย ภูมิประเทศที่สวยงามอยู่ติดกับทะเลสาบและวงเวียนดอกไม้</p>	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักท่องเที่ยวไม่ช่วยกันดูแลเรื่องความสะอาดมักพบมูลสุนัข ปอยขี้ - สิ่งอำนวยความสะดวกชำรุดเสียหาย <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงบรรยากาศ ทิวทัศน์พื้นที่ไม่ให้เป็นแนวทางอนุรักษ์ของเดิม - ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีสภาพสมบูรณ์เหมือนเดิม 	<p>แนวทางปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม และเพิ่ม ม้านั่ง อุปกรณ์แสงสว่าง จุดน้ำดื่มบริการ - เพิ่มพื้นที่ไม้ดอกตามบริเวณพื้นที่ขอบสนาม <p>แปลนจุดน้ำดื่ม</p> <p>ภาพแสดงจุดน้ำดื่ม</p> <p>แปลนสนามหญ้านั่งเล่น</p> <p>เพิ่มพื้นที่ไม้ดอกตามขอบสนาม</p> <p>จุดน้ำดื่มบริการ</p>
 <p>พื้นที่ป่าปลูก</p>	 <p>ภาพพื้นที่ป่าปลูก</p> <p>- เป็นที่ปลูกป่าแบบผสมผสาน มีพันธุ์ไม้หลายประเภท</p>	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีทางเดินเท้าที่ชัดเจน - สิ่งอำนวยความสะดวกชำรุดเสียหาย <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีทางเดินเท้าที่ชัดเจน - สิ่งอำนวยความสะดวกชำรุดเสียหาย 	<p>แนวทางปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้พันธุ์ไม้พื้นถิ่นเดิมเป็นหลัก - ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีสภาพสมบูรณ์เหมือนเดิม

สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

สถานที่ท่องเที่ยว	สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
 <p>วงเวียนดอกไม้</p>	 <p>ภาพวงเวียนดอกไม้</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่เข้าถึงได้ง่าย ภูมิประเทศสวยงาม มีพันธุ์ไม้ดอกหลายชนิด 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - มักพบมูลสุนัขข่อย - พื้นที่เริ่มจะเสื่อมโทรม <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปลุกพันธุ์ไม้ดอกเพิ่มเติม 	<ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมแซมอุปกรณ์ระบบแสงสว่างให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม และเพิ่มแสงสว่างให้มากขึ้น - เพิ่มพันธุ์ไม้ดอกตามบริเวณพื้นที่ขอบรอบวงเวียนดอกไม้
 <p>ทะเลสาบ</p>	 <p>ภาพทะเลสาบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีภูมิประเทศสวยงามปานกลาง มีความปลอดภัย น้ำมีคุณภาพสำหรับพืชและสัตว์ 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งก่อสร้างต่างๆ ชำรุดเสียหาย - คุณภาพน้ำไม่แน่นอน จำนวนปลาหนาแน่นเกินไป - พบเศษใบไม้และกิ่งไม้แห้งกีดขวางในทะเลสาบริมขอบสระพังทลาย <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พืชและสัตว์ควรรักษาของท้องถิ่นดั้งเดิม - หมั่นดูแลไม่ให้กรงรั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม และบำรุง อุปกรณ์แสงสว่าง - เพิ่มพันธุ์ไม้ดอกตามบริเวณพื้นที่ขอบทะเลสาบ
 <p>พื้นที่ชุ่มน้ำ</p>	 <p>ภาพพื้นที่ชุ่มน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์ มีเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร เหมาะสำหรับการเป็นที่อยู่อาศัยของนก 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การดูแลรักษาลำบากไม่มีงบประมาณในการดูแล - มีขยะ เศษใบไม้แห้ง และกิ่งไม้แห้ง สะสมอยู่ในบริเวณนี้ - มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรก - ดินริมตลิ่งพังทลาย <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หมั่นดูแลไม่ให้กรงรั้ง - หาสัตว์พื้นถิ่นมาอยู่ในบริเวณ 	<ul style="list-style-type: none"> - พยายามรักษาความสะอาด ดูแลไม่ให้รก - หาสัตว์พื้นถิ่นมาอยู่ในบริเวณ

สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

สถานที่ท่องเที่ยว	สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
  สวนนกธรรมชาติ	 ภาพสวนนกธรรมชาติ - เป็นพื้นที่ที่มีธรรมชาติค่อนข้างสมบูรณ์มากมีเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร เหมาะสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยของนก	ปัญหา - การดูแลรักษาลำบาก ไม่มีงบประมาณในการดูแล ทำให้มีขยะ เศษใบไม้แห้งและกิ่งไม้แห้งมาสะสมอยู่ในบริเวณนี้มีพันธุ์ไม้ขึ้นหนาแน่นเกินไป มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรก ความต้องการ - หมั่นดูแลไม่ให้รกกรัง	- ลดต้นไม้ที่มีความหนาแน่นเกินไป เพิ่มต้นไม้สูงที่มีเรือนยอดต่างกันเพื่อเป็นที่อยู่ของนก - พยายามดูแลอย่าให้พื้นที่รก ต้นไม้สูงที่มีเรือนยอดต่างกัน
 พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาใหญ่อุทยานแห่งชาติ	 ภาพพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาใหญ่อุทยานแห่งชาติ - เป็นต้นจากขึ้นตามขอบพื้นที่กันชน ของดั้งเดิม ซึ่งทางสวนอนุรักษ์เอาไว้ มีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติ	ปัญหา - ขาดการดูแลรักษา - มีหญ้า และวัชพืชขึ้นอยู่ทั่วไป มีเศษใบไม้แห้ง กิ่งไม้แห้ง ถูกทับอยู่บริเวณนี้มาก ความต้องการ - หมั่นดูแลรักษา ตัดแต่งพันธุ์ไม้ดูแลไม่ให้พื้นที่รก	- ทำความสะอาดพื้นที่ปรับถึงท้องร่องให้ลึกขึ้น เพื่อจะได้มีน้ำไหลเข้ามา
 อาคารพะวง	 ภาพอาคารพะวง - เป็นอาคารที่สร้างได้แข็งแรงมีมาตรฐาน	ปัญหา - แผ่นดินทรุดตัวทำให้บันไดและทางเดินรอบอาคารชำรุดเสียหาย ความต้องการ - ซ่อมแซมใหม่ - พะวงชำรุดไม้พื้นดินเพื่อปลูกและแจกนักท่องเที่ยว	- ทำความสะอาดโครงสร้างอาคารจากคราบนำและเชื้อรา ทาสีใหม่ เปลี่ยน Slang ใหม่ - ปรับแต่งทางเดินรอบอาคารและบันไดใหม่ของเดิมชำรุดเสียหายเนื่องจากการทรุดตัวของพื้นที่ ปรับปรุงทางเดินรอบอาคารและบันได

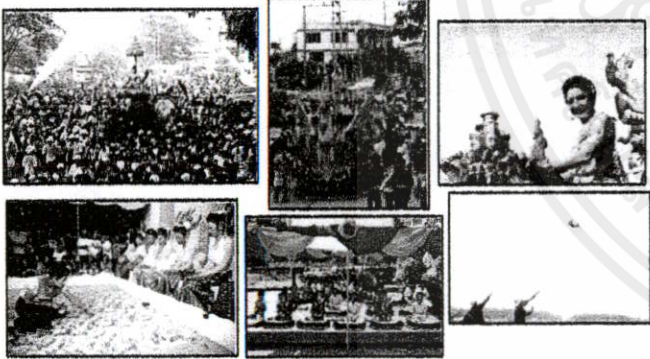
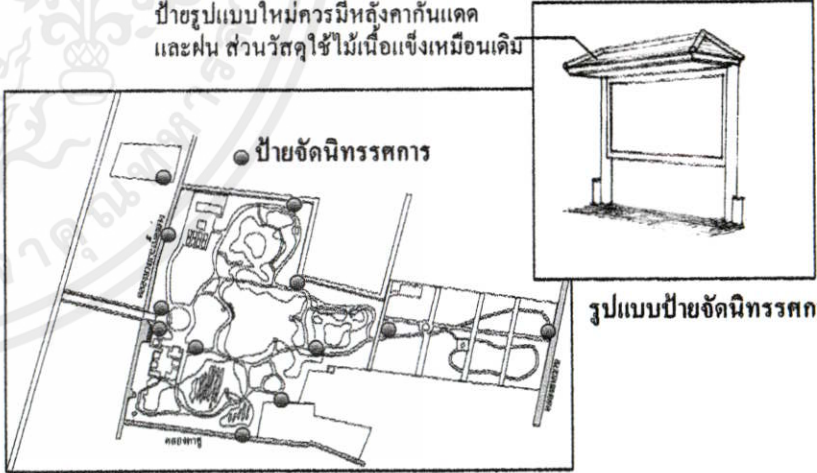
สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน

สถานที่ท่องเที่ยว	สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
 <p>สวนหิ่งห้อย</p>	 <p>ภาพสวนนกธรรมชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริเวณสำหรับชมหิ่งห้อยมีสะพานไม้ทอดยาวล้อมรอบศาลาที่ทำด้วยไม้อยู่ตรงกลาง ท่ามกลางต้นไม้ใหญ่หลากหลายชนิด 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีงบประมาณในการดูแล - สิ่งก่อสร้างเสื่อมโทรม ชำรุดเสียหาย - มีความกังวลเรื่องปัญหาเรื่องความปลอดภัย - มีหญ้าและวัชพืชปกคลุม <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงฟื้นฟูสิ่งก่อสร้าง - ปรับปรุงสภาพ ระบบนิเวศให้เหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำความสะอาดพื้นที่ นำน้ำเข้ามาในท้องร่องพวยยามรักษาต้นลำพูไว้ - ซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดเสียหายสะพานทางเดินเท้าควรมีราวกันตกทั้ง 2 ข้าง - ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหาย - จัดเจ้าหน้าที่บริการการท่องเที่ยวตรงจุดนี้โดยเฉพาะ เพราะว่าหิ่งห้อยจะออกมาตอนประมาณ 4 ทุ่ม สวนปีละเวลา 19.00 น เป็นจุดที่เปลี่ยว <p>สะพานทางเดินควรมีราวกันตกทั้ง 2 ข้าง</p>
 <p>เขตกันชน</p>	 <p>ภาพสวนนกธรรมชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่ที่มีความสมบูรณ์มาก เป็นรอยต่อระหว่างพื้นที่สวนและพื้นที่ชาวบ้านในพื้นที่บางกะเจ้า มีคลองและสะพานคอนกรีตทอดยาวขึ้นกลางระหว่างพื้นที่ 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่ของชาวบ้านมีน้ำขังน้ำเน่าเสีย - สิ่งอำนวยความสะดวกชำรุดเสียหาย - ตามขอบรอยต่อของพื้นที่ถูกทอดทิ้ง - คลองดินเงินและแคบมีดินไม่ขึ้นรก - มีสุนัขเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก <p>ความต้องการ</p> <p>สร้างรั้วตามรอยต่อพื้นที่ชาวบ้านพยายามคัดแดงรักษาพันธุ์ไม้พวยยามไม่ให้พื้นที่ที่รกร้างปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกให้ใช้งานได้เหมือนเดิม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวเข้าไปท่องเที่ยวในเขตกันชน - จากการขุดลอกคลองบางกระเบื้องต่างและคลองขยายขอบเพื่อเพิ่มพื้นที่ระบายน้ำ ทำให้สามารถเพิ่มจุดบริการเช่าเรือได้ 2 จุด - ขุดลอกคลองตาขุใหม่เพื่อเพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ - จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม เช่น ชุมนประดูทางเข้าด้านข้าง รั้ว ป้ายข้อมูล ป้ายบอกทาง อุปกรณ์แสงสว่างที่พอเพียง <p>จุดบริการเช่าเรือ</p> <p>คลองตาขุในปัจจุบันมีแนวคลองรุกเข้ามาถึงสะพานทางเท้าทอดยาว</p> <p>คลองตาขุเมื่อได้รับการปรับปรุงแล้ว</p>

ตารางภาคผนวก ๘ แนวทางการปรับปรุงด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ต่อ)

สถานที่ท่องเที่ยวและนโยบายสนับสนุน				
นโยบายสนับสนุน	สภาพ	ปัญหา	ความต้องการ	แนวทางการปรับปรุง
	<ul style="list-style-type: none"> - มีการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี - ใช้นโยบายของ โครงการสวนกลางมหานคร เพื่อรักษาความเป็นพื้นที่สีเขียวตลอดไป 	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายต่างๆ ไม่ค่อยได้รับรู้ - สำนักท่องเที่ยว ไม่มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้ทราบ - ขาดงบประมาณ 	<ul style="list-style-type: none"> - สนองพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเหมือนเดิม - ต้องการงบประมาณ - รักษาความเป็นพื้นที่สีเขียว เป็นปอดของกรุงเทพฯ เหมือนเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายที่เกี่ยวกับการเป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อความเป็นปอดของกรุงเทพมหานคร - อนุรักษ์ภาพของสวนผลไม้และวิถีชีวิตของคนกรุงเทพฯ ในสมัยก่อน

ตารางภาคผนวก ๘ แนวทางการปรับปรุงด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ต่อ)

ประเพณีวัฒนธรรม		
สภาพ	ปัญหา	แนวทางการปรับปรุง
 <p>ภาพเกี่ยวกับงานประเพณีวัฒนธรรมพื้นที่บางกะเจ้า</p> <ul style="list-style-type: none"> - สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เป็นพื้นที่ของชาวมอญโบราณูประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ที่รู้จักโดยทั่วไป คือ งานสงกรานต์ พระประแดง ทะแยมอญ ดักบาตรเทโว 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่พบกิจกรรมการท่องเที่ยว ประเพณีวัฒนธรรมในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้มีการส่งเสริมให้เป็นที่อนุรักษ์ ประเพณีวัฒนธรรม - ให้มีการจัดประชาสัมพันธ์กิจกรรม ประเพณีต่างๆ ในรูปแบบป้ายความรู้ นิทรรศการเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยว ได้เรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดนิทรรศการริมทางไว้ตามจุดต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ <p>ป้ายรูปแบบใหม่ควรมีหลังคากันแดด และฝน ส่วนวัสดุใช้ไม้เนื้อแข็งเหมือนเดิม</p> <p>รูปแบบป้ายจัดนิทรรศการ</p> <p>แผนผังสวนแสดงตำแหน่งการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับประเพณีวัฒนธรรม</p>

ตารางภาคผนวก ฉ แนวทางการปรับปรุงด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ต่อ)

เทศกาลการท่องเที่ยว

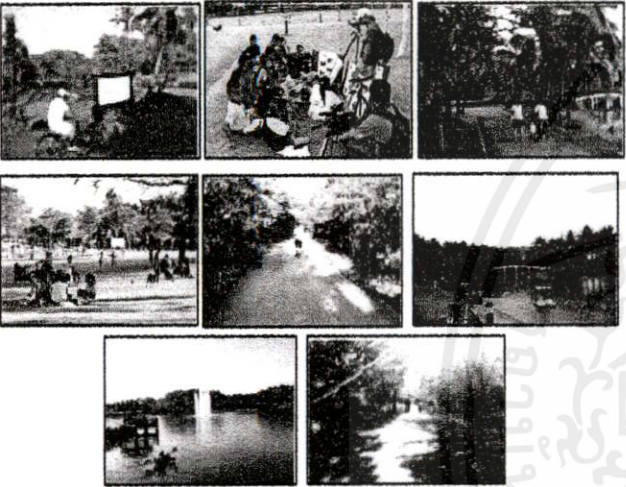
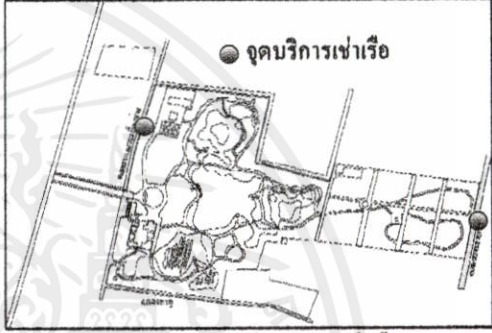
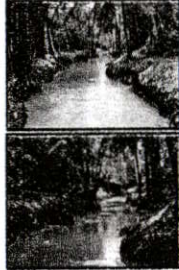

สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
<p>- หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ได้จัดเทศกาลการท่องเที่ยวในวันสำคัญต่างๆ เพื่อหารายได้ไปพัฒนา ปรับปรุง สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การปลูกป่า การวิ่งการกุศล ฯลฯ</p> <p>ภาพเกี่ยวกับเทศกาลการท่องเที่ยวของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์</p>	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - นักท่องเที่ยวไม่ค่อยรู้เรื่องเกี่ยวกับเทศกาลการท่องเที่ยว <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้จัดเทศกาลท่องเที่ยว - ให้มีการจัดประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวในรูปแบบป้ายความรู้ นิทรรศการเผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้ทราบ 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดนิทรรศการริมทางไว้ตามจุดต่างๆ เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ - วางแผนการท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ - ขอความร่วมมือประชาชนในเขตกันชนต้อนรับนักท่องเที่ยว <p>ป้ายรูปแบบใหม่ควรมีหลังคากันแดด และฝน ส่วนวัสดุใช้ไม้เนื้อแข็งเหมือนเดิม</p> <p>ป้ายจัดนิทรรศการ</p> <p>รูปแบบป้ายจัดนิทรรศการ</p> <p>แผนผังการจัดวางตำแหน่งการนิทรรศการเกี่ยวกับเทศกาลการท่องเที่ยว</p>

ตารางภาคผนวก ฉ แนวทางการปรับปรุงด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ต่อ)

ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว

สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการท่องเที่ยวไปเพื่อการพักผ่อนกับธรรมชาติ การศึกษาเกี่ยวกับพืชและสัตว์ - กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวนิยมทำมากที่สุด คือ ช้างกรยาน ถัดมาเป็น การออกกำลังกาย และ พักผ่อนหย่อนใจ - กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุด คือ ช้างกรยาน รองลงมาคือ พายเรือคายัค และพักผ่อนหย่อนใจ 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งอำนวยความสะดวกชำรุดเสียหาย 	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มตรงเขตพื้นที่กันชน คือ ท่าเรือ 2 จุด และจุดบริการเช่าเรือ 2 จุด ตรงบริเวณคลองบางกระบือล่าง คลองยายขาบ - ขุดลอกคลองสาขาให้กว้างขึ้นเพื่อเพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวทางน้ำ

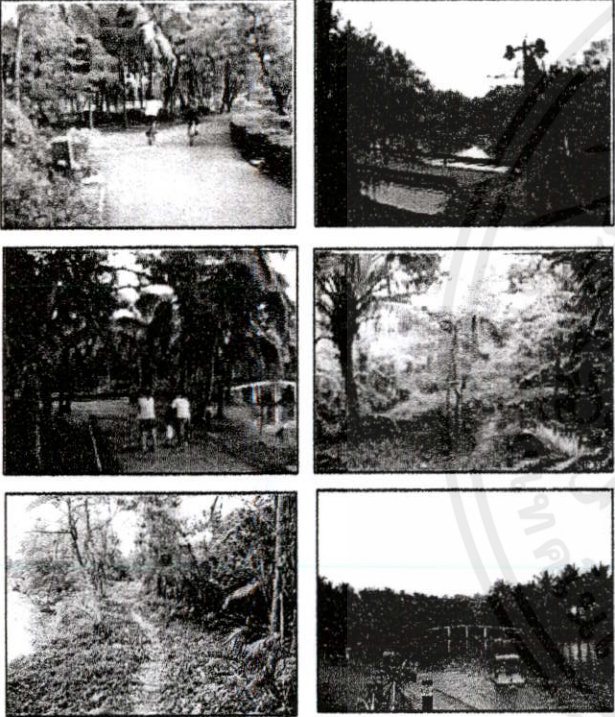
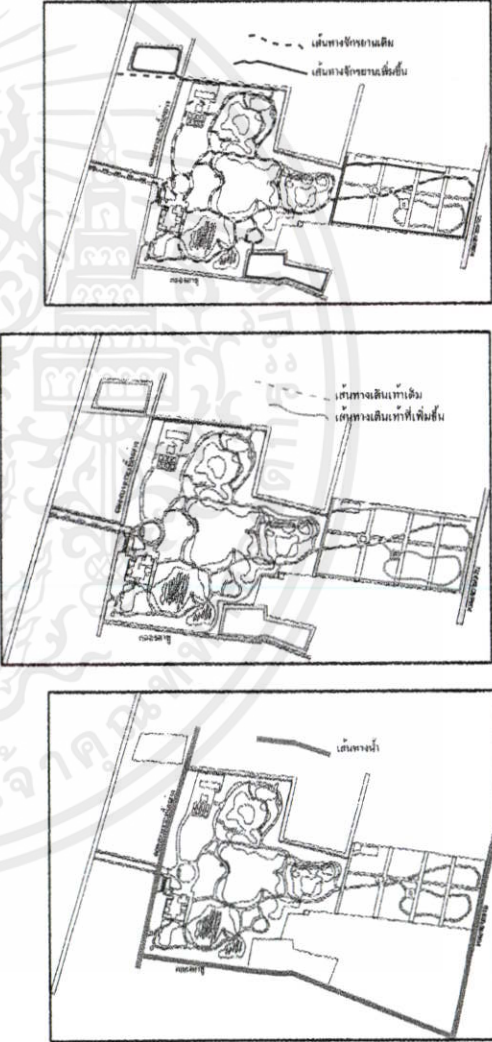
ประเภทและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยว (ต่อ)

สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
 <p data-bbox="268 854 739 893">ภาพเกี่ยวกับประเภทและรูปกิจกรรมการท่องเที่ยว</p>	<p data-bbox="851 354 985 385">ความต้องการ</p> <ul data-bbox="851 392 1209 539" style="list-style-type: none"> - มีกิจกรรมในการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นจากปัจจุบัน - กิจกรรมที่ต้องการเพิ่มมากขึ้นในอนาคต คือ ล่องเรือไปกับธรรมชาติ 	 <p data-bbox="1456 385 1635 423">● จุดบริการเช่าเรือ</p> <p data-bbox="1792 631 2083 693">จุดล่องคลองบางกระเบื้องล่าง และคลองยายชาบ</p> <p data-bbox="1310 685 1646 716">แผนผังการจัดวางจุดบริการเช่าเรือ</p> <p data-bbox="1220 762 1422 847">คลองตาชูปัจจุบัน แนวคลองรุกเข้ามาชิดสะพานทางเดินเท้า</p> <p data-bbox="1892 823 2094 885">คลองตาชูเมื่อทำการขยายแนวคลอง</p>

เส้นทางท่องเที่ยว

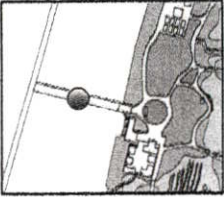

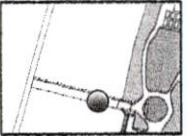

สภาพ	ปัญหา	แนวทางการปรับปรุง
<ul data-bbox="168 1208 750 1347" style="list-style-type: none"> - เส้นทางเดินเท้าส่วนใหญ่จะเกิดตามธรรมชาติ - ถนนภายในสวน ใช้ประโยชน์ร่วมกันกับการเดินพักผ่อนวิ่งออกกำลังกายและจักรยาน - ทะเลสาบเป็นเส้นทางเรือถีบและเรือคายัค 	<ul data-bbox="851 1208 1198 1424" style="list-style-type: none"> - ทางเดินที่ซับซ้อนเกินไป - ความปลอดภัยในการใช้ถนนร่วมกัน - สิ่งอำนวยความสะดวกชำรุดเสียหาย - ไม่มีการดูแลรักษาข้อบังคับในการทำกิจกรรม 	<ul data-bbox="1220 1208 2072 1393" style="list-style-type: none"> - นักท่องเที่ยวต้องการให้เพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น เพราะจะได้มีกิจกรรมมากขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้มีนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เป็นการกระจายนักท่องเที่ยวไปตามแหล่งกิจกรรมต่างๆ และเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น เส้นทางที่ต้องการเพิ่มขึ้นในอนาคต คือ เส้นทางเดินเท้าเส้นทางจักรยาน และเส้นทางน้ำ สำหรับพายเรือ ล่องเรือ

เส้นทางท่องเที่ยว

สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
	<p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มเส้นทางท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น - เพิ่มกิจกรรมให้มากยิ่งขึ้น - เส้นทางที่ต้องการเพิ่มขึ้นในอนาคต คือ เส้นทางเดินเท้า เส้นทางจักรยาน และเส้นทางนำ สำหรับพายเรือ ล่องเรือ 	 <p>เส้นทางจักรยานที่เพิ่มขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้จากการปรับปรุงพื้นที่ทำความสะอาดพื้นที่กรวดทำให้สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้มากขึ้น - สามารถเพิ่มเส้นทางเข้าไปท่องเที่ยวในเขตกันชนได้ <p>เส้นทางเดินเท้าเพิ่มขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้จากการปรับปรุงพื้นที่ทำความสะอาดพื้นที่กรวดทำให้สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้มากขึ้น - สามารถเพิ่มเส้นทางเข้าไปท่องเที่ยวในเขตกันชนได้ <p>เส้นทางน้ำที่เพิ่มขึ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้จากการขุดลอกคลองบางกระเบื้องและคลองยายขาว - ได้จากการขยายแนวคลองตาชูให้กว้างมากขึ้น
<p>ภาพเกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยว</p>		

ตารางภาคผนวก ง แนวทางการปรับปรุงด้านกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ต่อ)

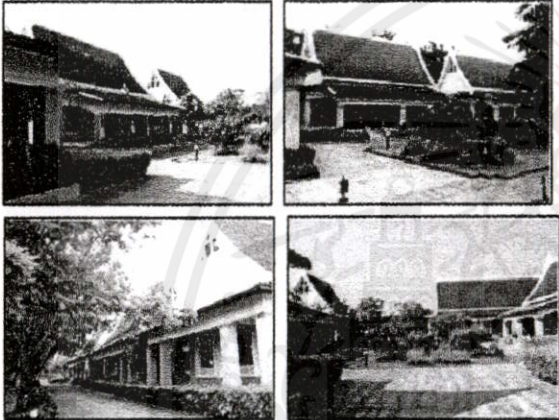
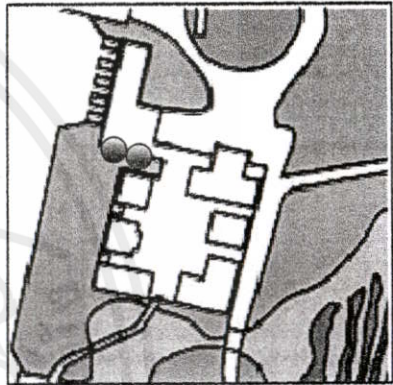
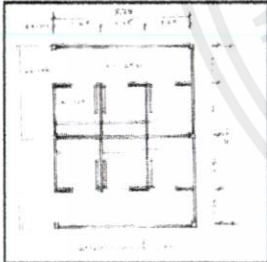

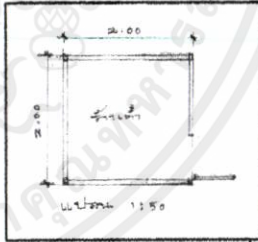
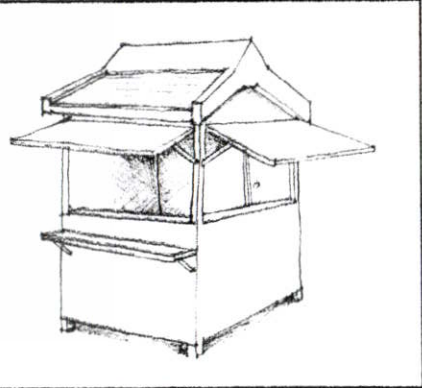
สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
 <p>ถนนทางเข้าสวน</p>	 <p>ภาพบริเวณถนนทางเข้า</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถนนภายนอกสวน คือ ถนนราษฎร์รังสรรค์ จะเป็นถนน 2 ช่องการจราจร ทำด้วย คสล. กว้างประมาณ 4 เมตร - ถนนทางเข้าสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ คือ ถนนชอยราษฎร์รังสรรค์ 14 การก่อสร้างได้มาตรฐาน ผิวถนนลาดยาง กว้างประมาณ 8 เมตร 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถนนลาดยางมีรอยแยกและขรุขระอยู่ประมาณ 3 เมตร บริเวณปากหน้าทางเข้า - มีน้ำขังอยู่ด้านหน้าทางเข้า <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมแซมถนนส่วนที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม - ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม
 <p>ที่จอดรถ</p> <p>ที่จอดรถสำรอง</p>	 <p>ภาพบริเวณที่จอดรถ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ที่จอดรถประจำ จอดรถบนถนนทางเข้าสวน 2 ข้างทาง สามารถจอดรถยนต์ได้ประมาณ 80 คัน และจอดรถจักรยานยนต์ได้ประมาณ 36 คัน - ที่จอดรถสำรองด้านในสวน เป็นถนนลาดยางมีผิวการจราจรกว้าง 6 เมตร จอดรถแบบริมทางด้านเดียวจอดเรียงขนานกันไปกับขอบถนนข้างทาง สามารถจอดรถได้ประมาณ 80 คัน 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในวันเสาร์ - อาทิตย์ และวันหยุดสำคัญๆ ที่มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากที่จอดรถไม่เพียงพอ <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดระเบียบใหม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม - ติดเส้นการจราจร ติดตั้งป้ายบอกกฏข้อบังคับ ป้ายบอกเส้นทาง - ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม
 <p>ถนนและเส้นทางภายในสวน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ถนนทางเดินเท้าที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ - ถนนลาดยางภายในสวน ผิวการจราจรกว้าง 2 ขนาด คือ 3.10 ม. และ 3.50 ม. - สะพานไม้ทอดยาว มีความกว้าง ประมาณ 1.30 ม. บางจุดยังใช้งานอยู่บางจุดได้ผุพังไปหมดแล้ว - สะพานคอนกรีตยกกระดานทอดยาว กว้าง ประมาณ 1 ม. 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เส้นทางเดินเท้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ จะชันและมีน้ำขังเมื่อเวลาฝนตก 	<ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมแซมและขยายถนนของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์เพื่อรองรับกิจกรรม การเดินพักผ่อนไปกับธรรมชาติ การวิ่งออกกำลังกาย ที่จะใช้งานร่วมกับการขี่จักรยาน - ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวกที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม

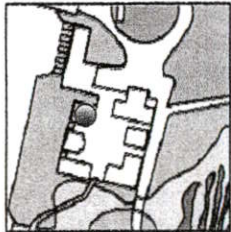
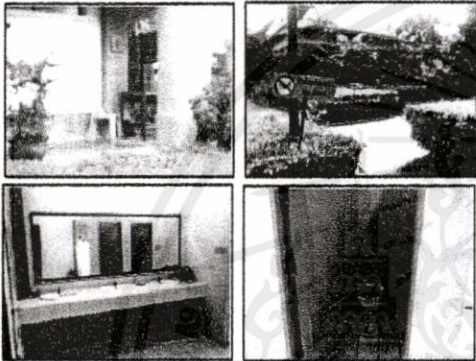
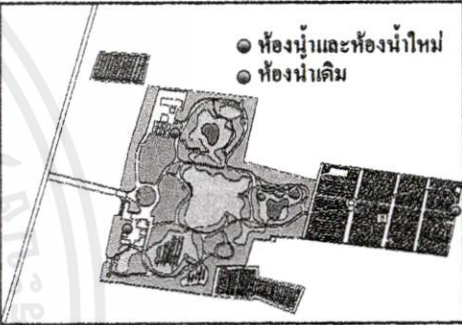
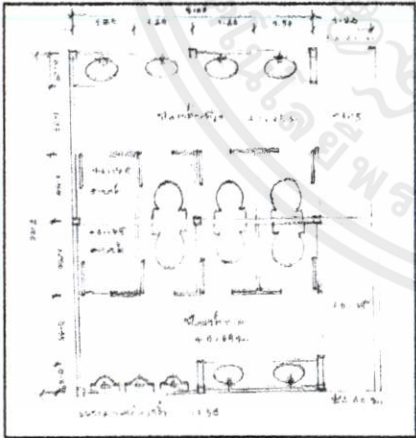
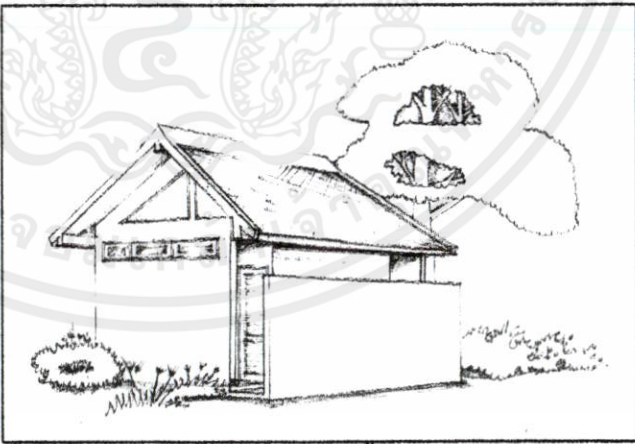
สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	แนวทางการปรับปรุง
 <p>ถนนและเส้นทางภายในสวน (ต่อ)</p>	 <p>ภาพบริเวณถนนและเส้นทางภายในสวน</p>	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เส้นทางลาดยาง มีสภาพเสื่อมโทรม มีรอยแยก ทรุดตัวผิวถนนขรุขระอยู่ทั่วไป - สะพานไม้ทอดยาว มีสภาพเสื่อมโทรม ไม่แข็งแรง - สะพานคอนกรีตยกระดับไม่ปลอดภัยเพราะ ไม่มีราวกันตก <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	 <p>เพิ่มวัสดุอัดแน่นบนทางเดินเท้าเพื่อเพิ่มความคงทนของผิวเดิน เช่น ลูกกรวด หิน ที่เข้ากับธรรมชาติ</p> <p>การปรับปรุงทางเดินเท้า</p> <p>ควรขยายถนนขึ้นเพื่อความปลอดภัยในการใช้งานร่วมกันระหว่าง คนเดินเท้า วิว ออกกำลังกาย และจักรยาน</p> <p>การปรับปรุงถนนภายในสวน</p>
  <p>สะพาน</p>	 <p>ภาพสะพานของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - สะพานโค้ง มี 2 แบบคือ สะพานทางเข้าหลักเป็นสะพาน โครงสร้างคสล. ผิวสะพานลาดยาง ความกว้างสะพาน ประมาณ 8 ม. และสะพานพานข้ามทะเลสาบเป็นสะพาน โครงสร้าง คสล. กว้างประมาณ 3 เมตร ราวสะพานใช้ไม้เนื้อแข็ง - สะพานแนวราบ เป็นสะพานเชื่อมถนนกับถนนในแนวระดับเดียวกัน กว้างประมาณ 3.20 ม. 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริเวณคอสะพานจะมีการทรุดตัวทำให้รอยต่อระหว่างสะพานและถนนเสียหาย - ส่วนที่เป็นไม้จะไม่แข็งแรง โยกคลอน และชำรุด <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดเสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม
<p>กลุ่มอาคารกองอำนาจการ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสำนักงานของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ ออกแบบสวยงาม เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก รูปร่างทรงไทย 6 หลัง เรียงกันไป 2 ข้าง หันด้านข้างเข้าหากัน ตรงกลางเป็นลานอเนกประสงค์ 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีพื้นที่มากแต่ใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ - มีการทรุดตัวของพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารนี้ต้องดูกว้างขวางหรูหราเพราะว่ามีผู้ใหญ่ในรัฐบาลจังหวัดสมุทรปราการ อบต. ผู้นำชุมชน แวะมาใช้พื้นที่เป็นที่จัดประชุมอยู่บ่อย ลูกเสือมาขอใช้พื้นที่เข้าค่ายจึงไม่ควรรักษา รูปแบบเดิมเอาไว้ แต่มีจุดที่รกตาอยู่บ้าง คือ ไม่มีบริเวณอาบน้ำ จึงไปอาบน้ำในห้องน้ำทำให้พื้นที่นั้นอยู่แสมอจึงควรเพิ่มห้องอาบน้ำและซุ้มร้านค้า

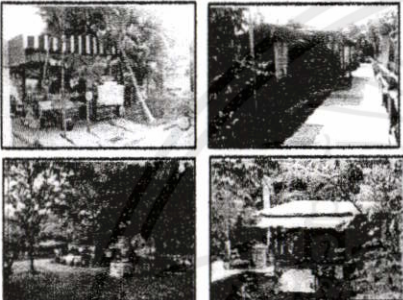
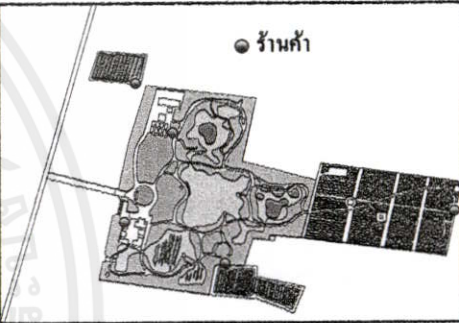
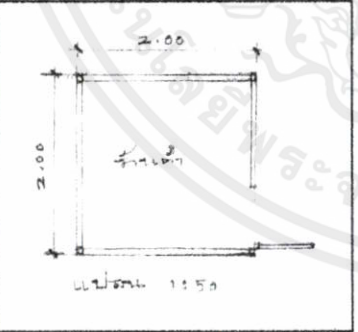

สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
 <p>กลุ่มอาคาร กองอำนวยการ (ต่อ)</p>	 <p>ภาพกลุ่มอาคารกองอำนวยการ</p>	<p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มจุดบริการให้มากขึ้น และทั่วถึง - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	 <p>ตำแหน่งห้องอาบน้ำและร้านค้าบริเวณกลุ่มกองอำนวยการ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ห้องอาบน้ำ ● ร้านค้า
	<p>แบบของห้องอาบน้ำ</p> <p>ห้องอาบน้ำโครงสร้าง คสล. ผึงก่ออิฐฉาบปูน วงกบ ประตู หน้าต่าง ไม้สัก หลังคากระเบื้อง ใช้รูปแบบกลุ่มอาคารบริการเป็นหลัก</p> <p>ทัศนียภาพของห้องอาบน้ำ</p>		<p>แบบของร้านค้า</p> <p>ร้านค้าเป็นของเอกชน สวนศรีนครเขื่อนขันธ์ไม่มีอำนาจบริหารจัดการ แต่ได้ออกเกณฑ์สำหรับรูปแบบร้าน โดยยึดรูปแบบของกลุ่มอาคารกองอำนวยการเป็นหลัก</p> <p>แปลนร้านค้า</p> <p>ทัศนียภาพร้านค้า</p>

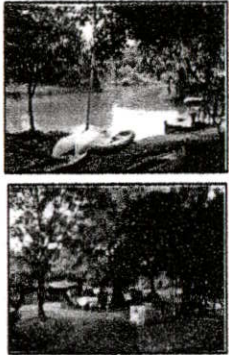
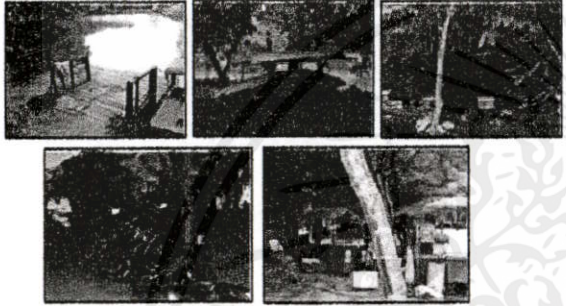
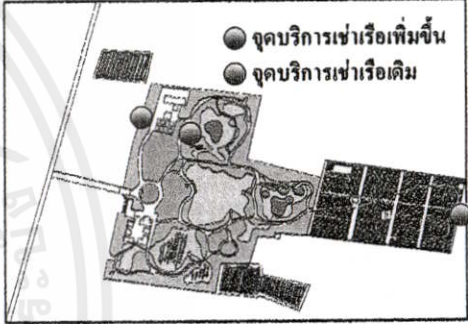
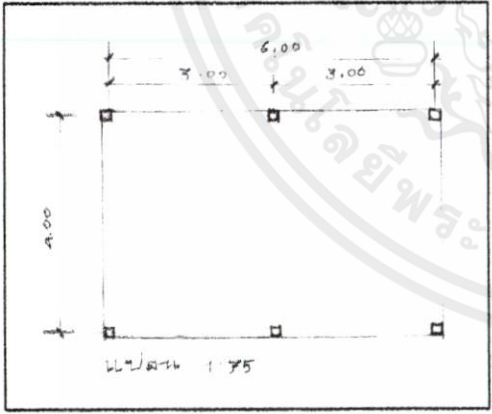
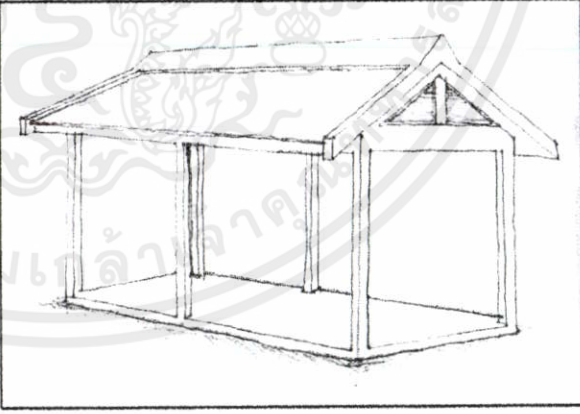
สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
 <p>ห้องน้ำ</p>	 <p>ภาพห้องน้ำเดิม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างได้มาตรฐาน ใช้วัสดุก่อสร้างอย่างดี มีความสวยงาม แข็งแรง ปลอดภัย 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - พื้นห้องน้ำลื่น มีน้ำเปียกและอยู่ตลอด - ห้องน้ำมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มจุดบริการให้มากขึ้น - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มห้องน้ำ และห้องอาบน้ำให้มากขึ้น <p>แปลนตำแหน่งห้องน้ำที่เพิ่ม</p>
แบบห้องน้ำและห้องอาบน้ำ			
 <p>แปลนห้องน้ำ</p>		 <p>ทัศนียภาพห้องน้ำ</p> <p>ห้องน้ำและห้องอาบน้ำโครงสร้าง คสล. มุ้งก้ออิฐ ฉาบปูนวงกบ ประตู หน้าต่าง ใช้ไม้สัก หลังคากระเบื้อง ใช้รูปแบบกลุ่มอาคารบริการเป็นหลัก</p>	

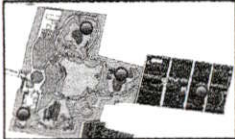

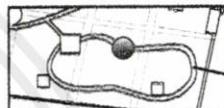

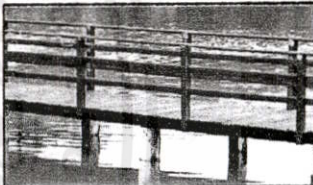
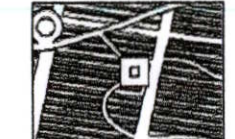
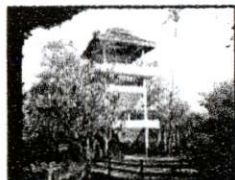
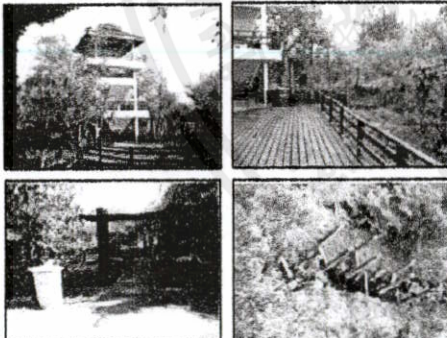
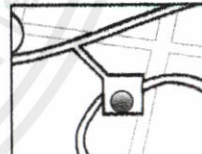
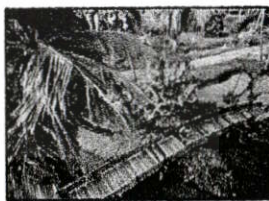

สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
 <p>ร้านค้า</p>	 <p>ภาพร้านค้า</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้านค้าจะอยู่นอกสวนในเขตกันชน เป็นของชาวบ้าน - ร้านค้าภายในสวนอยู่ตรงบริเวณจุดเช่าเรือคายัคและจักรยาน เป็นร้านแบบตั้งโต๊ะ และรถเข็น ใช้ร่มบังแดด ให้บริการเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการจัดระเบียบที่เหมาะสม - คู่มือเป็นระเบียบเรียบร้อย - เป็นของเอกชน อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของสวน <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มจุดบริการให้มากขึ้น - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มจุดบริการให้มากขึ้น - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม <p>แปลนตำแหน่งร้านค้าที่เพิ่ม</p>
แบบร้านค้า			
 <p>แปลนร้านค้า</p>		 <p>ทัศนียภาพร้านค้า</p> <p>แนวคิดในการออกแบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร้านค้าเป็นกิจกรรมที่อยู่นอกเหนืออำนาจของสวนศรินครเขื่อนชัยภูมิ เป็นกิจกรรมของเอกชนที่ของเข้ามาทำกิจกรรม แต่ควบคุมแบบก่อสร้างให้กลมกลืนกันกับกลุ่มอาคารกองอำนาจการ 	

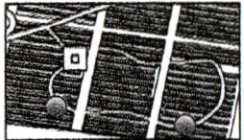
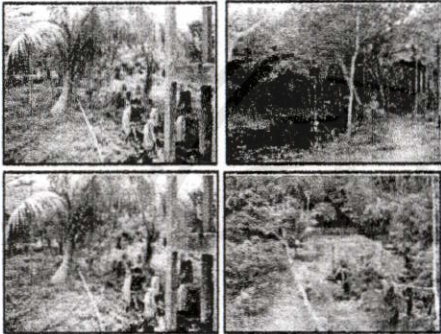

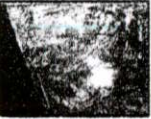

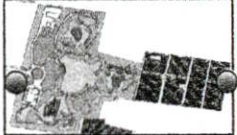

สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	แนวทางการปรับปรุง
 <p>จุดบริการเช่าเรือ และจักรยาน</p>	 <p>ภาพแสดงจุดบริการเช่าเรือ - จักรยาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งอยู่ภายใต้ร่มไม้ใหญ่ ใกล้เรือนเพาะชำ ให้บริการโดยเอกชน มีท่าเรือทำด้วยไม้เนื้อแข็ง มีชั้นเก็บเรือทำด้วยเหล็กมีเขนยื่นสำหรับเก็บเรือควายค์ได้ 8 ลำ ตั้งอยู่ 2 ชั้น มีเรือให้เช่า 2 ประเภท คือ เรือ ควายค์ และเรือถีบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่อาคารถาวร ที่ได้มาตรฐาน - อุปกรณ์วางกองเรียงไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย - ทำน้ำ ไม้เนื้อแข็ง เสื่อมโทรม และชำรุดเสียหาย - อาคารห้องนำฟังเสียหาย <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มจุดบริการให้มากขึ้น - ปรับปรุง พื้นปูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<p>แนวคิดในการออกแบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นกิจกรรมที่อยู่นอกเหนืออำนาจของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ แต่ควรมีอาคารสำหรับเก็บของที่มีรูปแบบกลมกลืนกันกับกลุ่มอาคารกองอำนาจการ <p>แปลนวางตำแหน่งจุดบริการเช่าเรือ</p>
	 <p>แปลนบริการเช่าเรือ</p>	 <p>ทัศนียภาพจุดบริการเช่าเรือ</p>	<p>แนวคิดในการออกแบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - จุดบริการเช่าเรือเป็นกิจกรรมที่อยู่นอกเหนืออำนาจของสวนศรีนครเขื่อนขันธ์ เป็นกิจกรรมของเอกชนที่เข้ามาทำการแต่เพื่อให้การวางของมีระเบียบทางสวนจึงได้ควบคุมรูปแบบอาคารให้กลมกลืนกันกับกลุ่มอาคารกองอำนาจการ - จุดบริการมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น คือ ร้านค้า ห้องนำ ม้านั่ง จุดนำคีมบริการ อุปกรณ์ไฟฟ้า แสงสว่าง

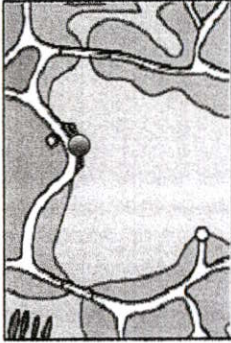
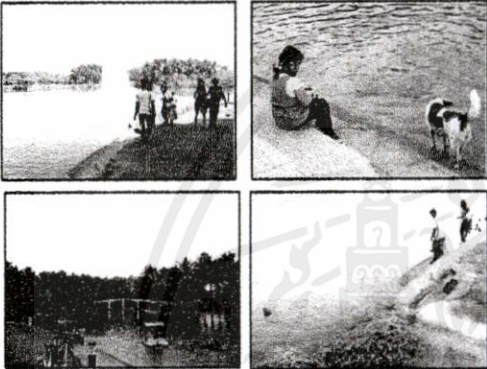
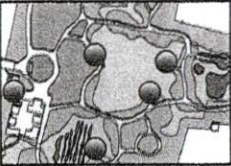
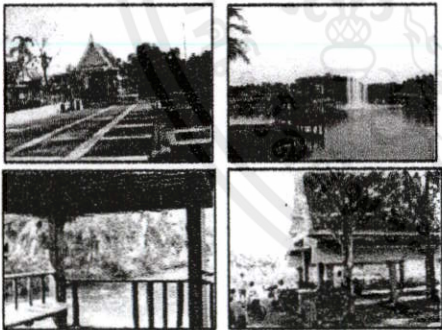
สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	แนวทางการปรับปรุง
 <p>ตำแหน่งสะพานไม้ทอดยาว</p> <p>สะพานไม้ทอดยาว</p>	 <p>ภาพแสดงสะพานไม้ทอดยาว</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นเส้นทางเท้าที่ทำด้วยไม้เนื้อแข็ง มีความกว้าง ประมาณ 1.30 ม. ทอดยาวหลายร้อยเมตรในทะเลสาบ - สะพานไม้ทอดยาวในพื้นที่ร่องสวน ยาวประมาณ 300 เมตร ฝูพังหมดเหลือแต่ค่อม ไล่พื้นดินให้เห็นเป็นแนวยาว 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สะพานโยกคลอนผิดรูป มีสภาพเสื่อมโทรมและชำรุดเสียหายในบางส่วน <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<p>แนวทางการปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม <p>สะพานไม้ส่วนที่ฝูพัง</p> <p>แปลนสะพานไม้ทอดยาว</p> <p>สะพาน ไม้ส่วนที่ฝูพังเหลือแต่ค่อม เป็นแนวยาวประมาณ 300 เมตร</p> <p>ปรับปรุงสะพาน ไม้ของเดิมขึ้นมาใหม่</p> <p>รูปแบบสะพานไม้ของเดิม</p>
 <p>ตำแหน่งหอชมธรรมชาติ</p> <p>หอชมธรรมชาติ</p>	 <p>ภาพแสดงหอชมธรรมชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งอยู่กลางพื้นที่ร่องสวน เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สูงประมาณ 7 เมตร กว้างประมาณ 4 เมตร ตัวอาคารยังใช้งานได้ดี แต่สิ่งก่อสร้างประกอบอาคารเช่น สะพานไม้ทอดยาวและสะพานโค้ง ซึ่งได้ฝูพังหมดแล้ว 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนประกอบของหอชมธรรมชาติ ส่วนที่เป็นไม้ มีสภาพเสื่อมโทรม โยกคลอนผิดรูป และเสียหายบางส่วน - ส่วนประกอบของหอชมธรรมชาติแบบดั้งเดิม คือ สะพานโค้งฝูพังเสียหายไปหมดแล้ว <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<p>แนวทางการปรับปรุง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม <p>หอชมธรรมชาติ</p> <p>หอชมธรรมชาติยังใช้งานได้ดี แต่สิ่งประกอบอาคาร เช่น สะพานไม้ทอดยาวและสะพานโค้งฝูพังเสียหายหมด ให้ทำขึ้นมาใหม่โดยใช้รูปแบบเดิม</p> <p>แปลนสะพานไม้ทอดยาว</p> <p>สะพานโค้งรูปแบบเดิม</p> <p>สะพานโค้งเชื่อมหอชมธรรมชาติรูปแบบเดิม</p>

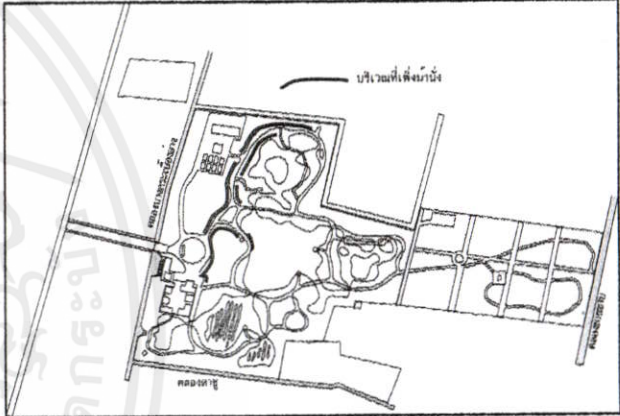

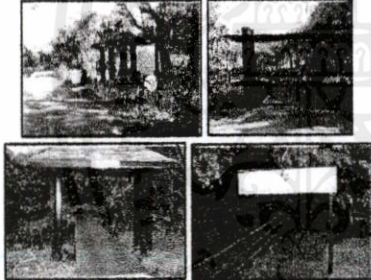
สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	แนวทางการปรับปรุง
 <p>ลานนั่งเล่น</p>	 <p>ภาพแสดงสภาพลานนั่งเล่นในปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นจุดพักผ่อนที่อยู่ระหว่างสะพานไม้ทอดยาวภายในพื้นที่ร่องสวน เป็นอาคารทำด้วยไม้เนื้อแข็ง เป็นอาคารขนาด 7.50 x 7.50 เมตร ใต้ถุนสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างไม้ผุพังและโคนทำลายไปหมดแล้ว <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม <p>แปลนตำแหน่งลานนั่งเล่น</p> <p>รูปแบบลานนั่งเล่นของเดิม</p> <p>ปรับปรุงลานนั่งเล่นของเดิมขึ้นมาใหม่</p>
 <p>ท่าเรือติดคลองยายขาว</p> <p>ท่าเรือติดคลองบางกระเบื้องล่าง</p> <p>ท่าเรือ</p>	 <p>ภาพสภาพท่าเรือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ท่าเรือด้านหน้าสวน โครงสร้าง คสล. อยู่ด้านหน้าติดกับคลองบางกระเบื้องล่าง ข้างสะพานทางเข้าหลัก ปัจจุบันได้ทิ้งร้าง - ท่าเรือด้านหลังสวน ติดคลองยายขาว เป็นโครงสร้างไม้ และต่อม่อคสล. ปัจจุบันโครงสร้างไม้ได้ผุพังหมดแล้ว 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีสภาพเสื่อมโทรม - โครงสร้างไม้ผุพัง <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม <p>แปลนจัดวางตำแหน่งท่าเรือ</p> <p>รูปแบบกิจกรรมที่ท่าเรือ</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ท่าเรือ ปรับปรุงท่าเรือ 2 แห่งขึ้นมาใหม่ โดยใช้รูปแบบเดิม จัดให้มีกิจกรรมตลาดน้ำในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์

สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	แนวทางการปรับปรุง
 <p>ท่าน้ำ</p>	 <p>ภาพแสดงท่าน้ำในปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นที่นั่งพักผ่อน ให้อาหารปลา และนำเรือมาเทียบ โครงสร้างเป็น คสล. เป็นชั้นบันไดลงสู่น้ำในทะเลสาบ 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ท่าน้ำคอนกรีตมีปัญหาเรื่องการทรุดตัวของพื้นที่ทำให้แตกร้าว ชำรุดเสียหาย <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูท่าน้ำให้กลับสู่สภาพเดิม
 <p>ศาลา</p>	 <p>ภาพศาลาในสภาพปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศาลาหน้าทะเลสาบ โครงสร้าง คสล. หลังคาทรงหน้าจั่ว มุงด้วยกระเบื้อง - ศาลาไม้ ขึ้นไปในทะเลสาบ โครงสร้างทำด้วยไม้เสา คสล. หลังคาทำด้วยแผ่นไม้วางซ้อนกัน - ศาลาท่าเรือ โครงสร้าง คสล. อยู่ในกลุ่มอาคารกองอำนาจการ 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศาลาที่เป็น โครงสร้างคอนกรีตมีปัญหาเรื่องแผ่นดินทรุดตัว ทำให้บันไดและทางเดินชำรุดเสียหาย - หลังคามีสภาพเก่า ชำรุดเสียหาย - ศาลาที่เป็น โครงสร้างไม้ เสื่อมโทรม โยกลอนผิดรูป และบางส่วนชำรุดเสียหาย <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม

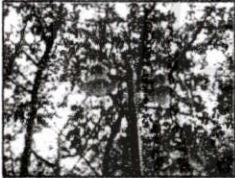

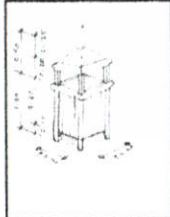
สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	แนวทางการปรับปรุง
 <p>ม้านั่ง</p>	 <p>ภาพแสดงสภาพม้านั่งในปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ม้านั่งชั้นยึดติดอยู่กับแท่นคอนกรีตเสริมเหล็ก โครงเก้าอี้เป็นเหล็กกลม 3" ทาสีน้ำตาลแดง ที่นั่งและพนักพิงไม้เนื้อแข็ง 1" x 2" 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผ่นดินทรุดตัวทำให้เก้าอี้ผิดรูป - ชั้นส่วนที่เป็นที่ไม้มักผุพังหลุดหายไป <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มปริมาณให้มากขึ้น - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มปริมาณให้มากขึ้น - ปรับปรุง พื้นฟูทำมาให้กลับสู่สภาพเดิม <p>ภาพแสดงบริเวณที่ต้องการม้านั่งเพิ่มขึ้น</p>
 <p>ซุ้ม</p>	 <p>ภาพแสดงสภาพม้านั่งในปัจจุบัน</p> <p>ตั้งอยู่ปากทางจุดทางเที่ยว เป็นทางเข้าจุดท่องเที่ยวแต่ละแห่ง ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ซุ้มทางเข้า เป็น คสล. ตกแต่งด้วยลายปูนปั้นลงสีสวยงาม - ซุ้มสวนหึ่งห้อยและซุ้มห่อชมธรรมชาติใช้วัสดุที่เป็นไม้ - ซุ้มทางเข้าพื้นที่นิเวศชุ่มน้ำ ด้านหน้าทำเป็นนิทรรศการให้ความรู้ 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ซุ้มโครงสร้าง คสล. มีปัญหา แผ่นดินทรุดตัว ทำให้รอยต่อและสิ่งก่อสร้างประกอบบริเวณชำรุดเสียหาย - ซุ้มโครงสร้างไม้ มักเสื่อมโทรม ผุพังวัสดุส่วนหลุดหายไป - เป็นพื้นที่กร้าง มีหญ้าและวัชพืชขึ้นรอกอยู่ทั่วไป <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม
<p>ป้าย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ป้ายชื่อสวนแข็งแรงได้มาตรฐาน - ป้ายให้ข้อมูล ถูกฝนและแดดมานาน ข้อมูลไม่สมบูรณ์ - ป้ายบอกกฎข้อบังคับ เสียมโทรม รูปร่างผิดรูป - ป้ายบอกทิศทาง เสียมโทรม รูปร่างผิดรูป ชำรุดเสียหาย 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ป้ายชื่อมีปัญหาแผ่นดินทรุดตัวจะมีรอยแยกตามพื้นรอยต่อและทำให้ป้ายผิดรูปหรือทรุดตัว 	

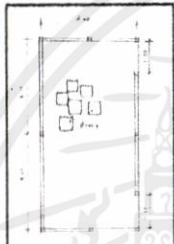
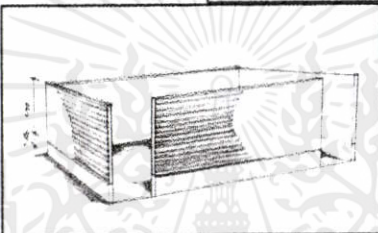
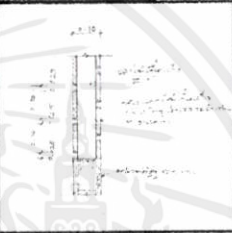
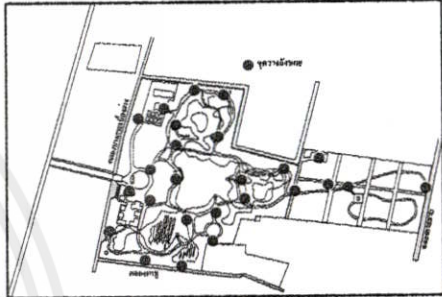

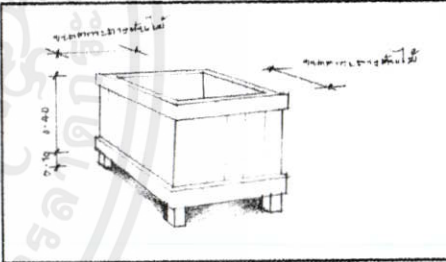
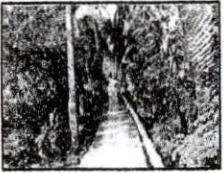

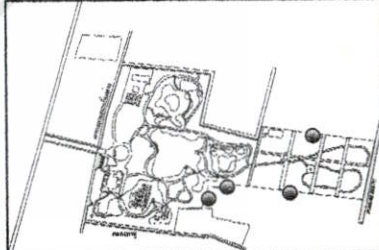
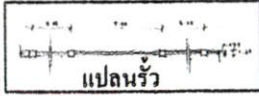
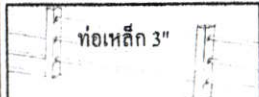
สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ		แนวทางการปรับปรุง
 <p>ป้าย</p>	 <p>ภาพแสดงสภาพป้ายในปัจจุบัน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ป้ายข้อมูลรูปแบบไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันเสื่อมโทรมผิกรูปร่าง ข้อมูลไม่ครบถ้วน - ป้ายกฏข้อบังคับเสื่อมโทรมและชำรุด - ป้ายบอกทิศทาง เสื่อมโทรมและชำรุด <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มจำนวนให้มากขึ้น - เพิ่มเนื้อหาที่น่าสนใจ - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มจำนวนให้มากขึ้น - เพิ่มเนื้อหาที่น่าสนใจ - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม
 <p>นิทรรศการริมทาง</p>	 <p>ภาพแสดงนิทรรศการริมทางในปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตั้งไว้ริมทางเพื่อสื่อสารให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวในเนื้อหาต่าง เช่น ประวัติความเป็นมาของสวน ลักษณะกายภาพของสวน จุดท่องเที่ยวเที่ยวต่างๆ - นิทรรศการริมทางที่จัดในช่วงสั้นๆ จะใช้วัสดุต่างๆ ตามธรรมชาติสื่อความหมาย เช่น กิจกรรมต้นไม้ของหนู 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาพเสื่อมโทรม ชำรุดเสียหาย <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มเนื้อหาที่น่าสนใจ - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม <p>ป้ายจัดนิทรรศการรูปแบบเดิมทำด้วยไม้เนื้อแข็งดำเนินการทำขึ้นใหม่ให้เพิ่มหลังคาเพื่อบังแดดและฝน</p>
 <p>แผนที่</p>	 <p>ภาพแสดงแผนที่ในปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - วัสดุทำจากไม้เนื้อแข็ง ตั้งไว้กลางแจ้ง มีรายละเอียดเป็นแผนที่สวนศรันครเขื่อนขึ้นระบุดจุดท่องเที่ยวต่างๆ 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - วัสดุที่เป็นไม้เสื่อมโทรมและผุพัง - สื่อข้อมูลไม่สมบูรณ์ <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	 <p>รูปแบบป้ายที่ติดตั้ง</p> <p>ภาพแสดงตำแหน่งแผนที่</p>

สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ปัญหา	แนวทางการปรับปรุง
 <p>อาคารซ่อมบำรุง</p>	 <p>ภาพแสดงสภาพอาคารซ่อมในปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นสถานที่ซ่อมบำรุงอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ภายในสวน เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดอาคาร กว้าง 8 x 24 เมตร และอาคารขนาด 8 x 8 เมตร 	<ul style="list-style-type: none"> - แผ่นดินมีการทรุดตัวทำให้รอยต่อตามพื้นและบันไดชำรุดเสียหาย - อาคารเสื่อมโทรมเสียหายบางส่วน - สิ่งของวางไม่เป็นระเบียบดูรกตา <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม 	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม - ซ่อมแซมรอยต่อรอบอาคาร โดยทำทางเดินเท้า - ปรับแต่งขั้นบันไดใหม่ <p>ตามรอยต่อพยายามปิดด้วยการปลูกพันธุ์ไม้ดอก</p> <p>ปรับปรุงทางเดินรอบอาคาร</p> <p>ปรับปรุงขั้นบันไดใหม่</p>
 <p>ไฟฟ้าและแสงสว่าง</p>	 <p>ภาพแสดงไฟฟ้าและแสงสว่างในสภาพปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสาไฟฟ้าแบบสั้น เป็นเสากลมสีดำ ขนาด 4 นิ้ว สูง ประมาณ 0.90 เมตร ปลายบนเป็นดวงโคมครอบด้วยกระจกใสทรงกระบอก - เสาไฟฟ้าทรงสูง เป็นเสากลมสีดำ ขนาด 4 นิ้ว สูงประมาณ 2.50 เมตร ปลายบนมีแขน 2 ข้าง สำหรับยึดโคมไฟ 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสาไฟและแสงสว่างจำนวนมากเสียหาย ใช้งานไม่ได้ <p>ความต้องการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุง พื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม - เพิ่มเติมในพื้นที่ที่ขาด 	<ul style="list-style-type: none"> - ซ่อมแซมอุปกรณ์ไฟฟ้าที่เสียหายให้กลับมาใช้งานได้เหมือนเดิม - เพิ่มเติมในพื้นที่ที่ขาด <p>บริเวณที่เพิ่มจุดไฟส่องสว่าง</p> <p>ฝั่งสวนศรีนครเขื่อนขันธ์บริเวณที่ต้องการเพิ่มแสงสว่าง</p>
 <p>ขยะ</p>	 <p>ภาพแสดงถังขยะในสภาพปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ถังขยะวางไว้ให้นักท่องเที่ยวตามจุดท่องเที่ยวต่างๆ ทุกจุดถังขยะที่ใช้เป็นถังขยะมาตรฐานที่ใช้กันอยู่ทั่วไป 	<p>ปัญหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการจัดระเบียบการใช้ถังขยะ - วางไม่เป็นที่เป็นทางมักจะวางไว้ถึงเคียวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ - ขยะเต็มแล้วไม่ได้นำไปทิ้งเสียให้เรียบร้อย 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำรูปแบบกล่องสำหรับเก็บถังขยะให้มีรูปแบบกลมกลืนกันในบริเวณจุดท่องเที่ยวใช้ระบบถังสองใบ - ถ้าเป็นเขตกิจกรรมพิเศษมีร้านค้าอยู่ด้วยใช้ระบบถังขยะ 3 ใบ <p>รูปแบบกล่องใส่ถังขยะ วัสดุทำด้วยไม้ตามธรรมชาติ</p> <p>ภาพกล่องใส่ถังขยะ</p>

สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

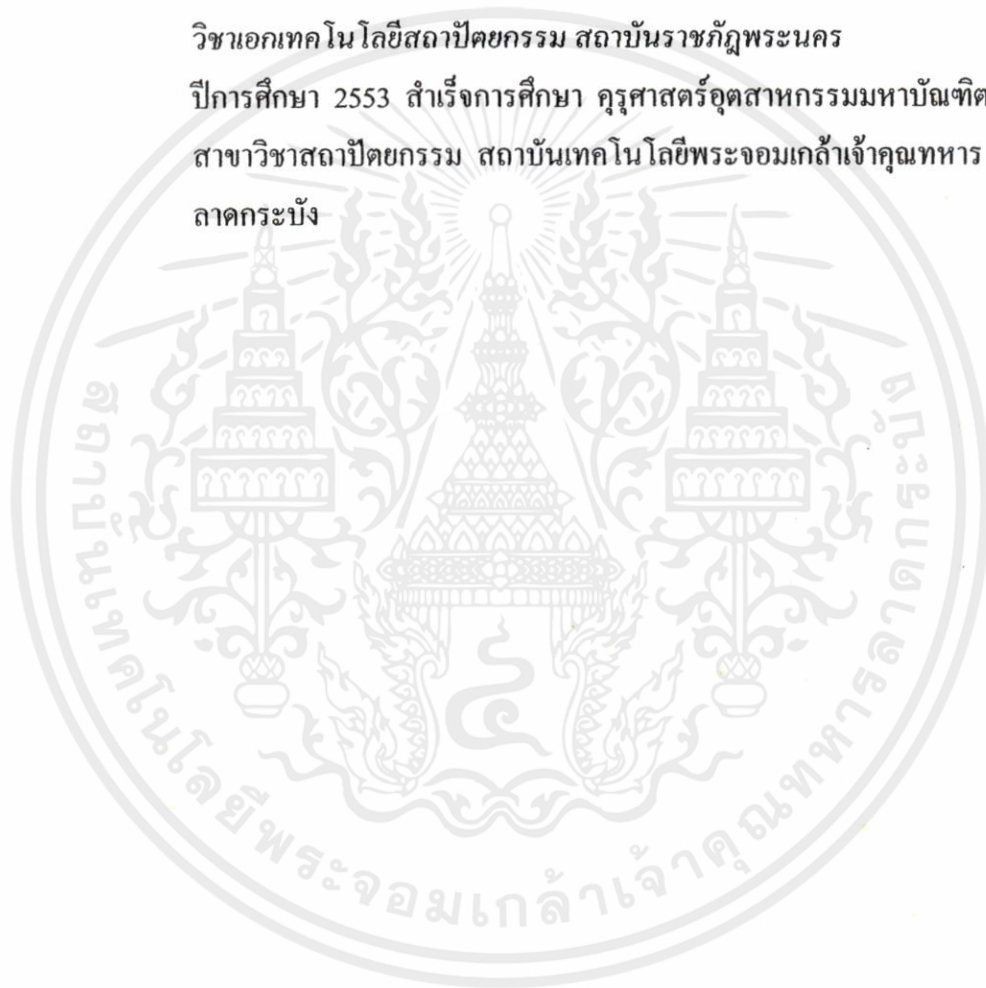
สิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพ	ความต้องการ	แนวทางการปรับปรุง
 <p>ชยะ (ต่อ)</p>	<p>- จุดรวมชยะวางอยู่ที่อาคารซ่อมบำรุงดูรถจักรยานจึงต้องเผangkan ไว้</p> <p>แปลนตำแหน่งจุดรวมชยะ แปลนจุดรวมชยะ ทศนิยมภาพจุดรวมชยะ รายละเอียดจุดรวมชยะ</p>	<p>- เพิ่มจำนวนให้มากยิ่งขึ้น - จัดเก็บบ่อยมากขึ้น</p>	 <p>แผนผังแสดงที่วางตั้งชยะในสวนศรีนครเขื่อนขันธ์</p>
 <p>กระบะต้นไม้, กระจ่างต้นไม้</p>	 <p>ภาพแสดงกระบะต้นไม้ในสภาพปัจจุบัน</p> <p>- มีกระบะต้นไม้แบบถาวรไว้รอบอาคารกองอำนาจการ เป็นกระบะคอนกรีตเสริมเหล็กยกขึ้นจากขอบพื้น</p> <p>- กระจ่างต้นไม้จะวางประดับไว้ภายในอาคาร</p>	<p>ปัญหา</p> <p>- ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ - ไม่สามารถเปลี่ยนต้นไม้ได้หลากหลาย</p> <p>ความต้องการ</p> <p>- เพิ่มรูปแบบ - ปรับปรุงฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม</p>	 <p>กระบะต้นไม้ทำด้วยวัสดุไม้จากธรรมชาติ เอาไว้ใส่กระจ่างเพื่อความสวยงาม</p> <p>รูปแบบกระบะต้นไม้</p>
 <p>รั้ว</p>	 <p>ภาพแสดงรั้วในสภาพปัจจุบัน</p> <p>- มีรั้วกันตรงบริเวณพื้นที่กันชนรอยต่อสวนปัจจุบัน ไม่มีแล้ว - มีรั้วรวดหนามบริเวณคลองคาซุ แต่เสียหายหมดแล้ว</p>	<p>ปัญหา</p> <p>- ปัจจุบันไม่มีรั้วกันพื้นที่สวนกับพื้นที่ชาวบ้านที่อยู่ติดกัน</p> <p>ความต้องการ</p> <p>- ปรับปรุง ฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพเดิม</p>	<p>- ทำรั้วตามบริเวณรอยต่อที่ดินกับชาวบ้านที่ติดต่อกับสวนศรีนครเขื่อนขันธ์</p> <p>ผังสวนศรีนครเขื่อนขันธ์บริเวณที่สร้างรั้ว แสดงรูปแบบรั้ว</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นายยุทธนา ศุภศรี
วัน เดือน ปีเกิด	5 มกราคม 2503
สถานที่เกิด	เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
ที่อยู่ปัจจุบัน	9 ซอยโรงเรียนบพิลวิทยา แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10260
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2544 สำเร็จการศึกษา วิทยาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏพระนคร ปีการศึกษา 2553 สำเร็จการศึกษา คุรุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้